

Homme Wedman

De
Collectie
Cornelissen/Chichery

Amsterdam

Internationaal Instituut voor Sociale Geschiedenis

Groningen

Instituut voor Geschiedenis RUG

1993

Inhoudsopgave

Voorwoord	5
Inleiding	7
I Familiepapieren, Zolder II	
I A. Jeugd	13
I B. Naturalisatiepogingen etc.	
I C. Legitimatiebewijzen	
I D. Diversen jaren dertig	14
I E. Laatste maanden	
I F. Posthume documenten	
I G. Ansichtkaarten van Chr. Cornelissen en 'familie'	16
I H. Kaarten op achternaam	95
I J. Kaarten op voornaam	200
I K. Kaarten van onbekenden	205
I L. Archivalia tussen kaarten	214
II Kistje, remise	
II A. Schetsboek C.	217
II B. Fotoboekje	217
II C. Blauwe schriften, 1e bundel	218
II D. Blauwe aantekenschriften, 2e bundel	220
II E. Cahier '120 pages'	220
II F. Brieven 1903-1911	221
II G. Brieven 1903-1904	222
II H. Brieven 1904	
II I. Cahier brieven en knipsels 1892-1898	223
II J. Losse brieven 1894-1900	229
II K. Vervolg brieven en knipsels 1892-1898	241
II L. Propagandaredevoeringen 1892-1898	246
II M. Aantekeningen eigen economisch werk	248
II N. Aantekeningen economie	248
III Losse foto's	249
IV Los in remise, mss. Sofia Alexandrovitch	251
V Kamer 1, mss. Cornelissen	252
VI Kamer 2	255

VII Zolder I	256
VIII Brochures, articles de revue, calendriers etc. (doos remise)	261
IX Gelezen werk, met bijschriften	283
X Overige gelezen boeken	300
XI Gedrukt werk van Cornelissen	317
XII Archivalia Fred Cornelissen	328
XIII Koloniale tentoonstelling, Parijs 1931	331
XIV Hulpverlening Walcheren, 1945-46	332
XV Gedrukt werk van Fred Cornelissen	333

Voorwoord

Op 29 april 1992 werd de verzegeling verbroken van de tuinpoort van het landhuis van Nora Cornelissen-Bjune. Het huis aan de Rue Froide in Chichery, boven Auxerre in de Yonne, in Frankrijk, was sedert ruim een jaar onbewoond, nadat de bewoonster in ontredderde staat in een geriatrische kliniek in Auxerre was opgenomen. Die ontreddering was in en om de woning nog duidelijk zichtbaar en ruikbaar. De verwaarlozing dateerde minstens al vanaf het overlijden van Fred Cornelissen, de echtgenoot, in 1980. De laatste jaren was de, overigens niet onbemiddelde weduwe Cornelissen verstoken geweest van gas, water en licht.

Op 28 april 1992 was me gebleken, dat ze op 1 mei volledig handlings-onbekwaam zou worden verklaard. De voogd gaf me te verstaan dat vanaf die dag niets meer uit de boedel afgescheiden zou mogen worden. Voor die tijd was dat, na verkregen schriftelijke toestemming van mevrouw Cornelissen en met instemming van de voogd, wellicht mogelijk. De eerste hinderpalen werden in de loop van de dag genomen.

Het pand werd door mij de volgende morgen betreden tezamen met de voogd. Het doel van het bezoek was het vaststellen van de eventuele aanwezigheid in het huis van materiaal, afkomstig van Christiaan Cornelissen, de vader van Fred Cornelissen. Nadat de voogd - na het wegschieten van de eerste ratten en een wilde kat - vertrokken was, werden alle kamers en schuren tot laat in de avond doorzocht.

De oogst leek, en bleek later, onvoorspelbaar en - voor mij althans - onvoorstelbaar groot.

Op 30 april werd het materiaal, dat zich in een ordeloze, sterk riekende hoop in mijn stationcar bevond, door de voogd, mevr. Challain-André, en mevr. Cornelissen formeel aan mij overgedragen. Daarna geschiedde transport naar Nederland. De daarop volgende maanden werd het materiaal uitgepakt, schoongemaakt, gesorteerd en zo goed mogelijk beschreven.

Die beschrijving is niet die van een archivaris, maar van een biograaf. De reden daarvoor is pragmatisch: wachten op het toegankelijk maken door derden zou onaanvaardbaar tijdverlies opleveren bij het voltooiën van de biografie. Wel is bij de beschrijving zoveel mogelijk uitgegaan van het beginsel de oorspronkelijke ordening van het materiaal intact te laten. Een voordeel van de ordening door de biograaf is wellicht geweest, dat gebruik gemaakt kon worden van de al aanwezige kennis over het leven van Christiaan Cornelissen. Die kennis hielp om van vrijwel alle stukken plaats en tijd van ontstaan vast te stellen.

De hulp van de personeelsleden van de studiezaal van het IISG, die mij als telewerker royaal ondersteunden, is daarbij van groot nut geweest. Verder

gaat mijn dank uit naar Rudolf de Jong, Mies Campfens en Jaap Kloosterman en naar het IISG als zoodanig, dat de Chichery-expeditie financieel en moreel ondersteunde. Erkentelijk ben ik het Instituut voor Geschiedenis en de Faculteit der Letteren van de Rijksuniversiteit Groningen. Door het geven van educatief verlof dachten zij terecht de voltooiing van de biografie van Cornelissen te bespoedigen. Evenmin als ik zullen zij bevroed hebben, dat het zoeken naar enkele aanvullende gegevens zulk een wending aan het onderzoek zou geven. Hopelijk biedt deze publicatie een kleine genoegdoening.

De meeste dank gaat uit naar mevr. Cornelissen-Bjune en mevr. Challain-André, die de verwerving van de Collectie Cornelissen/Chichery mogelijk maakten.

Homme Wedman

Inleiding

Christiaan Cornelissen (1864-1942) werd in 1864 in Den Bosch geboren en doorliep daar de lagere school en de Rijkskweekschool. Hij was onderwijzer in Reek, Geertruidenberg en, van 1888-1891, in Middelburg. Hij was van verarmde handwerkersafkomst. In 1885 brak hij met de katholieke kerk en ontwikkelde zich in socialistische richting. Na 1888 gaf hij zijn studie voor de acte Nederlands M.O. op, omdat zijn deelname aan de jonge socialistische beweging hem volledig absorbeerde, naast zijn werk als onderwijzer. Die deelname hield ook een bestudering van de theorie van het socialisme en van de economische grondslagen van de maatschappij in.

Nog onder het pseudoniem Clemens was hij redacteur van regionale propagandabladen, droeg hij artikelen bij aan *Recht voor Allen* en publiceerde hij pamfletten tegen F. van der Goes en W.F.M. Treub. In 1892 verscheen de eerste vertaling van Marx' en Engels' *Communistisch Manifest*, in de bewerking van Cornelissen. Vanaf het begin van dat jaar tot maart 1898 was hij redacteur van *Recht voor Allen* naast Domela Nieuwenhuis. In deze periode was hij ook buitenland-secretaris van de 'Socialdemocratische Bond'/^Socialistenbond'. Aanvankelijk was hij tevens arbeidssecretaris en stond hij aan de wieg van het 'Nationaal Arbeidssecretariaat'. Zijn buitenlandse contacten verdiepten zich op de congressen van de 'Tweede Internationale' in Brussel (1891), Zürich (1893) en Londen (1896). Voor dat laatste congres schreef hij *Le Communisme Révolutionnaire*, als program voor een nieuwe internationale van de in Londen uitgesloten anarchisten en revolutionaire socialisten. Van orthodox marxist was hij voorstander van een tussenweg tussen anarchisme en sociaal-democratie geworden. Dit revolutionaire syndicalisme bleef hij trouw.

Nationaal speelde hij een rol in de jaren van de afsplitsing van de SDAP in 1894 en het uiteenvallen van de Socialistenbond in 1898. Even onverzoenlijk als hij stond ten opzichte van de parlementaire socialisten was hij dat ten opzichte van het individuele anarchisme, tot welke stroming hij ook Domela goeddeels rekende. Toen deze op het kerstcongres van de Socialistenbond in 1897 zijn uittreden aankondigde, legde ook Cornelissen zijn functies neer en vertrok naar Frankrijk. Een jaar later volgde ook een persoonlijke breuk met Domela. Na een kort intermezzo als handarbeider ontwikkelde Cornelissen zich in Frankrijk als journalist, pamflettist, economisch publicist en als internationaal organisator. Vanaf 1899 woonde hij samen met Lilly Rupertus. In 1903 kregen ze een zoon Frederic.

Tot het uiteenvallen van de CGT na de eerste wereldoorlog was hij medewerker buitenland van het weekblad en later redacteur buitenland van het dagblad van die organisatie, *La Bataille Syndicaliste*. Verder leverde hij vele bijdragen aan het Nederlandse *Volksdagblad*, dat dicht bij het NAS stond. Zijn

opvattingen over het vrijheidslievende socialisme legde hij neer in *En Marche vers la Société Nouvelle* van 1900, twee jaren later ook in het Nederlands gepubliceerd. In november 1902 kwam het eerste deel van zijn imposante economische werk *Théorie de la Valeur* uit, het jaar erop in het Nederlands. De franse tweede druk dateert van 1913 en werd in 1926 herdrukt. Het tweede deel, *Théorie du Salaire et du travail Salarié*, dateert van 1908 en werd eveneens in 1926 herdrukt. In 1933 verscheen een nieuwe druk. Een populaire samenvatting *Le Salaire, ses formes ses lois*, verscheen in 1910 in het Nederland en het Frans. Het derde deel *Théorie du capital et du profit*, verscheen in twee banden in 1926. De *Théorie de la rente foncière et du prix des terres* kwam uit in 1930. Het laatste deel, *Théorie de l'intérêt et de la banque*, werd in 1944 posthuum bezorgd, in licht gecensureerde vorm, door zijn leerling Achille Dauphin-Meunier. Over economische onderwerpen publiceerde hij vanaf 1898 tot zijn dood in in 1942 vele artikelen in het Frans Duits, Engels, Spaans, Zweeds, Portugees, Japans en Jiddisch.

Als organisator was hij intensief betrokken bij de voorbereiding van het internationaal revolutionair-socialistisch congres van 1900 in Parijs, van het internationale libertaire congres van Amsterdam van 1907, en bij die van het internationale revolutionair-syndicalistisch congres van 1913 in Londen. Van 1907-1914 was hij de man achter het *Bulletin International du Mouvement Syndicaliste*, een persbulletin in het Frans, Duits Engels en Nederlands. Behalve als internationaal organisator van het revolutionaire syndicalisme was hij er ook de theoretische verdediger van.

De Eerste Wereldoorlog betekende een breuk in zijn loopbaan. Zijn keuze voor de zaak van de westerse democratie tegen de pruisische autocratie deelde hij met mensen als zijn vrienden Kropotkine en Jean Grave, zijn vriend en huisarts Marc Pierrot, en zijn zwager Tcherkesoff. Het betekende een breuk met de anti-militaristisch gebleven meerderheid van de libertaire beweging, zeker de Nederlandse. Zijn anti-duitse opvattingen legde hij in artikelen en pamfletten vast. Als organisator was zijn rol in libertaire en syndicalistische kringen nadien uitgespeeld. Na de oorlog werd hij toch weer een gewaardeerd publicist in deze kringen.

Ook in persoonlijk opzicht betekende de oorlog een breuk. De verhouding van Lilly Rupertus met Jacques Reclus leidde na de oorlog tot het zelfstandig gaan wonen van Christiaan Cornelissen. Christiaan en Lilly bleven op goede voet met elkander staan. In de tweede helft van de jaren dertig was hun verhouding hartelijk en zorgzaam, en Cornelissen vertrok in het begin van 1942, toen hij zijn einde voelde naderen, naar Domme, waar Lilly woonde in het huis van haar schoonvader, Paul Reclus. Jacques Reclus had zich inmiddels in China gevestigd. In het huis in Domme, waar zovele internationaal bekende anarchisten elkanders vrije tijd hadden doorgebracht, stierf Christiaan Cornelissen.

Als publicist had hij zich na de Eerste Wereldoorlog in de eerste plaats

als econoom gemanifesteerd. Rond 1928 waren de economische manuscripten voltooid. Een engelse vertaling van zijn grote werk werd voorbereid en goeddeels voltooid, maar is nooit uitgekomen. De popularisatie van zijn loontheorie verscheen in 1928 in het Duits, maar bleef ook zonder vervolg. In Frankrijk volgden de beoogde uitgaven elkaar wel op, hoewel het laatste deel pas posthuum kon verschijnen. Tot zijn dood bleef hij schaven aan zijn economisch werk .

Een deel van aandacht van de publicist Cornelissen is na het voltooien van van zijn economische manuscripten een andere kant uitgegaan. Van rond 1928/29 dateert het manuscript *Méditations Sociologiques/Introduction à une Sociologie Générale*. Het is een neo-comtiaanse speculatieve geschiedfilosofie. Het werk werd nooit gepubliceerd. Gedeelten ervan zijn terug te vinden in zijn grote ethische werk, *Les Générations Nouvelles*, verschenen in 1935. Het werk had de bedoeling het ethische werk van Kropotkine te voltooien. Cornelissen baseerde zich, evenals Kropotkine voornamelijk op Guyau. Na zijn werk over de ethiek zette Cornelissen zich aan het schrijven van zijn memoires, in het Nederlands. In die taal had hij, behoudens spaarzame artikelen in nederlandse syndicalistisch organen, al twee decennia lang nauwelijks meer gepubliceerd. Ook de memoires werden tot op heden niet uitgegeven. Ze waren in de loop van 1937 gereed.

De laatste jaren van zijn leve wijdde Cornelissen zich grotendeels aan de herziening van de *Méditations Sociologiques* en van zijn grote economische werk. De werkzaamheden geschieden deels in zijn flat in de tuinstad van Plessis-Robinson, deels in de 'Bibliothèque National', in Parijs waar hij al vanaf 1898 - de eerste jaren vaak gezeten naast Georges Sorel - placht te werken. De duitse bezetting na juni 1940 deed zijn inkomsten, vooral afhankelijk van buitenlandse publicaties, drastisch teruglopen. Aangeboden ondersteuning door het Vichy-regime - geregeld door hooggestegen vrienden uit de syndicalistische beweging als A. Dauphin-Meunier en H. Lagardelle - heeft hij waarschijnlijk afgeslagen. De tocht van Plessis-Robinson, over de demarcatieline bij Vierzon naar Domme in de Dordogne - in Vichy-Frankrijk - door de januari-koude van 1942 heeft hij niet overleefd.

Zijn bibliotheek en persoonlijke papieren bleven achter in Plessis-Robinson. Al voor zijn dood had Cornelissen enkele brieven van Domela Nieuwenhuis afgestaan aan het IISG. Met directeur Rüter van het Instituut had hij schriftelijk contact gehad, toen deze Cornelissen bij de voorbereiding van zijn boek over de spoorwegstaking van 1903 geraadpleegd had. Na het overlijden van Cornelissen hebben zijn zoon Frederic en de zuster van Lilly Rupertus, Frida Tcherkesoff-Rupertus, opgeruimd in de flat in Plessis. Fred verbleef in de oorlog in Montauban, eerst als medewerker van het Office Néerlandais, na 1942 als medewerker voor een Quaker-hulporganisatie.

Na de oorlog hebben zowel Fred en Nora Cornelissen, Frida en Lilly

Rupertus alsook Jacques Reclus, terug uit China na de revolutie van 1949 - met zijn Chinese wederhelft - de flat bewoond. Lilly heeft in die jaren met het IISG, met name met mevr. Adama van Scheltema contact gehad, maar tot overdracht van substantiële delen van de collectie heeft dat niet geleid. In die eerste naoorlogse jaren heeft ze fors opgeruimd. Jacques Reclus heeft in ieder geval het manuscript van de *Méditations Sociologiques* meegenomen, en het uiteindelijk aan mij geschonken, zodat het zich nu op het IISG bevindt. Het manuscript van de memoires is, nadat het IISG onder leiding van Posthumus niet tot de toegezegde publicatie overging, in handen geraakt van A.C. Bakels en A. Lehning; laatstgenoemde heeft enkele fragmenten gepubliceerd en het manuscript na een jarenlang verblijf op het IISG weer onder zijn beheer genomen.

Noch uit de contacten van Christiaan Cornelissen en Lilly Rupertus met functionarissen van het IISG, noch uit de contacten van mijzelf met Fred Cornelissen was af te leiden dat er nog zoveel materiaal, afkomstig van Christiaan Cornelissen, beschikbaar zou zijn. Toen in 1979 pogingen om verder in contact te komen met de weinig toeschietelijke Fred Cornelissen - "het is al zo lang geleden, ik heb niets meer bewaard" - doodliepen, werd dit door mij dan ook niet als een groot verlies beschouwd. Dat is een vergissing gebleken. Fred Cornelissen heeft na de dood van zijn moeder opgeruimd en een gedeelte van de geschreven nalatenschap van zijn vader, foto's en een gedeelte van de boeken meegenomen naar de USA, waar hij, in New York, bij de Verenigde Naties werkzaam was. Bij terugkeer is dit materiaal voor een deel in de schuur, voor een deel op de zolders terecht gekomen van het huis in Chichery. De boeken bevonden zich deels in de schuur, deels in de kamers in het huis, tussen andere, recentere boeken. Het meest opvallende was het vrijwel ontbreken van elk spoor van Lilly Cornelissen-Rupertus.

De vondst van de collectie in het voorjaar van 1992 is voornamelijk aan toeval te danken. Om achter de sterfdatum van Fred Cornelissen te komen werd begin maart 1992 contact opgenomen met de mairie van Chichery. In tegenstelling tot een eerdere, afwijzende reactie in 1984 werd nu bijzonder vriendelijk gereageerd. De sterfdatum van Fred Cornelissen werd zonder mankeren doorgegeven en bovendien werd uitvoerig het relaas van de verdere lotgevallen van zijn weduwe megedeeld. In een volgend contact werden ook de verblijfplaats van mevr. Nora Cornelissen-Bjune en haar voogd bekend. Inspectie ter plekke op 28 maart 1992 leverde nadere informatie bij omwonenden op en het vermoeden dat het huis meer bevatte dan tot nu toe kon worden aangenomen. Contact met de voogd leidde uiteindelijk tot een bezoek aan haar en mevrouw Cornelissen-Bjune op 28 april 1992, een doorzoeking van het huis op de 29e en vervoer van het materiaal naar Nederland op 30 april 1992.

Bij de beschrijving van het materiaal is getracht een evenwicht te vinden tussen het voor mijzelf en andere gebruikers zo goed mogelijk voorlopig

ontsluiten van het materiaal enerzijds, en het leggen van een grondslag van een definitieve archivalische toegang anderzijds. In het kader van die maximale ontsluiting is gekozen voor een uitbreiding van de beschrijving van de collectie ansichtkaarten met transcripties en samenvattingen. Het leek niet zinvol eventuele andere onderzoekers op te zadelen met de veelheid van niet altijd goed leesbare handschriften. Bij de bewerking van de verzameling ansichtkaarten is bewust het beginsel van het intact laten van de oorspronkelijke ordening verlaten. De kaarten stonden naar land en landstreek of stad ingedeeld. Ze zijn nu naar afzenders en tijdstip van schrijven of verzending geordend. In zijn algemeenheid is de rubricering van het materiaal naar vindplaats en bundeling per vindplaats geschied.

I. Familiepapieren

I. Familiepapieren. [Zolder II]

I 1. Jeugd.

- A. Pokkenbriefje C., 1873. "1 mei 4 pokken ontwikkeld, heel- en verloskundige de Klercx." [achterzijde:] "Teruggegeven te Geertruidenberg 24 april '88", [getekend:] "J. Mollenberg", [en:] "Teruggegeven 22 dec. '91, J. de Maar."
- B. Verslag gedrag C. etc. als kwekeling, 1883. Gedrukt met geschreven invulling. "Verslag van het gedrag, den ijver, de vorderingen en het verzuim van den Kweekeling C.G.Cornelissen van Kerstvacantie 1882 tot Paasvacantie 1883. Gedrag zeer goed. IJver zeer goed. Theoretische vorderingen zeer goed. Praktische vorderingen [niet ingevuld]. Aantal verzuimde lessen in de Kweekschool. 19. [getekend:] 21 maart 1883, Trosée."
- C. Onderwijzersdiploma C., 14 juli 1883.
- D. Akte hoofdonderwijzer C., 20 juli 1886.

I 2. Naturalisatiepogingen en andere contacten met autoriteiten.

- A. Uittreksel uit geboortereg. 's Hertogenbosch van vader, J. Cornelissen, 1913.
- B. Idem, officiële franse vertaling, 1913.
- C. Aanvraag C. bewijs van goed gedrag, 1914.
- D. Belastingvrijstelling C., 1920.
- E. Oproep voor C. van pref. de police i.v.m. naturalisatie, 1927.

I 3. Legitimatiebewijzen van C., met foto.

- A. Wereldtentoonstelling 1900.
- B. Idem 1937.
- C. Bibl. Nationale 1940-1941.
- D. Idem, Régime Spécial.
- E. Carte d'identité 1939-1942. Afgegeven 30-10-1939, Cornelissen, Christian. vader `Jean Cornelissen', moeder `Van Wajek', Micheline geb. te Hampsen, "Profession: Publiciste-traducteur." Nationaliteit: `Hollandaise', verblijfplaats: Plessis-Robinson, 1 Rue de Pervanches. Met vingerafdruk. Visas 8 jan '42, État français, circonscription de Sceaux. "Vu au départ de Plessis-Robinson à destination de Montauban, vu à l'arrivé à

Domme, adresse chez Mme Reclus. [Lilly Rupertus, die in het huis van Paul Reclus, formeel haar schoonvader, verbleef, met haar pleegkind, Pierra Kropotkine] 14 janv. 1942."

I 4. Diversen jaren dertig.

- A. foto C. uit tijdschrift. [*Arbetaren?*] Zelfde opname als III A 1, 1912.
- B. foto, in enveloppe van *Grondslagen*, 1936 [foto van 1928, Davos]. Tekst achterzijde met adres, 'logement 11, 1 Rue de Pervenches', en aanwijzingen in het Duits voor clicheren.
- C. Volmacht Fred.C aan C., 15 april 1941.
- D. Visitekaartjes C..
- E. Postcheques C..
- F. Twee dictee-fragmenten, één in hs. C., één in dat van Pierra Kropotkine.
- G. Metroplattegrond Parijs, achterzijde tandtechn. bureau.
- H. In 7: in hs. C., telefoonlijstje.
- I. 'Note Biographique' [getypt, waarschijnlijk wel van de hand van C.]
  - J. Brief van Charles Jacob, namens het Centre National de la Recherche Scientifique. Aan Christian Cornelissen, 15 februari 1941, over toelage.

I 5. Laatste maanden C. [zie ook I C 5, stempels vertrek Parijs en aankomst te Domme]

- A. Verklaring huisarts C. over zijn gezondheidstoestand, 20 nov. 1941.
- B. Verklaring Ordre des Médecins/Seine, verpleging in zuiden nodig, 26 dec. 1941.
- C. 'Passierschein' Duitse bezetters voor C., 5 jan. 1942, achterzijde stempel 13 jan. 1942, Vierzon.
- D. Idem 2 doorslagen.
- E. Op enveloppe reisschema in hs. C. Parijs-Domme [laatste tekst in hs. C.].

I 6. Posthume documenten, in enveloppe.

- A. Rekening graf C. in Domme, 6 mei 1943.
- B. Rekening grafsteen C., 16 mei 1943.
- C. In enveloppe, contract uitgave *Théorie de l'Intérêt* van C.C., 12 apr. 1943.
- D. Contract Lilly R. en A. Dauphin-Meunier [A.D-M.] betreffende *Introduction à une Sociologie Générale* [*Méditations Sociologiques*, zie VII A], 3 mei 1942.
  - E.a) Doorslag brief Fred C. aan A.D-M. over uitgave *Méd. Soc.* 7 mei 1943.
  - 5.b) Idem voor Lilly R. met krabbel Fred C. voor zijn moeder.
  - F. Doorslag brief Fred C. aan A. D-M. over uitgave *Méd. Soc.*, 22 mei 1943.

I. *Familiepapieren*

- G.Klad van brief Lilly R. aan uitgever over vertraging van de uitgave van *Théorie de l'Intérêt*, 5 nov. 1943.
- H.Brief met bijlage., van A.D-M over beide publicaties [aan uitgever Pichon?], 31 dec.1945.
- I.Fragment brief [wschk. van Frida Rupertus] over aandacht voor C. in biografie van A. Retté.
- J.Brief van Lilly R. aan haar zoon Fred C. Hieruit blijkt dat ze papieren, waaronder testament C. sorteerde en deels vernietigde, 23 april 1946. Aangehecht briefje bij vroeger testament van Lilly R., met droogbloem, van 1 juni 1928.
- K.Chequeboekje Lilly R. 10 jan. 1947, op naam Jacques Reclus [deze zat toen in China]. Laatste trekking 25 mei 1948. In enveloppe, waarin oorspronkelijk ook het testament van Lilly R. moet hebben gezeten.
- L.Exemplaar van *De Vlam*, 22 sept.1945, met herdenkingsartikel C. van Bakels.
- I G-LDoos, vergaan, met geografisch ingedeelde ansichtkaartenverzameling van Fred Cornelissen. Geordend op afzender en chronologie.

I G Kaarten van Chr. Cornelissen en `familie'

I G 1 Kaarten geschreven door Christiaan Cornelissen

I G 1 a Christiaan Cornelissen aan Lilly Rupertus. [De datum is die van het poststempel, tenzij anders vermeld] 34x.

I G 1 a 1 Amsterdam, 19 januari 190. Aan Mad. Cornelissen, 7 Avenue Schneider, Clamart (Seine) geen tekst.

I G 1 a 2 Amsterdam, 19 januari 1906. Zelfde adres als vorige. "L.L. In haast schrijf ik heden. Donderdagavond na heden en gister heele dag gewerkt te hebben. Geregeld is nu alles. Ik hoop morgenavond te vertrekken en Zaterdagmorgen te Cl[amart] te komen! 't is niet geheel in orde, maar Giard blijft nog denkelijk. Zal mondeling alles vertellen. C. "

I G 1 a 3 Le Havre, 19 april [1907]. Aan Mme Cornelissen, 5 rue de la vallée du Bois, Clamart (Seine) "Veel groeten van Pappie."

I G 1 a 4 Amsterdam, 26 april 1907. Zelfde adres als vorige. "Lievelingen. Mooi weer vandaag. Gisteren Donderdagavond vergadering van 9 tot 12 uur. Mooie opkomst, discussie met Slichting, Croiset, Rijnders, voorzanger (S.D.) Hebben mekaar de waarheid gezegd. heel nuttig geweest. Becht zie ik Zaterdag. Samson heeft met Camille Huysmans secr. van Int. Bureau Soc. dem. te Brussel in vergad. Antwerpen gedebatteerd over de onafhankelijke vakorganisatie in België. (Afscheiding van S.D.A.P. in België) en Direkte Aktie. Verg. wordt Woensdag 2 mei denkelijk voortgezet. Samson vroeg hulp, vroeg of ik 2 Mei Antwerpen passerend z'n beurt wou overnemen tegen Huysmans. Is 't erg als ik 1 dag later thuiskom? Ik neem alleen aan als 't voor jou Lilli kan zonder vermoeding. Schrijf me, ik telegrafeer dan, wanneer ik kom. Ik doe't zelf niet als 't niet buitengewoon nuttig is. Schrijf me dus. veel zoenen. C."

I G 1 a 5 Amsterdam, 24 april 1907; Aan M. Cornelissen, verder zelfde adres als vorige. "L. Lilli en Boysky [koosnaam voor Freddy] Veel groeten van Pap. Ben zeer mistroostig van Becht gekomen, die me zijn boeken heeft opengelegd. Hij zegt ronduit naar 't oordeel van de boekverkoopers: "Men koop uw boek niet, omdat 't van U is. De soc. dem. ook als ze uw boek zouden

- gebruiken, zullen zorgen 't zoo te krijgen, dat ze't niet behoeven te koopen. Mistroostig, wat ik boven zeg, is 't woord niet. [toegevoegd:] `Ik ben satiriek met galgenhumor.' Becht wil niet uitgeven zóó zou een garantie van een paar honderd gulden moeten hebben." ... "We zullen zien of we de Hollanders kunnen forceeren." Ik zal trachten Quack een bezoek te brengen en hem voor de kwestie stellen. Gisteren te Rotterdam matigjes bezocht. De zaal was 300 groot voor +/- 130 man. Gezoend beiden C."
- I G 1 a 6 Amsterdam, 28 april 1907. Aan Mme Christian Cornelissen, verder zelfde adres als vorige. "Veel zoenen allebei. Vandaag, zondag, conferentie. Quack had gisteren juist z'n vrouw thuis van de reis ging 's'avonds naar concertgebouw. Vroeg me of ik Zondag kon. Ik kan niet vandaag, hij maandag niet. Ik ga er heen Dinsdagmorgen en heb Caro [zie I H Borrebach] moeten schrijven dat ik later kom, tegen 4 of 5 uur of Woensdagmorgen. Toon [Anton Cornelissen, zijn jongste broer] gezien. Maakt 't goed. C."
- I G 1 a 7 Amsterdam, 29 april 1907; Aan Me Cornelissen, verder zelfde adres als vorige. "Lieveelingen. maandagmorgen. je brief ontvangen. Doe toch je best vooral goed te eten ..." Gisteren congres. Klein maar gezellig. 's Avonds vergadering Haarlem. Kleine zaal maar propvol, geest goed. Ga waarschijnlijk vandaag Haag naar Caro in plaats morgen, terwille onderhoud morgen Prof. Quack. Heb je vriendin getelegrafeerd. Heb hier afgeslagen 3 openb. vergaderingen voor Amst., 3 voor Alkmaar en Enschede (opnieuw) en Utrecht. Ik zal echter Antwerpen als 't kan meenemen. Ze willen daar er goed voor betalen, zelfs maar voor de gelegenheid van 'n debat. Heb nog niet jouw antw. Positie Volksdagblad hachelijk. Is van weerskanten gespannen. Kan wel eens vallen. veel groeten en zoenen. C."
- I G 1 a 8 Amsterdam, 30 april 1907 Aan Me Chr. Cornelissen, verder zelfde adres als vorige. "Lieve Mammie en Boysky. Vandaag Dinsdagmorgen bij Prof. Quack bot gevangen. Het eenige wat hij kon doen was mij attent maken op den uitgever Tjeenk Willink te Haarlem. Maar hij kon me geen introductie meegeven omdat hij hem ook te weinig kent. Ga vanmiddag naar Tj. Willink te Haarlem zeggend dat ik van Quack kom. Er is met die Quack niets te doen. Hij was anders de beleefdheid zelve. Gisteren drukke verg. Haag met debat Kloosterman uit

- Rotterdam die te Rott. zelf aanwezig was en niet gedebatteerd had. Te 12 uur eerst uit. Ik voel doodelijken slaap, ga een uur languit op de canapé liggen en vanavond te 9 uur naar bed. Hoe maken het onze schatjes mammie en boysky. Antwerpen zal doorgaan. Ik telegrafeer uur van aankomst. Zie dan zelf maar. Maar je mag je niet vermoeien hoor. Ik heb Toon bezocht. Z'n vrouw viel me nog al mee. Groeten en zoenen. Chr. C."
- I G 1 a 9 Amsterdam, 1 mei 1907. Aan Me Cornelissen, verder zelfde adres als vorige. "Lievelingen. Vandaag, dinsdag [30 april] vrijaf. Ben naar Haarlem geweest om Tjeenk Willink op te zoeken. Zeer tevreden over indruk. 't Is een jonge kerel à la de jonge Schleicher, maar zonder bezorgd gezicht. Ga vanavond vroeg naar bed om uit te slapen, want morgen 1 Mei 2 vergaderingen. Moet in Den Haag bij Caro langs om voor jou pakje mee te nemen (verven en penseelen). Overwerk je niet. Ik zie in alles ondeugende stouterd, dat je aan de schoonmaak bent. Nu zorg maar goed voor jezelf. Als ik telegrafeer Arrivéé ... heures weet je dat 't is Gare du Nord tegen den avond. Mocht ik 's morgens komen, dan telegrafeer ik niet. Adieu, veel zoenen. Chr. C."
- I G 1 a 10 Amsterdam 31 augustus 1907. Zelfde adres als vorige. [In moeilijk leesbaar klein schrift van C., met niet altijd lopende zinnen] "Lieveling, sommige congressisten, die nog niet genoeg van hadden van D.N. [Domela Nieuwenhuis] en meenden, dat men tegenover de oude man "genereus" moest zijn. Zij stonden gisteren Vrijdagmiddag een gemeenschappelijke zitting [van het internationaal anarchistisch en het internationaal anti-militarisch congres] toe, en we konden niet anders, wilden we geen persoonlijke invloeden doen onderstellen, dan deze anti-militaristen voor wie slechts 2 afgevaardigden uit den vreemde zijn gekomen en een 20tal Hollanders onze zaal zou worden gegeven. Ze zijn in een klein zaaltje van Plancius naast ons. Daar ving D.N. de inleiding aan met 'n zoogenaamde "histoire" de l'Union anti-mil. toen hij begon te zeggen dat niet dit anti-mil. congres was belegd om 't anarchistisch congres tegen te werken maar naar zijn overtuiging het anarchistisch congres moest dienen om 't anti-mil. onmogelijk te maken, werd men ongeduldig. Toen hij voortging: "Het andere congres is geen anarchistisch, maar een libertair-communistisch congres" vlogen Malatesta, Fuss-Amoré, alle Franschen ('t was

in 't Fransch) op. "C'est indigne", schreeuwde Malatesta. We wilden ons alle Franschen, Italianen ook ik terugtrekken. "C'est l'histoire" zegt D.N. "S'il vous plaît, pas d'histoires", roepen we. Emma Goldman, dit keer wat beter, vertaalt het incident en zegt dat wanneer weer "Geschichte" komen, ook de Duitschers en Amerikanen zouden gaan. D.N. kon in z'n eigen congres zijn inleidingsrede niet voortzetten. Zelfs kon ze niet eenmaal worden vertaald in Duitsch en Hollandsch. Vohryzek werd voorzitter en verzocht geen persoonlijkheden meer. Groeten en zoenen aan allen. Je brief ontvangen. Congres slaagt prachtig. Heden Zaterdag laatste dag."

I G 1 a 11

Amsterdam, 2 september 1907. Zelfde adres als vorige. [klein geschreven:] Afz. `52 Weteringschans' "Amsterdam. Liefste schat. Oef Zondagmiddag. Congres afgelopen. Prachtig geslaagd. Ieder hóógst tevreden. Geven toe, dat 't alleen in Holland zóó kon worden gehouden, zonder van iemand last te hebben. Op de laatste besloten verg. wilde men over 'n jaar weer 'n congres; maar dat ging niet en overeengekomen is nu over 2 jaar. Vanmiddag en vanavond thuis; moeder is zoojuist gekomen. Vertaalde E.[mma] Gold[man] in Plancius zooals geannonceerd was. Morgen verdraai ik het, want het is niet aangenomen. Vermoei je toch niet lieveling; neem Mad. Constance. Ik ben doodmoe en smaak nu van 'n `welverdiende rust'. Ja, ik hoop ook dat 't met Maas en v. S[teenis?] lukt. Prachtig nieuws: We hebben 2 conferenties gehad van het N.A.S. met vakmensen uit andere landen. Voorstel aan mij gedaan om te Clamart 'n internationaal persbureau op te richten, teneinde de rev. vakbonden over geheele wereld te oriënteren. Holl. draagt bij (N.A.S.) 2 gld. sweek; Bohemen 2 gl 's weeks; Duitschland (Freie Vereine Deutscher Gewerksch.) 3 gld per week (5 mark); Confédér. d. T[ravail=CGT] (Parijs) zal door Monatte ook worden ge vraagd 3 gld (6 franc). Ik heb aangeboden aan Zwitserland en België (Fuss-Amoré) gratis te leveren, heb met Corio (Londen) overeengekomen 't ook gratis aan Voice of Labour, op conditie dat ze in Zwits. België en Engeland me alle vakbladen toezenden. Ik moet dan 'n cyclostyle hebben (of hectograaf). Denk van Pierre [broer Pieter Cornelissen, koffiehandelaar] 'n cyclostyle te kunnen overnemen. Hij spreekt van 5 gld. Dat zou 'n koopje zijn. Dat zou 'n koopje zijn, want die kost 25 gld als i nieuw is. En

- Pierre's zijne heeft nog meer gekost. Afspraak is Duitsch en Fransch. Zou dus minimum worden van 10 gld per week, dat later vermeerdert als Zwits. en België óók kunnen kunnen betalen We zullen zien of we een rev. vakbeweging internationaal in elkaar krijgen. 't Voorstel is van Vohryzek. Veel groeten en zoenen C."
- I G 1 a 12 Rotterdam, 4 september 1907. Zelfde adres als vorige. "Lievelling. Ik ben thans (Dinsdag) te Den Haag. Heb Maas gesproken. Tot nu toe onderhandelingen heel goed, maar dat zei ik van Haarlem ook. Ze hebben meer ooren voor Duitse dan voor Ned. uitgaaf. Morgen om half 8 vertrek ik uit Rotterdam 's avonds 5 uur kom ik dus morgen morgen (Woensdag) te Parijs aan. Tegen 7 uur hoop ik bij mijn schat en bij boysky te zijn. Veel groeten en zoenen. Chr. C."
- I G 1 a 13 Amsterdam, 1 mei 1911. Aan Mme Cornélissen, chez Mr et Mme Pierrot, 2 Rue des Handriettes Paris. [wellicht wegens verhuizing] "Liefste lieveling. goed aangekomen, mooie vergaderingen. Gisteravond nog even ook aan de Zaan geweest, als ik maar kwam hoefde ik maar 5 min. te spreken om goeden dag te zeggen. De C's [Cornelissens: waarschijnlijk broer Pierre en familie] hier allerliefst, altijd vol zorg. Heb voor Hermine fleschje boschvioltjes [parfum] gekocht. Breng groot pak [uit Den] Haag + pak oud vloerkleed C's mee. Zwaar bepakt dus. Cissie"
- I G 1 a 14 Berlijn 23 juli 1911. Aan Madame Cornelissen, 14 Rue des Blagis, Bourg la Reine (Seine). [Cornelissen was in Berlijn als tolk voor een CGT-delegatie en als reporter voor de *Bataille Syndicaliste*] "Liefste lievelingen, ik schrijf dezen in den trein tusschen Hannover en Berlijn. We zullen om 10.52 te Berlijn aankomen, natuurlijk geradbraakt. 't Was voor lieveling te zwaar geweest, ook om andere reden te moeilijk. Ik schrijf niet dikwijls, want ik zal elken dag briefkaart redactie schrijven, en je ziet van zelf nieuws [in de *Bat. Synd*]. Reis perfekt, voor de rest geen last aan de grenzen en tot hier toe ieder zoo hoffelijk mogelijk. Veel zoenen aan Lilli lieveling en Boysky. Is i zoet? Kan pappy "trotsch" zijn? C."
- I G 1 a 15 Berlijn, 25 juli 1911. Zelfde adres als vorige. "Lievellingen. Veel groeten mammi en Freddy van pappy, die Zaterdag eerst terug kan en Zondag hoopt thuis te zijn. Lieve Lilli, wil je briefkaart schrijven om te waarschuwen Hollanders, Ameri-

- kanen, Zwitsers en Italianen (Internationale) dat er dit keer geen Bulletin komt? Ik zal 't Franschen zeggen en Duitschers. Woensdagavond hebben wij samenkomst met Freie Vereinigung [Deutscher Gewerkschaften]. Veel groeten en zoenen Christiaan C."
- I G 1 a 16 Bordeaux, 8 april 1912 [Cornelissen is als tolk voor de buitenlandse gasten aanwezig op het congres van de C.G.T. in Bordeaux]. Zelfde adres als vorige. "Maandagmorgen. Lieveelingen, Enkele regelen want ik heb een paar minuten voor de werkzaamheden beginnen. Gisterenmorgen een enkele rede te vertalen gehad; 's middag met de gedelegeerden op de wandeling geweest naar buiten. Wat me 't meest bevalt is dat ik 's morgens vroeg 1 uur, 1 1/2 uur vindt [sic!] voor mijn eigen werk. Donderdag is laatste congresdag, maar vrijdag uitstapje naar Arcachon. Ik geloof dat ik vreemden moet begeleiden. Kan ik er vanaf dan vertrek ik. Veel zoenen en groeten. Schrijf me kort. Gaat aan dit adres: Cornelissen, Hotel des Américains, 4 rue du Condé, Bordeaux."
- I G 1 a 17 [Bordeaux omstreeks 12 april 1912] Zelfde adres als vorige. "Lieveelingen. Je brief ontvangen. Veel dank, maar 't uitstapje aan Arcachon doe ik niet mee. De zeeziekte alleen is al genoeg om me af te schrikken; [in marge:] Er wordt een zeetochtje gemaakt. Maar ook is 't moeielijk in mijn plaats als vertaler. Er gaan overigens maar 40 of 50 van de ruim 400. Wat ik schreef over een voorstel voor internationale vakcongressen gisteren, was onder ons; dus niet er bijv. op de B.S. [*Bataille Syndicaliste*] over spreken. Pericat heeft dezelfde tegenwerking en naijver, die iedere energieke en daardoor wat de tegenstanders noemen fanatieke werker ondervindt. We babbelen wel over dat alles. Veel groeten en zoenen Chr. C."
- I G 1 a 18 Gedateerd Nantes, 31 augustus 1912. Aan Mme Cornélissen, poste restante Port Joinville, Ile d'Yeu (Vendée). "Lieveelingen. Mammie en Freddy. Veel groeten en zoenen zoo op reis, ook aan Freddy het slaapkopje. Was hij wakker toen mammie thuiskwam? Ik schreef reeds, dat ik niet zeeziek was. Toch waren er 1e kl. 8 of 9 zeeziek en waren er ook onder de reizigers 2e kl. verschillenden. Zelfs een mooie hond kwam den kop bij z'n baas op de knieën leggen vóór hij later ging braken, om te zeggen, dat er iets niet in orde was. 't Kwam door den morgenbries van den zijkant (N.W.) die de boot deed

- schommelen als gewoonlijk (dronkenmansmanier) dat het 'n lust had. Nantes is 'n mooie oude stad, waar ik nu wandel (160.00 inw.) maar de correspondentie is voor jelui met bagage in de bagagewagens te moeilijk. Ik vertrek 4.20 en arriveer Parijs 10.44 Dag! C.C."
- I G 1 a 19 Chartres, 4 augustus 1913. Aan Mad. Cornélissen chez Mad. Mangé à Domme (Dordogne). "Salutations à tous trois Christian."
- I G 1 a 20 Niort 19 augustus 1914. Aan Mad. Cornélissen, 40 Rue Omer Charlet, Saint-Trojan, Ile d' Oléron, Charente Inf. "Niort mercredi, Lieve Lilli. Vertrek 6.40 van hier ben reeds 6 uur morgenvroeg Parijs met rapide. Alles wel. Veel groeten en zoenen. Christiaan."
- I G 1 a 21 St-Malo 19 september 1914. Zelfde adres als vorige; "Lieve Lilli. In de pitoresque straat heb ik gewoond. Zoals ik schreef vertrek ik vanavond over paar uur. Ten slotte ondanks tijdverlies was via St. Malo nog de eenige weg om naar Holland te komen. Men kan over land van hier naar de Belg. grenzen nergens door. Liep gisteren hier tegen 't lijf Delesalle en zijn vrouw (uit de librairie Mons. le Prince), hij even mager als zij. Zij is Belgische en heel zijn familie uit omstreken Maubeuge 7 personen vluchtelingen heeft hij op zijn dak. Wat 'n misère! Blijf maar kalm op Oléron. 't Is hier niet om aan te zien. Veel groeten en zoenen Christian. [toevoeging:] Lees zooëven dat staat beleg Holland is uitgevaardigd ook voor sommige gemeenten N. en Z. Holland. Dan vergaderen verboden. Zou heel mijn reis in duigen kunnen werpen maar ga nu door in elk geval tot Londen. Weet niet of Amst en Haag er bij zijn. [tweede toevoeging:] 't Waait hard, slecht weer voor zeeman als ik."
- I G 1 a 22 Gedateerd Amsterdam, 3 oktober 1914. Zelfde adres als vorige. "Lieve Lilly. Nog altijd tusschen hangen en wurgen. De Vrije Soc. V. en enkele sympathiseerende Ver. doen alle best voor een zaal, maar overal is "la trousse" [angst, de rats]. Zaal circus Oscar Carré onmogelijk, Concertgebouw vol vrees afgeslagen, men is nu in onderhandeling met een schouwburg in de Plantage Middenlaan. Als 't niet gauw z'n beslag krijgt trek ik weg. Van Den Haag ook niets venomen. Zal wel 't zelfde zijn. Van de Geelvinck, die wel te krijgen is ben ik niet gediend, want dan enkel arbeiderspubliek en zelfde discussies die we 3

- dagen hadden. In de groote zalen houden die mindere elementen, die de eerste begripen niet verstaan en beschaving met "vaderland" verwarren zich stil. Als 't in Noord-Frankrijk beslist was, zou ik trouwens al weg zijn. Veel heerlijke zoenen aan mijn Lilly en aan Boysky en beste groeten aan Jacques [Reclus]. Christiaan C."
- I G 1 a 23 Gedateerd S Malô, Dinsdagmorgen 15 oct. 1914. Zelfde adres als vorige, nog steeds Oléron. "Lieveling, de kaart van 't graf van Chateaubriand was reeds geschreven op de boot met mooi windstil weer. Maar in 't midden van 't Kanaal begon de boot vreeslijk te schokken; en werd ik zeeziek beneden; boven regende het: Vertrokken te 3 uur kwamen we nachts 2 uur eerst aan (traject in gewonen tijd 7 uur) Niemand mocht van de boot vóór 8 uur 's morgens. Nu op reis en te Rennes overstappen voor Parijs. Hebt ge onderschrift andere kaart begrepen. De kanselarij te Den Haag zendt de brieven aan den Ned. gezant te Brussel en deze laat ze bij de Brusselsche adressanten rondbrengen. Veel lekkere zoenen en hartelijke groeten. Christiaan C."
- I G 1 a 24 Gedateerd Menton le lundi 22 Oct 1917. Aan Mad. Cornélissen, 141 Grande Rue, Bourg la Reine (Seine). "Lieve schat, ik schrijf deze liggend onder de olijfbomen aan den kant van een wonderschoonen weg, die van de Italiaansche grens boven Menton tot de helft van de stad loopt 3/4 uur, villa's overal aan den kant; rijke bloemen klimmen bij duizenden tegen de muren zóó talrijk als bij ons in Mei. Zal probeeren je er enkele in een krant te zenden. Bij de oude stad ben ik langs een typischen weg tot de zee omlaag gedaald. Zoolven Maandagmiddag [vervolg voorzijde kaart] eersten brief ontvangen na het korte woord, dat je schreef bij mijn vertrek. Ik voel me verdrietig over 't vele werk, dat je hebt, en nu weer 't Bulletin [bedoeld is *Les Temps Nouveaux* dat vanaf 1916 onregelmatig als 'Bulletin' verscheen]. Ik zou zoo graag hebben, dat je kon uitrusten. Ik omhels je beidjes hartelijk. Christiaan C. De weg van boven tot zee komt juist aan de huizen die ik hier op de kaart heb."
- I G 1 a 25 Gedateerd Cap. Martin [Alpes Maritimes] jeudi 25 oktober 1917. Aan Mad. Cornélissen, Mons. Freddy Cornélissen, 141 Grande Rue Bourg-la-Reine (Seine) "Salutations de Cap Martin, Christian Cornélissen."
- I G 1 a 26 Gedateerd Monaco le 23 Oct. 1917. Aan Mme. Cornélissen et

- Frédéric Cornélissen, verder zelfde adres als vorige. "Salutations de Monaco. Christian C."
- I G 1 a 27 Menton, gedateerd zaterdag 27 oct '17. Aan Mad. Cornélissen, 141 Grande Rue, Bourg-la-Reine (Seine). "Zooeven, zaterdagmorgen je brief en de [doorgehaald: drukproeven] copie van Mr. Hoquet ontvangen. Den brief beantwoord ik wel vanavond of morgen. Ik wilde thans alleen vragen, me per omgaande de copie van 't werk van Mr. Hoquet toe te zenden als manuscrit recommandé. Ik kan anders niet vergelijken en heb niets aan de blz. die op de machine zijn gemaakt. Hier vandaag voor 't eerst betrokken lucht. Mocht ge met verzending doos voor haren moeite hebben (2 fleschjes) laat dan de verzending maar. Mogelijk komt die laatste wenk te laat, antwoord me op m'n brief betreffende terugkomst. Ik zie namelijk uit jou brief, dat Marie [echtgenote van broer Willem Cornelissen?] aandringt op terugkomst. Groeten en zoenen. je Chr."
- I G 1 a 28 Gedateerd Menton mercredi 31 x [oktober] 1917. Aan Mad. Cornélissen Mons. Freddy Cornélissen, verder zelfde adres als vorige. "Chers Lilly et Freddy. N'envoyez plus rien à mon adresse ici à, ni à celle de Nice. Il y a des retards considérables dans les trains et beaucoup se perd pour des raisons que j'expliquerai verbalement. Ne venez pas lundi à la gare , l'expresse arriva hier ici avec un retard de 5 heures 15. m. Le temps est de nouveau magnifique. Je vous embrasse tous deux. Chr. C."
- I G 1 a 29 Gedateerd Nice le 3 nov. 1917. Aan Mad. Cornélissen, Mons. Freddy Cornélissen, 141 Grande Rue, Bourg-la-Reine (Seine). "Salutations à tous Christian [doorgehaald:] `Christaan' C."
- I G 1 a 30 's Gravenhage, 13 juli 1926. Geadresseerd: Cornelissen, verder zelfde adres als vorige. "Beste Lilly en Freddy. Gisteren onmiddellijk na aankomst Willem [broer Willem, was ernstig ziek, vid. ook XI A 7 a] gezien. Vond hem zeer vermagerd en verzwakt maar vol moed en wilskracht en opgeruimd. Hij wordt eerst Maandag geopereerd en ik geloof dat hij het kan doorstaan, want 't hart is gezond. Hier véél koeler en prachtig weer, minder drukkend dan te Parijs. Ik trof ook al Mary, maar ga vanmiddag eerst naar Scheveningen. Veel groeten aan allen. Ik denk te blijven tot Donderdag. Christiaan C."
- I G 1 a 31 Gedateerd Middelburg, woensdag 9 IX [september] 1936. Aan

- Mad. L. Reclus, 165 Grande Rue, Bourg-la Reine (Seine).
[zelfde adres als vorige, straatno. intussen veranderd] "Beste Lilly. Goed aangekomen. Beste reis gehad. Te Brussel Willy [Cornelissen, zoon van broer Pieter/Pierre] aan den trein. Ze waren recht hartelijk. Ik heb hier een goed hôte met uitmuntend ontbijt. Hartelijke groeten aan je samen [gedoeld wordt op pleegkind Pierra Kropotkin] Christiaan C. Ik schrijf ook aan Fred 'n kaart." [zie I G 1 b 5]
- I G 1 a 32 Amsterdam, 12 september 1936. Zelfde adres als vorige. "Amsterdam Hotel v. Gelder, Damrak 34. "Beste Lilly. Zooeven te Amsterdam aangekomen. Middelburg en Geertruidenberg waren interessant. ' Hertogenbosch boersch - onbeduidend -. Geheel onder de geestelijkheid. Prachtvol weer al deze dagen, maar voor 's avonds was het tòch goed, dat ik mijn dikke jas heb meegenomen. Ik denk hier te blijven poste restante hoofdpostkantoor tot Dinsdag of Woensdag. Allen hartelijk gegroet. C. Ik schrijf ook een woordje aan Fred." [zie I G 1 b 6]
- I G 1 a 33 Gedateerd Den Haag, 15 ix [september] 1936. Zelfde adres als vorige. "Beste Lilly. Veel dank voor je kaart. Ben thans bij Pierre [broer Pieter Cornelissen] in Den Haag. Verrukkelijk weer nog altijd. Zou je me aan Pierre's adres hier mijn huissleutel (de 2 andere niet noodig) willen toezenden als "échatillon sans valeur" recommandé. 't Kost zoowat 2 francs. Ik kom n.l. 's nachts te laat thuis en zou er niet binnen kunnen komen. Allen hartelijk gegroet. Chr. C. Overal prettige reis gehad."
- I G 1 a 34's Gravenhage, gedateerd Zaterdag 19 ix [september] 1936. Zelfde adres als vorige. "Beste Lilly. Zooeven je brief met sleutel (aangeteekend) ontvangen. Ik heb een onderhoud met een Rotterdamsch uitgever die me vraagt voor dinsdag 22 september om half 3 's middags. Ik zal nu teruggaan dien dag naar Den Haag en 's morgens vroeg vertrekken, om te 5 uur Woensdag te Parijs te zijn, tegen half 7 te Plessis-Robinson. Ik kom dus, zooals je voorstelt, Donderdag 's morgens dejeuneren te B.I.R. [Bourg-la-Reine, bij Lilly] Misschien komen de kinderen ook? [Fred C. en zijn vrouw Nora] Vraag het hun. Hier nog altijd prachtig weer. Vanmorgen hing er wat mist; maar die trekt wel weer op. Je ziet, dat ik je raad, 's nachts niet te reizen, opvolg. Tot ziens, veel hartelijke groeten aan allen. Christiaan."

- I G 1 b Kaarten, door Christiaan Cornelissen geschreven aan Fred Cornelissen. (7x)
- I G 1 b 1 Amsterdam, 1 september 1911. Aan Mons. Freddy Cornelissen chez Mr et Mme Pierrot, 2 Rue des Handriettes, Paris. "Papa t'embrasse." [verg. I G 1 a 13]
- I G 1 b 2 Bordeaux, 12 [?] april 1912. Aan Freddy Cornélissen, 14 Rue des Blagis, Bourg-la-Reine (Seine). "Salutations baisers toi mammi tante." [Verg I G 1 a 16 en 17]
- I G 1 b 3 Gedateerd Menton vendredi 19 oct. 1917. Aan Freddy Cornélissen, 14 Rue des Blagis, Bourg-la-Reine (Seine). "Mon cher Freddy Je t'enverrai de jolies cartes postales de ce pays qui est si beau. Tu aideras bien maman, hein, tandis-que papa n'est pas là. Je t'embrasse bien tendrement. Dis à maman que je lui envoie aussi mille baisers. Ton père Chr. C."
- I G 1 b 4 Gedateerd Menton le 22 oct 1917. Aan Mons. Freddy Cornélissen, 14 Rue des Blagis, Bourg-la-Reine (Seine). "Salutations et baisers. Chr. C." [Verg. I G 1 a 27 en 28]
- I G 1 b 5 Gedateerd Middelburg, 9 ix [september] 1936. Aan Mad. et Mons. Fred Cornelissen, 1 Square Léon Guilot, 11-13 Rue de Dantzig, Paris XVe (Frankrijk). "Beste Nora en Freddy. Après bon voyage et bien reposé a Bruxelles (Willy et sa femme étaient charmants) je suis hier soir arrivé ici. J'ai pris un ancien hôtel (Hôtel de l'Abdy) avec excellent déjeuner - ancien style -. Espère vous retrouver tous deux en bonne santé. Chaleureuses salutations. Chr. C." [Verg I G 1 a 32]
- I G 1 b 6 Gedateerd Amsterdam, 11 ix [september] 1936. Zelfde adres als vorige. "Beste Nora en Fred. Mijn reis is tot hiertoe prettig geweest. 't Weer prachtig, zonnig, 's avonds een beetje koud. Je vois que j'écris le Neerlandais. Traduction: voyage jusqu'à présent agréable, temps superbe, en soleil! Le soir il fait un peu froid. Espère que vous deux aurez la vie aussi bonne que moi. J'irai probablement mardi ou mercredi à la Haye. Ici tout en délire à cause des affaires de la princesse Juliana. Demain samedi "Journée nationale" [verloving Bernhard-Juliana]. Beaucoup de salutations. Chr C." [Verg. I G 1 a 33]
- I G 1 b 7 Gedateerd Den Haag, 21 ix [september] 1936. Zelfde adres als vorige. "Chers Nora et Fred. Voyage toujours superbe: Temps

I G 1 Kaarten van Christiaan Cornelissen

beau ici comme à Amsterdam. J'ai vu les musées dans les deux villes. Je reviendrai mercredi soir vers 5 h, au Plessis[-Robinson], serai jeudi au déjeuner à B.la.R.. [bij Lilly in Bourg-la-Reine] Vous viendrez aussi tous deux? Autrement je rendrai visite à Fred dans le courant du jour (après-midi vers 2 heures). Beaucoup de salutations et au revoir. Cornelissen (Chr), 81 Koninginnegracht." [Verg I G 1 a 34]

- I G 1 c Overige kaarten (mede) verzonden door Christiaan Cornelissen. (1x)
- I G 1 c 1 L'Arcouest 19 juni 1919. Aan Monsieur Tcherkessov et M. Reclus, 141 Grande Rue, Bourg la Reine (Seine) "L'Arcouest, lundi. Chers amis. Tous réunis maintenant, nous vous envoyons notre bon souvenir Freddy Tch [Frida Tcherkesoff?], Lilly Cornelissen, Willy Cornelissen [zoon van broer Pieter/Pierre], Christiaan Cornélissen, H. Cornelissen [Herman, de broer van Willy], Freddy [Cornélissen], P.H. Cornelissen [Pieter/Pierre]."

I G 2 Kaarten geschreven door Lilly Rupertus/Cornelissen/Reclus

I G 2 a Lilly Rupertus aan Christiaan Cornelissen. (22x)

- I G 2 a 1 Clamart, 31 augustus 1907. Aan Mons. Chr. Cornelissen adr. M. P.L. Cornelissen, Weteringeschans 52, Amsterdam, Holland. "Hartelijke felicitaties van Freddy, zijn mammy en tante [Frida]."
- I G 2 a 2 Littlehampton (Gr. Brit.), 21 augustus 1911. Aan Monsieur Chr. Cornélissen, 14 Rue des Blagis Bourg-la-Reine. "Lieve Cissie, veel hartelijke groeten van ons allen. We zijn heerlijk, Fred zalig aan een plage als de grote van Oléron! Fred is er al onder geweest!!! Hebben beste reis gehad en ik kom Dinsdagavond aan bij jou, weet nog niet met welke trein, maar ik moet voor 12 uur binnen zijn. Dag schat à bientôt. We zijn heerlijk gezellig en 't is echt verwennen hier. Fred slaapt al, is op van zeelucht."
- I G 2 a 3[Ile d'Yeu], 27 juli 1912. Aan Monsieur Chr. Cornélissen, 14 Rue des Blagis, Bourg-la-Reine. "Liefste C. Gauw een paar woorden aan je. Ik had het gisteren kunnen doen, maar had niets moois te zeggen." Volgt verslag hotel, zoeken kamer bij vissersfamilie en prijzen. Opgewekte brief.
- I G 2 a 4 Gedateerd Port Joinvile [Ile d'Yeu], 29 juli 1912. Zelfde adres als vorige. "Hartelijke groeten van ons beiden. L. en F. Cornelissen."
- I G 2 a 5 Gedateerd Port Joinvile [Ile d'Yeu], 3 augustus 1912. Zelfde adres als vorige. "Lievelling, hier waren we gisteren. F. en L. Cornelissen."
- I G 2 a 6 Gedateerd Port Joinvile [Ile d'Yeu], 7 augustus 1912. Zelfde adres als vorige. "Artikel klaar, wat doen? Kus. L. Cornelissen."
- I G 2 a 7 Gedateerd Port Joinvile [Ile d'Yeu], 11 september 1912. Zelfde adres als vorige. "Gekust van Mam en Fred."
- I G 2 a 8[Port Joinvile, Ile d'Yeu, midden september] 1912. Zelfde adres als vorige. "Lievelling, dit is misschien de laatste kaart van hier. Dank zij je tijdige zending Bull. is alles net klaar. Als er niets tusschen komt, storm b.v. dan vertrekken we als overeengekomen Zaterdag, en als de trein niet om 8.50 aan moet komen, telegrafeer ik 1 uur op reis, tenzij ik't hier nog met zekerheid kan vernemen en dan blijft 't er maar bij. Hier

I G 2 Kaarten van Lilly Rupertus

- alles wel. Heerlijk zonnig, maar koel. Ik kwam Guingo tegen, die me absoluut een pakje visch wil laten meenemen, alsof ik niet genoeg te dragen heb en bovendien, wat erger is, ik ben er niet zeker van, dat hij 't doet en neem dus in ieder geval 1 kreeft van de Merciers, die ik gemakshalve hier laat koken. De visch zou voor jou en Yvetot [secr. van de CGT] zijn . Ik zie je al met de visch Parijs doorzoeken, op zoek naar Y. Ik zal nog trachten hem te overhalen 't pak te sturen een beetje later. Zeg't Bulletin is mooi hè? Ik stuurde Holl. en Duitschl ook de 2 van verleden keer en de Franschen lei ik t 'in [?]. Dus lieverd tot spoedig. Wat een gemeen weer schijnen jullie te hebben. We kleeden ons er voor, voor de reis! Zeg, stuur een kaart met gelukwensen aan Diadia [bijnaam van Warlaam Tcherkesoff, die gehuwd was met Frida Rupertus], die 15 sept. jarig is, dus zondag. Au revoir en gekust."
- I G 2 a 10 Vlak voor volgende geschreven vanuit Milly. Geen adres, wschlk. in envelop verstuurd. "Milly poste restante. Maandagmiddag B.C. Goed aangekomen na een goede maar vermoeiende reis, 't laatste eind in een kleine boemeltrein, goed om hoofdpijn te krijgen, wat we beiden ook opgedaan hebben. 't Is hier stil, rustig en lief. Landelijk hôtel, vrij goed. Als er iets is, stuur 't wel nog op, hè lieve Papa? veel groeten. Zorg goed voor je. In haast je L en J[aques Reclus]."
- I G 2 a 11 Milly, 25 maart 1913. Monsieur Chr. Cornélissen, 14 Rue des Blagis, Bourg-la-Reine. "L.C. Tegenover deze prachtige markthal wonen we. 't Weer is prachtig tot nu toe, heerlijke zon. De natuur is, ongelooflijk lief en mooi. Hoop dat je het goed maakt. Je L.. [in hs. Jacques Reclus:] Bonjour mon cher. Pas besoin de te dire que je suis ravi. J. R." [Jacques Reclus, zoon van Paul Reclus, collega van C. aan de *Bataille*, zou de tweede echtgenoot van Lilly Rupertus worden]
- I G 2 a 12 Milly, 26 maart 1913. Aan Monsieur Chr. Cornélissen, 14 Rue des Blagis, Bourg-la-Reine "Beste Ch. Deze meldt al wanneer we weer thuiskomen. 't Weer is om, 't regent en als 't zoo doorgaat, vertrekken we morgen , Donderdagochtend, om tehuis te zijn om 3 uur. anders en 't is denklijker, want 't is hier zoo mooi, komen we av. om 9 uur thuis Zou je kunnen arrangeeren thuis te zijn? Mochten we dien trein missen, dan zijn we met den volg. thuis voor 10 uur . 't Is hier ongelooflijk prachtig de natuur alles even bekoorlijk en lief. We vertellen

- veel mondeling. Veel hartelijke groeten van beiden en kus van je L."
- I G 2 a 13 Brussel, 12 mei 1913. Aan Monsieur Chr. Cornélissen, 14 Rue des Blagis, Bourg-la-Reine. "15 rue Emile Banning, Ixelles Bruxelles. Lieve twee, goede reis gehad, hartelijke ontvangst. Mooi weer, denk Woensd. avond weer thuis te komen. Veel liefs en goeds voor je beiden van allen. Je L. [bovenaan getekend:] Paul Reclus, Jacques R[eclus; deze ging mee naar Domme].
- I G 2 a 14 Brussel, 13 mei 1913. Aan Monsieur Chr. Cornélissen, 14 Rue des Blagis, Bourg-la-Reine. "Lieve pap en Fred. Ik zend je beiden veel hartelijke groeten. Morgen komen we alzo thuis. Dus tot ziens in goede gezondheid hè? Je L."
- I G 2 a 15 Domme, 11 juni 1913. Aan Mons. Ch. Cornélissen 141 Grande Rue, Bourg-la-Reine (Seine). "Lieve Pappie. Vandaag weer veel groeten van ons allen. alles wel. Ik had een klein ongelukje en verstuipte mijn voet, maar 't blijkt niet ernstig te zijn na goede behandeling. Gelukkig hè? Maar ik loop liever nog niet. Een goede werkvrouw hier te hulp vooral voor de eerste dagen voor schoonmaak [van het huis van Paul Reclus]. Alles goedkoop hier, vleesch, eieren en heerlijke groenten aardb. en kersen in den tuin. Eet maar goed ook. Op deze kaart die hoe D[omme] gelegen is: boven op de rots en een prachtig gezicht op de Dordogne etc. Volg. kaart van de plaats. Dag lieve Cis. Fred is druk en gelukkig in den tuin in zijn oude tricot pakje, zonder mouwen en broekspijpen haast: hij is zoet. Carla's brief ontvangen, woensdag. veel hartelijke groeten kus van je L en F. [in hs. Jacques Reclus:] Mon cher ami, je te serre la main affectueusement J." [eerste briefkaart uit Domme, geschreven vanuit latere sterfhuis van Christiaan Cornelissen, afbeelding toont gezicht op rots met begraafplaats, alwaar nu nog het graf van Cornelissen]
- I G 2 a 16 Gedateerd Domme, 16 juni 1913. Zelfde adres als vorige. "Alles wel, duizend groeten. Lilly Freddy Jacques."
- I G 2 a 17 Gedateerd Rocamadour, 13 augustus 1913. Zelfde adres als vorige." Bon souvenir de nous tous, Lilly Freddy Jacques."
- I G 2 a 18 Ongedateerd, afbeelding uit Lisieux [dateert van laatste kwart 1913 eerste helft 1914: er is sprake van copij voor het *Bulletin*, die wegezonden moet worden, na het syndicalistische congres van Londen werd het Bulletin in Nederland geproduceerd, niet

I G 2 Kaarten van Lilly Rupertus

- meer bij de C.'s thuis; na het uitbreken van W.O.I verscheen het niet meer] "lundi matin. Beste Cis. Wil je erom denken de briefkaart tegelijkertijd als de copie van 't Bull weg te zenden. Ze ligt links van de schrijfmachine, tegen de boekenkast. hoop dat jullie een prettige zondag hebben gehad, niet te vermoeiend. Jacques ziet er veel beter uit dan de vorige zondag. Ik weet nog niet, wanneer ik terugkom. 't weer is vandaag mooier: een zonnetje. En we gaan de stad zien, die nog interessanter is als ik dacht. Je weet als je haastig bericht hebt, aan't adres van J[acques Reclus]. Ik ken zelfs niet de naam van mijn pension. Veel hartelijke groeten ook van Jacques. Je L."
- I G 2 a 19 [Waarschijnlijk juni 1919, zie I G 1 c 1] Geen adres. "I Arcouest. Lievalingen alle drie [Tcherkessov, Paul Reclus en Chr. Cornelissen?], net een woordje om bonjour te zegen. Heerlijk gewandeld gisteren. Fred heeft gebed. Vandaag koele en regenachtig. Ik profiteer om een groote schoonmaak te arrangeeren, de kleine bonne en haar moeder zijn er, want 't huis was niet schoongemaakt. Al alles in huis gehaald. Eieren 4 frs het dozijn aardapp-. 50 ct het kilo (beste)boter 5 fr. het pond. J[acques] brengt natuurlijk eieren mee thuis. Gaat 't jullie goed? Hier all right. Fred is er weer op uit, is zóó tevreden. Gisteren gedejeuneerd in hotel, maar verder thuis, want 't is gezelliger, daar er al zooveel aan de table d'hôte zijn. Duizend groeten en zoenen van ons allemaal aan je allen, je Lilly."
- I G 2 a 20 Gedateerd Weimar, 27 augustus 1922. Geadresseerd aan Mons. Chr. Cornelissen, 15 rue de Penthièvre, Sceaux (Seine). [Cornelissen was in 1921 of 1922 alleen gaan wonen.] "B. Chr. In drie dagen je verjaardag; om in tijd te zijn, zenden we reeds onze beste wenschen voor dien dag: Many happy returns of the day. We zijn te Weimar, maar daar t 't zondag is, geen kaart te krijgen. Beste groeten, Lilly, Jacques."
- I G 2 a 21 Boulogne-sur-Mer 21 september 1935. Aan Mr. Chr Cornelissen, 1 Rue des Pervenches, Cité Jardin, Plessis Robinson (Seine). "Boulogne, zaterdagmorgen. B. Chr. Net een woordje om te zeggen dat ik gisteravond goed gearriveerd ben. 't Is een aardige kleine, maar hoogst interessante stad waar ik wel een paar dagen zal uithouden. Zal je goed op Miracle passen? Laat de deur niet open, ze is zoo vlug. Hoop dat je 't goed maakt. Veel groeten, ook aan Mme O. [Oboukhov? zie I J Oboukhov] Als jullie zin hebt maak een visite in BIR [Bourg-la-Reine]. 't

- I G 2 a 22 Weer is hier goed, geen regen te zien en niet koud."
Domme, 25 maart 1937. Aan Mr. Chr Cornelissen, 1 Rue des Pervenches, Cité Jardin, Plessis-Robinson (Seine). "Domme jeudi. Beste Chr. Net een woordje om te zeggen, dat 't hier all right is, ofschoon vreeslijk koud. 't Heeft zelfs gesneeuwd, en ik was blij dat ik je niet overgehaald had om mee te komen voor convalescentie. Ik hoop van harte dat je beter bent en morgenavond zal J. me wel omtrent je vertellen. Als je eetlust hebt, laat toch één middageten p. dag komen komen van 't restaurant. En houd je warm 't is noodig bij die kou. De kinderen vandaag op lange wandeling. Gelukkig hebben ze 's nachts een dak boven 't hoofd. Hartelijke groeten ook van de anderen en beterschap. Je L."
- I G 2 b Lilly Rupertus aan haar zoon Fred Cornelissen. (31x)
- I G 2 b 1 [Vanuit de Calvados, rond 1920, Fred moet nog op het lycée Lakanal zitten] "Mon cher petit Fred ..." Bericht over onaangename reis. Fred moet vooral zijn wiskunde maken en eventueel noten plukken.
- I G 2 b 2 Poissy, 29 maart 1921. Aan Monsieur Freddy Cornélissen, 141 Grande rue, Bourg la Reine "Nous avons pensé à toi à Poissy. Bonjour chéri. Ta L.C." [daaronder:] "Jacques R[eclus]."
- I G 2 b 3 Luik, 19 augustus 1922. Aan Fred Cornelissen Esq. B.L. t., Priors' field, Godalsning, (Surrey) Angleterre [verbeterd in:] England. L. Cornelissen 19/8 '22"
- I G 2 b 4 Gedateerd Berg. Gladbach, lundi [21 augustus 1922]. Aan Fred Cornelissen Esq. B.L. t., Priors' field, Godalsning (Surrey) England. Bericht dat `we' zijn aangekomen bij de K[ampffmeyer]s, L. doet de groeten van Jacques.
- I G 2 b 5 Gedateerd Berg. Gladbach, 23 augustus 1922. Zelfde adres als vorige. [doorgehaald met blauw potlood en verbeterd:] co. Mrs Tcherkesoff, 32 Queensgate S.W. 70. "My dear boy, mille baisers de ta mère. L.C." "Et moi, je te palpe ta ceuiller. J. Reclus [geef je de vijf]." "Es freut mich ausserordentlich Ihre Mutter kennen gelernt zu haben, ich wünschte sehr auch Ihre Bekanntschaft zu machen. Freundliche Grüss. Frau Kampffmeyer" "Auf Ihrer nächsten Studienreise nach Deutschland hofft sie begrüßen zu können B. Kampffmeyer."

I G 2 Kaarten van Lilly Rupertus

- I G 2 b 6 [Berg. Gladbach], gedateerd 'Samedi après midi.' [26 augustus 1922]
Kaart zonder adressering. L. wenst F. een goede terugreis, overbezorgd over zijn gezondheid: "... sois prudent, pas pour le manger: c'est inutile de le dire, mais pour la fatigue. Reste dans mon lit, les fenêtres ouvertes. J'espère que le bouillon de légumes fait son devoir et que je retrouverai en meilleur état, pauvre chéri! Je t'embrasse de tout coeur et désire déjà d'avoir lundi matin ta lettre me donnant de tes nouvelles."
- I G 2 b 7 Gedateerd Neurenberg, 30 augustus 1922. Aan Mr. Freddy Cornelissen, 141 Grande rue, etc. "Mon cher enfant ..." Brieven ontvangen, blij dat F. weer in Bourg-la-R. is. L. komt gauw terug. "Espérant de t'embrasser bientôt réellement, ta maman L.C."
- I G 2 b 8 Nice, 2 oktober 1923. Aan Mr. F. Cornelissen, 141 Grande rue, etc.. "Mardi 2 oct. Mon cher petit Freddy,..." Bericht dat 'we' goed zijn aangekomen. "La petite a supporté admirablement la pénible voyage." [Pierra Kropotkine, die net als pleegkind genomen was]
- I G 2 b 9 Nice, gedateerd 3 oktober [1923]. Aan Mr. Freddy Cornelissen, 141 Grande rue, etc.. "Darling Freddy, assises sur la terrasse de Tout va mieux ..." alles gaat goed ook Pierra.
- I G 2 b 10 Nice, 5 oktober 1923. Aan Mr. F. Cornelissen, 141 Grande rue, etc.. "Vendredi 5 oct. My dearest boy. Once more you must excuse that I only write a postcard." Moeder heeft vreselijke verkoudheid opgelopen. Met Pierra gaat het goed. Wijze raad voor zoon.
- I G 2 b 11 [Nice, 8 oktober 1923] Aan Monsieur F. Cornelissen, 141 Grande rue, etc.. "Darling Fred, A ce moment - lundi matin je reçois ta carte de vendredi. J'ai bien reçu ta lettre et cartes et tu auras bien reçu les miennes n'est-ce pas ..." Over het weer en de terugkomst, tante A[lice de Sanoît?].
- I G 2 b 12 Nice, [10 oktober, 1923] Aan Mons. Freddy Cornelissen, 141 Grande rue, etc.. "Nice mercredi matin, mon cher petit Fred, c'est en vain que je coure à la boîte à lettres dans l'espoir de trouver un mot de toi. Je suppose qu'il n'y a rien de nouveau, alors tu ne penses pas à écrire. C'est la même chose ici." Uitstapjes, naderende terugkeer. J[acques Reclus] wil eigenlijk nog wat blijven, is niet erg gezond. "Je t'embrasse tendrement et voudrais le faire déjà en réalité. Salue Chr.[istiaan Cornelissen] de nous et de tante Alice. Ta mère."

Collectie Cornelissen/Chichery

- I G 2 b 13 Nice, 11 oktober 1923 Aan Mons. Fred Cornelissen, 141 Grande rue, etc.. "Merci de ta lettre. En ce qui concerne l'accordeur [pianostemmer] ..." L. wil alleen de gestemde snaren betalen. "Many kisses and love from your mother. L.C."
- I G 2 b 14 Caumont par la Bouille (Seine Inf.), 1 september 1926. Berichtje over verandering van postadres tijdens vakantie van `ons'. Fred blijkt ook over te zullen komen.
- I G 2 b 15 Getekend Les Fougères-Megève, Hte Savoye, [waarschijnlijk winter 1927, kaart behorend bij volgende] Aan Mr. Fred Cornelissen, 141 Grande rue, etc.. "Mon enfant ..." Of Fred aan Kitty [van Gennep] wil vragen tennisballen voor de kleine Pierra mee te nemen. "Donne nous de temps en temps des nouvelles de toi et de ton père. Toutes trois, ns. t'embrassons. [behalve Pierra is Jacques Reclus kennelijk ook mee] Pierra fait de très bonnes marches, va bon seul. Ta Mam L.R"
- I G 2 b 16 St. Tropez, 3 februari 1927. Aan Monsieur Fred Cornelissen, 141 Grande rue, etc.. "Darling" ..." Vakantieverslagje, hoe mooi de midi is. "Salut à Chr[istiaan Cornelissen] et mille bons baisers pour toi. Ta Maman." Ook naam Pierra in hs. Pierra.
- I G 2 b 17 Bourg-la-Reine, 11 augustus 1927. Aan Monsieur Fred Cornelissen, adr. Mme Vve Sicot, à la Fresnaye, St. Casty, Côtes du Nord. "Chéri, Si contente que vous êtes bien. Donnez moi des détails." Vacantieverlag. "Ton coeur d'admirateur de Richelieu se serait réjoui en voyant les vestiges de son chateau, son parc magnifique et sa ville Richelieu, construite par lui." Groeten aan Yetou [Henriëtte Lannes].
- I G 2 b 18 Reclosses (S.et M.), 18 augustus 1927. Aan Mons. Fred Cornelissen, 141 Grande rue, etc.. Bericht terugkomst van `ta Maman'.
- I G 2 b 19 Dieppe, 16 juli 1928. Aan M. Fred Cornelissen, 141 Grande rue, etc.. "Cheri ..." Bericht terugkomst. Gekeuvel over weer. "Ta mamam."
- I G 2 b 20 Dieppe, 16 juli 1928. Aan Monsieur Fred Cornelissen, Institut de Coopération Intellectuelle, 2 rue Montpensier, Paris. Groeten in hs. kennissen Bellêtre en Pierra.
- I G 2 b 21 Le Buisson (Dordogne), 15 juli 1931. Aan Mons. Fred Cornelissen, 141 Grande rue, etc.. "Mon cher Fred." Onderweg naar Domme geschreven, of Fred een mantel wil opsturen, L. heeft nu één van J.[acques Reclus] aan. Pierra heeft de reis goed doorstaan. "Baisers de ta mère."

I G 2 Kaarten van Lilly Rupertus

- I G 2 b 22 Domme, 15 juli 1931. Aan Monsieur Fred Cornelissen, 141 Grande rue, etc.. "Dear boy, yust a word to tell you that everything is all right, with the exception of the weather." ... "Pierra is very happy."
- I G 2 b 23 Gedateerd [Domme], 17 juli 1931. (postzegel ontbreekt) Aan Mons. Fred Cornelissen, 141 Grande rue, etc.. "Mon cher Fred." Weerbericht. "De bonnes amitiés de Mamey."
- I G 2 b 24 Gedateerd Domme, 21 juli 1931. Aan Mr. Fred Cornelissen, 141 Grande rue, etc.. "Lieve kind, we vertrekken eerst vandaag van hier, daar we op 't geld van de spaarbank gewacht hebben. Nu hebben ze 't papier van de spaarb. naar Blr [Bourg-la-Reine] gestuurd en wij hebben geleend van Paul. Wil je nu dadelijk dit avis in brief opsturen naar Paul Reclus, Domme. We gaan tot Clerm. Ferrand vandaag en morgen naar Lyon, waar ik je brieven hoop te vinden. Ik denk steeds aan je en was met mijn hart luisteren naar je op Maand. Dinsd. avond. , maar mijn ooren waren onderweg: Montpassier, autotour van 100 km. Gezoend van je mam."
- I G 2 b 25 Gedateerd Domme, 20 maart 1936. Aan Mr. et Mme F. Cornelissen, 1 Square Léon Guillot, Rue Dantzig Paris 15e. "Mes chers enfants ..." Goede reis gehad, na door Nora uitgezwaaid te zijn. Hoop dat Fred beter is en dat ze hem op de T.S.F. zal kunnen horen bij Durand, "... qui a un Philips." Eigen toestel stuk. "Donnez-nous de vos nouvelles, chers enfants, je vous en prie, et je serai encore plus content. Les enfants s'amuse bien, Miracle aussi. Je vous embrasse bien tendrement, tous les deux. Mam."
- I G 2 b 26 Domme, 3 april 1936. Aan Mr. et Mme F. Cornelissen, 1 Square Léon Guillot, Rue Dantzig Paris 15e. "Dear children. Dans un instant nous irons écouter chez Durand la cronique cin[ématographique] et j'espère que c'est bien la voix aimé que j'entendrai." In Domme verder alles goed. P[ierra] speelt net als Dolly tennis met de kinderen van Domme. "Tous mes pensées et voeux pour vous deux. Mam."
- I G 2 b 27 Gedateerd Domme, 14 april 1936. Aan Mr. et Mme F. Cornelissen, 1 Square Léon Guillot, Rue Dantzig Paris 15e. "Chers enfants." Dankt Nora voor brieven. Weer. Kinderen vermaken zich tussen de buien met tennis. Frida verdraagt het klimaat slecht. Zondag terugreis via Toulouse.
- I G 2 b 28 Gedateerd Leeuwarden, 20 juli 1936. Aan Madame Na. Cor-

- nelissen Postbox nr. 20, Drammen, Noorwegen. [geen postzegel, in brief verstuurd] "Ma chère Nora, nous voilà dans la capitale de la Frise, où nous sommes arrivés à minuit. A Bruxelles, Willy [zoon van Pieter/Pierre Cornelissen] était à la gare, et sa gentile petite femme avait un lunch épatant prêt pour nous. On a bu aussi à ta santé et de l'espoir de te voir prochainement chez eux. Les deux sont charmants. F.[red] est maintenant à son rendez vous d'affaires [verg. XII F 2]. Il pleut ici, comme partout, mais ainsi ça ne change pas pour plus mal. Leeuwarden charmante petite ville curieuse. Demain vers Amsterdam et La Haye. Ainsi nous t'approchons. Mille bonnes choses à toi et les tiens. ta Mam. [toegevoegd:] F. en hâte dit de l'écrire. [tweede toevoeging:] Je dois envoyer ceci comme lettre qui va par avion. F. est content des affaires, les gens charmants, mais il y est tout le temps." [zie ook I G 2 d 1]
- I G 2 b 29 Gedateerd Cannes, 20 februari 1937. Hotel Forville. Aan M. Fred Cornelissen, 165 Grande Rue, Bourg-la-Reine. Telegram ontvangen. Lilly is met Sonia [?] die in een bijschrift ook groeten zendt.
- I G 2 b 30 Domme, 21 maart 1939. Aan Mr. Cornelissen, 1 Square Léon Guillot, Rue Dantzig Paris 15e. "Chez Durand. Darling, nous venons d'entendre ta rubrique lu (très bien) par un des speakers. J'espère que tu sois en bonne santé de nouveau, malgré que tu as été assez prudent pur ne pas sortit encore. Mile baisers à vous deux de nous. L."
- I G 2 b 31 Getekend te Den Haag. [niet dateerbaar] Lilly is in Den Haag Haag en zal in gezelschap van Dick [Borrebach? zie I H Borrebach] die een betrekking in Parijs zoekt, afreizen. Van J[acques Reclus] vernam L. dat het met Fred goed gaat. bezorgde moederlijke raadgevingen voor de reis van Fred. [zit waarschijnlijk in Domme]
- I G 2 c Lilly Rupertus aan haar zuster Frida. (1x)
- I G 2 c 1 Keulen, 28 augustus 1931. Aan Mad. Tcherkesoff, 141 Grande rue, Bourg-la-Reine (Seine). "Berg. Gladbach. Liefste Frida, Fred en Pierra. Wij zijn hier erg gezellig bij de Kampffmeyers. 't Weer is heerlijk en ik rust al goed af. Vandaag een prachtige autotour gemaakt naar de plaats vanwaar deze kaart. Hoop

I G 2 Kaarten van Lilly Rupertus

zondagavond te reizen en maandagmorgen thuis. Hoop je allen in goeden welstand te ontmoeten. Duizend hart. gr. kussen. Je L and J[acques]." [bijgeschreven:] "Herzligste Grösse, B. Kampffmeyer u. Adele."

- I G 2 d Lilly Rupertus aan Pierre/Willy/Herman Cornelissen
- I G 2 d 1 [l'Arcouest/ Plougbazlanec (Côtes du Nord), [augustus 1919, geen adressering]. "Lieve mensen ... " Enthousiast verslag van vakantie aan zee, hoop dat geadresseerden ook komen. "Vermoeit je niet, alle drie doe kalm aan" ..."Fred is al een enragé marin en met zijn "vriend" Jean Morin [zie I G 3 b 3] (een jongen van bijna 16 die net 2e bachot [eindexamen lycée] deed !) zijn ze al sedert vanmorgen vroeg roeien en baden. Claude [Métin, zie I H Métin] ook trouwens. De mensen komen er na de feesten [waarsch. 14 juli] aan: de dochters Curie komen morgen, ook Perrin fam. Nu zijn allen ook Mr. Métin, aan 't zeilen." L. blijkt hulpje van 14 j. te hebben. "t' Is prachtig weer vandaag, Diadia [verschrijving voor Da-Da=Willy Cornelissen?] zou lekker in de zon zitten hier, zoals ik in een lange stoel voor 't huis, met een boek. En Frida en Cis zouden er ook niet op tegen hebben. Dus komt maar allemaal gauw; liefst allen tegelijk, kan volop bedden krijgen. Je L.."
- I G 2 e Lilly aan Pierra Kropotkine. (5x)
- I G 2 e 1 Gedateerd Den Haag, woensdagmorgen/poststempel 's Gravenhage 10 februari 193 [2] [laatste getal niet zichtbaar moet gezien de woensdagmorgen 1932 zijn, Pierra is nog klein en logeert bij de van Genneps; datering wordt gesteund door I G 3 d 6] Aan Mlle. Pierra Kropotkine, chez Mr Van Gennep, 99 Grande rue, Bourg-la-Reine (Seine). "Darling, il fait terriblement froid." ... "J'espère que tu vas bien et que tu es sage. Je pense toujours à toi et t'envoie des baisers sans nombre, ma chérie petite fille à sa maman. Bien des amitiés à tout le monde."
- I G 2 e 2 Gedateerd Leeuwarden, 20 juli 1936. Aan miss Pierra Kro-

- potkine Reclus, Dunmore School, London Rd. St. Leonard-on-Sea (Sussex) Angleterre England. "Ma chère petite Pierra, Hier, apres un voyage en chemin de fer de 16 heures, nou sommes arrivés ici à minuit, fatigués mais heureux. A Bruxelles on a passé 2 h. très agréables avec Willy et sa femme, lunch merveilleux! chez eux, eux mêmes charmants." Over interessante reis en weer. "J'espère que tu vas bien maintenant et que ta tante soit venue te voir. Sois gentile et sage et tu nous rendras très heureux. Fred est à son rendez-vous d'affaires, mais lui comme moi, t'envoyons mille baisers. Ta maman." [zie ook I G 2 b 28]
- I G 2 e 3 Gedateerd Den Haag, 24 juli 1936, 81 Koninginnegracht. [huis Pieter Cornelissen] Aan miss Pierra Kropotkine Reclus, Dunmore School, London Rd., St. Leonard-on-Sea (Sussex), Angleterre England. "Ma chéri enfant, juste un mot avant que nous partons pour Rotterdam et le bateau. Rappelle toi que tu peux écrire a ta tante [Frida], elle te donnera aussi de l'argent de poche. Arrivé à Drammen [Noorwegen, woonplaats ouders Nora Cornelissen-Bjune], je suis sure d'avoir des bonnes nouvelles de toi; n'est-ce pas? Tu aura reçu notre lettre (F. et moi) d'hier. Je t'embrasse chérie, maman." [zie ook foto II B 6]
- I G 2 e 4 Oslo, 2 augustus 1936. Aan Miss Pierra Kropotkine, Laleham School, Selwyn Rd, Eastbourne (Sussex), England. "Chérie, ta lettre st bien arrivée ..." Goede reis, slecht weer, reisvooruitzicht trein auto en boot. "J'espère que tu te profile dans tous les sens et que tu rentreras avec de très bonnes manières, cela me rendrait heureux. Bons baisers de tous Mam."
- I G 2 e 5 Gedateerd Monaco, 19 februari 1937. Aan Mlle. Pierra Kropotkine, 165 Grande rue, Bourg-la-Reine. "Pierra chérie ..." Stuurt enkele cactusstekjes op voor Pierra's `jardin jap.[onais]'. "Ta maman."
- I G 2 f Lilly Rupertus aan Jacques Reclus (1x)
- I G 2 f 1 Domme, 8 mei 1920. Aan Monsieur Jacques Reclus, 141 Grand Rue, Bourg la Reine. "No key that I can remeber. Ever yours, L."

I G 2 Kaarten van Lilly Rupertus

- I G 2 g Lilly Rupertus aan Madame Goux [huisbazin of buurvrouw; zie I.H. Goux]. 1x
- I G 2 g 1 Gedateerd Berg. Gladbach, 25 augustus 1922. Aan Madame Goux, 141 Grande rue, Bourg-la-Reine etc.. "Chère Madame Goux, Je vous expédie en même temps que cette carte les clefs de mon app[artement] en paquet recommandé pour que vous puissiez signer en cas que Freddy n'est pas encore rentré."
[doorgehaald, niet afgemaakt en waarschijnlijk niet verzonden]
- I G 2 h Lilly Rupertus aan Onochichi Hemmi. (1x)
- I G 2 h 1 [ongedateerde kaart in hs. Lilly R.] Aan Mr. Onochichi Hemmi, 113, Kamifugimae, Hongo, Tokyo, (Japon). "Bourg-la-Reine (Seine) France. Via Siberia."

I G 3 Kaarten geschreven door Fred Cornelissen.

I G 3 a Fred Cornelissen aan zijn vader Christiaan Cornelissen. (10x)

- I G 3 a 1 Evian les Bains, 20 juli 1907. Geadresseerd [in hs. Lilly Rupertus:] aan M. Chr. Cornelissen, 5 rue Vallé du bois, Clamart (Seine). "Mille salutations de Freddy."
- I G 3 a 2 Gedateerd [in hs. Lilly Rupertus], 29 augustus 1911. Poststempel Littlehampton. Aan Mr. C. Cornelissen, Bourg-la-Reine (Seine), France. "cher papa. Je te felicite bien et je t'embrasse mille fois. Je m'amuse ici, baisers por toi et mami." [in hs. Frida Tcherkessoff toegevoegd:] "Hart. gelukgewenscht hoor Cis! Morgen komen de Bells in hun auto. Alles wel, veel zoenen je Frida."
- I G 3 a 3 Kensington, 18 september 1930. Aan M Chr. Cornelissen, 1 rue des Pervenches, Cité-Jardin de Plessis-Robinson (Seine), France. "Just a few lines, only to prove you that your son has not forgotten you, always thinks of you, and that he wishes you a prompt and complete recovery. Your loving Fred." [in hs. Frida Tcherkessoff toegevoegd:] "Briefk. ontv. hart. dank. veel gr. F[rida]."
- I G 3 a 4 [Megève, begin februari 1932] Zelfde adres als vorige. "Mon bien cher Papi-dear, Je ne t'écris pas longuement, et en général car je suppose que Mamie doit te lire mes lettres et cartes quotidiennes. J'ai pourtant voulu que mon papa ait, le plus vite possible, et sans intermédiaire, le photo de son fils, tel qu'il est maintenant, un fils dont il n'a peut-être pas idée. C'est un photo vraiment typique. Mille baisers de tout coeur, de ton Fred qui t'aime."
- I G 3 a 5 Megève, 11 februari 1932. Zelfde adres als vorige. "Mon Papi-dear. Pas de temps de t'écrire longuement. Demain jeudi probablement grande excursion. Vendredi départ. Arrivera samedi matin 9.30 à Paris, mais devra téléphoner Gallié [direct. Inst. Int. de Coop. Intellect.] Serai vers 11 h. à la maison. Mille baisers de tout coeur. Fred."
- I G 3 a 6 [geen plaats en jaar of poststempel] Aan Monsieur Chr. Cornelissen, 1 rue des Pervenches, Cité-Jardins de Plessis-Robinson (Seine). [1933?] "Chamonix. Dernier heure: Prière de m'envoyer 500 f (cinq cent francs) d'urgence poste restante a TIGNES à mon nom. J'ai tout juste de quoi arriver juque là. Merci

I G 3 Kaarten van Fred Cornelissen

- et mille baisers."
- I G 3 a 7 Megève 9 januari 1934. Aan M. Chr. Cornelissen, 1 rue des Pervenches, Cité-Jardins de Plessis-Robinson (Seine). "Cordial souvenir, des plus merveilleuses vacances que j'aie encore jamais eues en compagnie de la plus charmante des camarades. Ton fils qui t'aime Fred." [in ander hs. toegevoegd:] "With kind regards from Fred's companion in the Alps! Lajla Grünsgarten." [zie I G 3 b 16-18]
- I G 3 a 9 Le Havre à New York, 28 januari 1936. Aan M. Chr. Cornelissen, 1 rue des Pervenches, Cité-Jardins de Plessis-Robinson (Seine). "Hello Pap. Just before leaving ship, I send a word, to tell you I arrive well. Nora [Bjune] receives a long letter with details. She will tell you all. Hearty kiss from your Fred." [aan boord 'Ile de France' geschreven]
- I G 3 a 10 Veytaux-Chillon, 30 mei 1937. Aan Monsieur Christian Cornelissen, 1 rue des Pervenches, Cité-Jardins de Plessis-Robinson (Seine). [in hs. Nora Bjune] "Cher Pap. Nous venons visiter ce chateau ... très intéressant. Tu le reconnais? Nous faisons aujourd'hui le tour du Lac. C'est absolument magnifique. Demain nous partons pour le Jura. Quel voyage merveilleux. Bien affectueusement Nora et Fred."
- I G 3 b Fred Cornelissen en/of Nora aan Lilly Rupertus. (35x) [1916-1949; alleen die welke licht op Christiaan Cornelissen werpen worden uitvoeriger beschreven]
- I G 3 b 1 Sarlat[-le-Canéda, boven Domme], 22 mei 1916. Aan Mad. L. Cornélissen, 141 Grande rue, Bourg-la-Reine, Seine. "Sarlat-vendredi midi. Bonjour mami [onleesbaar woord] Freddy, Jacques [Reclus]."
- I G 3 b 2 Davos-platz, 2 april 1928. Aan Madame L. Cornélissen, 141 Grande rue, Bourg-la-Reine, Seine. "Dimanche; 4 h.1/2 Ma bien chère Maman, excellent voyage, vraiment de luxe, dont aucune photo trouvable ne donne l'idée. Reçus par le Prof. Salomon, charmant, qui m'a fait réserver une chambre excellente avec vaste balcon-loggia. Je t'enverrai prochainement une vue de l'hôtel. quel beau pays. Je prévois de grands chances pour quinze jours de paradis. Mais ce qui m'inquiète, c'est toi. Je voudrais que tu sois prudente et te soignes bien: tu m'as

promis, ne l'oublie pas! L'hôtel de Chr[istiaan Cornelissen] est aussi splendide, et Salomon lui a fait un accueil triomphal. Un chic type ce Salomon. Maintenant, je vais prendre un bain, un changer, passer mon smoking, en vue d'un diner de gala! Aussi à demain, ma Maman bien aimée et reçois mille baisers de ton Fred. Hôtel d'Angleterre et du Parc, Davos, Suisse." [Verg. X H 2 a en b]

I G 3 b 3 [Davos, 5 april 1928] Zelfde adres als vorige. "Mercredi. Ma chère Maman adorée ..." Excuseert zich voor stilzwijgen. Druk gehad. Kennis gemaakt met de dochter van Bouglé, [frans socioloog sprak te Davos, zie X H 2 a en b] en zal samen met haar iets educatiefs doen. Verslag van ski-wederwaardigheden. Ontmoeting met kennis uit l'Arcouest, Jean Morin met "Frédé" [zie ook I G 3 b 3]. "Mille baisers de tout coeur à ma chère petite Maman adoré, de son Fred." [Fred was inderdaad een kop groter dan zijn moeder]

I G 3 b 4 [Davos, 12 april 1928] Zelfde adres als vorige. "Mercredi 2 h 30 Ma chère Maman adorée ...", relaas over skiën en de leuke meisjes, zoals de dochter van Bouglé. "Hier soir, conférence stupide de Victor Basch (Président des Droits de l'homme), un imbécile dangereux: Chr[istiaan Cornelissen] a absolument voulu commencer avec lui une discussion stupide (il s'agissait des tendances nouvelles de l'art moderne en France). J'ai heureusement pu le retenir jusqu'a la sortie soudaine de Basch, à la fin du soirée. C'était inutile que Papi se fasse un ennemi et se rende ridicule en discussiant une question qu'il ignore presque autant que Basch. Mais Chr. m'a traité de lâche, etc.. Il n'avait pas compris, bien entendu. Pour le reste, le Paradis ici. Je fais le sport et suis heureux comme un roi. N.B. Tu n'as pas inclu dans ta lettre le billet de chemin de fer annoncé. Veux-tu l'envoyer? Merci d'avance. Comment vas-tu, Maman adorée? Tu n'en dis rien dans ta carte, méchante! Vite des nouvelles s.v.p. Ou bien je cesse d'écrire ... na! Et mille millions de baisers de tout coeur, à ma chère Maman que j'aime par dessous tout du monde, de son Fred." [het optreden van Basch maakte geen deel uit van het officiële programma van de Hochschulkurse] Aan achterzijde foto van hotel met tekst op rand: "Le plus luxueux hôtel de Davos, avec celui de Papi. Je suis seul à y loger avec le secrétaire de Salomon. Il nous gête vramant. Chic type! x Ma chambre et sa loggia (premier étage

- au milieu)."
- I G 3 b 5 [Davos, 15 april 1928] Zelfde adres als vorige. "Vendredi. Ma bien chère Maman adorée. Vite un mot pour te raconter les dernières nouvelles." Verslag van skitochten. "Aujourd'hui, ce matin deuxième conférence de Chr. devant très peu d'étudiants, car on part en masse, (il y a eu plus d'étudiants que son successeur. [Y. de la Brière over 'La papauté et l'universalisme contemporain' cf. X H 2 b.] Magnifique. Grand succès. Cécile [Bouglé?] est en admiration ... et moi donc! Pap s'est surpassé. Nous voyagerons dimanche, partant à 9.40 de Davos. Mais je ne sais pas encore si nous arrêterons en route. J'écrirai ou téléphonerai dès que je saurai. Ce soir les étudiants organisent une retraite avec flambeaux, pour remercier les organisateurs. Soigne toi bien, et mille baisers de tout coeur de ton fils qui t'adore plus que tout au monde: Fred." [afbeelding voorzijde skiërs]
- I G 3 b 6 [Davos, 16 april 1928] Zelfde adres als vorige. "Ma chère Maman adorée. Ceci sera ma dernière lettre de Davos. Nous partirons de Davos demain dimanche matin, à 9 h. 41. Nous nous ferons un arrêt à Bâle, et ne serons donc à Paris que lundi matin à 9 h. 25. Nous viendrons directement à Bourg-la-Reine" Verslag laatste skitocht. "Hier soir magnifique retraite aux flambeaux, pour tout le pays, que j'ai participé à organiser. Quel paradis, et quelle platitude que la vie de nos plaines, où il faut revenir! et ce bureau sans intérêt! Mais il y a ma Maman que j'adore et cela compense largement Davos! Mille millions de baisers de ton fils qui t'aime." [afbeelding voorzijde skiërs]
- I G 3 b 7-9 Drie kaarten van september 1928 met vakantiegroeten etc.. uit Bretagne, zeezeilend. In no. 7 is sprake van reisgenote Yette=Henriëtte Lannes. [zie H Lannes]
- I G 3 b 10-11 [waarschijnlijk 1929] Groeten vanuit Nederland. Contact met ene Bakker. ['Verbond van Vakorganisaties van hoofdarbeiders in Nederland', zie ook I G 3 E 1] Vooruitzichten op journalistieke loopbaan door bemiddeling van Gallié. [van de Conf. Int. des Travailleurs intellectuels, zie XII E] Met Yette gaat het niet goed. Contact met Pierre Cornelissen.
- I G 3 b 12 Londen, 18 september 1930. Opgewekt verslag van drukke werkzaamheden, waarschijnlijk voor congres CITI, in Engels. Met nederlandse zin in hs. Frida Tcherkesoff over eventuele

- kamerverhuur.
- I G 3 b 13 Salvagny sur Sixt (Haute Savoye), 10 augustus 1933. Enthousiast verslag van kampeervakantie in de bergen, in het Engels.
- I G 3 b 14 [Idem], in het Frans.
- I G 3 b 15 [Warschau, voor 1934] Aan Madame L. Cornelissen, adres is nog 141 Grande Rue. Fred zit in Polen voor zijn werk, met Yette, die bronchitis heeft.
- I G 3 b
16-18 Megève, 1, 10 en 12 [januari] 1934. Vanuit wintersportvakantie .
Gericht aan Darling Mam and Pierra. Ook groeten van Lajla [zie I G 3 b 3], door Fred zijn `angel' genoemd. Nummer van Grande Rue is 165 in plaats van 141.
- I G 3 b
19-21 Chambéry, 28 februari-4 maart 1935. Wintersportgroeten van Fred en zijn latere vrouw Nora aan `Mamie dear', die in deze kaarten voor het eerst door Fred als Madame Reclus wordt geadresseerd.
- I G 3 b
22-23 Brussel 16 mei 1935. Groeten vanuit werk [congres CITI] ook aan Pierra. 23 is ongedateerd, vanuit Brugge.
- I G 3 b 24 Cauterets (Hautes Pyrenées), 30 juni 1935. Vakantiegroeten ook van Nora.
- I G 3 b 25 Carcassonne, 20 augustus 1935. Groeten en aandrang op `Mamsk' om naar zee te gaan. Groeten ook van `her daughter Nora'.
- I G 3 b 26 Luz [bij Lourdes], 22 augustus 1935. Opgewekt reisverslag. In de marge: "Garde cette carte, s.v.p. pour collection."
- I G 3 b 27 Brussel, 29 september 1935. Berichtje vanuit Brussel waar Fred voor congres is; in hs. Nora; telefonisch contact met [neef] Willy Cornelissen. Pierra blijkt in Engeland te zitten.
- I G 3 b 28 Genève, 28 oktober 1935. "Ma chère Mam!" in hs. Nora. Fred is op de conferentie [CITI]. Ook Pierra wordt schriftelijk omhelsd.
- I G 3 b 29 Le Havre-New York [aan boord van de Ile de France], 28 januari 1936. "My dear Mam, I only write a few words to you, to show you that your big son does not forget you, in spite of all the excitement of the journey ..." "Thousand kisses from your Fred."
- I G 3 b 30 Genève, 28 mei 1937. In hs. Nora. "Dear Mam!" Fred en Nora zijn per auto, net gekocht, naar Genève gereden voor

I G 3 Kaarten van Fred Cornelissen

- ILO-conferentie.
- I G 3 b 31 Romainmôtier 1 juni 1937. Aan `Darling Mam' in hs. Nora. Groeten etc.. Ondertekend mede, in hs. Fred "et de ton Fredy."
- I G 3 b 32 Lac-ou-Villiers [Doubs, vlak bij Zwitsers-Franse grens]. "Ma chère Mam, Quel voyage! Vraiment, jamais je n'avais imaginé qu'il était possible, avec une auto, de jouir autant des vacances et des voyages. Il n'y a aucune comparaison possible entre voyage par train ou autobus, et voyages dans sa voiture personnelle, au gré du hasard découvrant les adorables recoins du beau pays de France, goûtant tout le charme de la vie locale ..... Vive l'auto, surtout quand il s'agit d'un si bonne auto, comme la notre ... "
- I G 3 b 33 Gedateerd Agen [Lot et Garonne], 18 augustus 1943. Van Nora. Gericht aan Fred Cornelissen, c.o. Mme Reclus, Domme, Dordogne. "Chères Mam et Tante Frida; Mon cher Fred." Verslag over hulpwerk, uitdeling van kleding.
- I G 3 b 34 Keulen, 6 juli 1947. Aan Mde. Reclus, 1 Rue des Pervenches, Plessis-Robinson. "Chères Mam et Tante," Verslag reis naar Keulen. Heeft plezierig weerzien met "Lajla et sa famille " gehad. "Best greetings for Sasha [Kropotkine, moeder van Pierra]."
- I G 3 c Fred aan zijn tante Frida Rupertus. (1x)
- I G 3 c 1 [Maine USA, rond 1950] Aan Mme Tcherkesichwili, 1 rue F[r]enzy (Pervanches), Plessis-Robinson, Seine, France. [de flat waar Frida en Lilly woonden, voorheen de flat van Christiaan Cornelissen] "Hello Tanty ..." Vakantiegroeten. "Meilleur vœux de bonne santé et cheerio! Nora et Fred."
- I G 3 d Fred aan zijn pleegzusje Pierra Kropotkine. (9x)
- I G 3 d 1 Den Haag, 28 september 1929. Aan Mlle. Pierra Kropotkine chez Mme Cornelissen, 141 Grande rue, etc.. "Ma bien chère petite Pierra, Quel travail." Congres zwaar, geen tijd te schrijven. Of Pierra aan `Maman' wil zeggen dat F. zaterdag waarschijnlijk weer thuiskomt. "Je t'embrasse bien fort. Ton grand Fred, qui t'aime."

- I G 3 d 2 Genève, 17 mei 1931. Aan Mlle. Pierra Kropotkine, 141 Grande rue, etc.. "Ma chérie grande Pierra. D'abord, tous les meilleurs vœux pour ton anniversaire. Te voilà une grande fille: j'espère que tu seras aussi une fille sage et gentille, et que tu auras une bonne et agréable année. Dis à maman et à Papi [J. Reclus, Cornelissen was 'oncle' voor Pierra] que j'ai eu un excellent voyage très agréable en compagnie de M. Gallié [de baas van Fred Cornelissen; in XII E diverse stukken van en aan hem] qui est extrêmement gentil avec moi. J'ai vu Fuss [Henri Fuss-Amoré; zie I H Fuss], qui partit ce matin pour BudaPest, où Frania l'attend. J'ai vu sa fille, qui prépare son bachot. Journée calme de repos, avant la bataille. Mille baisers pour toi ma chérie et pour Mamie [Lilly Rupertus] et une bonne poignée de main à Papi. Ton Fred."
- I G 3 d 3-6 Megève, [begin februari, exacte data slecht leesbaar] 1932. Aan Mlle Pierra Kropotkine, 141 Grande rue, etc.. No 4. Mede aan Mme L.Cornelissen. Enthousiaste skiberichten en vele postale zoenen en omhelzingen.
- I G 3 d 7 Megève, 10 februari 1932. Aan Mlle Pierra Kropotkine, Cours Florian à Bourg-la-Reine (Seine). "Ma chère petite Pierra. Je ne sais pas si tu es pensionnaire au cours, ou chez nos amis. [Van Gennep, zie I G 2 e 1] Fred komt zaterdag terug en zal Pierra opzoeken. "Mille baisers de ton Fred."
- I G 3 d 8 Edingburgh, 1 juni 1936. Aan Mademoiselle Pierra Kropotkin [zonder e], 165 Grande rue, etc.. "Ma chère Pierra. We are now near the return journey." Prachtige vakantie in Schotland. "I hope you are working well and show yourself a nice girl. Please convey all the love of Nora and me to Mam and Pap and keep a big kiss for you, from your big brother Fred. [toegevoegd:] Much love from Nora."
- I G 3 d 9 Le Havre-New York, a.b. Ile de France, 28 januari 1938. Aan Mademoiselle Pierra Kropotkine, 165 Grande rue, etc.. "Darling Pierra. Nora wil tell all the details of my journey. I just write to tell you that I don't forget my little sister and love her very much, hoping that she is sweet and helps well poor Mam. [Lilly was terug uit China waar ze van Jacques Reclus' bigamie op de hoogte was geraakt, zie Arch. Nettleau Corr. Lilly Reclus/Cornelissen/Rupertus met Max Nettleau]

I G 3 Kaarten van Fred Cornelissen

I G 3 e Fred Cornelissen aan Henriette [Yette] Lannes. (1x)

I G 3 e 1   Geen datum [1929?] Aan Mlle Henriette Lannes, 35 rue Boileau, Montrouge, Seine) France/ Frankrijk[!]. "Ma chère Yatou. Vite un mot de Rotterdam. Voyage délicieux. Paysage très caractéristique, ville très agréable et vivante. Reçu à la gare par Bakker. [van het Verbond van Hoofdarbeiders, zie I G 3 b 10-11] Hôtel épatant, pris visite du port dans la nuit (partiellement en bateau) et diner délicieux. Froid de canard. Mais je ne tousse pas trop. Meilleurs voeux pour toi, chérie, tâche de te distraire: j'essayerai de revenir dès dimanche. Mille baisers affectueusement de ton Fred."

I G 3 f Fred Cornelissen aan Nora Bjune (2x)

I G 3 f 1   Nora Bjune aan Fred Cornelissen. Antwerpen, 18 maart 1939. Aan Dr. Fred Cornelissen, 8 rue de Richelieu, Paris I, France. "Mon cher Fred, ..." Goed aangekomen, andere noren ontmoet, groeten Nora."

I G 3 f 2   Nora Bjune aan Fred Cornelissen. Gedateerd Chandon [bij Amboise (Indre et Loire)], 23 april 1940. Aan Mr. Fred Cornelissen, verder zelfde adres als vorige."Fred chéri, ..." Over bezoek aan kasteel. "Comment vas tu? et à Robinson est ce que tout va bien? Il ne faut pas que tu hésite à me le dire s'il y a d'urgence que je reviens!!" Humeur verbeterd. Rust goed uit. P. en G. ?? zijn engelen. P. komt zondag in Parijs en wil Fred mee terug nemen. [toegevoegd in ander hs.] Meilleurs amitiés Gertrude. nous sommes heureux d'avoir Nora ici. Elle a déjà meilleur mine -"

Collectie Cornelissen/Chichery

- I G 4 Kaarten geschreven door Willem Cornelissen (broer van Christiaan)
- I G 4 a Willem Cornelissen aan Christiaan Cornelissen. (1x)
- I G 4 a 1 Newark (USA), 13 september 1908. Aan Mon. C.G. Cornelissen, 5 Rue de Vallée du Bois, Clamart (Seine) France. "B. L. C. & Fr. [Beste Lily Chris en Fred], goed aangekomen. Beste Grüsse W.m & M." [Willem en Marie Cornelissen-Hirlehei]
- I G 4 b Marie en Willem Cornelissen aan Fred Cornelissen. (3x)
- I G 4 b 1 Ronodorf [Duitsland, in de buurt van Keulen], 10 juni 1907. Aan Mon. Fr. Cornelissen, 5 rue Vallée du Bois, etc.. "Veele Groeten van Tante Marie en Freddy's Da-Da. Wij zullen morgen schrijven. M.& Wm."
- I G 4 b 2 Philadelphia (USA), 17 maart 1908. Aan Mon. Fr. Cornelissen, 5 rue Vallée du Bois, etc.. "B. L. Ch. & Fr. Hoe gaat 't Freddy. Wij zijn nieuwgierig te weten of hij reeds beter is. Grüssend, W & M."
- I G 4 b 3 Philadephia (USA), 25 oktober 1908. Aan Monsieur Fr. Cornelissen, 38 rue de Sèvres, Clamart, Seine, France. [geen tekst]
- I G 4 c Willem en Marie aan Lilly Rupertus. (1x)
- I G 4 c 1 Philadelphia (USA), 25 oktober 1908. Aan Mrs. L. Cornelissen, 38 Rue de Sèvres, Clamart, Seine, France. "B.L. Ch. & Fr. Brief erhalten. Wirde das Gefragte prompt besorgen. andere Seite stelt das erste Congressgebäude da. Grüsse, W & M."
- I G 4 d Marie Cornelissen aan Frida Rupertus. (1x)
- I G 4 d 1 Haarlem, 5 mei 1900. Aan Mrs. F. Tcherkesoff-Rupertus, 58 Crowndale road, London, N.W. Engeland. Oude Gracht 20. L.F. Ik heb wat bloemen aan je verstuurd. Wil je me eens melden of je ze ontvangen hebt. Hoe gaat het met jelui. Marie. De photo's terug. Aardige kaart hè? Bewaren."

I G 5 Kaarten van Pierre Cornelissen en zonen

I G 5 Pierre [broer Pieter van Christiaan] en diens zonen Pierre Jr, Herman en Willy Cornelissen. [Pierre/Pieter en Pierre Jr. zijn op grond van hun handschrift te onderscheiden]

I G 5 a Pieter/Pierre aan Christiaan en/of Lilly en/of Fred. (15x)

I G 5 a 1 Valkenburg, 18 augustus 1907. Aan Mr Chr. Cornelissen, 5 rue de la Vallée du Bois, Clamart près Paris. "Beste Chris en Lilly. Al weer thuis? 't Is hier werkelijk mooi in de omgeving. Geen nieuws overigens Heb je mijn brief ontvangen? Adieu. P.L Cornelissen, poste restante Valkenburg."

I G 5 a 2 Getekend Le Havre, 18 april 1908. Aan Madame L. Cornelissen Rupertus, 5 rue de la Vallée du Bois, Clamart, Seine. "Beste Lilly en grandgarçon. voeg deze bij je verzameling, dan kun je later nog eens denken aan oncle Pierre."

I G 5 a 3 Getekend Flüelen [Zwitserland], 27 juli 1908. Aan Mr et Mme Cornelissen à Publier par Evians-les-Bains, Haute Savoie. "Beste C. en L. Vandaag per rijtuig van Goschenen naar Andermatt gegaan." Mooi. "Wij komen je misschien opzoeken."

I G 5 a 4 Interlaken, 28 juli 1908. Aan Mr. et Mme. Cornelissen à Publier par Evian-les-Bains, Haute Savoie. "Beste Chr. en Lily. Wij ontvingen hier je kaart." Vakantie-impressies. [later bijgeschreven:] "Wij denken wel te komen (bijna zeker)."

I G 5 a 5 Scheveningen, 26 juli 1909. Aan Mr. et Mme. Cornelissen, 38 rue de Sèvres, Clamart près Paris. "B. C.& L.Hoe gaat het? Wij zijn tot einde aug. hier om wat uit te waaien. Slechte zomer! Wij maken het goed. Geen bijzonder nieuws. Bij jelui alles nog 't oude? Het oudste meisje van Johan gaat begin Sept. trouwen; dan gaat moeder er op de bruiloft. Ik moest jelui haar groeten overbrengen als ik schreef. Tevens de groeten van het 5 tal hier. P Cornelissen, Keizerstraat 54, Scheveningen."

I G 5 a 6 Getekend Westerbouwing, 16 mei 1910. Aan M en Mme Cornelissen, 38 Rue de Sèvres, Clamart près Paris. "Hartelijke groeten van Mama Cornelissen Papa, Pierre, Herman, Willy."

I G 5 a 7 Huizen, 22 juli 1911. Aan Mr. et Mme. Cornelissen, 14 rue des Blagis, Bourg-la-Reine près Paris. "B. C. en L. Wij zitten heden 1 week in Huizen. (Wijk c 36) Snikheet hier de laatste dagen. Ik ga bijna elke dag heen en weer naar A. Wij hooren dus nog van je of je naar hier komt?? Wij maken het nog wel. Dat vleesch

- kost F. 2,40. Dat is ook [muisje?] geweest. Geen nieuws overigens. Hoor jelui nog wel eens wat van Willem. Moet er bij jelui adres en straat bij staan? Adieu, P. en H. [in potlood toegevoegd:] Als je naar Zandvoort gaat, kom je dan niet eens in Huizen?"
- I G 5 a 8 [Denemarken, tussen juni 1911-juli 1913; dit wegens adres] Aan Mr. et Mme Cornelissen, 14 rue des Blagis, Bourg-la-Reine Seine près Paris. "Beste L. en Chr. Jelui zult ook wel denken dat wij verrückt sind hè, nu je in een eeuw niets gehoord hebt van ons. Zit hier voor zaken in Denemark. Onaangenaam. Met besten groet. P."
- I G 5 a 9 Kalmar [Zweden], getekend 5 maart 1914. Aan Mon. et Me. Cornelissen, 141 Grande rue, Bourg-la-Reine Seine, près Paris. "Beste Chr. en Lily, Je hebt gehoord dat de koffiehandel opgedoekt is? Ik had het te druk jelui te schrijven, daarom had ik het Herman [zoon] gezegd. Maak het vrij goed en hoop het vol te kunnen houden. Je hoort nog wel eens meer. Met beste groet P. Expéditeur P.L. Cornelissen, Amsterdam."
- I G 5 a 10 Getekend Sundsvall, 25 maart 1914. Aan Mr et Mme Cornelissen, 141 Granrue, etc.. "Beste L. Chr. en Fred. Zoo hoog uit het noorden heb je nog wel geen kaart hè. En zooveel sneeuw hebben jelui ook niet. Maak het goed maar ben zeer vermoeid. Vertrek nu naar Drontheim dwars door Zweden. Dag. P. "
- I G 5 a 11 Trondheim, 30 maart 1914. zelfde adres als vorige. "Pierre."
- I G 5 a 12 Bergen, [Noorwegen] 5 april 1914. Zelfde adres als vorige. "fra P.L. Cornelissen Amsterdam Hollande.
- I G 5 a 13 Getekend Kristiania [Noorwegen], 12 april 1914. Zelfde adres als vorige. "Beste L. Chr. en Fr. Is deze kaart niet mooi voor Freddy's verzameling. In werkelijkheid is't majestueus over die besneeuwde bergen. 15 Uur sporen 158 tunnels, zonder de sneeuwoverkappingen. Dat is de spoorbaan van Bergen naar Christiania. Met besten groet. P."
- I G 5 a 14 Parijs, 2 september 1919. Aan Mme Cornelissen par Plou-bazlanec, L'Arcouest Bretagne (Côte du Nord). "Beste Lilly en Fred. Tot ons leedwezen [troffen] we je niet aan den trein. Ongesteld? Ik hoop niet ernstig. Chr[istiaan] vertelde me reeds een en ander. Daarom onze beste wenschen en groeten bij onze komst in Parijs. De kamers bevallen ons best en niet duur. Tot ziens dus binnenkort. Pierre Herman Willy."
- I G 5 a 15 Nice, gedateerd 2 maart 1932. Aan Mme Cornelissen, 141

I G 5 Kaarten van Pierre Cornelissen en zonen

Grande rue, etc.. "Beste Lilly en Freddy. Mooie tochten gemaakt, maar die naar Grasse en Gourdon [30 km westelijk van Nice] was letterlijk in de wolken en heeft mij zoo verkouden gemaakt. 't Was guur hier. Denkelijk zondag in Parijs. Vermoedelijk Hotel Vignon Rue Vignon, daar ik iemand voor wijn ontmoeten moet [Op adres van Pieter stond ook een wijnhandel ingeschreven in de jaren dertig]. Met hartelijke groet ook van Marie. [ondert:] P. [Marie Hirlehei, weduwe van Willem Cornelissen, stond in de jaren dertig op het zelfde adres als haar zwager Pieter ingeschreven]

- I G 5 b Pierre Cornelissen Jr. aan Lilly/Christiaan/Fred Cornelissen. (4x)
- I G 5 b 1 Ongedateerde kaart uit Scheveningen. Aan Jongenheer Freddy Cornelissen. "Pierre Cornelissen."
- I G 5 b 2 Gedateerd 30 augustus 1910, Scheveningen. Aan Freddy Cornelissen, 38 rue de Sèvres, Clamart près Paris. "Lieve Freddy. Wij zijn nu al een maand op Scheveningen en zijn al flink bruin. Nu gaan wij morgen al weer naar Amsterdam en onze pret is uit. Vele groeten aan je Mama, Papa en jezelf van ons allen en mij. Pierre."
- I G 5 b 3 Gedateerd Velsen, Rijksstraatweg 100 L. Velsen, 29 juli 1912. Aan Mr. et Mme Cornelissen, 14 Rue des Blagis, Bourg-la-Reine Seine, près Paris. "Lieve Oom en Tante. Wij maken het allen zeer goed. Is dat met u ook zoo? Wordt Freddy groot. Wij zitten nu in Velzen dicht bij Wijk aan Zee. We hebben hier een mooi huis met tuin en voelen ons zeer op ons gemak. Na vele groeten van ons allen. Pierre Cornelissen."
- I G 5 b 4 Gedateerd 28 oktober 1913. Aan Mr. Freddy Cornelissen, 141 Grande rue, etc.. "Mon cher ami Freddy. Je te remercie pour vos belles cartes illustrées. Voici une carte d'Amsterdam pour ta collection. J'espère que tu ne l'auras pas encore et que tu la trouves belle. Beaucoup de compliments à ta mère et ton père de nous tous et de ton dévoué Pierre."
- I G 5 c Willy Cornelissen aan Lilly/Christiaan/Fred Cornelissen. (5x)

Collectie Cornelissen/Chichery

- I G 5 c 1 Ongedateerde Ansicht uit Scheveningen [1910] aan Jongeheer Freddy Cornelissen. "Willy."
- I G 5 c 2 Gedateerd Amsterdam, 28 oktober 1913. Aan Mr. Freddy Cornelissen, 141 Grande rue, etc.. "Lieve Freddy. Hier stuur ik je een gezicht van 't Weesperpoort station. Nu kun je jezelf een denkbeeld maken hoe wij hier wonen. Jammer is het dat je nooit kunt overkomen met je Pa of mama. Vraag het maar eens als de spaarpot vol is misschien lukt het wel. Nu vele groeten van ons allen, en van je neefje Willy."
- I G 5 c 3 Parijs, [begin] augustus 1919. Aan Mme Cornelissen, L'Arcouest par Ploubazlanec, Bretagne, (Côte du Nord). "Lieve Tante en Freddy. We hebben uw brief ontvangen. Ook wij vonden het jammer dat u niet hier waart. Gaarne zullen wij de tweede helft van augustus bij u in l'Arc. komen. Heeft u voor ons één kamer met drie bedden? Is er een goed restaurant? Tot ziens dus. Neemt u maar in acht met uw ongesteldheid Pappa Willy Herman." [brief is door Willy geschreven]
- I G 5 c 4 Parijs, 12 augustus 1919. Aan Mr et Mme Cornelissen à l'Arcouest, etc.. "Beste Oom, Tante en Freddy. We schreven u Zondag dat wij op advies van Tante Frida Woensdagavond, morgen dus, in l'Arcouest willen komen. Wij ontvangen zoojuist uw schrijven dat u voor Zaterdagavond gestuurd hebt en hopen dus dringend dat u voor woensdagavond bedden voor ons kunt krijgen, Tante Frida had er n.l. niet het minste te bezwaaren. Heeft u onze kaart van zondag wel ontvangen? Met hartelijke groeten van ons drieën. Willy." [zelfde hs. als vorige]
- I G 5 c 5 [Geen postzegel/stempel meer; kaart is van Guadeloupe], gedateerd 29 december 1931. Aan Madame L. Rupertus. Grande rue 141 etc.." Lieve Tante Lily. Een hartelijke groet en veel goede wenschen voor 1932 zenden wij u uit dit nikkerland. Einde Januari zijn wij weer in Europa. Alles goed bij U? Wanneer zien wij u U eens bij ons in Brussel? Veel liefs en hartelijke groeten ook voor oom en Freddy van uw Willy en Sophie." [door Sophie geschreven]
- I G 5 d Herman Cornelissen aan Lilly/Christiaan/Fred Cornelissen. (3x)
- I G 5 d 1 Ongedateerde Ansichtkaart [1910] uit Scheveningen aan Jon-

I G 5 Kaarten van Pierre Cornelissen en zonen

- I G 5 d 2   genheer Freddij Cornelissen. "Herman."
Scheveningen, 31 augustus 1910. Aan Mr. Freddy Cornelissen,
38 Rue de Sèvres, Clamart près Paris. "Herman Willy Pierre."
- I G 5 d 3   Parijs, gedateerd 10 augustus 1919. "Beste Oom, Tante en
Freddy. We waren heden bij Tante Frida, die ons op het idee
bracht om met deze hitte naar zee te gaan. Na lang nadenken
vond Pap het ook beter om het bezoek aan de slagvelden uit te
stellen, tot wij van Arcouest terugkomen. We besloten om
Woensdagochtend om acht uur te vertrekken van Parijs uit, u
zult wel weten wanneer we aankomen, want zelf weten we dat
niet. Maandag gebruiken we om onze passen gereed te maken
en naar Versailles te gaan en dinsdag rusten we uit van de
vermoeienissen van Parijs. Hartelijke groeten van ons allen uw
neef Herman C."

I G 6 Frida Rupertus

I G 6 a Frida Rupertus aan Christiaan Cornelissen. (2x)

I G 6 a 1 Londen, 28 augustus 1909. Aan C. Cornelissen Esq., 38 rue de Sèvres, Clamart, Seine. "Allerbeste, allerliefste broeder-in-de-wet! Van harte gefeliciteerd met je verjaardag, veel gezondheid en prettig werk in overvloed! Je jaren beginnen mij diep te impressioneer maar T[cherkesoff]. zegt dat je pas komt kijken. Wat zegt Freddy ervan? Vraag Lillike om je voor ons een verjaardagszoen te geven. Dit is een deel van Hampstead Heath, je ziet 't is wel mooi. Lili's kaart ontvangen. Cheer up! lievelingen, zolang als wij allen wel zijn komt alles terecht. Dag lieve kinders. Vele hart. groeten ook kussen all round voor allen van je W[arlaam Tcherkessof]. en F[rida]."

I G 6 a 2 Marrakech [Marokko], [?] december 1932. Aan M. C. Cornelissen, 1 Rue des Pervenches, Cité Jardin Robinson, Sceaux, Seine, France. "BP 22 Guéliz Marrakech. Veel hartelijke goede wenschen voor het Nieuwe Jaar, gezondheid en genoeg werk om onafhankelijk te blijven en genoeg levenslust om ook werk voor je plezier te ondernemen en van de natuur en vriendschap te genieten. Ik hoop dat je Noël en N-Jaar in BIR [bij Lilly in Bourg-la-Reine] doorbrengt. Gaat 't nu wat beter met P. [ierra?] En is Fred klaar met zijn doctorat? Nog een hart. gegroet. Je F.T."

I G 6 b Frida Rupertus aan Lilly Rupertus. Voor de uit Rusland verzonden kaarten dient rekening te worden gehouden met het kalender-verschil. Bij onleesbaarheid van het Russische poststempel wordt soms verwezen naar het Franse aankomststempel. (61x)

I G 6 b 1 Moskou, 25 februari 1906. Aan Madame Cornelissen, 5 rue du Vallée du Bois, Clamart, Seine, France. "Brieven ontvangen. Love van ons beiden."

I G 6 b 2 Verzonden uit Baladzhvari, Kaukasus; aank. 27 maart 1906. "Groet uit Baldzhvari waar wij wachten op den trein naar Tiflis, waar wij morgen aankomen. Alles wel. Frida."

I G 6 b 3 Tiflis, aank. 11 mei 1906; gedateerd 1 mei. Zelfde adres als

I G 6 Kaarten van Frida Rupertus

- vorige, gericht aan L. Rupertus. "Lieve kind ..." Brieven gekruist. Lilly moet niet ongerust zijn. "Want wij zijn voorzichtig en bovendien willen ze hem niet arr.[esteren?], daar dat te gek voor hen zou zijn; en dan hebben wij vrienden in alle kringen. Laat door courantenbericht je niet van de wijs brengen, 't lijkt altijd erger dan het is, bovendien de stad is groot en wij wonen in een goed hotel. In den volgenden brief zal ik je een ander adres opgeven voor ons. Je moet dan vooral geregeld schrijven dat is een groot plezier voor ons om alles te hooren van huis, tuin, man kind en beesten en - jou." Aantekenen niet nodig, post komt door behalve de Temps Nouveaux. Volgende keer stuurt Frida wat foto's van 't land en volk. "De Dave [?] vriend is raar, vind ik. Laat Cis maar niet dergelijks als hij nu, publiceeren. Hij is net zoo min hoofd van de familie als jij; er is geen sprake van hoofd n.l.. Nu lieve kindertjes, wees gerust, gezond en blij. Zoenen voor je alle, vooral schattebout Fr. Vertel aan Freddy dat zijn oome zoo ongeveer gekleed was als kleine jongen; in werkelijkheid is 't schattig en zou ik Fr. graag zoo eens zien!"
- I G 6 b 4 Tiflis, 30 mei 1906, aank. 21 juni 1906. Zelfde adres als vorige, gericht aan L. Cornelissen. "Vandaag of morgen schrijf ik een brief ..." Frida niet lekker, beetje somber. Volgende week vertrek. Wil Caro's adres. [Carla Borrebach, zie I H Borrebach]
- I G 6 b 5 Vanuit de Kaukasus, aank. 11 juni 1906. Zelfde adres als vorige. "L.L. De photo in brief ontvangen. Wat een lekkere dikke duvel is Fr. geworden! En de ondeugd kijkt hem de oogen uit." Frida en Warlaam hebben het erg druk. "Woensdag gaan wij Tiflis, Kutaisi, Batum, Odessa (per zee), Kiev, Saratof, Volga, Ural, Moscow, St. P.. Houdt jullie je nu maar in goede gezondheid. Je brieven zullen van hier uit nagestuurd worden. Zoenen aan je allen lievelingen, je W+F."
- I G 6 b 6 Ergens aan de Wolga, 27 juni 1906. "Over een paar dagen gaan wij verder, wij moesten wachten, daar Chic.[herin?] hier 't geld stuurt. Vreeslijk heet hier onbeschrijflijk." Groeten etc..
- I G 6 b 7 Vanuit de Krim, aank. 13 november 1906. Zelfde adres als vorige. "Lieve zus ..." Groet als antwoord op kaart Lilly.
- I G 6 b 8 Vanuit Saratoff, aank. 20 juli 1906. Zelfde adres als vorige. "Lieve kinderen. Morgenochtend vertrekken wij van Saratoff, op weg naar Samara." Brieven niet ontvangen, worden nage-

- I G 6 b 9 stuurd. Alles goed. Per boot over Wolga. Weer, groeten etc..
Vanuit Nisjni-Novgorod, aank. 4 november 1906. Zelfde adres als vorige. "L. Zus. even je melden dat T. terug is en we weer blij zijn bij elkaar te zijn.. Onze Engelsche vriendin is ook aangekomen ..." Zorg over Lilly's gezondheid, groeten etc..
- I G 6 b 10 Tiflis, 20 november 1906/aank. 11 december 1906. Zelfde adres als vorige. Gericht aan L. Rupertus. "Terug van ons uitstapje dat heerlijk was en waarover ik je een lange brief zal schrijven zoo gauw als ik tijd heb. Nu even melden, dat wij beiden gezond en vroolijk zijn niettegenstaande de pol[itieke] levendigheid hier." Frida kijkt uit naar brief over gezondheid Freddy, die een beetje `onwel' was. "Schrijf gauw lieve zus, langer dan een week zonder brief is erg lang! Zoenen van ons beiden, je Frida."
- I G 6 b 11 Tiflis, aank. 17 december 1906. Zelfde adres als vorige. Aan L. Cornélissen. "Zoo blij met je brief die me meldt dat je je een beetje betere voelt.; maar je moet 't huishouden, wasch etc, laten liggen, dat komt wel in orde, je gezondheid is no. 1. Wij zijn wel en spoedig schrijf ik een brief. Hoe vaak heb je de werkvrouw? Neem haar alle dagen, dat komt fin[ancieel] wel in orde, als je 't niet doet kom ik werkvrouw spelen en dat is veel duurder. Nu lieve kind, doe je best niets te doen en vooral laat Cis of jij me geregeld een woordje schrijven." Groeten etc..
- I G 6 b 12 Tiflis, 11 januari 1907/aank. 3 februari 1907. Zelfde adres als vorige. Aan L. Rupertus Cornélissen. "L. kinderen. Je kaart ontv. Stel je voor nu eerst hebben we ons boeltje ontvangen en onze boeken nog niet. Zoo gaan de zaken in Rusl. ." Alles goed. Winter, sneeuw. "Is Freddy en Pap nog wel eens aan 't sneeuwballen?" ..." Groeten van Djadja en Tante."
- I G 6 b 13 Tiflis, 1 februari 1907/ aank. Clamart 23 februari. Zelfde adres als vorige. Aan Madame Cornélissen. "Lieve L." Alles goed, groeten etc..
- I G 6 b 14 Tiflis, aank. 8 maart 1907. Zelfde adres als vorige. "Liefste zus ..." brief ontvangen, weinig te melden alles goed. "Innige groeten aan Cis en boyski."
- I G 6 b 15 Tiflis, aank. 4 april 1907. Zelfde adres als vorige. "L. kindje. Je kaart en C's brief ontvangen. Ik hoop, dat je nu weer helemaal wel bent. Als je maar van ons zalig weer kon genieten! C's brief is excellent en T. zal eens een boekje open doen over de Ds. man [Domela ?] voor de lui die 't aangaat. Hier alles bij 't oude,

I G 6 Kaarten van Frida Rupertus

- dus alles goed. T. hard aan 't werk en ik ook en beiden zijn we gezond en vrolijk. Hoe vervelend dat Alcan nog niet beslist heeft, maar waarom moet 't 2e deel absoluut 't zelfde formaat hebben als 't 1ste. Laat hem dit deel uitgeven zoals hij wil. Nu lieve schatjes, adieu, zoenen van ons beidjes. Gisteren zond ik je onze cour[ant] die Nettle[au] misschien interesseert voor den inhoud en jullie voor 't uiterlijk."
- I G 6 b 16 Genève 29 juli 1907. Aan Mad. L. Cornelissen, Publier par Evian les Bains, Hte Savoie. "Zoenen voor Mammy en Freddy." [in hs. Frida]
- I G 6 b 17 Brussel, 26 september 1907. Zelfde adres als vorige. "L.L. Heel blij met je brief maar niet dat jij weer bezig bent je te overwerken! Pas toch op. In geen geval naai voor mij. Wij beiden wel en verwachten elken dag den vader. De ingesl. brief is zeer précieux. Natuurlijk kan T. naar Parijs komen en je ziet hem wel nog zien komen aanzetten. Hoe is Freddy dear? Shato is erg zoet, heelemaal niet lastig; de grooten geven de zorg. Zeg zend liever mijn tasch per spoor." Zoenen etc..
- I G 6 b 18 Brussel, 29 november 1907. Zelfde adres als vorige. "L.L. Je brief gisteren ontv. Wanneer beginnen die speciale biljetten?" Over vakantieplannen. "Ik verlang erg julie te hebben. 't Is doodgemakelijk met slapen, vooral nu W[arlam Tscherkesoff] er niet is, die is n.l met den oudsten broer in Liège. N[?] heeft zulke dingen gedaan dat ik er paf van ben; kan niet langer blijven, hebben aan vader geschreven." Gezondheid en groeten etc.. "Wij hebben een schattige jonge hond zoals Bello was jong."
- I G 6 b 19 Londen, 25 april 1908. Zelfde adres als vorige. "Mijn lieve kinderen." Weer, gezondheid. "T. laat je hart. danken voor je geregelde toezending van Bul[etin Intern. du Mouv. Synd.] & Russ. blad." Groeten etc..
- I G 6 b 20 Londen, 9 mei 1908. Zelfde adres als vorige. "Lieveelingen. Ik was zoo verrast met het portret." Wordt geprezen. Vraagt naar gezondheid. "Druk natuurlijk met Bull. Vanmiddag naar de comedie met tante maar heb geen zin eigenlijk." Groeten etc..
- I G 6 b 21 Londen, 15 mei 1908. Zelfde adres als vorige. "L.L. Je bent helemaal geen lievelingen." Na ontvangst Bull. geen bericht meer. Groeten etc.. "Je krijgt spoedig gevraagde artikel over Georg[ische]. Coop[eraties]."
- I G 6 b 22 Londen, 24 juni 1908. Zelfde adres als vorige. "L.L. Even om je

- te zeggen dat hier alles wel is. Vandaag is de laatste dag dat ik de machine heb en ik naai als een echte naaister er op los. Lichte japon klaar. Hoe gaat het met jullie, ben jij heelemaal beter lieveling? Zijn dit geen mooie kaarten voor Freddy's verzameling? Ik kocht ze op de tentoonstelling. Dag lievelingen. Je zus."
- I G 6 b 23 Londen, 29 juni 1908. Zelfde adres als vorige. "Lieveling. Vanmorgen geen nieuws (maand.) maar ik hoop dat je wel bent? Wil je me s.v.p. melden 't nummer van 't stencilpapier dat bovenaan staat." Gezondheid, groeten en verzoek om antwoord.
- I G 6 b 24 Londen, 2 juli 1908. Zelfde adres als vorige. "L.L. Je kaart net ontvangen. Ik ben weer wel en T. is ook gezond. 't Is ijselijk warm hier en we puffen. Wanneer verhuis je? Zeg zorg eerst dat Cis en jij een kaart hebben, dan ik. Als Cis geen krijgt van Ul.[ar?] laat hem dan voor Revue des Idées nemen. Dag kinderslief. Zoenen van ons beiden. F."
- I G 6 b 25 Londen, 7 juli 1908. Aan Mad. Cornélissen, 38 rue de Sèvres, Clamart, Seine, France."Lievelingen. Welkom in je nieuwe woning en mag je er gezond en gelukkig zijn. Blij dat je nu over bent en in een weekje uit kunt rusten in Zwits[erland]. Wel, als ik geen kaart kan krijgen ga ik maar langs den Rijn, dat is niet veel duurder en weer eens wat anders. Wanneer weet ik echter niet, want ik zou zoo graag òf Dj.[adja=Tcherkesoff; of Djabadary?] of Tanta meenemen. Nous verrons. Jullie hebt beide kaarten? Stencilpaper afgezonden. Zeg zal ik nog naar sandalen voor Freddy rondzien. Zal ik de theeketel naar Publier brengen. En de groene gordijnen ook?" Groeten etc..
- I G 6 b 26 Mainz, 27 juli 1908. Aan Mad. C. Cornelissen, Publier, Haute Savoie, France-Frankreich. Groeten en tot spoedig.
- I G 6 b 27Zürich, 29 juli 1908. Aan Mad. L. Cornelissen Publier etc.. "Op 't punt te vertrekken naar Lucern." Reisverslag en groeten. "Dronk koffie in Offenburg. (weet je nog?)"
- I G 6 b 28 Thun [Zwitserland], 31 juli 1908. Zelfde adres als vorige. "Liefste zus. Van harte gefeliciteerd met je verjaardag, die ik gehoopt had met je te vieren, maar morgen kan ik eerst komen." Reisbericht. Komt zaterdag in Montreux en steekt dan over per boot naar Amphion. [bij Evian, waar ook Publier vlak bij ligt]
- I G 6 b 29 Frutig [Zwitserland], 8 augustus 1908. Zelfde adres als vorige. Weer en groeten.
- I G 6 b 30 Sidmouth [Engeland], 16 februari 1909. Aan Mad. L. Corne-

I G 6 Kaarten van Frida Rupertus

- lissen, 38 Rue de Sèvres, Clamart etc.. "Voilà ons plaatsje. Snoezig hè." Vakantiegroeten.
- I G 6 b 31 Sidmouth, 3 maart 1909. Aan Mad. Cornélissen, verder zelfde adres. "Lievelling. Zoo blij met je gezelligen langen brief. Hoop dat je hoofdpijn wat beter is, 't is zeker de sneeuw, T. had 't ook een beetje. Wij n.l ook sneeuw! ... Ik heb niet dat kl. photo van jou als kind. Je had 't altijd op de boekenkast staan." Groeten etc.. " T. vraagt om de eerste 4 of 5 no. "Revolution.""
- I G 6 b 32 Sidmouth, 6 maart 1909. Zelfde adres als vorige. "Darlings. Daar ik mijn brief nog niet af heb, stuur ik alvast een kaart, anders krijg je geen nieuws voor dinsd." Alles goed, weer en groeten.
- I G 6 b 33 Sidmouth, 4 mei 1909. Zelfde adres als vorige. "Hoe gaat 't met jullie? Is Freddy's verkoudheid helemaal beter? En is er geen kinkhoest meer in huis? Schrijf me dit zo gauw mogelijk. Ik kom in een paar dagen, maar kan nog niet zeggen wanneer. Zal je schrijven. Wij zijn wel en T. heeft voor zich een andere kamer gevonden. Spoedig ben ik bij je en kunnen we per mond onze verhalen doen. Dag lieveling je Fr. 14 Bismarck Rd. N."
- I G 6 b 34 Sidmouth, 7 mei 1909. Zelfde adres als vorige. "Lievellingen allemaal. Als je deze ontvangt nog een nacht en ik hoop mijn zus eens hartelijk af te zoenen voor acht maanden afwezigheid. Lilleke, ik heb zooveel plannen en wij zullen een echt gezelligen tijd hebben! Ik heb je brief nooit ontvangen maar wel een kaart." Reisplan en groeten.
- I G 6 b 35 Littlehampton, 2 augustus 1911. Aan Mad. Cornelissen, Bourg-la-Reine, Seine, France. Vakantiegroeten, met F[reddy] gaat het goed. "F. speelt zoet en zendt zijn Mam vele zoenen en aan Pap ook."
- I G 6 b 36 Littlehampton, 18 augustus 1911. Aan Mad. Cornelissen, 14 Rue de Blagis, Bourg-la-Reine, Seine, France. "Lievellingen, Even een paar woorden: je kaart ontv. Heerlijk als je komt, als 't zoo makkelijk is over Newhaven, tant mieux. 't Is erg prettig hier, maken allerlei ontdekkingen. Hopen van harte dat de strike een spoedige victorie voor de lui brengt. Wij verbrand en wel, gruwelijke appetit. Freddy zal wel opknappen hier, ons ventje." Groeten etc..
- I G 6 b 37 Littlehampton, 25 augustus 1911. Zelfde adres als vorige. "Een kipper voor Freddy's Mam. Lieve mam en pap. Wij gaan vanmiddag met de motorboot naar Arundel en Fr. is zoo blij."

- Vakantiebericht. "Hoe gaat 't met jullie? Ben jullie eenzaam paartje, erg druk?" Groeten etc..
- I G 6 b 38 Worthing, 31 augustus 1911. Zelfde adres als vorige. "Worthing. Deze weg zijn we gekomen. Net een heerlijk autotochtje gedaan, Fr. dolblij, ik ga nu terug met hem en Alice [Bell] die een week bij me blijft tot zijn groot plezier, want ze spelen zoo goed saam en zij spreekt Fransch. De fam. hebben ons hier afgezet en gaan nu door met Diadia erbij. Veel zoenen. Je Fr."
- I G 6 b 39 Lyon, 26 april 1912. Aan Madame Cornelissen-Rupertus, 14 Rue des Blagis, Bourg-la-Reine. [In Gotisch hs.; blijkt na transcriptie andere Frieda, zie I J Frieda]
- I G 6 b 40 Folkestone, 8 augustus 1912. Aan Mad. Cornélissen, poste restante Port-Joinville, Isle d'Yeu, Vendée, France. "Lievelingen, Vandaag (Dond.) is Mal[atesta] weer naar huis gegaan, 't weer was ver van warm en hij is er niet een om tegen op een vliegende wind op te loopen.. Wij blijven tot Zaterd. en gaan dan home met de Bells, slapen daar en Zondag thuis. Ze waren alleraardigst voor Mal[atesta] brachten hem weg met de auto, en noodigden hem uit hen te bezoeken. 't Was heel gezellig anders maar 't weer." Verder vakantieverslag. "Heb je langen brief met belangstelling gelezen." Groeten etc..
- I G 6 b 41 Kentish Town, 14 augustus 1912. Zelfde adres als vorige. "Lievelingen. Ik had willen schrijven - een brief - maar gisteren was het Bull.dag en vandaag heb ik Cis' vert[aling] gedaan." Weer thuis, opgewekt, maar veel werk. "Is Cis al bij julie?" [verder onleesbaar door beschadiging]
- I G 6 b 42 Shanklin/Isle of Wight, 15 juli 1913. Aan Mad. Cornélissen, Domne [verkeerd gespeld], Dordogne. Vakantiegroet.
- I G 6 b 43 Bexhill-on-Sea, 17 januari 1915. Aan Mad. Cornelissen, 141 Grande Rue, Bourg la Reine, Seine, France. "17 jan. Morgen gaan wij weer naar huis na een weekje hier aan zee geweest te zijn. Zaterdag kwamen Mr. B[ell ?] en Tcherk[essoff] in de auto aan en morgenochtend gaan we per auto thuis." Weer, groeten etc..
- I G 6 b 44 Kentish Town, 15 april 1915. Zelfde adres als vorige. "Lieve schatten, Even een woordje om je te zeggen dat wij 't wel maken en P. K. [Peter Kropotkine] gaat ook goed vooruit. Gisteren heerlijk weer geweest, maar in 't algemeen was 't af en toe te koud om naar zee te gaan. Misschien ga ik met de Bells een dag of 10. T.[cherkesoff] moet met de telegr. beginnen daar

I G 6 Kaarten van Frida Rupertus

- Sasha [Kropotkine, dochter van Peter K.] Dinsdag vertrekt. Dag lieve schat, hoop dat je tochtje naar Fontainebleau nuttig was? Zoenen, je Zus."
- I G 6 b 45 Londen, 19 april 1915. Zelfde adres als vorige. "Sidmouth [?] Stel je voor we zijn hier voor een vacantie. Niet voor lang want Tch[erkesoff] heeft die business van Lebedoff [?] gekregen. Dag schatjes. 4 Cambridge Terrace. Frida."
- I G 6 b 46 Sidmouth, 22 april 1915. Zelfde adres als vorige. Vakantie-groeten. Frida is er met de Bells.
- I G 6 b 47 Bexhill-on-Sea, 13 januari 1916. Zelfde adres als vorige. Frida is er met de Bells, groeten.
- I G 6 b 48 Haparanda [Zweden], 28 mei 1917. [met stempel "Ouverte par l'autorité militaire"; de postzegel is verwijderd en elders opnieuw opgeplakt] Zelfde adres als vorige. "Lieveling, Maandag. Na een week reizen hier in 't Noorden aangekomen en in een uur in Finland. Prettige maar vermoeiende reis maar zoo'n typisch gezelschap! Om een boek over te schrijven. Ieder kameraad van alle partijen zoo vroolijk en zingen en disputeeren ... Dag schatten. Je zus en Co."
- I G 6 b 49 Vladikaskaz [Rusland/Kaukasus?], 27 juni 1917. Zelfde adres als vorige, toevoeging 'Francia' in het Russisch. "Vladikaskaz, 27/13 juni 1917 1917. Lieve kinders, Een woord om je te zeggen dat we onze reis per trein gedaan hebben en nu 't heerlijke gedeelte per rijtuig de bergen in begint. Wij hopen één of twee dagen in 't midden, te Kasbek, te blijven en dan verder direct naar Tiflis. Wij hebben voor ons allen een rijtuig wat wel erg duur is, maar 't is één keer in 't leven zegt T. en dat is waar. Bovendien hadden wij biljetten (vrij) tot hier, dus zijn wij net in orde. Vandaag heerlijk weer, gisteren mist op de bergen. Wij zonden je een telegram van hier. Nu lieve schatten, zoenen van ons, ik kus je van hier, ook Jacques [Reclus]. Hoe is 't met hem? Altijd je zus en Co."
- I G 6 b 50 Oxford, 13 augustus 1923. Zelfde adres als vorige. "Oxford. B. L. Ik ben net voor een paar dagen bij Ecce." Vakantiegroeten.
- I G 6 b 51 Westerham [Kent], 29 juli 1924. Zelfde adres als vorige. "Heartly congratulations with birthday. I don't know if you are back or not, so Fred will send it on in case of need. We are quite in the country one hour from Westerham. Groetjes. F."
- I G 6 b 52 Domme, 29 juni 1926. Zelfde adres als vorige. "Zooeven hoorde ik van Pl. R. [Paul Reclus] dat jij vrijdag terug gaat, dus

- stuur ik je deze maar naar Bl.R. Ik heb een telegram van Sasha gehad, om haar aankomst te melden maar weet niet of ze naar jou toe gaat of niet. Laat me dat eens weten en wat ze denkt te doen, want ik wil haar zoo mogelijk in Parijs zien en zou dus misschien volg. week vroeg hier vandaan moeten. Volg. Maandag zal 't 4 weken zijn dat ik hier ben! Heeft de rust je goed gedaan? Ik hoop het. P.R. zal voor fam. zorgen. Gr. en k. je F."
- I G 6 b 53 Kentish town, 26 mei 1926. Zelfde adres als vorige. Over hitte, dunne kleren en uitstapje. "Mijn neuralgie ging na den 1sten dag al weg. E[cca] ziet er zoo frisch uit.. Je hebt zeker veel te doen? Sasha ook nog ... Ik heb haar nog niet gezien, hoop dat ze betaald heeft. Ik tracht gauw te verhuren, geen lessen. Veel hart. groeten, Fr."
- I G 6 b 54 Kentish Town, 25 maart 1927. Zelfde adres als vorige. "L.L. Je kaart ontvangen. Ik hoop dat die zaak met de huisbaas goed afloopt. 't Is een verontrustende affaire. Als 't je schikt kom ik eerst een paar dagen bij je, ik zal met de 12e reizen, maar als je vermoeid bent kan ik best in eens bij de H[amons ?] of hotel. Geneer je toch niet. Mad. Balsara[?] is hier voor een paar dagen." Of Lilly die in Parijs wegwijs wil maken. "Sasha gaat morgen weg naar Amerika, ik heb haar gezegd mij een cheque voor jou te geven. Hart. Gr. F."
- I G 6 b 55 Tanger [Marokko], 6 februari 1930. Zelfde adres als vorige. Frida goed aangekomen, groeten etc..
- I G 6 b 56 [?] Marokko, 27 juni 1930. Zelfde adres als vorige. Frida vertrekt naar Casablanca. Reisperikelen, ze wil naar St. Tropez. Groeten etc..
- I G 6 b 57 [?] Marokko, aank. 14 juli 1930. Zelfde adres als vorige. Reisverslag zeetocht, morgen naar Casablanca.
- I G 6 b 58 St. Lunaire [Bretagne, bij St. Malo], 22 [juli] 1935. Aan Mad. L. Reclus, 165 Grande Rue, Bourg la Reine, Seine. "Pension Les Ondines." Beschrijving pension, prijzen etc.. "Laat me eens gauw weten, of P[ierra Kropotkine] er tegen opzag in Engl. te blijven etc.. Is Sasha nog dien dag weggegaan? Ik hoop Fred en Nora zullen niet hun vacantie opofferen aan die zaak." Groeten etc..
- I G 6 b 59 [St. Lunaire, eind juli 1935] Zelfde adres als vorige. Verjaardagswens voor Lilly.
- I G 6 b 60 St. Lunaire, 31 juli 1935. Gelukwens op verjaardag. Weer en

I G 6 Kaarten van Frida Rupertus

- groeten. Marion [?] komt 8 augustus.
- I G 6 b 61 St. Lunaire, 12 augustus 1935. Zelfde adres als vorige. Vakantieverslag, goede raad voor Lilly over pijn in haar voet, raadt steunzolen aan. Frida is in gezelschap van ene Mirjam [waarschijnlijk Mirjam Oatway, zie I H Oatway]. "Zeg kun je me 300 fr. sturen? Ik heb niet alles van de Marine [?] ontvangen en wil niet op 't droge zitten." ... "Is Fred en Nora nu geopereerd en op weg naar Bretagne?" Groeten etc..
- I G 6 c Frida Rupertus aan Fred Cornelissen. (16x)
- I G 6 c 1 Tiflis(Georgië), 11 november 1906. Aan Freddy Cornélissen, 5 Rue Valée du bois, Clamart, Seine France. "Liefste kinderen, ..." brief ontvangen. "Onze engelschman gaat met T[cherkesoff]. (betaalt zijn reis) voor een toertje in Kakhetië en ik ga ook maar mee want het weer is zaligen dat deel van Kakhetië ken ik niet." Frida ongerust over Lilly, "... naar aanleiding van wat de Ulars me vertelden, maar die overdrijven altijd. Ik zend deze kaart aan mijn petezeune ..." T. gaat werken aan een krant die binnekort uitkomt voor 70 r[oebel] . 60 r. is genoeg voor onze uitgaven, dus met lessen zal 't ruim zijn. Dag schattekind zoen je pap en zeun van ons beiden. Dag zusje mijn. Schrijf gauw weer. Je Fr."
- I G 6 c 2 Londen, 13 juni 1908. Zelfde adres als vorige. "Schattejongen, dat ben jij jongen omdat je niet meer hoest en beter wordt." ... "Wij gaan kijken vanmiddag naar een processie van 10000 vrouwen (suffrage) met 700 vlaggen." Verder groeten etc..
- I G 6 c 3 Sidmouth 22 februari 1909. Aan Freddy Cornelissen, 38 rue de Sèvres, Clamart etc.. Vakantiegroeten. "Met je bulletin: je papier krijg je in een paar dagen, ik zond hen geld en zoo gauw ik 't ontvang, stuur ik het jou."
- I G 6 c4 Brighton 13 augustus 1913. Aan Freddy Cornélissen, chez Mad Mangé, Domme, Dordogne, France. "Mijn liefste schatten." Vakantiebericht.
- I G 6 c 5 Kentish Town, 23 december 1914. Zelfde adres als vorige. "Lieve schatten ..." Brief aangekomen. "Hart. dank schattezus en boyski voor je brieven." Frida komt niet over, durft de moeilijke reis niet aan.
- I G 6 c 6 Majorska [Georgië], gedateerd 27/13 juni 1917. "Cheri, Encore

- une carte pour ta collection ..." Laat zien hoe indrukwekkend Georgië is. Later moet Fred eens komen kijken. "Tout le monde en Russie est enchanté que l'armée russe a recommencée à se battre avec les Boches. Et toi, mon grand garçon, est tu un aide à Maman et Papa? Et ton grand frère Jacques. Nous pensons très souvent à vous tous. Je t'embrasse mille fois, aussi pour Diadia [Warlaam Tcherkesoff] et tu feras la même chose à papa+maman. Ta tante."
- I G 6 c 7 Gedateerd 8 Aleksevskaya, Tiflis, Caucase, 16 maart 1918. Aan mons. Freddy Cornélissen, 141 Grande Rue, Bourg-la-Reine etc.. "Cheri Freddy ..." Blij met telegram en brief Lilly, "... pour dire que Papa [Christiaan Cornelissen] se porte maintenant bien." Hoop dat telegram ontvangen is, brieven over krijgen zal wel moeilijker worden. "Nous sommes bien heureusement, quoique l'hiver est sévère pour ici. Et toi mon chéri, que fais tu. Soigne Maman, elle doit être faible et fatigué." Omhelzingen etc..
- I G 6 c 8 Gedateerd Constantinopel, 18 februari 1920. Zelfde adres als vorige. Op weg naar Georgië met Tcherkesoff. "Demain nous partons d'ici." Op Zwarte Zee slecht weer en mijnen, laatste twee weken al drie boten vergaan, 25 Georgiërs verdronken. "Espérons que nous aurons plus de chance!" Verder over weer en groeten.
- I G 6 c 9 S. Kensington, 24 november 1921. Zelfde adres als vorige. "32 Clarens Gate W. My dear Freddy, Returning from Oxford where our representative [wellicht Tcherkesoff als Georgisch vertegenwoordiger; of de M.P., van het district waar Frida woonde?] had given a lecture in New College, we found letters from Christian to tell us that now you are ill. It is a pity I cannot come to nurse you. For 3 weeks I was ill and Diadia is unwell too." Frida hoopt op brieven. Alice [Bell?] is in Lausanne preparing for her bachot! I'll send you here adress later. The boys are there too. Love from us Fr."
- I G 6 c 10 Oxford, 13 augustus 1923. Aan Mr. F. Cornélissen, Fabian's Summer School. St. Edmund's near Haslemere. "Mon cher Freddy ..." Frida is met Ecca in Oxford. Groeten en tot ziens in Londen. Met bijschrift in Engels van Ecca.
- I G 6 c 11 Saint-Georges de Didonne (Charente), 10 augustus 1929. Aan Mons. Fred Cornelissen, 2 rue Montpensier, Paris. "Dear Fred, your tel. surprised me as much as Mammy's did you, I

I G 6 Kaarten van Frida Rupertus

- I G 6 c 12 suppose." Vraagt Babs [?] om het vakantiehuis op te ruimen. Ongedateerde nieuwjaarskaart. "Bonne année du Maroc", met tekst aan achterzijde in hs. Frida Rupertus. [december 1932, zie ook I g 6 d 2 en I G 6 a 2] Nieuwjaarsgroet van `your loving auntie.'
- I G 6 c 13 St. Lunaire (Ile et Vilaine), 26 juli 1935. Aan M. et Mad. Cornélissen, 1 square Leon Guillot, Paris XV. "Les Ondines', St.Lunaire, I et V." Vakantiebericht. "Miriam viendra le 7. J'espère que vous partez bientôt. Fr. T."
- I G 6 c 14 Ongedateerde kaart uit de Haute Savoie, gericht aan Fred en Nora. [zomer 1937] Zelfde adres als vorige. "My dear Fred and Nora, ..." Vakantieberichten. "I am even not reading the papers but cannot help knowing that China is in war etc.. Of course this may have a great influence even on all of us, first on J[acques Reclus] and then on your mother, whom we, you and I, do not wish to see in poverty and trouble. But perhaps things may turn out not quit so black. In any case let's remember the scout's motto: be prepared." Weerbericht en groeten.
- I G 6 c 15 Abondance [Haute Savoie], 12 augustus 1937. Aan M. et Mme Cornélissen, 1 Square Leon Guillot Pais XV. "Do you remember Fr. T?"
- I G 6 c 16 Cannes, 8 november 1937. Zelfde adres als vorige. "Sunny and blue greetings. F.T."
- I G 6 d Frida Rupertus aan Pierra Kropotkine. (2x)
- I G 6 d 1 Casablanca z.d. [tweede helft 1932]. Aan Mad.elle P. Kropotkine, 141 Grande rue, etc.. Berichtje in Frans over aankomst in Casablanca en reis. "Je vous embrasse tous. Fr."
- I G 6 d 2 [december 1932?] Aquarel op papier, briefkaartformaat met in hs. Frida Rupertus. "Le mur de Marakech et la Koutoubia. Bonne Année pour ma chérie Pierra."
- I G 6 e Frida Rupertus aan Jacques Reclus. (1x)
- I G 6 e 1 Kentish Town 21 augustus 1916. Aan Mons. J. Reclus, 94e d'infanterie, 28e compagnie, Camp de Coëtquidan, Morbihan, France. "29 Lawford Road London NW. Many thanks for your

Collectie Cornelissen/Chichery

card. How is your health? We are anxious to hear about all that. Have your parents and my sister & Freddy already arrived? Our best wishes and hearty greetings. Fr. Tcherkesoff."

I G 6 f Frida Rupertus aan F.Clarke. (1x)

I G 6 f 1 Seaford, [geen leesbare datum]. Aan Mons. F. Clarke c.o. Mad. Cornelissen, 141 Grande Rue, etc. Vakantiegroeten.

Kaarten van Tcherkesoff

I G 7 Warlaam Tcherkesoff

I G 7 a Warlaam Tcherkesoff aan Frida Tcherkesoff. (2x)

- I G 7 a 1 Kouatais [In Georgië, Tiflis], 18 augustus 1908. Aan Fr. Tcherkesvili, redactie [onleesbaar] [straat onleesbaar] Tiflis. "My dearest, I am in good health and seeing the best friends. they send you love, myself I kiss many, y'r W. T."
- I G 7 a 2 [Ongedateerd , blijkens 'our house' op afbeelding vanuit Comblain-au-pont, België, verstuurd] "My darling, I have no news from you. did you receive my two letters and a tele-gramme in good time? Here is the prescription of Dr Felix for Mme Djabadary [zie I H Djabadari]. How are you? Write me soon. Your loving W.T."

I G 8 Ecça Tcherkesoff [nichtje van Warlaam; spelt haar naam later als Tcherkessov]]

I G 8 a Ecça Tcherkesoff aan Lilly Rupertus. (3x)

- I G 8 a 1 Frankfurt, 22 september 1927. Aan Madame L. Cornelissen, 141 Grande Rue, etc.. "Dear aunt Lilly, I am coming to see you to-morrow, Friday, as early as I can manage. Kisses and love. Your Ecça."
- I G 8 a 2 Londen, gedateerd 28 augustus 1928. Aan Madame L. Cornelissen, Hôt el St. Barbe, Le Couquet (Finistère). "Dear aunt Lilly. Thank you so much for your p.c. [postcard]." Blij dat L. een aangename vakantie heeft. Ecça zal naar St. Tropez gaan; komt op terugreis langs, rond 20 sept . Babette [?] laat ook groeten doen. "Your affectionate niece Ecça."
- I G 8 a 3 Gedateerd St. Tropez, 5 september 1928. aan Madame L. Cornelissen, 141 Grande Rue, etc.. "Dear aunt Lilly." Aangekomen in St. Tropez. Was even in Parijs, en enkele dagen bij de Babet [?] in Méry s. Oise. [vlak boven Parijs]

I G 8 b Ecça Tcherkessof aan Miriam Oatway. (1x)

- I g 8 b 1 Glean Carbh (Ierland), 15 maart 1932. Aan Miss Oatway, chez madame Cornelissen, 141 Grande Rue, etc.. "d. M. Did not write as I thought, we returned this week, shall send letters to

Collectie Cornelissen/Chichery

you in a day or so, this may miss you. All very well here. Off to
Cork thursday to meet R. Not a sweet luck as yet. All love. E."

I G 9 Kaarten van Pierra Kropotkine

I G 9 Pierra Kropotkine.

I G 9 a Pierra aan Christiaan Cornelissen. (3x)

- I G 9 a 1 Brickwall (Sussex, Engeland), 2 augustus 1935. Aan Monsieur Cornelissen, 1 rue des Pervenches, Plessis-Robinson, Seine, France. "Brickwall, Northiam, Sussex. On a été hier visite [!] un beau chateau. Je t'envoie une autre carte postale qui te montre ce chateau. J'ai change[!] d'école comme tu dois le savoir. Ta Pierra." [zelfde datum en ansicht als I G 9 c 6].
- I G 9 a 2 Yapton, Sussex, gedateerd [in hs. Lilly Rupertus] 27 juli 1935. Aan Monsieur Cornelissen, 1 rue des Pervenches, etc.. "Mon cher oncle. Je suis très heureuse ici. Le pays est délici euse[!] et mes camarades sont charmantes. Ta Pierra." [in hs. Lilly Rupertus toegevoegd:] "Ik kom eind Juli of begin Aug. terug. Ga vandaag naar Londen. Veel hart. gr. & wensen."
- I G 9 a 3 Northiam, Sussex, 30 augustus 1935. Zelfde adres als vorige. "Mon cher Oncle. Je te souhaite many happy returns of the day. Your Pierra."

I G 9 b Pierra aan Lilly Rupertus [geen gevonden]

I G 9 c Pierra Kropotkine aan Fred Cornelissen. (10x)

- I G 9 c 1 Chinon, 7 augustus 1927. [adres in hs. Lilly Rupertus:] Aan Mons. Fred Cornelissen, chez Mme Vve Sicot à la Fresnaye St. Cast, Côtes du Nord. "PIERRA POUR FRED." [In hs. Lilly R.:] "Chinon, Dimanche. Sommes ici pour qq. jours: Espère que vous êtes bien arrivés et installés. Nous rentrerons mercredi matin déjà. Baisers de maman."
- I G 9 c 2 St. Georges de Didonne (Charente Maritime/Atlantische kust), 17 augustus 1929. Aan Mr. Fred Cornelissen, 141 Grande rue, etc.. "Mon cher Fred. Coment vas tu? reçu ta premiere lettre yeudi as tu bien dormie il fais bau je t embrasse mille fois? Ta Pierra."
- I G 9 c 3 Domme, 16 juli 1931. Aan M. F. Cornelissen, 141 Grande rue, etc.. "Cheri Nous sommes arivé Mardi matin. je regrete que tu n'es pas la, parce que tu te regalerais, il y a des asperges en conserves avec de l'huile et vinaigre. Il y a du bain tel man bon

- des oeufs frais, des abricots des cerises en compotes de
conserve Je m'amuse bien. Je t'embrasse mille fois. Pierra."
[bijgeschreven in hs. Lilly Rupertus:] Verzoek om bepaalde
kledingstukken van de stomerij te halen.
- I G 9 c 4 Gedateerd Le sommet du Puy de Dôme, 23 juli 1931. Aan M.
Fred Cornelissen, 141 Grande rue, etc.. "Nos meilleurs pensées
pour toi. Pierra. Mamy. J[acques Reclus].
- I G 9 c 5 Puy de Dôme 23 juli 1931. Aan M. Fred Cornelissen , 141
Grande rue, etc.. "Bon souvenir du Puy de Dôme. Baisers.
Pierra."
- I G 9 c 6 Megève, 13 juli 1932. Aan Mr. Fred Cornelissen, [doorge-
haald:] 141 Grande Rue, etc.. [verbeterd in:] Les Fougères,
Megève, Hte Savoie [dit opnieuw doorgehaald en vervangen
door:] 141 Grande rue, etc.. "Chéri, nous sommes arrivés sans
accidents. Yvonne est très gentille. Je t'embrasse. Petit gris et
maman et tante."
- I G 9 c 7 Northiam, Sussex, 2 augustus 1935. Aan Monsieur et Madame
Cornelissen, [bedoeld zijn Fred en Nora, dezelfde ansicht I G 8
a 1 werd op dezelfde dag aan Christiaan Cornelissen gezonden]
165 grande rue, etc.. "Manifique école tu sais. J'y suis très
heureuse. Nous avons été hier visité le chateau qui est très beau.
Je t'envoie une carte postale. [bijgeschreven met pijl] A garder.
Mille baisers de votre Pierra."
- I G 9 c 8 Hastings, 17 juli 1936. Aan Mme N. Bjune-Cornélissen c/o Fra
? Bjune, Postbox 20 Drammen near Oslo, Norway. [Lilly
Rupertus en Fred Cornelissen zijn op dat moment in Nederland,
zie I G 2 e 2] "Mrs P. Kropotkin-Reclus. Dunmore School,
London road, St. Leonards, Sussex. Je suis vraiment pas mal
ici, mais cela Maman et Fred te le disent - J'espère que tu vas
bien aussi et que tu es heureuse. Bons baisers. Pierra."
- I G 9 c 9 Seefeld [Tirol], 6 juli 1937. Aan M. et Mme F. Cornelissen, 1
sq. Léon Guillot , rue de Dantzig, Paris 15e. "Mon cher Fred et
ma chère Nora. C'est un pays merveilleuse! et je suis heureuse.
Il y a un lac et ce matin j'ai pris avec 3 autres filles un canot et
on est allé au milieu du lac se baigner. Bons baisers de votre
Pierra."
- I G 9 c 10 York, 15 juli 1938. Aan Madame et Monsieur Fred Cornelis-
sen, 7 Rue Falconnet, Sèvres, (Seine et Oise). "Ma chère Nora
et cher Fred. J'ai fait une très bonne traversee. Le temps était
très acceptable et la mer assez bonne. York est une vieille ville

I G 9 Kaarten van Pierra Kropotkine

très interessante et très pittoresque. Cette carte est de la cathédrale et d'une des vieilles portes de la ville. J'espère que tout va bien pour vous. Les gens ici sont très gentils et Sheila la fille plutôt sympathique, pas très jolie, mais ayant de jolies expressions. Nous avons déjà été voir deux films hier après-midi, *The old Garrick* avec B. Aherty et O. de Havilland et *Prescription for romance* avec W. Barrie et R[...?] Taylor. Bons baisers. Pierra."

I G 9 d Pierra Kropotkine aan Mlle Durandeu (1x)

I G 9 d 1 Pierra aan `Mlle Durandeu, rue du petit Luxembourg , Bourg la Reine' vanuit Bretagne, rond 1930. Vakantiegroeten. [Pierra kan net schrijven.]

I G 10 Sasha Kropotkine [dochter van Peter en Sophie Kropotkine, moeder van Pierra]

I G 10 a Sasha Kropotkine aan Lilly Rupertus. (2x)

I G 10 a 1 Parijs, 12 maart 1923. Aan Mme Cornelissen, 141 Grande Rue, etc.. "Chère Lilly. J'espère me lever aujourd'hui mais je ne puis pas encore sortir - j'ai envie de voir P[ierra] mais je n'ose pas vous demander de l'amm[!]ener - d'ailleurs il fait si froid. J'espère de venir au milieu de la journée mercredi pour un peu de temps. Comment allez vous tous. Je n'ai pas de téléphone dans ma chambre et ne pouvais pas descendre hier quand Jacques a sonné. Je vous ai fait envoyer des billjets pour cette semaine pour 2 soirs [voorstellingen]. Je vs embrasse et ma Pierretta. Sasha."

I G 10 a 2 [Afbeelding Bad Elster (Duitsland, Thüringen), postzegels en afstempeling niet meer aanwezig], gedateerd 6 augustus 1923. Zelfde adres als vorige. "Merci pour les photos qui sont arrivées aujourd'hui. Bien des amitiés et baisers. Sasha. [in ander handschrift bijgevoegd:] Nous nous amusons très bien et parlons de vous. A bientôt j'espère. Sincèrement à vous [onleesbaar]."

Collectie Cornelissen/Chichery

- I G 10 b   Sasha Kropotkine aan Frida Rupertus (1x)
- I G 10 b 1   Locarno, 16 januari 1909. Aan Mme Tcherkesoff, 67 Bartholomew Rd, London, N. W, Angleterre. "I'm quite mad! This is all so new and beautiful. We have had some glorious days sunny & warm. Only yesterday & today there has been a while mist. You know we never seen any mountains before- How are you both. Is Diadja quite alright again? Papa [Peter Kropotkine] is much better - working awfully hard. I am working too! Love to both, Sasha."
- I G 11   Sophie Kropotkine [grootmoeder van Pierra]
- I G 11 a   Sophie Kropotkine aan Lilly Rupertus
- I G 11 a 1   [Parijs, na 1923; geen adres, handschrift is dat van Sophie Kropotkine] "My dear Lely. I was so anxious to see you and Pierra. It is only 24 hours that I am in Paris. Could you bring me Pierra and come to lunch with tomorrow. Sophie."

I G 12 Kaarten van Jacques Reclus

I G 12 Jacques Reclus

- I G 12 a Jacques Reclus aan Christiaan Cornelissen. (1x)
- I G 12 a 1 Domme, 26 september 1912. [gedateerd jeudi 26, dat kan in september of december geweest zijn, het haaltje van een 9 is leesbaar op het poststempel, evenals het jaar 1912] Aan Monsieur Chr. Cornélissen, 14 rue des Blagis, Bourg-la-Reine. "jeudi; 26. Cher Camarade, Je te demande bien pardon de ne pas t'avoir donné signe de vie plus tôt - Il faut dire que j'ai été quelque peu avachi jusqu'ici - Maintenant cela va mieux, je suis presque guéri. Nous rentrons dimanche soir à Paris - Cela ne vous dérangerait-il pas de m'abriter sous votre toit pour quelques jours? pour 2 jours peut-être. Ma mère m'em mènera-t-elle à Bruxelles pour me soigner. J'espère que vous allez bien, ici il fait beau et bien beau - Une cordiale poignée de main pour toi - mes respects à Mme Cornélissen, mes sincères amitiés à vous trois.- Jacques Reclus. [bijgeschreven:] Donc dimanche 10 heures ou plus tard."
- I G 12 b Jacques Reclus aan Lilly Rupertus. (19x)
- I G 12 b 1 Brussel, 27 juli 1912. Aan Madame C. Cornélissen, 14 rue des Blagis, Bourg-la-Reine etc.. "Bon souvenir, chère Madame! Jacques Reclus."
- I G 12 b 2-5 Limours à Paris, 10 juli 1915. Aan Mad. Cornélissen, 141 Grande rue, etc.. Vier kaarten verzonden uit Palaiseau, Orsay, Gometz-la-Ville, en Cernay-la-Ville, kennelijk vanuit een wielertocht, met opgave van tijdstip, kilometerstand, weer en welbevinden. "Love to all."
- I G 12 b 6 Gedateerd Beaugency, 4 augustus 1923. [geen adressering] "Chérie. B. est une petite ville exclusivement provinciale - un peu triste même, avec des petit rentiers soupçonneux. Mais la home est si calme, si calme que l'en est beau - et très reposant. J'ai passé la nuit à l'hôtel sur le quai. Très propre et agréable - 6 frs. Mais on n'y donne pas à manger. Ne sais encore où je passerai la nuit prochaine, sans doute pas ici. Santé bonne, mais suis pas très entreprenant. Et toi chérie, je te prie, n'oublie pas de manger. Je pense à toi et t'embrasse mille fois. Ton Jacques."
- I G 12 b 7 Parijs, 12 december 1923. Aan Madame L. Cornelissen, 141

- Grande rue, Bourg-la-Reine. "Minuit , ..." J. moet morgenvroeg een repetitie bijwonen en zal dus later thuis zijn. "Many kisses. J."
- I G 12 b 8 Orléans, [?] september 1924. Aan Mad. Cornélissen, 141 Grande rue, etc.. "Orléans minuit. J."
- I G 12 b 9 Orleans, [?] [?] 1925. Zelfde adres als vorige. "Orléans, 9 h. Départ et voyage très calmes. Tout va bien. Hope you are better. Many kisses. J."
- I G 12 b 10 Les Eyzies [Dordogne], [?] april 1925. Zelfde adres als vorige. "Les Eyzies, 6h. le soir. Suis arrivé au grand complet. Fait bon. Suis un peu fatigué. Et toi? J."
- I G 12 b 11 Getekend Domme, 9 september 1925, 2 h. Twee kaarten. [geen adressering] "Seulement un petit bonjour, ma chérie." Werk gaat langzaam maar goed. Wandelingen. Helaas geen post van Lilly. "J'ai presque fini mon devoir de géométrie et dès que je l'aurai terminé après indications de mon père, je me collerai à l'algèbra." Moeder maakt jam. De hulp levert fruit en zal hemden maken voor vader Paul eventueel voor Jacques. Wat Lilly er van denkt. De woonwagen op Les Eyzies krijgt nieuwe huurders , de kolonie wordt geleid door Miss Jowitt, een van de twee dames, die aan Jacques 50 fr. stuurden. "T'ai envoyé hier l'une des 2 fleurs de jasmin que j'ai pu trouver, aujourd'hui voici l'autre. Ne sais s'il en trouverai une demain. Le parfum est vraiment délicieux. Je t'embrasse tendrement, ma chérie. Ton J."
- I G 12 b 12 Parijs, 4 september 1926. Aan Madame Reclus-Cornelissen, chez Mme Gouvet, au Chouquet, Caumont par la Bouille (S.Inf). "Samedi 5 h. St. Lazare. Bonjour cara mia! Fred veut-il lundi emporter les lettres que j'ai oubliées sur la cheminée de la chambre et qui sont destinées aux Borgi. Et veut-il un jour en sortant du train au Lux[embourg] en avant de le reprendre, les délivrer aux surnommé, 7 rue Malebranche (Hôtel de Senlis). C'est à 2 min. même moins, de la gare. Si'il n'y a personne, les glisser sous la porte. Merci, Jacques."
- I G 12 b 13 Parijs, 18 september 1926. Aan Madame Reclus, verder zelfde adres als vorige. [met potlood geschreven, slecht leesbaar] "Beaucoup de baisers, chérie. Voyage très facile." J. heeft iets verknald, is nu op weg naar Bourg-la-Reine. Liefs en "Au revoir, ton J."
- I G 12 b 14 Marseille, 6 februari 1927. Aan Mme Cornélissen, Maison

I G 12 Kaarten van Jacques Reclus

- Mussier, chemin de St. Antoine, St. Tropez. "Chérie, Un joli soleil et un parcours merveilleux - mieux qu'en autobus - un vrai plaisir. Pas de retard. Prends tes aises. Je t'embrasse tendrement. Ton J."
- I G 12 b 15 Parijs 10 februari 1927. Zelfde adres als vorige. "9 h. Ville-neuve St. Georges. jeudi. Un mot pr. l'arrivée." Goeie reis, koud; gaat naar Bourg-la-Reine. Liefs en groeten.
- I G 12 b 16 Gedateerd Fresse s. Moselle, zaterdagmorgen/poststempel Bussang (Vosges), 17 april 1937. Aan Madame L. Reclus, 165 Grande rue, etc.. "Fresse s. Moselle, samedi matin. Dear. L. Mon programme jusqu'à présent s'est réalisé point par point. Je me suis débrouillé hier, en mettant la pot à colle à contribution, pr. achever le travail à temps. Passé la nuit en face de la gare d'Epinal. Je suis en ce moment chez l'oncle Godefroy. Nous irons cet après-midi chez la tante Geneviève. Cela me fait plaisir de revoir la vieille maison où j'ai joué étant enfant. Le temps est le même qu'à Paris. J'envoie un mot à Pierrot de l'invité pr. le 26. Pr. la réunion du 27 [van de group rond *Plus Loin*], mieux vaut convoquer aussi la fille Hadamard. Excuse moi de t'avoir laissé le travail. Je vous embrasse toutes deux. Ton J."
- I G 12 b 16 Gedateerd St. Foye, mercredi/poststempel Le Buisson à Bordeaux, 26 mei 1937. Zelfde adres als vorige. "Dear L. Entre deux trains, en ai vu assez. La maison natale rappelait, en plus petit, notre 165. Oublié des cartes de Domme. Prière de m'envoyer une des environs, immédiate. Voyage sans histoire. ton J."
- I G 12 b 17 Vence [Alpes Maritimes], [?] [?] 1937. Zelfde adres als vorige. Kalme reis, Vence mooi, morgen naar Nîmes. Of Lilly vader Paul voor woensdag of vrijdag wil uitnodigen. "... autrement je ne sais pas comment le rencontrer. Multi biacci. ton J."
- I G 12 b 18 Turijn, 20 augustus 1937. Zelfde adres als vorige. "Vendredi 11 h. Chérie, me voici à Turin." Reisverslag, goede reis, slecht geslapen. Weer. "J'espère que tu as mieux dormi et te reposes." Had 200 fr. willen sturen, zal dat aan vader vragen te doen. Zal niet kunnen schrijven vanuit Genua, pas vanuit Napels. Je vous embrasse tendrement toutes les deux, ton J."
- I G 12 b 19 Ongedateerd, geen adres, verstuurd vanuit Saint-Nicolas-d'Algermont [bij Dieppe]. "Lundi après-m. Chérie. Rien de saillant à mentionner." Weer. J. werkt. aan zijn boeken. "J'espère, sans

y compter, que tu n'es pas trop fatigué - J'ai des remords en pensant à toi et à tout que j'ai à faire. Je t'embrasse de tout coeur ma chérie, ton Jacques."

- I G 12 c Jacques Reclus aan Fred en/of Nora Cornelissen. (8x)
- I G 12 c 1 Brussel, 27 juli 1912. Aan Monsieur Freddy Cornélissen, 14 rue des Blagis, Bourg-la-Reine, etc.. "Bonnes vacances - amuses-toi bien - mon cher Freddy - Je t'embrasse Jacques R."
- I G 12 c 2 [Troyes] 11 april 1917 [stempel `Trésor et Postes-militaires']. Aan Monsieur Freddy Cornelissen, 141 Grande rue, etc.. "Mon cher ami, ton oeuf de Pâques m'a été une très agréable surprise. Je te remercie beaucoup d'avoir eu cette gentille pensée. Mes compliments pr. le dessin, je l'ai trouvé bien fait et bien colorié. J'ai bon espoir de venir bientôt à la maison; tu me montreras alors d'autres dessins. Mamam m'a écrit que tu étudiais bien. Mon cher Freddy je t'embrasse."
- I G 12 c 3 Nice, 7 october 192 [3, zie I G 2 b 11-13, 7 oktober 1923 valt op een zondag]. "169 r. de France - dimanche. Mon cher F. Je prends la plume à la place de ta mère. Elle se repose, car elle est fort enrhumée - et depuis 3 jours cela ne va pas mieux. Nous avons reçu hier la carte de N[ettlau ?] que tu as envoyé. Ta mère t'en remercie, mais aurait aimé avoir un mot avec. Voici une semaine que nous sommes partis - nous ne tarderons donc pas à rentrer. Nous espérons que tu ne t'ennuies pas - et ta mère te fait dire qu'elle t'embrasse - cordialement Jacques." [in hs. Lilly Rupertus:] "Oui chéri, je t'embrasse de tout coeur - à bientôt L."
- I G 12 c 4 St. Tropez, [2]2 februari 1927. [het poststempel laat het cijfer voor de 2 niet zien; 22 is de enig mogelijke dinsdag] Aan Mr. Cornélissen, 141 grande rue, etc.. "Mardi, Excellant voyage - tout va bien - sommes contents mais fatigués et il y a de mistral. Mother will write to-morrow. J."
- I G 12 c 5 Gedateerd Domme, 1 april/poststempel 1937. Aan Monsieur et Madame Cornélissen Hôtel Lesvigne (?), Les Eyzies (Dordogne). "Domme, le 1er avril. Chers amis, Impossible de partir dimanche, ni lundi, pace que ... Mais non c'est un poisson d'avril! Ta carte, reçue ce matin, confirme ce que m'a dit le chef de gare de Souillac au téléphone. En conséquence de quoi j'ai

I G 12 Kaarten van Jacques Reclus

- écrit à celui de Toulouse. D'autre part, comme Fournieux conduit ses neveux dimanche à Souillac, il nous faut aller avec eux et renoncer à Gourdon. Donc rendez-vous ici samedi soir, ou à Souillac dimanche matin. Amusez-vous et amitiés. Jacques."
- I G 12 c 6 Gedateerd Peking, 11 december 1937. Aan Monsieur et Madame Cornelissen, 8 rue Richelieu, App. 92, Paris (via Siberia). "Biens chers Fred et Nora, ceci est pr. vous la souhaiter bonne et heureuse -`affaires', plaisir, santé et la reste. Parait que vous voilà installés ds. votre nouveau home - j'espère qu'il vous donne satisfaction. Pour moi, je suis sans maison, sans travail, sans certitudes d'aucune sorte - en complète suspens - ce qui me n'empêche pas de jouir du soleil et manger avec appetit. Mille amitiés à tous deux. Jacques Reclus."
- I G 12 c 7-8 In morsetekens geschreven.
- I G 12 c 7 [Troyes, 8 juli 1917] Geen gewone adressering. [In handschrift Jacques Reclus:] "Monsieur Freddy Cornelissen." [in morsetekens:] " Aux bons soins de madame sa mère. Le 8 juillet 1917. Mon cher Freddy. Merci de ta carte. Tu es très calé en morse. Ton schéma est très bien fait. Je pense que tu es content d'être en voyage qu'amuse beaucoup. Veille surtout à ce que maman prenne du repos, n'est-ce pas? Ton vieux camarade Jacques."
- I G 12 c 8 [geen datering; adressering in morse:] Monsieur F. Cornélissen, Bourg la Reine. Mon cher Freddy, j'espère que ces sales compotes sont maintenant finies. Ton vieux camarade Jacques."
- I G 12 d Jacques Reclus aan Pierra Kropotkine. (3x)
- I G 12 d 1 Saigon, 27 januari 1928. Aan Mme Cornélissen (pour Pierra Kropotkine), 141 Grande rue, etc.. "Saigon. Tu vois Pierra, cet éléphant est une bonne grosse bête." Beschrijving olifant. "Je t'envoie beaucoup de baisers. Embrasse maman très fort pour moi. Jacques."
- I g 12 d 2 Soire le Chateau (Dordogne), 29 maart 1937. Aan M.elle Reclus, Dômme (Dordogne). "Ma chère Pierra. Je t'écris pour remplacer Line qui a la fle[m]e de t'écrire - nous nous amusons bien. Figure toi qu'à coté de chez nous il y a une caserne de soldats. Ils sont environ 250 - tous les matins on est reveillé

avec le clairon à 5 h 1/2 c'est marrant, on t'expliquera ça à Bourg-la-Reine - nous t'embrassons. Jacques, Line. [boven bijgeschreven:] Conserve-moi la carte." [geschreven door de verder onbekende Line alsof ze Jacques is, het hs. is niet van Jacques Reclus]

I G 12 d 3 [geen plaats en datum en adres, kaart gedrukt in Shanghai, verstuurd vanuit China, na december 1937 waarschijnlijk] "Ma chère Pierra, ta petite lettre m'a fait grand plaisir. Mais tu me poses tant de questions, que je ne sais pas à laquelle répondre. Il faut aussi toi, me raconter ce que tu fais et me dire si tu es gentille avec Maman. Est-ce que tu connais encore tes notes?" Beschrijving sjouwerlieden als op ansicht. Alle bagage van J. paste op zo een reuzenkruiwagen. "Je t'embrasse sur les deux joues. Jacques."

I G 13 Kaarten van Paul Reclus

I G 13 Paul Reclus [vader van Jacques]

I G 13 a Paul Reclus aan Christiaan Cornelissen. (2x)

I G 13 a 1 Bussang, gedateerd 13 mei 1915. [afbeelding is van St. Maurice, vlak bij Bussang in de Vogezes] Aan M. Christian Cornelissen, 141 Grande rue, etc.. "Dear friends. I see that the B.S. [*Bataille Syndicaliste*] sides with [?]onleesbaar, as they have published that quotation from Pareto, which has no bearing with the question - Why a lapse of 1200 years? Of course properties of geometric ratio are known - but the point is: from the time of M[althus] to our, say from 1810 to 1910, have not means of production grown quicker than populations?" Verder betoog over ongelijk Malthus; Frankrijk zou in principe 100 miljoen monden kunnen voeden . "On the other hand if the population is diminishing, that will not help a bit those who are left; that will simply be the loss for humanity - and going further, if one Frenchman were left - he would starve. Ever friendly Paul Reclus."

I G 13 a 2 Domme, 12 december 1922. Aan Monsieur Chr. Cornelissen, 15 Rue de Penthière à Sceaux, Seine. [vertrek Cornelissen uit Bourg-la-Reine correspondeert met gegevens uit de briefwisseling van Lilly Rupertus met Nettlau, Arch. Nettlau . Corr. onder Cornelissen] "Mon cher ami. Il est regrettable que l'on n'ait pu te rencontrer - La lettre de Jacques, partie le lundi a été remise mercredi à 10 h. alors que j'étais depuis longtemps en course. Et je n'ai pas pu parler au bureau de Ch. Ely - Ce sera pour le début de janvier, entre le 8 et le 13. Quelles nouvelles de Lawford Rd [Warlaam en Frida Tcherkesoff]? Cordialement P.R."

I G 13 b Paul Reclus aan Lilly Rupertus. (3x)

I G 13 b 1 Gedateerd Bussang 19 januari 1915. Aan Madame Cornelissen, 141 Grande Rue, etc.. "Reclus chez Mme Poteillier à Bussang, Vosges. Chers amis. Me voici arrivé dans l'épaisse neige, qui gêne bien le mouvement de l'arrière, mais tout le monde semble y aller avec beaucoup de courage. J'ai débuté lundi à l'usine, mais aujourd'hui, elle est arrêtée faute de combustible et l'arrêt

- peut durer qq. jours. C'est ici que Freddy verrait des uniformes nouveaux - J'écrirai plus longuement, un de ces jours, quand je serais bien installé. Bien cordialement à vous quatre. Paul Reclus." [zoon Jacques verblijft bij de drie Cornelissens]
- I G 13 b 2 [Domme, poststempel slecht leesbaar], gedateerd 29 november 1929. Zelfde adres als vorige. "Chère camarade et amie. La seule manière de terminer cette affaire est que je prends rendez-vous avec C[or]nelissen pour les vacances des 16 au 20 décembre. Je vous promets de le faire. Bien cordialement. P. Reclus.
- I G 13 b 3 Parijs, gedateerd 21 mei 1930. Zelfde adres als vorige. "Mercredi 21 mai. Chère camarade et amie. Merci pour votre lettre. Je viens d'écrire à Tcheng [zie I H Tcheng], lui rendant rendez-vous pour Vendredi soir à la réunion de Pl.Loin. J'espère qu'il pourra venir et que je pourrai lui donner satisfaction. Pour mon frère, je me rends bien compte de la situation et je suis bien reconnaissant à Frida de ce qu'elle fait là bas. Bien cordialement Paul Reclus."
- I G 13 c Paul Reclus aan Fred Cornelissen. (1x)
- I G 13 c 1 Troyes, 25 februari 1917. Aan Monsieur Freddy Cornelissen, 141 Grand Rue, etc.. "Mon cher Freddy. Jacques et moi vous t'envoyons les bonnes amitiés. Il fait un temps admirable. Embrasse tes parents pour nous. Bien cordialement Paul Reclus." [bijgeschreven:] "Jacques R."
- I G 13 d Paul Reclus aan Frida en Lilly Rupertus. (1x)
- I G 13 d 1 Ascona, 26 augustus 1910. Aan [doorgehaald: `Madame'] Mesdames Frida Tcherkesoff [bijgeschreven:] et Lilli Cornelissen, 38 Rue de Sèvres, Clamart, Seine. [toegevoegd:] S. Trojan. Ile d'Oléron (Chte. Inf.). "Chère Madame Frida, chère Madame Cornelissen. Nous avons été contents d'avoir votre carte, sauf qu'elle montre que le pauvre W[arlam Tcherkesoff] est resté seul dans les brouillards londoniens. Heureusement qu'il a le professeur. Nous avons quitté Bruxelles Samedi dernier et nous voici rendus en nos villegiatures respectives. Me

I G 13 Kaarten van Paul Reclus

[Madeleine] à Salto Maggiore, moi audessus d'Ascona où je me trouve très bien. Seulement il y a peu d'amis. Heureusement que Friedeberg est à 1/4 d'heure d'ici. Bien cordialement à Freddy, à Cornel[issen] et à vous deux. Votre Paul Reclus."

- I G 13 e Paul Reclus aan Pierra Kropotkine. (1x)
- I G 13 e 1 Gedateerd Edinburgh, 10 mei [1935]. Aan Mademoiselle Pierra Kropotkine, 167 Grand Rue, etc.. "Ma chère Pierra. Carte d'amitié envoyé par le grandpère. Je vous salue toutes bien affectueusement, ta mère, tante Frida et toi Pierra. J'espère que vs santés sont bonnes et que tu es satisfaite de ton travail. Il y a huit jours, j'ai eu la petite Claire et Jean, ils allaient très bien. Je t'embrasse affectueusement. Paul Reclus."
- I G 13 f Paul Reclus aan zijn zoon Jacques Reclus. (28x)
- I G 13 f 1 Londen, 6 december 1912. Aan Monsieur Reclus, Domme, Dordogne. "Les Tcherkessof, Tracol et moi nous vous envoyons nos bonnes amitiés. De coeur, Paul."
- I G 13 f 2 Bussang, 4 augustus 1913. Aan Monsieur Jacques Reclus à Domme, Dordogne. "Mon cher Jacques ..." Groeten van iedereen in de Vogezes: grootmoeder, Godefroy, Geneviève en familie. Alles goed, iedereen vraagt naar Jacques. "Demain soir je serai à Viaran. [?] Mercredi je compte voir Ch[ristian Cornelissen] à la B.S. [*Bataille Syndicaliste*] et être jeudi soir à Londres. Amitiés bien cordialement à Me. Corn[elissen] et Freddy. Un admirable beau temps ici. Ton ami Paul R."
- I G 13 f 3 Gedateerd Fresse s. Moselle, 23 juni 1915. Aan Monsieur Jacques Reclus 141, Grand rue, etc.."Mon cher Jacques ..." vertrek uitgesteld. Brief van Micha. [Michel, broer van Jacques] Naar front vertrokken, bestemming onbekend. Paul, ongerust, wacht op bericht, wellicht in woning a.d. Boul. Raspail [in Parijs]. Bij Paul alles goed. "Nous sommes près du front, et j'aurai bcp. de choses intéressants à te raconter. Last Sunday went on the Drummont and further out, above Kruth, we saw the batteries, on the Trehkopf [alles binnen 10 km van Bussang, ten N.O.], and heard canonades coming from three

- different places. Buss[ang] is full of wounded - prisoners etc..
Love to all. My best kisses to you."
- I G 13 f 4 Gedateerd Bussang 27 juni [1915]. Zelfde adres als vorige.
"Mon cher ami. Ta mère est partie ce matin et dès demain lundi elle ira à Orléans, expectant encore voir ton frère [Michel].
Tout va bien ici - Merci pour les journaux B.S [Bataille syndicaliste] et L.S [?]mais J. [?] tout était inutile. J'écris un article. Je suis à la 3e. révision. De tout coeur. Ton Paul Reclus."
- I G 13 f 5 Bussang, gedateerd 29 september 1915. Zelfde adres als vorige.
"Dear boy, I would like to know your prospects about war, assistance, Banque, etc..? I got this morning a parcel of B.S. I read them. I very much appreciate Ch.Al[bert; zie I H Albert]'s onslow on our former friend, the superman, the humanist [bedoeld is waarschijnlijk Romain-Rolland]." Verder familienieuwtjes over tante Geneviève. Paul niet lekker, oorontsteking, nu wat beter. Groeten etc.. Paul Reclus.
- I G 13 f 6 Bussang, 12 februari 1916. Zelfde adres als vorige. Bedankt voor telegram, in Bussang, zone Z, is telegraferen onmogelijk.
"Ton ami Paul Reclus."
- I G 13 f 7 Gedateerd Bussang, 23 juli 1916. Zelfde adres als vorige. "Mon cher ami, Merci de ta lettre. J'ai répondu tout à l'heure à Ch. A[lbert]. Heureux que ta crise récente ait été courte." Hoopt dat Jacques niet ten westen, maar ten oosten of ten zuiden van Parijs wordt gelegerd. Neemt aan dat J. de brief van Micha naar moeder gestuurd heeft. [in Domme]
- I G 13 f 8 Gedateerd Parijs, 92 B. Raspail, 30 september 1916. Aan Monsieur Jacques Reclus 94e infanterie, 28e compagnie, 3e groupe Camp de Coëtquidan Morbihan. Dear boy. I got visit of mère Alice who reminds you of going to [onleesbaar] pay a visit to the schoolmaster -Jodelot I believe." Paul gaat voor drie dagen naar Domme. "Ever yours, Paul Reclus."
- I G 13 f 9 Parijs, gedateerd 11 oktober 1916. Zelfde adres als vorige. "Just to tell you I am settling tomorrow in Livry: P.R. 11 bis, Avenue des bosquets, Livry S.et O. I hope to get news from you, either direct, or through your mother - Yesterday, a letter from Michel, dated from the 2 October. Excep.ly quick. Your Paul Reclus."
- I G 13 f 10 Domme, 18 juli 1922. Aan Monsieur Jacques Reclus, 141 Grand Rue, etc.. Over zoekgeraakt postpakket.

I G 13 Kaarten van Paul Reclus

- I G 13 f 11 Domme, 10 september 1922. Zelfde adres als vorige. Over niet geheel begrijpelijke familiekwestie waar Madeleine Reclus, Adèle X[hrouet?] en Jacques mee te maken hebben. Paul komt naar Parijs.
- I G 13 f 12 Parijs, 14 oktober 1922. [niet geheel zeker] Paul wil adres van een winkel hebben in Parijs. Zal direct weer naar Domme teruggaan.
- I G 13 f 13 Domme, 21 oktober 1922. Opheldering gevraagd over niet gearriveerde of verstuurde pakketten.
- I G 13 f 14 Domme, gedateerd 3 november 1922. Zelfde adres als vorige. "Mother thanks very much for warmers and handbags. Strictly entre nous, she will travel with me and stay on the week in Paris, to visit dentist and doctor. Her brother and sister-in-law shall come to meet her. Except for the Disles [Delesalles ?], your brother and you, I am not going to tell anyone. She will stay at the Terminus, Quai d'Orsay!! Marianne Tortelier will stay with her while I am at work. She hopes to see you when it shall be convenient for you. -Wednesday at Pierrot's - Love Paul Reclus."
- I G 13 f 15 Domme, 1 december 1922. P. komt naar Parijs en neemt twee truien mee.
- I G 13 f 16 Parijs, 7 december 1922. Zelfde adres als vorige. Paul heeft kaart niet ontvangen, en tot zijn spijt de kameraden in de steek gelaten. Waar de truien heen moeten, M.P. [Marc Pierrot] of Tracol?
- I G 13 f 17 Domme, gedateerd 3 januari 1923. Zelfde adres als vorige. "Well, dear friend, I understand you have undergone the assault of bobbies, the regular 'passage à tabac' and did spent the night at the [onleesbaar]!" Geen blijvende gevolgen. Moeder de krant onthouden, of Jacques haar zelf het gebeurde wil melden. Paul komt over naar Parijs, en zal J. woensdagavond [bij Pierrot, Plus Loin-bijeenkomst?] zien . "Your loving father P. Reclus."
- I G 13 f 18 Domme, gedateerd 25 februari 1924. Zelfde adres als vorige. Informeert naar bijeenkomst van 22e. "Comme tu le dis à ta mère, je suis sur que tu as une besogne ardue - mais quel résultat." Paul komt zondag naar Parijs en vraagt J. hemden voor hem te kopen. "J'ai écrit à Brocher, j'écris à [Joseph] Ishill et à d'autres camarades au sujet de ce volume proposé par Elisée [Reclus, de vader van Paul]." Groeten etc..
- I G 13 f 19 Domme, gedateerd 16 maart 1924. Zelfde adres als vorige.

- "Mon cher ami." Brocher is z'n adoptiekind verloren. Of. J. wil condoleren. Paul doet verder twee bestellingen, speciaal papier en inkt.. Wil verslag van bijeenkomst van vrijdag.
- I G 13 f 20 Domme, 22 augustus 1924. Zelfde adres als vorige. "Mon cher ami. Es-tu à Paris? Puis-je te voir la semaine prochaine?" Eerst gaat Paul bij tante [Thérèse] langs, woensdagavond naar Pierrot, waar wellicht ook andere kameraden zullen zijn. Als J. daar niet is, wil hij dan een andere afspraak maken? "Bien cordialement Paul Reclus."
- I G 13 f 21 Domme, 30 augustus 1924. Aan Monsieur Reclus, 3 Rue Lagrange, Paris Ve. "Reading the *Quotidien de Paris*. I see that you are kept busy - I hope with success -and hope [onleesbaar] that you have some work to live upon - I intend being in Paris next week an perhaps I Shall see you at Wednesday the 4th at Pierrots. I am writing to him, that he may let a few friends know, that we meet at that day - Let me know at aunt's if I shall see you somewhere else as Pierrot's. Your R."
- I G 13 f 22 Parijs 21 oktober 192 [4 cijfer onleesbaar, maar de dagtekening 'mardi' leidt tot 1924] Zelfde adres als 20. Paul ziet Jacques woensdag bij Pierrot; zal diner niet, bijeenkomst wel bijwonen, andere eetafspraak. Paul woonde vandaag begrafenis van Franz Schrader bij. "Autrement rien de sensationnel." Groeten etc..
- I G 13 f 23 Domme, gedateerd 19 september 1925. Zelfde adres als 22. "Cher ami, merci pour ta carte. Je reçois à l'Institut une carte de Bernhard [Kampffmeyer?] - tache de les retenir à Paris jusqu'au 12 Octobre - ou bien au moins les envoyer ici -" P. zal niet eerder dan die datum in Parijs zijn. Verder sprake van de caravan [op Les Eyzies], waar de Jovitt's vandaag uit vertrekken. [zie I G 10 b 11] "Bien cordialement, P. Reclus."
- I G 13 f 24 Gedateerd Domme, 13 januari 1927. Zelfde Parijse adres als vorige, maar nu J. Reclus. Over frankeermoeilijkheden. Heeft broer (Michel) geschreven, dat ze elkaar dinsdag in het Regent zien of bij een diner bij Pierrot op donderdag. In Domme zijn mevr Shiina en zoon. "De coeur, Paul Reclus."
- I G 13 f 25 Domme, 12 december 1927. Aan Monsieur J. Reclus, 141 Grand rue, etc.. "Cher ami ..." Herinnert zoon aan kopen speciaal schrift. Verzoekt om adressen van Steinlein, Barbusse, Romain-Roland om op te sturen naar Joseph Ishill, Berkely Heights, New Jersey. Wil J. aan Tracol melden dat Paul hem in januari op zal zoeken? Heeft Malato ontmoet op de *Quotidien*.

I G 13 Kaarten van Paul Reclus

- Groeten etc.. Paul Reclus.
- I G 13 f 26 Limoges, 24 april 19 [?]4. Zelfde adres als vorige. Telegram ontvangen? Paul komt morgen in Parijs aan en reist door naar Bourg-la-Reine.
- I G 13 f 27 Marseille 20 [?] [19]2 [?]. Zelfde adres als vorige. Is donderdag in Domme. of J. een bepaald pakje wil sturen.
- I G 13 f 28 Domme, 3 [?] [?] 192 [?]. "Cher ami ..." Komt zondag naar Parijs. Wil woensdag J. zien. Tante Th[érèse] is misschien nog niet terug uit de kliniek. P. zal logeren in de rue Stes. Mon. [Saintes Monique, Parijs XVIII; wie daar woonde is niet duidelijk]

I G 14 Michel Reclus [broer van Jacques]

I G 14 a Michel Reclus aan Lilly Rupertus (5 x)

I G 14 a 1 Seraing [België], gedateerd 18 augustus 1913. Aan Mme. Cornelissen chez Mme. Mangé, Domme, Dordogne, France. "Chère Madame. J'ai reçu votre carte aujourd'hui seulement, parceque j'ai été pas encore au labaratoire d'analyse, mais à la division des hauts-fourneaux. Je suis heureux d'apprendre que vous avez du plaisir à Domme. Bien à vous trois [Jacques, Lilly en Fred, zie volgende brief] de Michel Reclus, Hôtel des Etrangers, Seraing, Belgique."

I G 14 a 2 Salsomaggiore [Italië, bij Parma], gedateerd 12 september 1913. Aan Madame Cornelissen, 141 Grande rue, etc.. "Chère Madame, nous sommes heureux d'apprendre que vous êtes tous en bonne santé. J'espère que vous avez trouvé Christian en bonne état, mais vs arrivez trop tard pour voir les soleils du jardins. Maman va bien et les bains produisent leur effet déjà." Weer goed, wandelingen. "Embrassez Freddy et Jacques (s'il veut bien) de ma part. Mes amitiés à tous, votre Michel Reclus."

I G 14 a 3 Orléans, gedateerd 26 maart 1915. Zelfde adres als vorige. "Chère Madame ..." dank voor gesuikerde abrikozen. "J'espère que vous vous portez bien, ainsi que Mr. Cornelissen." M. zit in de kazerne te Orléans en kan niet weg. "Mes sincères amitiés à vous tous. Votre Michel Reclus 45e Artillerie, Orléans."

I G 14 a 4 Gedateerd Sevran (Seine-St. Denis), 30 juli 1917. Zelfde adres als vorige. "Chère madame, je passerai chez vous demain, Mardi après-midi et j'espère vous voir tous. Je suis à la Poudrerie de Sevran et je pars pr. Domme après-midi pr. y passer le restant de ms 21 jours [verlof]. Bien à vous, M. Reclus."

I G 15 a 5 Lyon, gedateerd 28 oktober 1932. Aan Madame J. Reclus, 14 Grande rue, etc.. "Mm, pas malade mais ..." Te bed met 'mauvaise digestion'. Beste wensen voor allebei. "Michel et Francine."

I G 14 b Michel Reclus aan Fred Cornelissen. (5x)

I G 14 Kaarten van Michel Reclus

- I G 14 b 1 [Thessaloniki], getekend 10 september 1915. [geen adressering, met brief verstuurd?] "M. Reclus, Grand Parc d'Artillerie, Armée d'Orient S.P. 502. Mon cher Freddy, je n'ai pas encore répondu à ta dernière carte, et ce n'est pas gentil, de ma part. Excuse moi, il faisait trop chaud pour écrire. J'espère que ta chute de bécane à Domme n'a pas eu de suites graves et que tu es complètement guéri." M. heeft geen postzegel meer. Stuurt foto van geblindeerde pantsertrein. "La fin des vacances s'approche pour toi, mais pas encore pr moi et je crois que ma villégiature à Saloniki va durer jusqu'au printemps prochain. Je t'embrasse bien. Mes amitiés aux tiens. Michel Reclus." [prent is kleurenfoto van gevangene die bezoek krijgt van dame aan tralievenster]
- I G 14 b 2 [Thessaloniki] gedateerd 14 januari 1917. [geen adressering] "Ar. O. G.P.A. S.P. 502. Mon cher Freddy ..." Dank voor nieuwjaarskaart, op oosters nieuwjaar aangekomen. "Moi aussi je fais des vœux pour que tes parents et toi ayez beaucoup de bonheur cette année et pour que tout le monde rentre chez soi, heureux et content. Bien de choses à tes parents. Je t'embrasse. Michel Reclus."
- I G 14 b 3 [Thessaloniki], gedateerd 23 februari 1917. Aan Monsieur Freddy Cornelissen, 141 Grande Rue, etc.. "Reclus brig. Grand Parc Artillerie Armée d'Orient SP. 502. Mon cher Freddy, ..." Hoopt dat ieder gezond en wel is; beste wensen. "Bien à toi, Michel Reclus."
- I G 14 b 4 Gedateerd Tarento, 21 juli 1917. Zelfde adres als vorige; doorgehaald, in plaats daarvan [onleesbaar] Isle St. Cast. (C. du Nord). "Amitiés de Michel Reclus."
- I G 14 b 5 Domme, gedateerd 10 augustus 1917. Aan Monsieur Fred Cornelissen, 141 Grande rue, etc.. "Mon cher Freddy, merci pour ton mot - je suis heureux que ta mère se soit un peu reposé au bord de la mer. Tu sais peut-être que je suis affecté au 34e Artillerie à Périgueux et c'est là que je rejoins à l'expiration de ma permission, avant d'aller au front - Si je puis passer par Paris, j'irai vous voir mais c'est bien douteux que l'on me laisse entrer dans Paris. Les trains militaires s'arrêtent à Juvisy [onder huidige vliegveld Orly bij Parijs], où nous prenons la Grande Ceinture pour aller sur les autres grandes lignes. Bien à toi, Michel Reclus."

Collectie Cornelissen/Chichery

- I G 14 c   Michel Reclus aan Jacques Reclus. (2x)
- I G 14 c 1   Turijn, 17 september 1913. Aan Mr. Jacques Reclus, chez Mme Cornelissen, 141, Grande Rue, etc.. "Mon cher ami, j'ai quitté maman le 15, et papa est arrivé le trs [3e] jour. Hier j'étais à Milan où j'ai vu Molinari. Je quitte Turin aujourd'hui pour Lyon (Par Modane). Baisers à toute la famille."
- I G 14 c 2   Gedateerd Marrakech-Guèliz. PR 10 april 1937. Aan Madame et Monsieur [Madame et' later toegevoegd] Jacques Reclus, 165 Grande Rue, etc.. "Vous avez appris sans doute le décès de Madeleine le 2/4 - Quel triste voyage. Scellés sur la maison - Obligé d'attendre pièces du légataire universel, G. Wapler, pour liquider la situation. C'est une corvée." Weer drukkend, wachten op regen. Schrijft later uitvoeriger. "Vu toutes amis de tante et Frida, affectueusement. Michel."

I G 15 Kaarten van M. Reclus

- I G 15 M. Reclus [moeder van Jacques, tekent meestal M.R.]
- I G 15 a M. Reclus aan Christiaan Cornelissen Lilly, Rupertus en Frida Rupertus. (1x)
- I G 15 a 1 Gedateerd Salsomaggiore [Italië] 10 september 1910. Aan Mr. et Madame Cornélissen, Madame Frida Tcherkezoff, St. Trojan, Ile d'Oléron, Francia, [doorgehaald en vervangen door:] 32 rue de Sèvres, Clamart Seine. "Chers amis, avant de quitter Salsomaggiore où je termine une cure je vous envoie mon plus affectueux souvenir, et j'espère vous revoir à Bruxelles. Mardi prochain je rejoins Paul et Micha à Ascona. J'embrasse le petit gentil Freddy bien tendrement. M. Reclus."
- I G 15 b M. Reclus aan Frida Rupertus. (1x)
- I G 15 b 1 Gedateerd Salsomaggiore, 22 september 1911. "Ma chère amie, Après avoir passé 3 semaines Knocke avec Chalda et Chott [kennelijk de bijnamen van Jacques en Michel] je suis venue faire ma cure annuelle ici. Une de mes amies, m'a remplacée auprès des enfants. Et dans une semaine nous serons tous de retour à Bruxelles. Paul a été se reposer en France chez une de ses tantes, et les 2 garçons sont restés à travailler, l'un à Paris, l'autre à Bruxelles - Et vous, comment allez vous? Votre soeur nous a écrit une bonne et aimable lettre, dans laquelle elle nous disait que vous aviez le gentil petit Freddy - J'espère que vous n'avez pas trop souffert de la chaleur." Verder over weer. "Mes amitiés sincères à vous deux. M.R." [in hs. Warlaam Tcherkesoff bijgeschreven:] "Arrived yesterday. So kindly she writes."
- I G 15 c M. Reclus aan haar zoon Jacques Reclus. (8x)
- I G 15 c 1 Nîmes, 19 augustus 1913. Aan Mr. Jacques Reclus chez Mr. Cornelissen, 141 Grande Rue, etc.. "Ricordo da Nîmes. M.R."
- I G 15 c 2 Parijs, 30 december 1914. Aan Monsieur J. Reclus, 141 Grand Rue, etc.. "4 rue Pierre Curie, Ve. Mercredi soir. Mon cher Jacques, n'oublie pas d'écrire un mot à ta grandmère, tu sais qu'elle est très sensible à ces choses là. Papa t'a envoyé un télégramme ce matin, te disant que nous devions déjeuner demain à midi

- chez Joseph par conséquent il m'était impossible d'aller au théâtre jeudi - Papa est revenu une heure après votre départ. J'ai été très contente de votre visite et vs souhaite toutes sortes de bonnes choses à tous. M.R."
- I G 15 c 3 Gedateerd Marrakech 8 december 1919. Aan Monsieur Jacques Reclus, 279 rue St. Jacques Paris Ve. "Cher Jacques ..." Goed aangekomen, opgewacht door Madeleine die terug uit Algerije was. Reisverslag, stemming goed, weer goed. Brief volgt. "Ecris moi, Tendrement à toi. M.R."
- I G 15 c 4 Gedateerd Marrakech 19 december 1920. Zelfde adres als vorige. "Bien cher Jacques. Je suis heureux de te savoir mieux et espère que le temps s'est remis au beau, pr. que tu guéries complètement. Ne fais pas d'imprudences. Je t'embrasse, ta mère M.R." [toegevoegd:] "Ici ça ne va pas très bien. A[ndré, zie I G 13 c 7 en 8 en I G 15 a 1] et M[[adeleine Reclus; zie idem] toussent encore, sont fatiguées." M. lijdt door regen en kou.
- I G 15 c 5 Gedateerd Casablanca, 17 oktober 1924. Aan Monsieur Jacques Reclus, 141 Grand Rue, etc.. Verslag overtocht naar Casablanca. "Les A. [?] op de kade. "Nous partons demain à Marrakech, voyage auquel ton père n'a pu se soustraire. Tendrement à toi. M.R." [mee ondertekend:] "Paul Reclus."
- I G 15 c 6 Gedateerd el Hanouchia [poststempel Marrakech], 4 december 1926. Zelfde adres als vorige. [geen ondertekening, maar in hs. M.R.:] "Cher Jacques, Ayant été sans nouvelles depuis longtemps, j'ai été d'autant plus heureux de recevoir ta carte. Merci pr. les petits charbons et encore merci pr. le no. de l'Impartial. Je te félicite pr. tes articles qui sont bien équilibrés, bien pensés - et bien écrits."
- I G 15 c 7 [voortzetting vorige op apart geadresseerde en gestempelde kaart. Marrakech, 5 december 1926. Zelfde adres als vorige. "ton oncle et ta tante [Madeleine en André Reclus?] partagent mon opinion. Envoie souvent de ta prose - elle sera toujours très bien reçue. J'espère que l'hiver n'est pas trop froid et que tu le supporte sans trop de peine. Je ne sais si tu connais Hannouchia, c'est une propriété interessante. La vie qu'on a sur l'Atlas est incomparable; maintenant que les montagnes sont couverts de neige, on ne peut rien imaginer de plus beau." ... "A toi de tout mon coeur, je t'embrasse tendrement. M.R. "
- I G 15 c 8 [Marrakech], gedateerd 3 februari 1927. [geen adressering]

"Mon cher Jacques. Si tu savais quel plaisir nous ont causé tes bonnes lettres, tu nous écrirais plus souvent. Tu as bien fait de me raconter l'aventure de l'Impartial. André avait envoyé, il y a q.qs. jours à Mr. Grémy la somme de 45 frs. pr. une abonnement à l'Impartial. Il me charge de t'envoyer le talon de mandat pr récupérer la somme que tu voudras verser à `Plus Loin'. Je t'embrasse tendrement, fils chéri. Madeleine et A[ndré] te remercie[nt] de ta gentille lettre et t'embrassent."

- I G 16 Grootmoeder van Jacques Reclus, Maplez [?]
- I G 16 a Grootmoeder van Jacques Reclus, aan Jacques Reclus. (1x)
I G 16 a 1 Gedateerd St. Maurice s. Moselle [Vogezen], 31 januari 1915.
[geen adressering, wel gestempelde postzegel] "Mon cher Jacques, mercredi sera le jour de ta fête, je t'envoie mes souhaits: une bonne santé et le bonheur de revoir de te revoir le plus tôt possible. Je t'embrasse tendrement mon cher petit fils. Ta gd'maman Maplez."
- I G 17 Madeleine en André Reclus. [tante en oom van Jacques Reclus]
- I G 17 a Madeleine Reclus aan Jacques Reclus. (3x)
- I G 17 a 1 [Marrakech, gedateerd 30 december 1920. [geen adressering, in brief verstuurd?] "Mon cher Jacques - nous avons été si contents en recevant ta bonne lettre." Hopen dat J. goede herinneringen aan zijn verblijf in Marokko heeft en terugkomt. Nieuwjaarswensen. "... et te prions d'embrasser pr. nous ton père et Michel. A toi de coeur, Madeleine et André."
- I G 17 a 2 Gedateerd Mk [Marrakech] 21 januari 1921. [geen adressering] "Mon cher Jacques. Les petites serviettes viennent d'arriver, et j'en suis enchanté - Grâce à toi voilà un de mes désirs comblé: nappe et serviettes à thé - dans les remerciements que je t'envoie il y a une grande part pr. Madame Cornélissen qui, je le sais t'a aidé de ses conseils et a peut-être confectionné les petites serviettes. Bonnes nouvelles de ta mère." Gaat volgende week met Madeleine en André naar de Labourres, die nog aan Jacques zullen schrijven. Mooi weer. "Nous t'embrassent bien fort, André et moi - bon souvenir à ton père et à Michel quand tu le verras. Aimables pensées à Madame Cornelissen. Madeleine."
- I G 17 a 3 [Marrakech], gedateerd 25 januari 1921. [Drie opeenvolgende kaarten] "Mon cher Jacques ..." Excuses voor late reactie op brief. Pakjes ontvangen met doek. Komt goed uit in ongehoord koude winter. André met bronchitis. Hopen dat Jacques overkomt voor het genoemde project. Andrée zal er over schrijven. Madeleine kan voor en tegens niet goed op papier krijgen. "Dans tous les cas nous pensons, si la récolte est bonne,

I G 16-18 Kaarten van overige Reclus'

aller en France, après les battages et alors on tâchera de se voir - à moins que tu ne te décidera à venir auparavant." Goed nieuws van moeder en grootmoeder ontvangen. Grootmoeder volgt nieuwe kuur om eindelijk te genezen. Dank aan Michel namens André voor uurwerk. Veel groeten etc.. Madeleine.

- I G 17 b Madeleine Reclus aan onbekende [bijna zeker aan Lily Rupertus] (1x)
- I G 17 b 1 [Marrakech, 12 februari 1930; zie I G 6 b 53: Frida kwam op 6 februari een donderdag in Tanger aan, de brief is gedateerd 'mercredi matin'; geen adressering] "Mercredi matin. Chère madame et amie, Nous avons eu la joie hier soir de voir arriver Frida en très bonne santé - avec une mine superbe et enchantée de son voyage, qui fut excellent -" Ze slaapt en zal nog wel schrijven. Bedankt voor vorige brief en toegezonden boeken. "En hâte et en toute sympathie votre Madeleine Reclus."
- I G 17 c Madeleine Reclus aan onbekende. (1x)
- I G 17 c 1 [Vervolgkaart in hs. Madeline Reclus; geadresseerde onbekend] "profondément différent." Kinderen overwinnen taalprobleem wel, Colette speelt met Arabische kinderen. Uitweiding over eigenaardigheden Arabieren.
- I G 18 Onbekend lid van de familie Reclus uit Bussang, Vogezes [Voornaam Gèneviève, , zie ook I G 15 f 2]
- I G 18 a Geneviève [?] aan Jacques Reclus. (1x)
- I G 18 a 1 Gedateerd Bussang, 6 juli 1921. [vier opeenvolgende kaarten, vervolg ontbreekt] "Mon cher Jacques ..." Brief in Vittel aangekomen waar G. een kuur van een maand volgt. Gaat naar Parijs naar dochter die voor een examen zakte. Geeft Jacques inlichtingen voor diens voorgenomen reis naar Freiburg in Duitsland. Hotels etc.. X zag Karl [?] aan de Sorbonne en hoorde dat de moeder van Jacques tegenslag had. Paul Reclus was maand terug even in Bussang. Godefroy nog niet gezien, die net terug is en het druk heeft. Hij wil wel naar Domme

Collectie Cornelissen/Chichery

gaan."Adieu mon petit, ports-toi bien et sois heureux. Tous nous t'embrassons tendrement. Geneviève [v. Pollesteeg?]."

I H Kaarten op achternaam.

Vervolg collectie ansichtkaarten; correspondenten (anders dan directe, pleeg- of aangetrouwde familie), waarvan de achternaam bekend is.

I H Albert (1x)

I H Albert 1 Anne en Charles Albert aan Jacques Reclus. Parijs, 10 april 1916. Aan Monsieur Jacques Reclus, 94e d'infanterie, 28e Compagnie, Camp de Coëtquidan (Morbihan). Dank voor kaart, dochter op platteland. "... je lui en fais part, nous vous souhaitons bonne santé et bon courage, cordialement ..."

I H Allais (1x)

I H Allais 1 Henri, [onleesbare naam], en Pilar Allais aan Lilly Rupertus. Sainte-Adresse [Seine-inf.], 4 juni 1937. Gedateerd Le Havre, 4 juni 1937. Aan Madame Reclus, 165 Grande Rue, etc.. "Très affectueusement et de tout coeur ..."

I H Allard (1x)

I H Allard 1 [?] Allard aan Freddy Cornelissen. Gedateerd 8 augustus 1917, poststempel [P]lancoët [Côtes du Nord, bij het op de kaart afgebeelde St-Malo]. Aan Monsieur Freddie Cornélissen à Bourg-la-Reine (Seine), 141 Grande Rue. "Chers amis, nous nous sommes sentis bien seuls après le départ du petit train ...." Men mist het gezelschap van "... Fred, muni de talents si précieux (surtout pour les jours de pluie) et de sa maman si gentille et indulgente." [Christiaan is kennelijk niet mee op vakantie] Tot ziens in Parijs en groeten "... pour toute la maisonnée. Tata Allard.[toegevoegd:]Bons baisers de Simone / Francine / Inge / André / Mimi."

I H Andler (2x)

I H Andler 1 E. Andler [Echtgenote van Charles Andler, het echtpaar

- woonde aan de Grande Rue 139] aan Lilly Rupertus. La Motte les Bains (Isère), [?, gezien adres en postzegel ergens tussen 1912 en 1918] Aan Madame Cornélissen, 141 Grande rue, etc.."Chère Madame, voici l'endroit où nous avons trouvé un gîte." Vakantiebericht, weer, omgeving. "Je vous dis au revoir et à bientôt dans votre jardin si fleuri de Bourg la Reine. Bonnes amitiés, E. Andler."
- I H Andler 2 E. A[ndler, hs. identiek aan vorige] aan Lilly Rupertus. Saou (Drôme), [?] oktober 1926. Zelfde adres als vorige. "Chère Madame, voici un mois passé déjà ..." Hoopt dat alles goed is ook met Pierra, verder vakantiebericht, weer etc.. "... nous aimons ce pays, les choses et les gens. [onleesbaar woord] amitiés et à bientôt. E.A."
- I H Arié (1x)
I H Arié 1 Em. Arié aan Fred Cornelissen. Bournemouth, 14 augustus 1936. Aan Monsieur Fred Cornelissen, 1 square Léon Guyot, Paris (15e) France. Groeten en tot ziens.
- I H Armand (1x)
I H Armand 1 E. Armand aan N.J. C. Schermerhorn. Gedateerd Angers, 27 september 1905. Aan Schermerhorn, N.J.C. , c/o Mme Cornelissen, 7 Avenue Schneider, Meudon [doorgehaald en vervangen door Clamart, kaart is in Meudon en Clamart afgestempeld]. Behalve afzender en dagtekening geen tekst. [zie ook I K *Lilly Rupertus* 3]
- I H Autant (1x)
I H Autant 1 Autant[-Lara] aan Fred Cornelissen. Gedateerd Trier, 1 september 1921. Aan Monsieur F. Cornelissen, 141 Grande rue, etc.. "Monsieur, Madame de Sanoît me met au courant de vos désirs. Je ne sais si je pourrai vous être utile, mais néanmoins je vous recevrai volontiers à la Tour, d'A et A, 66 Rue Lepic, Jeudi prochain 8 septembere 11 heures. Recevez Monsieur, mes

salutations empressés. L.N. Autant, 2 rue Emile Mesnier, Paris 16e tél Passy 86-51." [Naam en adres stemmen overeen met opgave in adresboekje van Fred Cornelissen]

I H Bardy/

Brochot (1x)

I H Bardy/

Brochot 1 Germaine Bardy en Jeanne Brochot aan mevr. Sellier. Welwyn (Engeland), 29 augustus 1922. Aan Madame Sellier, 31 Bd de Versailles, Suresnes. [doorgehaald en veranderd in:] Massoeuvre par St. Florent, Cher. "Bons souvenirs, Germaine Bardy, Jeanne Brochot." Beeldzijde Hanside Lane in Welwyn Garden City. [Mad. Sellier zie I H Kampffmeyer Bernard 6. Kampffmeyer was betrokken bij de tuinstad-beweging.]

I H Baud (25x)

I H Baud 1 Marie Baud aan Lilly Rupertus. Lausanne, 11 oktober 1905. Aan Mme Cornelissen, 7 avenue Schneider, Clamart etc.. "Bon souvenir un bon baiser a Mr. Freddy. Marie Baud. [bovenaan toegevoegd:] un bonjour a Mme Diadia [=Frida Tcherkesoff-Rupertus]"

I H Baud 2 E. Baud aan het echtpaar Cornelissen. Parijs, 26 december 1902. Aan Monsieur et Madame Cornélissen, 5 Rue de la Vallée du Bois, Clamart. "Nos meilleurs voeux. E Baud." Nieuwjaarskaart.

I H Baud 3 E. Baud aan Lilly Rupertus. Gedateerd New York, 13 maart 1907. Aan Mrs Cornelissen, verder zelfde adres als vorige. "Chers amis. Recevez mes meilleurs amitiés. L'affaire est-elle terminée? Salut au camarade. E. Baud."

I H Baud 4 E. Baud aan Lilly Rupertus. Gedateerd New York, 27 maart 1907. Aan Madame C. Cornelissen, verder zelfde adres als vorige. "Chers amis, Meilleurs amitiés de votre tout dévoué E. Baud."

I H Baud 5 en 6 Eug[ène] Baud aan het echtpaar Cornelissen. Beide kaarten gedateerd New York, 3 april 1907. Aan Mon-

Collectie Cornelissen/Chichery

- sieur et Madame Cornélissen, verder zelfde adres als vorige. Op no. 6: "Meilleurs amitiés de Eug. Baud."
- I H Baud 7 E. Baud aan het echtpaar Cornelissen. Gedateerd Montreal (Canada), 6 april 1907. Aan Monsieur et Madame Cornélissen, verder zelfde adres als vorige. "Bien cordialement à vous. E. Baud."
- I H Baud 8 E. Baud aan Christiaan Cornelissen. Gedateerd Montreal, 8 april 1907. Aan Monsieur C. Cornelissen, verder zelfde adres als vorige. Kaart ontvangen, beste wensen.
- I H Baud 9 E. Baud aan het echtpaar Cornelissen. [ergens in Quebec], gedateerd 22 april 1907. Aan Monsieur et Madame Cornélissen, verder zelfde adres als vorige. Post graag naar New York, waar B. binnekort zal zijn. "Bien cordialement à vous."
- I H Baud 10 E. Baud aan het echtpaar Cornelissen. Gedateerd New York, 30 april 1907. Aan Monsieur et Madame Cornélissen, verder zelfde adres als vorige. "Chers amis! Bien reçu votre lettre du 15 crt. [van deze maand] Je vous souhaite prompte solution et pleine satisfaction, cordialement à vous. E. Baud."
- I H Baud 11 E. Baud aan het echtpaar Cornelissen. Gedateerd New York, 31 april 1907. Aan Monsieur et Madame Cornelissen, verder zelfde adres als vorige. "Meilleurs amitiés à vous et au camarade, chers amis! E. Baud."
- I H Baud 12 E. Baud aan Christiaan Cornelissen. Gedateerd [Albany], 10 mei [1907]. Aan Mr. Chr. Cornelissen. Verder zelfde adres als vorige. B. denkt in juli terug te komen. "Cordiales amitiés de votre dévoué E. Baud."
- I H Baud 13 E. Baud aan het echtpaar Cornelissen. Gedateerd Philadelphia, 17 mei 1907. Aan Monsieur et Madame Ch. Cornelissen, verder zelfde adres als vorige. "Mille amitiés."
- I H Baud 14 E. Baud aan Christiaan Cornelissen. Gedateerd Philadelphia, 17 mei 1907. Aan Monsieur Ch. Cornelissen. Verder zelfde adres als vorige. B. zal eind juni terugkomen. Groeten.
- I H Baud 15 E. Baud aan het echtpaar Cornelissen. Lausanne, 3 augustus 1908. Aan Monsieur et Madame C. Cornelissen, Publier, près Thonon, Hte Savoie. "Chers amis, J'allais vous écrire au moment où nous avons reçu vos

- lignes. C'est parfait si Diadia [Tcherkesoff] vient dans quelques jours avec sa femme. Nous attendons vos instructions. Mois je vais partir en voyage et serai absent une grande quinzaine. Donc à mon retour j'espère que nous pourrons tous passer une bonne journée ensemble. Melle Rose viendra aussi avec grand plaisir. Cordiales salutations de tous. E. Baud."
- I H Baud 16 E. Baud aan Christiaan Cornelissen. Gedateerd La Garenne [Lausanne], 9 april [1908]. An Monsieur Christian Cornélissen, verder zelfde adres als vorige. "Chers amis. Comment allez vous? et le camarade? Je me rappelle à votre bon souvenir. Votre dévoué Eug. Baud."
- I H Baud 17 Marie Baud aan het echtpaar Cornelissen. Gedateerd Lausanne, 19 augustus 1908. Aan Mr. Mme Cornelissen, Publier par Tenon , Hte Savoie. "Mes chers amis. Mr. Baud n'est pas à Lausanne. Nous irons vous voir, Rose et moi. Mardi matin nous prendrons le bateau de 10 hs. 1/4. En attendant le plaisir de vous revoir nos bonnes amitiés. Marie Baud."
- I H Baud 18 E. Baud aan het echtpaar Cornelissen. Lausanne, 25 augustus 1908. Aan Madame et Monsieur Cornelissen, 38 Rue de Sèvres, Clamart. "Chers amis. J'ai reçu aujourd'hui une tres bonne lettre de Diadia, auquel j'ai adressé mes remerciements. Je ne peux pas partir avant le 10/15 sept. Comment allez-vous? Bien certainement. Cordialement à vous. E. Baud."
- I H Baud 19 E. Baud aan Christiaan Cornelissen. Gedateerd La Garenne [Lausanne], 30 augustus [1908]. Aan Monsieur Christian Cornélissen, Publier près Thonon, Hte Savoie. Zonder tegenbericht en als 't mooi weer is, komen de Bauds woensdagmorgen langs, reizen via Evian.
- I H Baud 20 E. Baud aan Christiaan Cornelissen. Gedateerd Genève, 27 maart 1909. Aan Monsieur Cornelissen 38 Rue de Sèvres etc.. "Amicales salutations à tous trois. E. Baud."
- I H Baud 21 E. Baud aan Christiaan Cornelissen. Gedateerd La Garenne [Lausanne], 3 april 1909. Zelfde adres als vorige. B. Vertrekt later en zal later terug zijn. Beste wensen etc..
- I H Baud 22 E. Baud aan het echtpaar Cornelissen. Gedateerd La

Collectie Cornelissen/Chichery

- Garenne [Lausanne], 3 juni 1909. Aan Monsieur et Madame Cornelissen, verder zelfde adres als vorige. Omdat geschreven was dat 'le petit camarade' ziek was zijn de Bauds niet langs gekomen. Beterschap en allerbeste wensen. [aan beeldzijde:] B. komt binnekort weer naar Parijs; zal langs komen. "Comment vont Diadia et sa femme?"
- I H Baud 23 E. Baud aan het echtpaar Cornelissen. Gedateerd La Garenne [Lausanne], 14 augustus 1909. Aan Madame et Monsieur Christian Cornélissen, verder zelfde adres als vorige. Kaart I, Dank voor kaart en snelle reactie. Is er wat met Freddy?.
- I H Baud 24 E. Baud aan Chr. Cornelissen. Lausanne, 14 augustus 1909. Aan Monsieur Ch. Cornelissen, verder zelfde adres als vorige. "... etait malade et qu'il valait mieux attendre sa guérison? Soyez tranquille, je n'oublierai pas les cartes illustrées." Schrijft nog voor vertrek; beste groeten.
- I H Baud 25 E. Baud aan het echtpaar Cornelissen. Gedateerd La Garenne [Lausanne], 9 september[1909]. Aan Madame et Monsieur Christian Cornélissen, verder zelfde adres als vorige. Vertrek B. nog onzeker. Beste wensen. "Et le capitaine Freddy comment va-t-il? Votre dévoué E. Baud."
- I H Baud 26 E. Baud aan het echtpaar Cornelissen. Ouchy [bij Lausanne], 11 september 1909. Zelfde adres als vorige. "Affectueux saluts. E.B."
- I H Béas (1 x)
I H Béas1 J eanne Béas aan Lilly Rupertus. Gedateerd Bourg-la-Reine 19 juli 1920. Aan Madame Cornelissen, l'Arcouest par Ploubazlanec, Côtes du Nord. "A Bientôt. Vous pouvez compter sur moi le mercredi. J'espère que vous êtes de retour. et que vous avez fait bon voyage. Bonjour à tous. Jeanne Béas."
- I H Bechard (1x)

- I H Bechard 1 Renée Bechard aan Lilly Rupertus. Gedateerd Genève, 3 Rue de Voisins, 1 augustus [1914]. Aan Madame Cornélissen, 40 Rue Omer Charlet, St. Trojan, Oléron, France. "Chère Madame, Je suis ici depuis 10 jours, je suis partie subitement pour des représentations et de concerts, mais pour l'instant tout est interrompue à cause de ces bruits de guerre, quelle horrible chose que tout cela." B. weet nog niet of zij teruggaat of dat haar man over zal komen. Mes amitiés à M. Reclus, à votre fils et a vous mêmes, René Bechard."
- I H Bell (1x)
I H Bell 1 Alice Bell aan Fred Cornelissen. Bude (Cornwall), 2 augustus 1917. Aan Monsieur F. Cornélissen, [doorgehaald:] I[s]le Saint Cast, Côte du Nord, Villa `Les Gambiers' France. [veranderd in:] 141 Grande Rue, etc.. "Mon cher petit Freddy, moi aussi je suis en vacances au bord de la mer. Je m'amuse beaucoup mais moi aussi je me rappelle les heureuses tans [temps] que j'ai passé avec toi & tes parents, et je voudrais bien être de niveau [nouveau] avec toi, n'importe où. Au Revoir ton ami Alice Bell."
- I H Benisch (29x)
Freija Benisch. Duitse kennis van Lilly Rupertus. Kent ook de Serisawa's, de Kampffmeyers en Emma Goldmann en/of haar zuster.
- I H Benisch 1 Freija Benisch aan Lilly Rupertus. [Hamburg], aank. 18 oktober 1926. Aan Madame Lilly Cornelissen, 141 Grande Rue, etc.. "Sehr verehrte Frau Cornelissen! Ich möchte Ihnen nur einen kleinen Grüss aus Hamburg senden, damit Sie wissen, das ich an Sie denke. Ich betreibe mit Eifer die Ordnung meiner Angelegenheiten. Das Herz is mir sehr schwer! Mit herz. Grüssen! Ihre F.B."
- I H Benisch 2 Freija Benisch aan Lilly Rupertus. [Ile Ste. Marguerite] (Var), 24 maart 1927. Zelfde adres als vorige. "Liebe Mme. Cornelissen! Recht herz. Dank für Ihre lbe Karte! Mein Schicksal ist fraktiert wie ein Prisma,

- immer neue Wendungen! Ich fand hier an d. Strandseite hinter der Citadelle ein reizendes Häusel für 350 frs. p. mois, als ich einziehen wollte, fragte man nach der Nationalität. Als man hörte `deutsch' war es schon anderweitig vermietet!! Das mir v. Ihnen empfolene Haus wurde gemalt, ist morgen fertig. Ich wolte das mieten - man wollte es plöts nicht f. 1 mon. mieten." Ander huis gehuurd voor zichzelf en Stuttgarter vriendin met kind die niet op kwam dagen wegens ziekte kind. Klacht over duurte en afzetterij . "Ihre F.B."
- I H Benisch 3 Freija Benisch aan Lilly Rupertus. Ventimiglia (It.). 6 april, 1927. Zelfde adres als vorige. "L. Madame C.! Nun kann ich mit der Absendung Ihres Dictionärs nicht länger warte, ohne ungezogen zu sein." Wordt nu opgestuurd. Weer, komst russische vriendin. "Herzliche Grüsse Ihnen Allen! Ihre F.B."
- I H Benisch 4 Freija Benisch aan Mr. Jacques Reclus-Cornelissen, 141 Grande rue, etc.. St. Tropez, 2 mei 1927. "Chères amis, je vous remercie beaucoup pour votre salutations! Si J. veut avoir la bonté pour faire une démarche je serais très reconnaissant à lui. J'ai écrivé à Mr. le Percepteur, il voudrait envoyer la quittance à J., elle sera chez vous en quelque jours. Aujourd'hui arrive la soeur de Mlle Goldmann." Weer, omgeving . "Salutations plus cordial à vous tous! Votre Freija Benisch."
- I H Benisch 5 Freija Benisch aan Lilly Rupertus. St. Tropez, 17 augustus 1927. Zelfde adres als vorige. "Viellieb! dies als letzten Grüss v. St. Tropez!" Dank voor brief en goede raad. Gaat met vriendin naar Cagnes schrijft daar. "Von carte d'identité höre ich nichts. Groeten ook aan familie. "Ihre Freija B."
- I H Benisch 6 Freija Benisch aan Lilly Rupertus. Peira-Cava (Alpes Maritimes) Zelfde adres als vorige. "Ma cherio! Von diesen ferne Erdenfleck müss ich Ihnen einen frohen Wandergrüss senden!" Reisverslag; op pad met Amerikaanse vrienden. Wil eigenlijk liever in bergen wonen dan in huis in St. Tropez. Groeten. "Ihre Freija B."
- I H Benisch 7 Freija Benisch aan Lilly Rupertus. St. Tropez, 11 augustus 1927. Zelfde adres als vorige. "Liebe Maman! Soeben eröffnet mir der Commissaire auf den Strasse,

dass das Ministerium geantwortet habe, ich habe nicht das Recht langer in Frankreich zu bleiben. Ich soll morgen früh zu ihm kommen - werde weiteres hören. Ich bin entsetzlich aufgeregt u. schreibe Ihnen gleich u bitte um Ihren u. J's Rat. Soll ich Maître Létrange schreiben? Auch diese furchtbare Geschichte wird nie zuende gehen. Wass soll ich nun tun. Gleich morgen nachdem ich bei dem Commissär war schreib ich mehr. Ich bin sicher ganz am Ende mit meinem Mut u. Sie sind ja die einzige Menschen an die ich mich wenden kann. Immer Ihre Fr. B."

- I H Benisch 8 Freija Benisch aan Lilly Rupertus. Ventimiglia 22 augustus 1927. Zelfde adres als vorige. "Liebe! Sie bekommen den ersten Grüss aus diesem Land, das so schön u. so dumm ist. Dass ich es hier lange aushalte ist ausgeschlossen. Asphalt, Eisenbahn und alles tot, saison v. Oktober-Mai. Mann hasst mein Frankreich u. sagt wir bitten zu Gott, das unser Mussolini erhalten bleibt." Italianen onbetrouwbaar. "Bitte lassen sie mich wissen, ob für mich irgend eine Hoffnung ist, nach Frankreich zu kommen u. wenn ja, innerhalb welche Zeit." Verkommert hier, weet niet of ze naar Spanje door mag reizen. "Ich glaube, ich hätte ruhig illegal bleiben sollen, es hätte keinen Hahn nach mir gekräht." Smeekt om antwoord. "Ihre F." [Op beeldzijde:] "Exp. Benisch, Bordighera poste restante."
- I H Benisch 9 Freija Benisch aan Lilly Rupertus. Ventimiglia, 5 september 1927. Zelfde adres als vorige. "Liebe! Dank voor brief. Terugkeer naar St. Tropez verkeken. Verveelt zich dood. Zit vast `ausgesperret'. Probeert artikelen te slijten, er zijn al vaste correspondenten. Klacht over uitwijzing. Zou ze met spaans visum dooreisvergunning voor Frankrijk kunnen krijgen? "Herzlichst ihr F." [Op beeldzijde:] "Gibt es keine Gnade für mich?"
- I H Benisch 10 Freija Benisch aan Lilly Rupertus. Ventimiglia, 19 september 1927. Zelfde adres als vorige. "Liebe Lilly, nach langem Schweigen einen hl. Grüss." Heeft bij baden been bezeerd, moet liggen. Plaatsing artikelen lukt niet. Overal vaste correspondenten. Blijft voorlopig

- in Italië, "... obwohl ich langsam Pleite gehe!" Hoopt op bericht. "Herzl. Grüsse! Ihre Freija."
- I H Benisch 11 Freija Benisch aan Lilly Rupertus. Ventimiglia, 4 oktober 1927. Zelfde adres als vorige. "Liebe Lilly, ich bin heut zum 3 Mal auf u. es geht gut." Wil erg graag weg. "Bitte sende mich umgehend was Mr. L[étranger] sagt oder rat." Als F. naar H[ambur]g. gereisd was en een nieuwe pas had gehaald zou ze nu al weer in Fr. zijn geweest. Juridische kwesties niet interessant. Ze wacht op een `Ausweis', wil niet naar de duitse winter. "Ihre F."
- I H Benisch 12 Freija Benisch aan Lilly Rupertus. Monte de la Trinita (Ticino/Zwitserland) [?]0 december 1927. Zelfde adres als vorige. "L.L. Dieser Tage sandte Mr. L[étranger] das Gesuch z. unterzeichnen, ich tat es sofort und hoffe nun, dass der Entscheid bald fällt." Wil voor kerstmis weg, kamer niet langer beschikbaar. "Sie werden viel mit Jacques Reisevorbereitungen zu tun haben u. sonst allerhand Weihnachts-genüslichkeiten. Herzlichst Ihre Freija."
- I H Benisch 13 Freija Benisch aan Lilly Rupertus. Napels (It.), geda-teerd 22 maart 1928. Zelfde adres als vorige. "Liebste Lilly, ..." Reisverslag van trip via Genua. Weer. Gaat naar Taormina op Sicilië en na drie weken daar naar Tripoli in Libië. "Nach Tunis ist sehr schwer zu kommen, mann muss an Mr le Resident de la Tunésie eine demande machen. Gottlob geht die nicht über Paris." Groeten etc.. "Ihre Freija B."
- I H Benisch 14 Freija Benisch aan Lilly Rupertus. Taormina (Sic. It.), 6 april 1928. Zelfde adres als vorige. "Meine liebe Lilly, ..." Dank voor brief [vervolg vrijwel onleesbaar].
- I H Benisch 15 Freija Benisch aan Lilly Rupertus. Uriage-les-Bains (Isère) 2 juni 1928. Zelfde adres als vorige. "Liebste Lilly." Zeer verdrietig dat L. niet komt. Beterschap. "Auch petite Pierra viel gutes." Of Lilly door F. achtergelaten spullen nu wil oversturen. Of de "Ameri-kanische Freundin." [Emma Goldmann of haar zuster?] dingen uit St. Tropez naar Lilly mee wil sturen. "Bitte antworten Sie, damit ich Geld sende."
- I H Benisch 16 Freija Benisch aan Lilly Rupertus. Carry-le-Rouet

- (Bches. du Rhone, bij Marseille), 2 oktober 1928. Zelfde adres als vorige. "L.L. Auch die Zeit hier ist schnell verstrichen. Morgen fahren wir nach Marseille, Hôtel Bristol Cannebière. Was dann kommt weiss ich noch nicht." Misschien naar Cassis, nog niet naar Afrika. "Ms. G. [Goldman] traf vorgestern sehr frisch u. angeregt hier ein." Die is adres van Jacques kwijt, of Lilly dat naar Hotel Bristol wil opsturen." Ab nächsten Monat besteht kein Visumzwang mehr zwischen Dld. u F'reich. - sollte das für m. Angelegenheit v. Bedeutung sein?" Groeten etc "Freija. B."
- I H Benisch 17 Freija Benisch aan Lilly Rupertus. Algiers (Algerije) 14 oktober 1928. Zelfde adres als vorige. "L.L. Ich habe mich nun 1 Woche lang in Alger u. Umgebung herumgetrieben." Impressies. Gaat volgende week op reis naar oase Bou-Saada, dan naar Biskra. Laat spullen in hotel en hoopt bij terugkeer bericht van Lilly aan te treffen. Vaart wellicht de 23e terug. "Ihre F."
- I H Benisch 18 Freija Benisch aan Lilly Rupertus. Bou-Saada (Algerije), 6 november 1928. Zelfde adres als vorige. "Liebe Lilly, erhalt soeben Ihr Telegram, herzl. Dank." Zit nu 14 dagen in Bou, hotel in Algiers reageert niet. Geld raakt op, zit geheel geïsoleerd. Wacht op post uit Duitsland. "Sonst ist es schön hier." Zorgen genoeg en groeten. "Ihre Freija." [beeldzijde:] "Exp. F. B, Bou-Saada (Algerie) villa Beau Séjour."
- I H Benisch 19 Freija Benisch aan Lilly Rupertus. [Bou-Saada, voorjaar, 1929] geen adressering. "Meine liebe Lilly, ..." Excuses vooruitblijven antwoord. Blijkt een vriend Mohammed te hebben, wiens sollicitatie naar Marseille mislukte. "Es ist mir une affaire obscure, wie ich m. durch den langen Sommer schlagen wird." Dankt Lilly en Fred voor hun hulp [waarsch. geld], dank voor foto van Fred. Informeert naar beterschap voet Lily. "Sowie ich auf d. Balearen bin werden Sie von mir hören. Ich hoffe immer noch in Spanien ein Verdienst zu finden." Vertrekt volgende week uit Bou-Saada. "Viel herzl. Grüsse von Ihrer Freija B."
- I H Benisch 20 Freija Benisch aan Lilly Rupertus. [Algerije], gedateerd 1 september [1929]. Geen adressering. "Liebe Lilly!"

Dank voor groeten, had gehoopt in september in Marseille te zijn en Lilly daar te zien, zoals ze aan Frida had geschreven. Bestaan nog steeds onzeker en onaangenaam. Geldgebrek, ziek van de hitte. "Wahrscheinlich werde ich nach D'land zurück müssen, auf die Dauer halte ich diesen ewigen Spannungszustand nicht aus. Ich wäre gern bis z. nächsten Frühjahr geblieben aber Mohamed, den ich diesmal in B.S. zurücklassen müsste, fangt an mir Geschichten zu machen (Eifersucht, Verläumdung usw). Fand ich doch bloss einmal eine Arbeit u. einen echten Kameraden - dieses Leben ist grässlich.! Bitte grüssen Sie Serisawas ganz besonders herzlich v. mir u. erzählen Sie ihnen ein wenig von m, damit sie begreifen, warum ich so wenig gern schreibe. Bekamen Sie m.l. Brief m den Fotos? [beeldzijde:] Vielleicht höre ich noch einmal v. Ihnen selbst? Ihnen u. Jacques sehr herzliche Grüss von Ihrer Freija. Ihre `Afrikanischen Briefe' wurden immer prompt befördert."

- I H   Benisch 21   Freija Benisch aan Lilly Rupertus. Bou-Saada, gedateerd 1 mei 1930. Aan Lilly Reclus-Cornelissen, 141 Grande rue, etc.. "Meine lb. L. Ihr Flugpostbrief flog schnell zu mir - herzl. Dank! " Uitweiding over een schilderspaar bij Lilly. Komt spoedig naar Frankrijk, verheugt zich. [vervolg nauwelijks leesbaar, sneren naar M[ohammed].]
- I H   Benisch 22   Freija Benisch aan Lilly Rupertus. Bou-Saada, gedateerd 23 mei 1930. Aan Lilly Cornelissen-Reclus, 141 Grande rue, etc.. "Liebe Lilly; Sie werden sich den Kopf zerbrochen haben, wo ich wohl geblieben seie, noch immer in B[ou]-S[aada]." Opgehouden door ziekte van `m.kl. Gazelle'. Drie dagen geleden gestorven, zeer droevig. Over enkele dagen `schwere unvermeidl. Abschied.' Weet nog niet of ze naar Keulen of München zal. Komt in eerste geval over Parijs. Misschien samen een voorjaarsreis? F. wil graag poste restante Marseille bericht.
- I H   Benisch 23   Freija Benisch aan Lilly Rupertus. Marseille, gedateerd 3 november 1930. Aan Madame Lilly Reclus-Cornélissen, 125 Grande rue, etc.. "Chère

- Lilly!!" Is voor geldzaken over naar Marseille. Vond het vreselijk om uit Algerije weg te zijn. Gaat weer terug. Mohammed heeft nieuw huis gehuurd, ruim genoeg om ook Lilly te ontvangen. "Ihre F.B."
- I H Benisch 24 Freija Benisch aan Lilly Rupertus. Bou-Saada, 9 november 1930. Zelfde adres als vorige. "L. Lilly! Endlich heut kam das Geldtelegramm an!" 14 dagen erover gedaan, dank ook aan Fred. F. is aan het uitpakken. Groeten ook aan Fred en Pierra. "Ihre Freija."
- I H Benisch 25 Freija Benisch aan [Lilly Rupertus.] Ongedateerd [tussen 1929-1931], ongeadresseerd. Afbeelding Bou-Noura, Algerije. "Je suis en voyage de quelques temps et je suis obliger, d'envoyer les lettres en route. F.B."
- I H Benisch 26 Freija Benisch aan Lilly Rupertus. Mendrisio [bij Lugano, Zwits.], 2 november 1931. Aan Madame Lilly Reclus, 141 Grande rue, etc.. "Liebe Lilly, ..." Alles vreselijk, maar reist op uitnodiging naar de Kampffmeyers in Keulen, in het `elende D'land' met zijn afschuwelijke winters. Afzegging uit Spanje. Groeten etc.. "Ihre F."
- I H Benisch 27 Freija Benisch aan Lilly Rupertus. Sierentz (Hte. Rhin), 28 november 1931. Zelfde adres als vorige. "Lb. Lilly, ..." Zit nu door geldgebrek vast tussen machines en hoogspanningskabels. Hoopt in Keulen bericht te vinden, zal daar volgende week zijn. "Bis dahin viele herzl. Grüsse! Ihre Freija."
- I H Benisch 28 Freija Benisch aan Lilly Rupertus. Berlijn, 6 november 1932. Aan Madame Lilly Reclus-Cornelissen etc.. "Lb. Lilly!" Is in Berlijn voor paar weken, zoekt vrienden op. Op brieven van F. uit Hamburg aan L. nog geen antwoord. Toch niets aan de hand? "Bitte schreiben Sie doch mal ein Grüsschen. Ihre Freija B. Hammerlandstr 69a, Hbg. 26."
- I H Benisch 29 Freija Benisch aan Lilly Rupertus. Ongedateerd. Beeldzijde Antibes (Alp. Mar.) Aan Madame Lilly Cornelissen, 141 Grande rue, etc.. Reisverslag, zal terugkeren naar St. Tropez.

Collectie Cornelissen/Chichery

- I H Berger (1x)
I H Berger 1 E. Berger aan Lilly Rupertus.[Lyon], 25 juli 1910. Aan Madame Cornelissen-Rupertus [doorgehaald:] 38 Rue de Sèvres etc.. [veranderd in:] Poste restante St. Trojan, Oléron etc.. [in gothisch schrijfschrift:] "Wie geht u. gefällt es Ihnen aux iles d'Oleron? Haben sie meinen Brief noch erhalten in Clamart vor Ihrer Abreise? Wir waren auf einige Zeit in Lyon und gehen Mittwoch wieder nach Hause. Hoffentlich sind Sie alle recht wohl!. Viele hertzliche Grüsse von Ihrer Freundin E. Berger"
- I H Betten (1x)
I H Betten 1 M. Betten aan [Lilly Rupertus]. Gedateerd Yerres [even ten z.o. van Parijs], 18 juni 1925. Geen adressering. "Chère amie. Pourquoi sommes-nous depuis si longtemps sans nouvelles de vous et de Pierra? Seriez vous souffrante? J'ose esperer que non mais que le travail vous absorbe beaucoup ce qui est excusable - les journées filent si vite! Avez vous de bonnes lettres de Mr. Jacques et se plaît-il si loin? [is in China, zie I H Pierrot 46] Egalement de Mr Serisawa avez vous de nouvelles, se guérit il ce pauvre homme [zie I H Serisawa 1-7] et pauvre petite femme! " Bij B. alles goed, oom en tante naar Vichy, huis wordt vergroot. Robert groeit goed en wordt lastig. "Viendrez vous nous voir? Bons baisers à tous [onleesbaar] Pierra. Bonnes amitiés M. Betten."
- I H Blanche (1x)
I H Blanche 1 Henry Blanche aan Lilly Rupertus. Carqueiranne (Var), gedateerd 24 december 1936. Aan Mrs L. Reclus, 165 Grande Rue, etc.. "Chère amie ..." nieuwjaarswensen.
- I H Bonnin (2x)

- I H Bonnin 1 A. Bonnin aan Fred Cornelissen. St. Trojan, Oléron, [?/rond 1909]. Aan Monsieur Freddy Corlenissen [!], 38 Rue de Sèvres Clamart. "Bons souvenirs à tous."
- I H Bonnin 2 A. Bonnin aan Fred Cornelissen. Zelfde datering en adres als vorige, Cornelissen hier goed geschreven. "Nos meilleurs voeux, A. Bonnin."

I H d'Andrea Borghi (1x)

I H d'Andrea Borghi 1

Virgilia d'Andrea Borghi aan Lilly Rupertus. Gedateerd Amsterdam, 22 maart 1925. Aan Madame Lyly Cornelissen, 141 Grande Rue, etc.. "Un tout bon souvenir, Virgilia d'Andrea Borghi."

I H Borrebach 33x

Carla Borrebach woont in Den Haag, is redelijk bemiddeld en kent Lilly Rupertus uit de tijd voor deze met Christiaan Cornelissen ging samenwonen. Blijkens no. 22 woonde ze in 1911 in de Beverninkstraat no 5. De Dirk waarvan in de kaarten sprake is, moet Dirk Abraham Borrebach, de hoofdbewoner zijn. In kaart 31 laat ze zich post sturen als 'Frau Borrebach.' [met moeite te lezen] Hun kind heet Han [zou de bekende illustrator kunnen zijn]. De correspondentie per brief moet zeer intens geweest zijn. Kaarten zijn er vanaf 12 mei 1906 tot en met 8 januari 1930. Werd in de wandeling wel 'Caro' genoemd. Foto's in II D]

- I H Borrebach 1 Carla Borrebach aan Lilly Rupertus. 's Gravenhage, 12 april 1906. Aan Madame L. Cornélissen-Rupertus, 5 rue de la Vallée du Bois 5 etc.. "Liefste Lilli. Gisteren [bijgevoegd: 'Eer'-] heb ik je 20 frs. gezonden in de hoop dat 't je welkom is al is 't weinig. Als je't goed vindt stuur ik je over een poosje de rest van mijn christoleumboeltje dan heb ik geen nieuwe kosten. Je brief ontving ik. Stuur mij spoedig liefst per briefje bericht van ontvangst. Met vele hart. groeten steeds je C."
- I H Borrebach 2 Carla Borrebach aan Lilly Rupertus. 's Gravenhage, 22

- mei 1906. Zelfde adres als vorige.. "... Ik zit weer zonder meid en heb het daardoor erg druk daarom nog geen tijd gehad om te schrijven. Vele zoentjes van Hansie." Groeten etc., vraagt naar Frida.
- I H   Borrebach 3   Carla Borrebach aan Lilly Rupertus. 's Gravenhage, 9 mei 1907. Zelfde adres als vorige. "Liefste L." Foto Hans gestuurd. "Schrijf je eens gauw een langen brief ..."
- I H   Borrebach 4   Carla Borrebach aan Lilly Rupertus. 's Gravenhage, 17 juni 1907. Zelfde adres als vorige. "Liefste Lilli. hoe gaat het je? Ik heb het razend druk, maar morgen zou er weer een meid komen. Ik zal nu afwachten en als alles goed gaat, hoop ik je weer eens gauw te schrijven. ik ben erg vermoeid en hoop eens gauw te kunne uitrusten. Broeden jouw kippen al? Van mij zit er een groote op 13 eieren."
- I H   Borrebach 5   Carla Borrebach aan Lilly Rupertus. 's Gravenhage, 21 juni 1907. Zelfde adres als vorige. "Liefste Lilli. Ik was heden erg blij met je kaart ook al om alles over de kip." Volgt eigen aanpak broedse kippen. "Helaas gaat mijn dienstmeisje zaterdag weer weg. 't Bevalt haar niet, n.b. met loon 155.60. Nu adieu! kom je nog in Holland?? Als je nog naar Zwitserland gaat, geef me dan vooral je adres."
- I H   Borrebach 6   Carla Borrebach aan Lilly Rupertus. 's Gravenhage, 6 juli 1907. Zelfde adres als vorige. "Liefste L. Ik had gehoopt je te zullen kunnen schrijven, maar de meid is maar één week gebleven.'t Is aldoor sukkelen met meiden. Ik ben zeer vermoeid en heb 't erg in de rug gehad en ben dan dadelijk zonder lust." Groeten aan man kind en zus, groeten van `D' en `Hansie'. "Als ik weer hulp heb schrijf ik wel."
- I H   Borrebach 7   Carla Borrebach aan Lilly Rupertus. 's Gravenhage, 29 juli 1907. Aan Madame L. Cornélissen, Publier par Evian les Bains. Felicitatie met verjaardag de 31e. "... Is je man te P[arijs] gebleven? Wie zorgt er nu voor de kippen enz.? Marianne Hartm. gaat met Sept. weer trouwen. Arie heeft een dochter en Cato een zoon. Ik heb een goeden dagmeid."
- I H   Borrebach 8   Carla Borrebach aan Lilly Rupertus. 's Gravenhage, 20

- juni 1909. Aan Madame L. Cornélissen, 38 rue de Sèvres, Clamart (Seine), France. "Ontvang vele groeten van Hansje en Carla uit Hilversum." Waren daar bij `Truus'.
- I H Borrebach 9 Carla Borrebach aan Lilly Rupertus. 's Gravenhage, 27 november 1909. Zelfde adres als vorige. "Liefste Lilli. Na heel veel moeite het ijs gebroken. heden Vrijdag pas. Dat aantekenen stond mij niet aan. Maar 't was gebeurd dus was 't niet meer te veranderen. De persoon in quaestie vond dat ook zoo naar. Ik hoop spoedig uitvoeriger te schrijven en hier(bij) na iets te zenden. Met hele h.gr. steeds je liefste vr. C." [blijkens beeldzijde met aantekening zou Carla Borrebach in de Aert v.d. Goesstraat kunnen wonen]
- I H Borrebach 10 Carla Borrebach aan Lilly Rupertus. 's Gravenhage, 21 mei 1910. Zelfde adres als vorige. "Lievelling, 'k was al weer blij met je brief. Paul is al bij Truus. Ik denk niet dat tr. ons vragen zal dit jaar ..." Brief uitgesteld omdat Carla Borrebach veel fietst "... en ik moet de meid aan alles helpen." Blij dat Lilly volgend jaar zal komen. Carla Borrebach bewaart kleren van H. voor Lilly. [dus voor Fred Cornelissen]
- I H Borrebach 11 Carla Borrebach aan Lilly Rupertus. 's Gravenhage, 1 juni 1910. Zelfde adres als vorige. Carla wil graag bericht.
- I H Borrebach 12 Carla Borrebach aan Lilly Rupertus. 's Gravenhage, 6 juli 1910. Zelfde adres als vorige. Of Lilly adres in Oléron wil doorgeven . "Ik had zoo gehoopt op een brief van je en beantwoording van al mijn vragen. Han heeft nu vioolles." Bericht van Truus uit Italië. Fie Beekman uit Asd. te logeren. "Ik weet niet wat met de kipen te doen als ik nog uit de stad ga. Vele groeten van huis tot huis."
- I H Borrebach 13 Carla Borrebach aan Lilly Rupertus. 's Gravenhage, 29 juli 1910. Zelfde adres als vorige. "Liefste L." Gelukwens met verjaardag. "Schrijf gauw svp aan je Carla."
- I H Borrebach 14 Carla Borrebach aan Lilly Rupertus. Valkenburg, 15 augustus 1910. Geadresseerd poste restante St. Trojan, Oléron. "Liefste Lilli. we zijn hier in Valkenburg."

- Verslag tochtjes, weer etc.. "Steeds je liefste C. Vele groeten aan allen ook van Han en D."
- I H   Borrebach 15   Carla Borrebach aan Lilly Rupertus. Valkenburg, 18 augustus 1910. Zelfde adres als vorige. Verslag verblijf in Valkenburg. "Er is hier een dame (grijs haar) een aardige weduwe die erg veel op jou lijkt vooral met je portret uit Afrika [volgens mondelinge overlevering was Lilly Rupertus in de jaren 1890 verpleegster in Zuid Afrika geweest] met die glade hoge kuif, daarom houd ik al dadelijk van haar. Ze is echter R.C. maar niet fijn." Carla Borrebach zal foto sturen van familie op de rots. "Compl. van H. en D."
- I H   Borrebach 16   Carla Borrebach aan Lilly Rupertus. 's Gravenhage, 25 mei 1911. Aan Madame L. Cornélissen, 14 rue des Blagis, Bourg-la-Reine (Seine), France. Wil brief door Lilly laten vertalen. Of Frida er nog is. "Bedank je Atlantic nog ??????"
- I H   Borrebach 17   Han Borrebach aan Fred Cornelissen. Gedateerd Den Haag 12 mei 1912. Aan Freddy Cornelissen, verder zelfde adres als vorige. "Mon cher Freddy. Je te remercie pour ton félicitation à mon anniversaire. Les salutations de ton ami Han."
- I H   Borrebach 18   Carla Borrebach aan Fred Cornelissen 's Gravenhage, 1 juni 1912. Aan Fred. Cornelissen, verder zelfde adres als vorige. "Vele groeten van tante Carla en van Han."
- I H   Borrebach 19   Carla Borrebach aan Lilly Rupertus. 's Gravenhage, 22 oktober 1912. Zelfde adres als 18. "Liefste Lilli. Waarom schrijf je toch heelemaal niet. Ik hoop maar niet dat een van jullie ziek is. Schrijf svp gauw aan je liefste vriendin Carla. Hartelijke groeten van allen aan allen."
- I H   Borrebach 20   Carla Borrebach aan Christiaan Cornelissen. Den Haag, 19 september 1914. Aan den Wel Ed. Heer Chr. Cornelissen [zonder de gebruikelijke é] Andrieskade 3, Amsterdam. "Van Beverningstraat 5 Haag. Dank u zeer voor uw brief en groeten van Lilli. Ik geloof dat ik de meeste kaarten (3 of 4) van Lili vanuit St. Trojan ontvangen heb, maar geen enkele brief. Ook heb ik haar 3 of 4 kaarten gestuurd. Ik schreef ook aan Frida en kreeg een kaart terug. Ze schreef dat u juist weer in St.

- Trojan was; ze had een telegram ontvangen. Blijft u lang in Amsterdam? en komt u in't geheel niet hier? Dat spijt mij erg. Schrijft u mij svp hoe lang u nog blijft en of ik een brief kan meegeven voor haar. Met vele groeten van allen. Carla."
- I H Borrebach 21 Carla Borrebach aan Lilly Rupertus. 's Gravenhage, 29 oktober 1914/aank. 3 november in BIR. Aan Madame L. Cornelissen, Grande rue 141, etc.. "L.L. Hedenmorgen 29 oct ontving ik de briefkaart van Christiaan van den 18den met de courant (ongefrankeerd maar zonder strafport) Hoe kan dat? Gaat die tegenwoordig voor niets? Ben je alweer thuis? en blij? en zonder gevaar? en hoe nu met Freddy zijn school? Marcel vroeg weer om geld en wil terug naar Essen, misschien is die er nu alweer. Schrijf je gauw? De eene brief van je bleef 24 dagen uit en deze laatste maar 4 dagen. Omhelsd van je Carla."
- I H Borrebach 22 Carla Borrebach aan Lilly Rupertus. 's Gravenhage, 5 november 1914. Zelfde adres als vorige. Belangstelling. Marcel misschien nog in Italië. "Hij laat je bedanken. Wat schreef je hem? Hij wilde naar Essen terug. Prettig voor Jacques [Reclus] en ook dat zijn ouders daar zijn. Ook prettig voor jou en dat je weer thuis bent. Gaat Fr. nu weer naar school? Hartelijke groet en omhelsd van je Carla."
- I H Borrebach 23 Carla Borrebach aan Lilly Rupertus. Zandvoort, 13 augustus 1916. Zelfde adres als vorige. "Ik ben met D[irk] en H[ans] in Amsterdam te logeeren American Hotel." Verslag verdere uitstapjes.
- I H Borrebach 24 Carla Borrebach aan Lilly Rupertus. 's Gravenhage, 2 augustus 1918. Zelfde adres als vorige. "Liefste Lilli, Hoe gaat het nu toch met je? en met Chr. Freddy, Jacques en Frida? Ik ben zoo verlangend iets te hooren. Op het oogenblik gaat het gelukkig goed aan het W. front he? Het is nu maar te hopen dat het zoo blijft doorgaan en dat het nu gauw uit is, zoo dat we elkaar eens kunnen zien. Kol. Brouwer van het L[eger]d[es] H[eils]gaat weer naar China. Hij laat je zijn groeten zenden en hoopt dat je weer naar je eerste liefde zult terugkeeren en ik hoop het van harte mee. Je bent uit de

- weg der gehoorzaamheid gegaan helaas. [toespeling op de verhouding van Lilly met Jacques Reclus, die zou leiden tot vertrek van Chr. Cornelissen en huwelijk van Lilly met Jacques Reclus] Omhelsd van je liefste vr. Carla. Alb. Marsering[?] is in China. Schrijf gauw, ik hoop t. z." [kaart bekeken door militaire censuur blijkens stempel]
- I H   Borrebach 25   Carla Borrebach aan Lilly Rupertus. 's Gravenhage, 17 juni 1919. Zelfde adres als vorige. "Liefste Lilli. Ik begrijp er niets van, dat je in 't geheel niet schrijft en of je nog naar Holland komt. Gisteren droomde ik dat je dood was (dat is lang leven he?) maar ik was erg verdrietig in den droom. Ik heb hier niets dan misère met D[irk Borrebach]. Schrijf gauw aan je liefh. vr. C."
- I H   Borrebach 26   Parijs, 19 mei 1920. Zelfde adres als vorige. "Maandagmiddag . L. Lilli Dank voor je brief en kaart van D. Wij hebben plaats en gehaald bij Cooke voor 153 franc. Onze passen waren n.b. in orde zei de Holl. consul. Van D. kregen we een telegram. Je mag niet komen morgenochtend. Een blouse wil ik je nog zenden en later geld voor een hoed en kam. enz. I have plenty money . Omhelsd van je C. en H. Ook zal ik je geld zenden om iets moois voor Fred te koopen."
- I H   Borrebach 27   Carla Borrebach aan Lilly Rupertus. 's Gravenhage, 15 november 1920. Zelfde adres als vorige. "Maandagmiddag. Liefste Lilli, je kaart ontving ik. 'k hoop dat de toestand vooruit blijft gaan [doorgehaald `van'] D. schreef al geen dag of 10 of 14, dat is geen goed teken. Toe bezoek hem eens of schrijf hem eens en zou je niet in staat zijn, hem ergens aan te helpen! Wil meneer Pernet [A. Bertrand, medewerker aan *Plus Loin*, eigenaar van de *Annuaire Industriel*, zie ook I H Chabanay] het niet met hem probeeren voor 500. frs. per maand? Schrijf me svp zoo spoedig mogelijk en tracht hem daar te houden als ie komt. Dit in haast. Omhelsd van je liefste vriendin C. Marietje en Marcel komen nu gauw."
- I H   Borrebach 28   Carla Borrebach aan Lilly Rupertus. Utrecht, 5 september 1921. Zelfde adres als vorige. "L.L. De groeten uit Utrecht. D. heeft weer een tijdelijke betrekking bij

Utrecht evenals toen bij Zwolle, dus is hij (en H. en ik) weer voorloopig onder dak. Je brieven ontving ik en zal voor je informeeren, maar haast iedereen is op reis, de meeste naar Duitschland. Ik begrijp niet waarom Frida niet naar Engeland of Deutschland gaat. Wat doet ze daar te P[arijs]! Wees jij niet dwaas met geld uit te geven. Je vriendin Carla."

- I H Borrebach 29 Carla Borrebach aan Lilly Rupertus. Köningswinter (Dld.), gedateerd 23 augustus 1922, avond. Zelfde adres als vorige. "L. Lilli. Heden namiddag ben ik hier in Köningswinter aangekomen en lager in 't Berliner Hotel met H. Schrijf mij nu svp direct hierheen of je nog komt. Laat in ieder geval iets van je hooren. Frau Borrebach, Berliner Hotel, Köningwinter am Rhein, Deutschland. Adieu en tot ziens! Steeds je Carla. Schrijf svp per omme gaande."
- I H Borrebach 30 Carla en Han Borrebach aan Lilly Rupertus. Gedateerd Düsseldorf, 24 september 1922. Zelfde adres als vorige. "Düsseldorf, Carla en Han, 24.9.1922."
- I H Borrebach 31 Han Borrebach aan Lilly Rupertus. [Düsseldorf, zelfde periode als no 30] "Live tante Lile. Is mijn pa al bij u geweest en heeft hij niet de ooren van u hoofd opgegeten. er kan nu niet meer op. dus vele groeten van u liefhebbende Han." [In hs. Carla:] "Düsseldorf Europäischer Hof. Vele groeten aan Freddy van Han en van tante Carla."
- I H Borrebach 32 Carla Borrebach aan Lilly Rupertus. Gedateerd 's Gravenhage, 24 oktober 1929. Aan Mme L. Cornélissen, 141 Grande rue, etc.. "My dearest Lilly. Een uur geleden wilde ik je gaan schrijven in antwoord op je kaart, maar er was zoo veel aan de deur van alles dat mijn tijd weer weg is. Ik heb het steeds zeer druk, moet vandaag weer naar een zieke in 't ziekenhuis en ook naar verjaardag in H. zijn buurt en dan meteen daar nog een ander bezoeken. Hartelijk dank voor je photo. Jij staat er mooi op. Was blij met je brief van 23 Sept. maar het stelde me vreeselijk teleur, dat je niet naar hier kwam zooals je beloofd had voordat je wegging. Is alles bij je wel? En waar is Frida nu? Hartelijk gegroet, complimenten aan allen en omhelsd van je steeds liefh.

- vr. C. Ik heb ook radio wat veel tijd in beslag neemt maar 'n heel verzet is. Hoop spoedig een brief te schrijven. Ik was een dag of 10 niet goed door herinenting. Nu alles wel gelukkig. 'k Neem ook Eng. les en heb daarvoor te werken."
- I H   Borrebach 33   Carla Borrebach aan Lilly Rupertus. Gedateerd 's Gravenhage, 8 januari 1930. Zelfde adres als vorige. "L.L. Ik ben zeer verlangend van je te hooren hoe het je nu gaat en of je goede berichten uit China hebt. Dank voor je goed wenschen. D. is een dag of 10 à 12 over geweest. Vele hartelijke groeten en omhelsd van je Carla."
- I H   Bouman (2x)
- I H   Bouman 1   H. Bouman aan Christiaan Cornelissen. Ivry (Seine), 12 januari 1912. Aan Monsieur C. Cornelissen, 14 rue des Blagis, Bourg la Reine. "Waarde kameraad. Met deze was mijn beleefd verzoek indien u het mogelijk is of uw geachte vrouw ons mede te deelen het adres van die molenaar of grossier in granen, die ongebuild tarwemeel levert! U zal ons hiermede ten zeerste verplichten, bij voorbaat dankend, met kam[eraad]sch[appelijke] groeten ook aan uw vrouw, H. en W. Bouman, 9 rue Kleber, Ivry/Seine."
- I H   Bouman 2   H. Bouman aan het echtpaar Cornelissen. Amsterdam 5 januari 1920. Aan M. en Mme C. Cornelissen [bijgeschreven:] et famille, Grande Rue, etc.. "Chers amis. Recevez mes meilleurs salutations embrassées de mes enfants pour 12 jours en Hollande grande merci pour l'envoi de lecture esperanto, je manque le temps d'ecrire plus. Tous meilleurs souhaits pour 1920. H. Bouman."
- I H   Bret (3x)Drie kaarten van Paul Bret, van 1936 en 1937. Aan Fred Cornelissen, 1 Square Leon Guillot, Paris. Groeten en vriendschap. Vanuit Italië 2x en Griekenland.

- I H Brocey (1x)
I H Brocey 1 Mireille Brocey aan Fred Cornelissen. Chenonceau (Indre et Loire), 13 juli 1931. Aan Monsieur Fred Cornelissen. Société des Nations, Palais Royal, 2 Rue de Montpensier Paris. Heeft Fred voor Radio-Paris gehoord, uitgezonden door de TSF. Heeft boek en brief aan L'Herbier gebracht. "... respectueuses salutations."
- I H Brochard (1x)
I H Brochard 1 Brochard aan [Lilly Rupertus]. Ongedateerd, ongeadresseerd. Verstuurd vanuit Guérande (Loire inf.) Deel 3 van een serie kaarten waarin de vakantiemogelijkheden van het pension van Brochard uit de doeken worden gedaan.
- I H Carstens (1x)
I H Carstens 1 R. Carstens aan echtpaar Cornelissen. Chaudfontaine (Seine), gedateerd 11 augustus 1906. Aan M. et Mme Cornelissen, Rue de la Vallée du Bois, etc.. "Dans ce joli coin je me souviens de la journée que j'ai pu passer chez vous à Clamart en compagnie de M. et Mme Ular [zie I H Ular]; je vous envoie mes meilleurs voeux. R. Carstens."
- I H Chabaney (1x)
I H Chabaney 1 Paulette en Philippe Chabaney aan Jacques Reclus. La Rochelle, 30 [?] 1921. Aan Monsieur Reclus "Annuaire Industriel" 29, rue de Marignan Paris 8e. "Meilleurs amitiés." [Zie ook I K *Jacques Reclus* 3. Bij de *Annuaire Industriel* van Pernet werkte waarschijnlijk ook Christiaan Cornelissen in deeltijd]
- I H Charlet (1x)
I H Charlet 1 Emile Charlet aan Christiaan Cornelissen. San Sebastian [Spanje] 20 augustus 1912. Aan Señor Christiaan Cornelissen, 14 rue des Blagis, Bourg la Reine, dep.

Collectie Cornelissen/Chichery

Seine. "Waarde Cornelissen. Ik ben dinsdag in Parijs en het zou mij aangenaam zijn u te ontmoeten. Schrijft u mij wanneer ik het genoeg kan hebben. E. Ch. au [onleesbaar] 38 Rue du Mont Thabor, Paris Groeten Emile Charlet."

I H Chang Sin Pei (2x)

I H Chang Sin Pei 1

Chang Sin Pei aan Lilly Rupertus. Gedateerd Berlijn, Charlottenburg, Holtzendorff 3 II, 12 november 1928. Aan Mme Cornelissen [!], 141 Arande [!] Rue, etc..
"Madame-Mêsieur [!] Cornelissen: Bon L'hiver .... S. P. Chang."

I H Chang Sin Pei 2

Chang Sin pei aan Lilly Rupertus. Berlijn Charlottenburg 9 november 1928. Zelfde adres als vorige, incl. schrijffouten [in chinese karakters:] "Groeten, hoop dat u allen gezond bent. Chang Sin Pei, 1928, oct, 9e."

I H Charry (2x)

I H Charry 1

Germaine Charry an het echtpaar Cornelissen. St. Trojan-les-Bains, Oléron, aank. Clamart 6 augustus 1909. Aan Madame et Monsieur Cornélissen, Rue de Sèvres 38, Clamart, Seine. Dank voor pakje. Gezondheid etc.. "Bons souvenirs, Germaine Charry."

I H Charry 2

Georgette Charry aan Fred Cornelissen. St. Trojan-les-Bains, 30 augustus 1910. Aan Monsieur Fredy Cornélissen, Clamart, Seine. "Bons souvenirs, gras baisers. Georgette Charry."

I H Chen Tcheng (4x)

I H Cheng Tcheng 1

Cheng Tcheng aan Lilly Rupertus. Gedateerd Oslo, 22 februari 1935. Aan Madame L. Reclus, 165 Grande rue, etc.. "Chère amie, me voilà à Oslo logé à l'Hotel Continental." Adres van

Nora gekregen. Geen sneeuw, morgen naar Stockholm.
"Bien à vous et à la petite Pierra, votre Cheng Tcheng."

I H Cheng Tcheng 2

Cheng Tcheng aan Lilly Rupertus. Fribourg, 17 maart 1935. Zelfde adres als vorige. Van Bern in Fribourg. "Bonjour à la petite Pierra, nous espérons que les ours lui feront du plaisir! Bien à vous. Yian, Pei Yun. [Zie I H Pei] Cheng Tcheng."

I H Cheng Tcheng 3

Cheng Tcheng aan Lilly Rupertus. Gedateerd Montpellier 9 april 1935. Zelfde adres als vorige. "Chère amie, j'ai vu Paul Reclus. La conférence a si bien marché que je n'aurais pu croire. Je pars pour Barcelone. Bien à vous, cordialement Cheng Tcheng."

I H Cheng Tcheng 4

Cheng Tcheng aan Lilly Rupertus. Getekend Venetië, 10 mei 1935. Zelfde adres als vorige. "Souvenirs de Venize, remerciements, amitiés."

I H Cho (1x)

I H Cho 1 H.L. Cho aan Lilly Rupertus. Vichy 6 september 1936. Aan Mme Reclus, 165 Grande rue, etc.. "Hommage affectueux, H.L. Cho."

I H Collin (1x)

I H Collin 1 M. Collin aan Jacques Reclus. Viarmes (Seine et Oise), 31 augustus [1916]. Aan monsieur Jacques Reclus, 94e d'Infanterie, 28e Compagnie (recupérés), Camp de Coëtquidan (Morbihan). "Mon cher Jacques ..." Hoopt dat deze zijn nieuwe bestaan fysiek vol zal houden. Vernam van Paul [Reclus] dat deze met vrouw bij J. op bezoek zou begin augustus. Collin ontvangt graag bericht. "Bien amicalement, M. Collin."

I H Corio (1x)

I H Corio 1 S. Corio aan Christiaan Cornelissen. Londen, [aank. Clamart 10] september 1907. Aan Mr. Ch. Cornelissen,

Collectie Cornelissen/Chichery

5 Rue de la Vallée du Bois, Clamart, Seine. "Cher C. Je commencerai vous envoyer les journaux dont nous avons causer [!] en quelques jours [anarch. congres Amsterdam, duurde tot zondag 1 september 1907] Maintenant, je receuilis tous ce que les journaux ont dit au propos du C[ongrès]. En avez-vous quelquesuns - bourgeois - pour ma collection? Bien à vous S. Corio."

I H Daudet (1x)

I H Daudet 1 Juliette Daudet aan Fred Cornelissen. Jouy-le-Châtel (S.et.M.) Aan Monsieur Fredy Cornelissen, 141 Grand'Rue, etc.. "Souvenir affectueuse de Juliette. J.Daudet. Perception de Jouy ..."

I H Del Ambris (2x)

I H Del Ambris 1

Alceste Del Ambris aan Christiaan Cornelissen. Gedateerd Lugano 18 december 1911. Aan Christian Cornélissen, Bourg-la-Reine (Seine), Francia. "Saluti cordiali e arrivederci presto - Ji sarò grato se vorrai sollecitare da Delaisi il testo dell'intervista con France, tuo Aceste Del Ambris. [Hartelijke groeten en tot spoedig weerziens. Ik zal je erkentelijk zijn als je aan Delaisi de tekst vraagt van het gesprek met <Anatole> France, je Alceste Del Ambris.]"

I H Del Ambris 2

Alceste Del Ambris. Gedateerd Lugano, 18 december 1911. Aan Harmel, chez la `Bataille Syndicaliste', Boul. Magenta 10, Paris Francia. [behalve afzender en datering geen tekst]

I H Deslays (4x)

I H Deslays 1-4 Vier kaarten uit 1932-33 aan Fred Cornelissen, Grande Rue, etc, en één aan Pierra Kropkine van Yvonne Deslays, een ski-vriendin.

- I H Djabadary (3x)
- I H Djabadary 1 Wad. Djabadary aan het echtpaar Djabadari. Geen datering, verzonden uit Comblain-au-Pont [bij Luik zie ook I G 7 a 2]. Aan Monsieur et Madame [!] Djabadary, 5 Rue Vallée du Bois, Clamart etc.. [adres Cornelissen] [2 en 3 in het Georgisch., wellicht zelfde afzender]
- I H Dumoulin Zie Jouhaux.
- I H Durandeau (1x)
- I H Durandeau L. Durandeau aan Harmel. Keulen, 19 oktober 1911. Aan Monsieur Harmel, Redacteur à Bataille syndicaliste, 10 Bd Magenta Paris. "Merci de votre mot de recommandation ..." Excuses voor ongemak door optreden kameraad Sellin. "Meilleurs bonjours de Cologne, L. Durandeau."
- I H Durupt (1x)
- I H Durupt 1 C. Durupt aan Fred Cornelissen. Ongedateerd sneeuwbericht van skivriend uit Alpen jaren dertig. [waarschijnlijk zoon van Durupt, redacteur *Bataille Syndicaliste*]
- I H Eastman (1x)
- I H Eastman 1 Thack Eastman aan Fred Cornelissen, C.I.T.I. , 2 rue de Montpensier, Parijs, gedateerd 24 januari [1937]. Bericht skivriend, in het Engels.
- I H Eckstein (1x)
- I H Eckstein 1 Emy Eckstein aan Lily Rupertus. Gedateerd St. Tropez, 12 september 1925. Aan Madam Cornelissen, 141 Grande rue, etc.. "Liebe Frau Cornelissen ..." Hartelijke groeten, hoe gaat het met Lilly en Pierra. E. zal na vakantie langskomen." [Toegevoegd:] "Greetings A.B. [Alice Bell?]"

Collectie Cornelissen/Chichery

- I H Froger (2x)[Zie ook Henseler]
- I H Froger 1? Froger aan Lilly Rupertus. Gedateerd Guipel (Ille et Vilaine), 16 augustus [1930]. Aan Madame Cornelissen, 141? Grande rue, etc.. "Chère Madame, ..." Beste wensen en vakantiebericht. "Mme Froger."
- I H Froger 2 Froger aan Lilly Rupertus. Gedateerd Parijs 1935. Geen adressering. "Cher Mad. Cornelissen. Unseren herzlichsten dank für die schöne Sachen aus China." Put zich uit in dank. Gezondheid. Hoe is het met Fred.? Heeft niet van zich laten horen. Groeten van ons beiden, en we zullen gauw langskomen.
- I H Frugier (2x)
- I H Frugier 1 Gilbert Frugier aan Fred Cornelissen. Parijs, 15 oktober 1922. Aan Monsieur Frédéric Cornelissen, 141 Grande Rue, etc.. Aangekomen, indien werk blijft F. de winter. Voorstel elkander in een café te treffen.
- I H Frugier 2 Gilbert Frugier aan Fred Cornelissen. Gaat voor een maand of twee naar Straatsburg, door naar België en Engeland. Wil Fred voor vertrek zien. Kaart van Mme de Sanoît ontvangen. [zie I H Autant en I H Sanoît]
- I H Fuss (14x)Henri en Frania Fuss-Amoré, boezemvrienden van de Cornelissens. [zie ook I B 8]
- I H Fuss 1 Henri Fuss en anderen aan het echtpaar Cornelissen. Weggis [bij Luzern, Zwitserland], 22 juli 1909. Aan Monsieur et Madame Cornelissen, 38 Rue de Sèvres, Clamart etc.. "Bon souvenir Henri Fuss [in verschillende hss:] F. Alter, E. Iwirisky, Bobek."
- I H Fuss 2 Frania Fuss en anderen aan echtpaar Cornelissen en Fred. Woluwe-St[Lambert/Brussel]; aank. Clamart: 14 juli 1910. [eerste adressering:] Mr et Mme et Freddy Cornelissen, Clamart, Rue de Sèvres 38; [doorgehaald

- en verbeterd in:] Poste restante St. Trojan. Oléron Ch Inferieure. "Amitiés Esther, L. Minty [?], Frania, Isio. Mr De Greep m'a chargé de faire vous savoir qu'il avait donné votre adresse à Mr Kowalewsky qui dirige la rédaction d'une grande Encyclopedie de sciences sociales en Russie. Peut-être Kowalesky vous donnera une partie de l'économie politique dans cette publication. Amitiés Iwiriski."
- I H Fuss 3 Henri en Frania Fuss aan het echtpaar Cornelissen. Cernay-la-Ville, (Chevreuse) 28 september 1910. Aan Monsieur et Madame et Freddy Cornelissen, verder zelfde adres als vorige. "Chers amis, nous sommes à Cernay la Ville." Vakantiebericht, zullen bij terugkomst in Parijs schrijven, "Amitiés Fuss." [toegevoegd:] "Frانيا."
- I H Fuss 4 Henri en Frania Fuss aan Fred Cornelissen. Poststempel 'Limours à Paris [?]' oktober 1910. Aan Monsieur Freddy Cornelissen, verder zelfde adres als vorige. "Bonjour ami Freddy, Fuss, Frانيا."
- I H Fuss 5 Frania Fuss aan Fred Cornelissen. Gedateerd Warschau 28 juli 1911. Aan Monsieur Fred Cornelissen. Clamart, 38 rue de Sèvres etc.. "Amitiés de Frانيا et Izio pour Freddy et ses parents."
- I H Fuss 6 Henri Fuss en anderen aan Fred Cornelissen. St. Trojan, Oléron, 14 augustus 1911. Aan Monsieur Freddy Cornelissen, 14 Rue des Blagis, Bourg-la-Reine, Seine. "Amitiés de St. Trojan, [in verschillende hss.:] E. Iwirisky, [onleesbare voornaam] Alter, Melanie Lorein, Frانيا Fuss."
- I H Fuss 7 Henri en Frania Fuss aan het echtpaar Cornelissen. Gedateerd Locarno, 26 augustus 1912. Aan Mme. et Mr. Cornelissen, 14 Rue de Blagis, etc.. Doorgestuurd naar Port Joinville, Ile d'Jeu [!]. "Chers amis, nous espérons que cette carte vous trouvera tous les trois à l'Ile de Yeux. Christian est-il remis de ses indispositions? Nous serions heureux d'avoir de vos nouvelles. Nous sommes ici dans un pays superbe sous un soleil éclatant. Henri Fuss, Frانيا, Villa Diana, Locarno. "
- I H Fuss 8 Henri Fuss aan Lilly Rupertus. Gedateerd Parijs 27 februari 1914. Aan Madame Cornelissen, 141 Grande Rue, etc..

- "Chère Madame, ..." Weten niet of de kleine meekomt. Zullen in ieder geval zonder de componist komen die hen nu nog de handen bindt. Tot troost zullen ze 'Malborough' en 'la Fille Angot' zingen bij aankomst.
- I H   Fuss 9   Frania Fuss aan Christiaan Cornelissen. Domme, gedateerd 6 juli 1918. Aan Monsieur Christian Cornelissen, verder zelfde adres als vorige. "Cher Monsieur, ..." Zuster van F. zal donderdag in Parijs komen en zondag de twee boeken terugbrengen bij C. F. vindt Domme mooi en aangenaam. "Pensées amicales, F. Fuss."
- I H   Fuss 10   Frania en Henri Fuss aan het echtpaar Cornelissen. Gedateerd Brussel, 28 maart 1919. Aan Monsieur et Madame Cornelissen, verder zelfde adres als vorige. "Chers amis, ..." Uitstel schrijven door ziekte. Leven in Brussel gezapiger dan Parijs, maar Frania rust wel goed uit. "Ma soeur vous écrira elle même à propos du lit et ma belle soeur Mila elle n'est pas encore avec nous. Mimi énérvée au debut par le changement va bien maintenant. Et Freddy va-t-il tout à fait bien. Je vous envoie, chers amis, mes pensées affectueuses, Frania Fuss." [toegevoegd:] "Mille bons souvenirs. Bientôt j'aurai le plaisir de vous serrer les mains. Henri Fuss."
- I H   Fuss 11   Frania Fuss aan het echtpaar Cornelissen. [Brussel], gedateerd 6 juni 1919. Zelfde adres als vorige. "Chers amis, Très heureux d'avoir eu de vos bonnes nouvelles." Nog geen vakantieplannen. Kinderen Mimi en André gaan een maand naar zee met zus van Frania. Frania zal in ieder geval naar Warschau gaan. Broer Izio is zeker al langs geweest. F. hoopt de C.'s op doorreis in Parijs te zien, of misschien gaan de C.'s nog naar Nederland en stappen in Brussel even uit. "Mille amitiés de nous tous. F. Fuss."
- I H   Fuss 12   Frania Fuss aan Lilly Rupertus. Genève, gedateerd 2 januari 1921. Aan Madame Cornelissen, 141 Grande Rue, etc.. "Chère amie, ..." hartelijke nieuwjaarswens. "Nous allons tous bien, Mimi surtout." Komt in maart naar Parijs. "Cordialement à vous et à Freddy. Frania F."
- I H   Fuss 13   Frania Fuss aan Lilly Rupertus. Genève, gedateerd 3 oktober 1921. Aan Madame L. Cornelissen, 141 Grande Rue, etc.. "Chère amie, Je n'oublie pas les vieilles

- amitiés. Aussi par cette petite carte je me rappelle à votre souvenir. Nous sommes toujours à Genève et allons tous trois très bien. J'espère être prochainement à Paris et serai heureuse de vous revoir, ainsi que Freddy. Donnez nous, en attendant, des nouvelles. Mille pensées amicales, Frania Fuss."
- I H Fuss 14 Frania Fuss aan Lilly Rupertus. Genève, gedateerd 8 januari 1923 . Aan Madame L.Cornelissen, 141 Grande Rue, etc.. "Bien chère Madame. Permettez-moi de me rappeler ici votre bon souvenir, et vous envoyer, ainsi qu'à Freddy mes meilleurs voeux pour l'année nouvelle. Je serai bien heureuse d'avoir de vos nouvelles. Croyez moi, chère Madame, bien amicalement vôtre Frania Fuss. 1 chemin del'Escalade Genève." [toegevoegd:] "Mon meilleur souvenir H.F. [Henri Fuss]."
- I H Geddes (2x) Arthur Geddes is kennelijk familie van Patrick Geddes, de in 1932 in Montpellier gestorven beroemde Schotse sociograaf, wiens onuitgegeven werken in het 'Collège des Écossais' aldaar werden en worden bewaard.
- I H Geddes 1 Arthur Geddes aan Lilly Rupertus. Laon (Aisne), 8 juni 1933. Aan Madam Cornélissen 141 Grande Rue, etc.. "J'ai été retardé ..." Komt later in Parijs "Hommages et meilleurs souvenirs, Arthur Geddes."
- I H Geddes 2 Arthur [Geddes]aan Jacques Reclus en Lilly Rupertus. Parijs, 2 juli 1937. Aan Monsieur et Madame Reclus (Mme Cornélissen), 126 (?) Grand'rue Bourg-la-Reine. "Désolés vous avoir manqués! Nous avons vus (P[aul Reclus] et moi!) Cazamiani [?], Honnorat [?], ... etc.. etc.. (tous du Comité d'Honneur sauf Charlitli [?]) ce qui ns a pris bcp. de temps - utilement je l'espère. Je rencontra ton père à Montpellier, samedi matin. Bien à vs. Arthur." (Afbeelding 'Collège des Écossais', Montpellier) [Erecomité is waarschijnlijk voor de uitgave van het werk van Patrick Geddes]

I H Van Gennep (19x)

I H Van Gennep 1

Arnold Van Gennep aan Christiaan Cornelissen. [Bremen], aankomst Clamart mei 1906. Aan Monsieur C. Cornélissen, 5 Rue de la Vallée du Bois, Clamart, pres Paris, Frankreich. "Amitiés à tous, Arnold."

I H Van Gennep 2

Arnold Van Gennep aan Fred Cornelissen. Neuchâtel, 13 oktober 1912. Aan Monsieur Freddy Cornélissen, rue des Blagis, Bourg-la-Reine, Seine, France. "Baisers de Kitty et Suzie à Freddy. Amitiés de nous tous. Bien arrivés. Beau temps. A. Van Gennep."

I H Van Gennep 3

Arnold Van Gennep aan Lilly Rupertus. Neuchâtel, 20 juni 1913. Aan Madame L. Cornélissen, Domme, Dordogne, France. "Chers amis, voilà une bonne idée que d'être allés à Domme; d'après que Paul [Reclus] m'en avait dit, c'est une curieuse village; s'il y a moyen d'avoir des cartes de ces maisons ory-exposées, séparées par de petites melles-cabinets, pense à moi." Beschrijving Les Eyzies en vondsten. "Nous sommes tous à peu près acclimatisés. Impossible de sortir d'ici cette été, à cause des finances et il faut que je travaille ...." Volgend jaar Pinksteren groot ethnografisch congres. "Vous nous manquez beaucoup, Kitty et Suzie réclament leur Freddy. Je cherche de tous côté à décrocher autre chose, mais ça n'est pas facile. Ma femme aussi retournerait volontiers à Bourg-la-Reine! - enfin, patience! Bonnes amitiés affectueuses de nous tous, bonjour à P.Reclus. Votre A.Van Gennep."

I H Van Gennep 4

Ketty Van Gennep aan Fred Cornelissen. Neuchâtel, 6 augustus 1913. Aan `Monsieur Fréddy Cornélissen A Domme, dordogonne'. "Mon vieux paresseu de Fréddy je tamvoi unci que suzi de boms baissers de ta petite amie Ketty."

I H Van Gennep 5

Arnold Van Gennep aan Fred Cornelissen. Ottawa, 25 oktober 1921. Aan Mr. Fr. Cornelissen, Grande Rue, etc.. "Amitiés à toute la famille. A. Van Gennep."

I H Van Gennep 6

Arnold Van Gennep aan Fred Cornelissen. Montreal, 24 oktober 1921. Zelfde adres als vorige. "Sur le St. Laurent. De l'entrée de ce pont: j'envoie amitiés à ta mère, ton père et à toi. Tâche d'en construire un pareil [onleesbaar] A. Van Gennep."

I H Van Gennep 7

Arnold Van Gennep aan Fred Cornelissen. Ithaca (New York), 15 oktober 1921. Aan Fredy Cornélissen, Grande Rue, etc.. Mapje ansichten uit Ithaca, met tekst "Souvenir from A. Van Gennep".

I H Van Gennep 8

Arnold Van Gennep aan Fred Cornelissen. Boston (Mass.) gedateerd 12 november 1921. Zelfde adres als vorige. "Vu à Pittsburgh une football avec 50.000 spect. Ici, il en va près de 100.000. C'est après Foch, donc mardi à mercredi, le grand match, mais je serai de nouveau en ch. de fer. Amitiés à toi, ta mr et ton p.ch. Cordialement A. Van Gennep."

I H Van Gennep 9

Arnold van Gennep aan de familie Cornelissen. Atlanta (Georgia), gedateerd 1 januari 1922. Aan familie Cornelissen, 149 ? Grande Rue, etc.. "Bons voeux à tous de nouvelle année de Arnold Van Gennep."

I H Van Gennep 10

Arnold van Gennep aan de familie Cornelissen. Nasville (Tennessee), gedateerd 9 januari 1922. Zelfde adres als vorige, zonder straatnummer. "Comme vous voyez, partout et toujours la même chose, buildings monstres etc.. Santé bonne; milles amitiés à tous de vôtre A. Van Gennep."

I H Van Gennep 11

Ketty van Gennep aan Lilly Rupertus. St. Douat/ La Colle (Alpes Maritimes), 1 februari 1923. Aan Madame Cornelissen, 141 Grande Rue, etc.. "Amitiés de nous tous à vous tous. Temps magnifique! Pays ravissant. Tous en excellente santé. Ketty."

I H Van Gennep 12

Ketty en Souzie Van Gennep aan Lilly Rupertus. Zeist, 21 september 1927. Zelfde adres als vorige. "Mille affectueuses amitiés à vous de Ketty et Souzie van Gennep. Embrassez Pierra."

I H Van Gennep 13

Souzie Van Gennep aan Lilly Rupertus. Zeist, 18 februari 1928. Zelfde adres als vorige. "Chère Madame ... ." Verslag over verblijf in Nederland . Volendam, kostuums, landschap, weer, Sint Nicolaasfeest. "Pierra aimerait aussi la Hollande, je pense. De bons baisers pour elle et mes amitiés pour vous et Fred. Souzie."

I H Van Gennep 14

Ketty van Gennep aan de `familie' [!] Cornelissen. Haslemere (Surrey, Eng.), 5 september 1930. Aan Famille Cornélissen, 141 Grde Rue, etc.. Doorgestuurd naar Hotel de la Ville d'Ys, Bail des Trépasses à Plogoff, Finistère. "A very lovely family and a very beautiful country." Alles goed en vrolijk. "Good kiss for all and particulleeerlay [!] for Pierra. Ketty."

I H Van Gennep 15

Souzie van Gennep aan Lilly Rupertus. Le Pouligue (Loire inf.), 7 [?] 1930. Aan Madame L. Cornélissen, 141 Grande rue, etc.. "... à vous tous d'affectueux souvenirs de Souzie."

I H Van Gennep 16

Ketty Van Gennep aan Pierra Kropotkine. Parijs, 8 augustus 1931. Aan Melle. Pierra Kropotkine, Hôtel les Fougères, Megèves (Haute-Savoie). "De gros baisers de Ketty et un beau salut scout de Plume grise [Souzie?]. Dis à ta maman que nous rentrons à Parijs à la fin du mois! Affectueuses amitiés pour elle et pour Jacques. Ketty. (Melle. Van Gennep, 13 R. George Lafenestre, Bourg-la-Reine)."

I H Van Gennep 17

Ketty van Gennep aan de familie Cornelissen. Brugge 6 augustus 1935. Aan Famille Cornélissen , ancien 141 Grde Rue, etc.. "Baisers et amitiés à tous de Ketty."

I H Van Gennep 18

Souzie Van Gennep aan Lilly Rupertus. Gedateerd La Ferté[-Bernard, in de Sarthe bij Le Mans], 17 februari 1940. Aan Madame J. Reclus, Domme, doorgestuurd naar 22 rue de l'Etang de l'écoute s'il pleut, Plessis-Robinson, Seine. "Chère Madame, je vous souhaite d'avoir plus chaud que moi! Mais ça n'est pas sûr et Domme ets peut-être sous la neige. Comme supportez vous ce froid? J'espère le mieux possible. Je pense que Pierra va bien et se plait

toujours à Cahors - Quand donc serons nous tous réunis dans la Paix. Ici tout va bien, j'ai beaucoup de travail et je me plais à La Ferté-Bernhard. De bien affectueux souvenirs et baisers pour vous et Pierra, Souzie."

I H Van Gennep 19

Ketty Van Gennep aan Lilly en Frida Rupertus. Basel, gedateerd 13 november 1948. Aan Mme Reclus et Mme Tcherkessof, 2 rue des Pervenches, Plessis-Robinson, (Seine), France. "Suis bien contente mon filleul très beau. Tout va bien. Tout en abondance. Ville sympathique. Bons baisers, Ketty."

I H George (1x)

I H George 1 B. George aan Fred Cornelissen. Hongkong, gedateerd 12 april 1932. Aan Mr Fred Cornelissen, 141 Grande Rue, etc.. "Meilleurs souvenirs de notre ménage."

I H Van de Gevel (4x)

I H Van de Gevel 1

Betty Van de Gevel aan Lilly Rupertus. Spijkenisse, 22 oktober 1931. Aan Mme Cornelissen, 141 Grande Rue, etc.. Alleen afzender. "Betty Van de Gevel, 7c Koningsvelderstraat, Rotterdam."

I H Van de Gevel 2

Op afbeelding voorzijde na volledig identiek aan vorige.

I H Van de Gevel 3

Betty [Van de Gevel; zelfde hs. als vorige] aan Christiaan Cornelissen. Amsterdam, 5 december 1932. Aan Monsieur C. Cornélissen, 1 Rue de Pervenches, Plessis Robinson, Seine, France. "Un bonjour amical, Betty."

I H Van de Gevel 4

Betty [Van de Gevel] aan Fred Cornelissen. Amsterdam, 5 december 1932. Aan Monsieur Fred Cornélissen, 141 Grande Rue, etc.. "Sincères amitiés. Betty."

I H Goldman (5x)

Collectie Cornelissen/Chichery

- I H Goldman 1 Emma Goldman aan Lilly Rupertus. St. Tropez, gedateerd 15 juni 1928. Aan Mme L. Cornelissen, 141 Gran Rue, etc.. "Dear Lilly, thanks for your voto [photo?]. But why should you pay the [onleesbaar] in my [onleesbaar]. Indeed I was happy to send dear Pierra a small gift. I wish it could be more. Give her my love and take care for yourself. Devotedly E. Next week I am sending a napsack I borrowed from Frida. She said it should go to you."
- I H Goldman 2 Emma Goldman aan Lilly Rupertus. St. Tropez, gedateerd 1 november 1928. Aan Mme L. Cornelissen 141 Gran Rue, etc.. "Dear Lilly, how are you and Pierra. Why do I never hear from you? I have been working very hard on my book and am only in the midele of my story. I am coming to Paris in Dec. for a month. I want to see Pierra then. Please write me here until Dec. 1st. Is it true that Sasha is back in London to live there. What is heard from Jack? Do write me a long letter. Love to Pierra and yourself E G."
- I H Goldman 3 Emma Goldman aan Lilly Rupertus. [Afbeelding Tanger, poststempel Algeciras-Madrid], gedateerd 23 december 1928. Zelfde adres als vorige. "Dear Lily, just a New Year greeting from this far off land. I will be in Paris later than expected. But I will see you when I get there. Love to Pierra. Affect. EG."
- I H Goldman 4 Emma Goldman aan Lilly Rupertus. St. Tropez, gedateerd 30 mei 1935. Zelfde adres als vorige. "Dearest Lilly, I rushed through Paris stopping only 3 days. This is only to tell you I am back. Love to Pierre. Love to you. Emma."
- I H Goldman 5 Emma Goldman aan Clara [?]. Geen datering, geen adressering. In het Russisch. [tot op heden vrijwel onleesbaar]
- I H Goldsmith (3x)
Bevriend met Cornelissen sinds 1898.
- I H Goldsmith 1 Mary Goldsmith aan Christiaan Cornelissen. Morlaix [Finistère, [?] augustus 1918. Aan Monsieur Chr. Cornelissen, 141 Grande Rue, etc.. "Cher ami, reçu

- vôtre envoi ce matin. Je vous remercie beaucoup -et du service lui-même et de la rapidité. Nous rentrons à Paris dans quelques jours et je vous écrirai aussitôt. Dites bien bonjour aux vôtres de notre part quand vous leur écrivez. Toutes nos amitiés. M. Goldsmith."
- I H Goldsmith 2 Mary Goldsmith aan Lilly Rupertus. Parijs, 15 juli 1930. Aan Mme Cornelissen, 141 Grande Rue, etc.. "Chère amie, Avez vous quelques nouvelles de Sophie [Kropotkine]? Sasha en a-t-elle reçevés? Nous commençons à être un peu inquiètes. Faites-nous savoir si vous si vous connaissez quelque chose au sujet de son arrivée a Moscou. - Nous avons appris (par [onleesbare eigennaam Cichuzèn ?]) les succes scolaires de Pierra. Félicitations. Bien cordialement. M. Goldsmith."
- I H Goldsmith 3 Mary Goldsmith aan [Christiaan Cornelissen?] Geen datering [vanuit Morlaix, Finistère verstuurd, waarschijnlijk augustus 1918, zie 1], geen adressering. "Cher ami, Je vous écris de Morlaix où nous sommes obligées de passer toute une journée." Verbinding gemist. Wil correspondent aan concièrge vragen om indien een vogeltje onverhoop sterft, deze niet in de vuilnisbak te gooien. "Peut-être alors le prendrez-vous pour enterrer dans votre jardin avec les honneurs, dû à son rang? J'ai pensé à la concièrge, mais je crois qu'il ne comprendra pas: il vaut mieux qu'on le lui dise de vive voix et de votre part. Excusez-moi en vous choquer encore de cette complication, mais je suis sûr que vous me comprendrez et que vous trouverez le moyen de faire cela très bien. Bien cordialement M.G."
- I H Goux (5x) Waarschijnlijk huisbazin dan wel buurvrouw van Lilly R.
- I H Goux 1L. Goux aan Lilly Rupertus. Savoulx, gedateerd 15 juni, poststempel 1923] Aan Madame Cornélissen, 141 Grande Rue, etc.. "Quel changement de vie." Enthousiast vakantiebericht. "Ma famille se joint à moi pour vous envoyer nos bons souvenirs sans oublier Pierra. Le Goux."
- I H Goux 2L. Goux aan Lilly Rupertus. Gedateerd Savoulx, 23 juni,

Collectie Cornelissen/Chichery

- poststempel Turijn, 23 juni 1923. Zelfde adres als vorige. "Chère Madame, ..." Vakantiebericht. "Saluts à tous. Les Goux."
- I H Goux 3Goux aan Lilly Rupertus. Toulon, 6 april 1928. Zelfde adres als vorige. "Madame, ..." Bij familie, weer etc.. "Mes souvenirs, Goux."
- I H Goux 4Goux aan Lilly Rupertus. Gedateerd Savoulx, 3 juni, poststempel Turijn, 5 juni 1936. Aan Me Cornelissen 165, Grande Rue, etc.. Geen tekst behalve afzender.
- I H Goux5 Goux aan Lilly Rupertus. Modane (Savoie) gedateerd 23, poststempel mei 1937. Zelfde adres als vorige. "A bientôt Goux."
- I H Grave (28x)Jean en Mabel Holland-Grave, goede vrienden van de Cornelissens.
- I H Grave 1 Mabel Holland Grave aan Lilly Rupertus. Caen [Calvados], alleen 19 [11] leesbaar . Aan Mme Cornelissen, 14 rue des Blagis, Bourg-la-Reine. "Bon souvenir M et J Grave."
- I H Grave 2 Mabel Holland Grave aan Lilly Rupertus. Gedateerd Dampmart (Seine et Marne), 21 september 1912. "Thanks so much for the adress." Rust goed uit . "Kindest regards, M.H.G."
- I H Grave 3 Jean Grave aan Fred Cornelissen. La Délivrance (Calvados), 29 augustus 1912. Aan M. Freddy Cornelissen, Port Joinville, Ile d'Yeu Vendée. "Bonjour de M.H. et J.G. avec prière de ne pas se manger sous prétexte qu'il devient pain d'épice."
- I H Grave 4 Mabel Holland Grave aan het echtpaar Cornelissen. Gedateerd Laryrune (Calvados), poststempel 22 augustus 1912. "Gd. Hot. de la Mer. Affectionately greeting to all three. M. Holland Grave, J. Grave."
- I H Grave 5 Mabel Holland Grave aan [familie Cornelissen?][Gezien de inhoud eind 1912 vanuit Clifton (zie volgende kaarten) verstuurd. "J'espère que je ne vous ai pas envoyé déjà cette vue? C'est pris des Clifton downs, trois minutes de la maison de ma soeur et celle où nous sommes à présent. C'est un si beau pays de tous les

- côtes. M.H.G."
- I H Grave 6 Mabel Holland Grave aan Lilly Rupertus. Gedateerd Hereford House, Clifton [Bij Bristol, Engeland], 1 januari 1913. Aan Mme Cornelissen, 14 Rue des Blagis etc.. "Bonne et heureuse année à nos chers amis" Alles goed. "Milles amitiés à tous M.H.G."
- I H Grave 7 Mabel Holland Grave aan Lilly Rupertus. Gedateerd St. Raphaël (Var), 13 januari 1914. "Affectinate greeting to you all. I wish you were here." Enthousiast verslag van verblijf. "We are both so happy M&J. Grave."
- I H Grave 8 Mabel Holland Grave aan echtpaar Cornelissen. Gedateerd Bordighera [Italië], 21 februari 1914. Aan M. et Mme Cornelissen, 141 Grande Rue, etc.. "We are here a few days just to be near the Kropotkines." Prachtig land mooi weer. Griep gehad, aan de beterende hand. "I hope you are all well and happy. Affectionate greetings from us written to you all, Mabel + Jean Grave."
- I H Grave 9 Mabel Holland Grave aan het echtpaar Cornelissen. Clifton, 4 december 1914. Aan M. et Mme Cornelissen, 141 Grande rue, etc.. "Chers amis. Excusez nous de ne pas avoir remercié plutôt pour le [onleebaar] envoi de brochures. Merci. Nous espérons que vous allez toujours bien? Nous ça va tout doucement. Ne savons pas encore quand nous rentrerons. Nos bons souvenirs à tous. Mabel et Jean."
- I H Grave 10 Jean Grave aan Lilly Rupertus. Gedateerd Clifton, 21 januari 1915. Aan Mme Cornelissen [!] 141 Grande Rue, etc.. "Chère amie, reçue votre bonne lettre. Merci pour les renseignements. Mabel va mieux, et vous envoie ses bons souvenirs à tous. Cordialement, J. Grave, 2 Harley Place. [toegevoegd:] Dave, je ne suis pas étonné."
- I H Grave 11 Mabel Holland Grave aan Lilly Rupertus. Criccieth (Carnarvonshire), 24 mei 1915. Aan Mme Cornelissen, 141 Grande Rue, etc.. "28 Marine Terrace, Criccieth Carnarvonshire. How are you all, my dear friends?" Zijn een week in Criccieth, alles goed, brief volgt. "M.H.G."
- I H Grave 12 Mabel Holland Grave aan Fred Cornelissen. Gedateerd Beddgelst [Wales ?], 8 september 1915. Aan M. Freddy Cornelissen, 141 Grande Rue, etc.. "Avec les

- bons souvenirs à tous de Mabel et J. Grave."
- I H Grave 13 Mabel Grave en anderen aan echtpaar Cornelissen. Gedateerd Brighton, 16 november 1915. Aan M. et MMe Cornelissen 141 Grande Rue, etc.. "Bonjour aux camarades et bonne poignée de main." [in verschillende hss.:] Pierre Kropotkine, Sophie Kropotkine, Jean Grave, Mabel Grave."
- I H Grave 14 Jean Grave aan Lilly Rupertus. Gedateerd Nevin [Carnarvonshire], 1 september, poststempel 1917. Zelfde adres als vorige. "Chère Madame Cornelissen, merci pour votre bonne lettre." Mabel is moe, schrijft later. "Nous avons une saison affreuse ici - Mme. Guérin demande l'adresse de Tcherkesoff pour lui envoyer les Bulletins. [*Temps Nouveaux*, onregelmatig als 'Bulletin' verschijnend] Nos amitiés à tous. J. Grave. Bryn Bewn."
- I H Grave 15 Jean Grave aan echtpaar Cornelissen. Burnam [Somerset], 30 augustus 1918. Zelfde adres als vorige. "Berrow. Chers amis. Nous espérons que vous allez bien. Notre prochaine adresse à partir de lundi sera The Cliff, Marine Terrace Criccieth (North Wales). Ma femme écrira à Mme Cornelissen lorsque nous serons installés. Les nouvelles sont excellentes. Est-ce le commencement de la fin? Espérons-le. Bien cordialement à tous, J. Grave."
- I H Grave 16 Jean Grave aan echtpaar Cornelissen. Gedateerd Criccieth, 18 november 1918. Zelfde adres als vorige. "Chers amis, voilà donc la guerre terminée - que sortira-t-il de la paix. Nos bons souvenirs à tous. Mabel et J. Grave. Prochaine adresse: Cauerffynnou, Carlsarnan. P.S.O. (Merionethshire)."
- I H Grave 17 Jean Grave aan Lilly Rupertus. Weston S. Mare [bij Bristol, Eng.], 30 december 1920. Aan Mme Cornelissen, 141 Grande Rue, etc.. "Nos meilleurs souhaits, à vous et à Freddy pour la nouvelle année. Mabel a pris froid pendant le voyage et a du garder le lit depuis que nous sommes arrivés. Elle vous envoie ses amitiés. Cordialement J. Grave. c/o Lady Owen Abby Gate Weston-super-Mare."
- I H Grave 18 Mabel Holland Grave aan Lilly Rupertus. Gedateerd Les Chrysanthèmes [St. Juan-le-Pins, Alpes Maritimes], 25

- januari 1923. Zelfde adres als vorige. "Chère amie, Thanks so much for the Bretons." Klacht over lange reis, 18 uur, en onaangename reisgenoten "... all French (mortally afraid of fresh air)." Verblijf aangenaam. "I wish you were here too. M.H.G."
- I H Grave 19 Mabel Holland Grave aan Lilly Rupertus. Gedateerd Les Chrysanthèmes [St. Juan-le-Pins, Alpes Maritimes], 14 februari 1923. Zelfde adres als vorige. "Alas ..." Over weer, gezondheid wordt beter, bloemen gestuurd. "They are bringing my love + kiss to Pierra. How is she? + how are you? M.H.G."
- I H Grave 20 Mabel Holland Grave aan Lilly Rupertus. Gedateerd Robinson [Plessis-Robinson, niet ver van Bourg-la-Reine], 18 oktober, poststempel 1923. Zelfde adres als vorige. "Dear friend. Thanks so much for yr charming p.cd.+ good wishes for J's b'day. I am so glad you had such a lovely time! Can you come to tea Saturday aft. with Pierra. I think Mme Schluprak will be with us, she would love to see the child again if you can manage it. At any rate try to come while the fine weather lasts. Yours with love M.H.Grave."
- I H Grave 21 Mabel Holland Grave aan Lilly Rupertus. Gedateerd Hot. de la Plage, Le Lavandou, Var, 7 januari 1925. Zelfde adres als vorige. "Here we are at last! Delighted with our surrounding." ... "I wish Pierra and you were beside me ..." "I am so glad we did not return tot Juan-les-Pins. This place is so unsophisticated - the only thing against it the last stages of the journey on the awful little railway which caused us to arrive 3 hours late. Yr. aff. M.H.G."
- I H Grave 22 Mabel Holland Grave aan Lilly Rupertus. Le Lavandou, Var, 10 februari 1925. Zelfde adres als vorige. "We were so glad to have news of you, but sorry Pierra was laid up." Komen binnenkort terug; weer. "I am much better, + Jean too."
- I H Grave 23 Mabel Holland Grave aan Lilly Rupertus. Le Lavandou, Var, 25 februari 1925. Zelfde adres als vorige. "Dear Lady, did you receive our letters + cards of hotels +pensions sent you the 13th Feby. I am wondering if they were any good, or what you + the Tcher[kessov's]

- have decided on doing? Are you + Pierra quite well? =is M. Tcher. going well?" Weer. Geen lust terug te gaan. Komen volgende week. "I don't feel enthusiastic. With love, M.H.G."
- I H Grave 24 Jean Grave aan Lilly Rupertus. Gedateerd Robinson 6 maart, poststempel 1925. Zelfde adres als vorige. "Chère Mme Cornelissen ..." Behouden teruggekeerd. Of Lilly R, dan wel Freddy, langs wil komen voor frambozen-struiken. Als ze `soleils de troje' heeft, houdt Grave zich aanbevolen. "Nos amitiés à tous. J. Grave."
- I H Grave 25 Mabel Holland Grave aan Lilly Rupertus. Gedateerd Robinson, 10 april 1925. Zelfde adres als vorige. "Dear friend. Every time I have planned a visit to you, something has happened to prevent me! It is impossible to get Jean away from his garden + I have been working quite a lot there, but it never looks any different + is more like a new cemetery than anything else at present. Our love + best wishes for a happy Easter. It is a nice festa, isn't it! M+J Grave."
- I H Grave 26 Mabel Holland Grave aan Lilly Rupertus. Gedateerd Robinson, 21 april 1925. Zelfde adres als vorige. "Chère Amie, I am so sorry to have forgotten the name of the medicine promised! It is Sédoneurol Dehassey, + my doctor tells me to begin with 2 comprimées at night + 1 or 2 during the day. I hope you are preparing for Dieppe. If you can get over before, you know how delighted I shall be to see you! Kiss Pierra for me. We are so busy gardening. M.H.G."
- I H Grave 27 Mabel Holland Grave aan Lilly Rupertus. Antibes (Alpes Maritimes), gedateerd 11 februari 1926. Zelfde adres als vorige. "Yes! I am ashamed of myself dear friend, but c'est plus fort que moi! I cannot write letters!" Aan eind van de maand ziet men elkaar terug. Gezondheid, weer. "Love to you + Pierra from Lady Owen, + Jean + yr aff. M.H.G."
- I H Grave 28 Mabel Holland Grave aan Lilly Rupertus. Gedateerd Robinson, 29 juli [poststempel vrijwel onleesbaar, wellicht 1937, het handschrift is nogal veranderd in vergelijking met vorige kaarten]. Zelfde adres als vorige. "Chère Mme Cornelissen. Nous avons été

- contents d'avoir de vos bonnes nouvelles à tous. Ici, ça continue d'aller assez bien. Le progrès est lent, mais il se maintient et continue légèrement." ... "Nos amitiés. Mabel et J. Grave."
- I H Grave 29 [Mabel Holland Grave, blijkens handschrift] aan Lilly Rupertus. Prentkaarten-boekje van Criccieth (Wales) [zie boven 15 en 16]. Geen datering, postzegel weggeknipt [1918] Aan Mme Cornelissen, 141 Grande rue, etc..
- I H Grave 30 Ongeadresseerd en gedateerd prentkaartenboekje van Criccieth (Wales, met in hs. Fred Cornelissen opschrift: "Criccieth, Angleterre."
- I H Griffuelhes (1x)
- I H Griffuelhes 1 Griffuelhes (secr. C.G.T.) aan Christiaan Cornelissen. Zürich 25 juli 1907. Aan M. Cornélissen, 5 Rue de la Vallée du Bois. Clamart etc.. "Camarade, Un mot de cordial souvenir des camarades réunies sympathiquement à Zürich. Cordialité Griffuelhes. [in ander hss.:] "Fritz Brupbacher" en "Herzliche Grüsse an Sie, Ihre Frau & den kleinen Freddy, Ihr W. Züricher." [zie I H Züricher]
- I H Griot (2x)
- I H Griot 1 Alfred Griot aan Christiaan Cornelissen. Haarlem, 26 juni 1911. Aan M. Ch. Cornelissen, [doorgehaald:] 38 rue de Sèvres, Clamart, [verbeterd in:] Rue des Blagis, Bourg la Reine etc.. "Lundi, Chers amis. Le temps a passé vite ici, bien que nous n'ayons pas pu faire autant d'excursions que nous l'aurions voulu. Malgré le lait, le karnemelk, la pap (?) et tartines, ma femme a éprouvé assez souvent une lassitude générale qui nous a jusqu'à présent empêché de faire de longues voyages. Nous avons cependant été plusieurs fois à Amsterdam et nous avons même passé une soirée à `Flora'. C'est horrible n'est-ce pas. Bien à vous, Alfred Griot. 3 Berkenrodestraat Haarlem."

- I H Griot 2 Alfred Griot aan Christiaan Cornelissen. Haarlem, 29 juni 1911. Aan M. Ch. Cornelissen, Rue des Blagis etc.. "Jeudi, Chers amis, je quitte Haarlem seul demain matin. Ma femme, qui rien ne presse de rentrer, va rester ici une dizaine de jours encore. Je m'arrêtera en route à la Haye - où j'espère pouvoir rendre visite à votre amie [Carla Borrebach] - à Rotterdam et ensuite chez une soeur à Bruxelles, où je resterai jusqu'à mardi soir. Je suis allé à "De Arbeid" mais je n'y ai trouvé que Kolthek - le camarade parlant français étant malade- et nous avons eu beaucoup de peine à nous expliquer. J'écris à Van der Voo qu'il n'y a rien à faire pour la maison dont Dispar[?] m'avait parlé, mais que je pourrai peut-être en trouver un autre. Je m'en occuperai dès mon retour. Amitiés A. G[riot]."
- I H Griot 3 Mad[ame of Madeleine] Griot aan het echtpaar Cornelissen. Haarlem 10 juli 1911. Aan M M Cornelissen, Chemin des Blagis etc.. "Amitiés, à bientôt. Mad. Griot."
- I H Guérin (1x)[Zie ook I H Germaine]
- I H Guérin 1 J. Guérin, aan het echtpaar Cornelissen. Gedateerd Straatsburg, 30 november 1918. Aan monsieur et madame Cornelissen, 141, Grande Rue, etc.. "Mes meilleurs souvenirs et bien cordialement, J. Guérin." [met potlood notitie in hs. Lilly Rupertus:] "bonbons au tolu et codéine."
- I H Guérineau (11x)
- I H Guérineau 1 Louise Guérineau aan het echtpaar Cornelissen. Gedateerd Leysin, [Zwitserland], 7 maart 1914. Aan Monsieur et Madame Cornelissen, 141 Grande Rue, etc.. "Mes bons baisers à tous trois et mes amitiés à Michel et Jacques, L. Guérineau."
- I H Guérineau 2 Louise Guérineau aan het echtpaar Cornelissen. Sens (Yonne), 22 maart 1914. Zelfde adres als vorige. "Bons baisers, Louise."
- I H Guérineau 3 Louise Guérineau aan het echtpaar Cornelissen. Villeneuve-sur-Yonne, gedateerd pasen 1915. Zelfde adres

- als vorige. "Bonnes amitiés à tous. Louise Guérineau."
- I H Guérineau 4 Louise Guérineau aan Lilly Rupertus. Eyzin-Pines (Isère) 20 juni 1917. Aan Mme Cornelissen, 141 Grande Rue, etc.. "Mes chers amis, J'ai regrettée beaucoup de ne pouvoir me rendre à votre aimable invitation; car j'aurais bien aimé vous voir aussi que Jacques. Vous serez bien gentil de lui dire lorsque vous lui écrirez." Is herstellend in de Isère. "J'espère que vous allez tous bien et je vous embrasse bien fort. Louise."
- I H Guérineau 5 Louise Guérineau aan Lilly Rupertus. Vezelay (Yonne), 12 april 1922. Zelfde adres als vorige. "Nos amitiés, Zinnia, Frederic, Louise."
- I H Guérineau 6 Louise Guérineau aan Lilly Rupertus. Honfleur (Calvados), 7 augustus 1924. Zelfde adres als vorige. "Mes bonnes amitiés à tous. Louise Guérineau."
- I H Guérineau 7 Anna en E. Guérineau en anderen aan Lilly Rupertus. Auvers-sur-Oise, [?] [?] 1927. Zelfde adres als vorige. "Recevez tous les quatre nos bonnes amitiés, Anna Guérineau, E. Guérineau."
- I H Guérineau 8 E. en Zinnia Guérineau aan Lily Rupertus en Fred Cornelissen. Freland (Haut -Rhin), 1 augustus 1928. Aan Madame et Monsieur Frédéric Cornélissen, 141 Grande Rue, etc.. "Bonnes amitiés E.Guérineau, [in anders hs.:] Zinnia."
- I H Guérineau 9 Louise Guérineau en anderen aan Lilly Rupertus, Auvers-sur-Oise (Seine et Oise), 6 augustus 1930. Aan Madame Lilly Cornelissen 14 Grande Rue, etc..; door-gestuurd naar Hôtel de la ville d'Ys, Baie des Trépassés à Hoquet, Finistère. "Toutes nos bonnes pensées à toi et à ta famille." [in verschillende hss.:] "Louise, Zinnia, E. Guérineau, Frédéric."
- I H Guérineau 10 Louise Guérineau aan Lilly Rupertus. Modane (Savoie), [?] juli 1938. Aan Madame Cornelissen, 7 Rue Falconette Sèvres, Seine. "Amicale Pensée, Louise."
- I H Guérineau 11 E. Guérineau en Zinnia aan Jacques Reclus. Marseille St. Charles,[?] [?] 193[?]. Aan Monsieur Jacques Reclus, 3 Rue Lagrange, Paris. "Cordialement, E. Guérineau/Zinnia."

Collectie Cornelissen/Chichery

- I H Hausen (1x)
I H Hausen 1 Babby Hausen aan Lilly Rupertus. Drammen, gedateerd 19 oktober 1936. Aan Mrs. L. Reclus, 165 Grande rue, etc.. "Dear Mrs. Reclus" Dank voor kaart, B. is herstellende. "My best greetings to you and your son+daughter in low[!], from my sister+me, yours sincerely, Babby Hausen."
- I H Henseler (8x)
I H Henseler 1 Henseler aan Christiaan Cornelissen. Gedateerd Parijs, 9 februari 1910. Aan Monsieur Cornelissen, 38 Rue de Sèvres, Clamart, Seine. "W.G. Besten Dank für Ihre Brochure. Leider noch nicht gelesen. Möchte gerne Wilhelm [waarschijnlijk Willem Cornelissen] eine karte schicken von der Überschwemmung. Höre nachstens mal bei Ihnen ob seine Adresse immer noch dieselbe ist. Henseler."
- I H Henseler 2 Henseler en Froger aan het echtpaar Cornelissen. Stuttgart, 27 juni 1922. Aan Mons. Mad. Cornelissen, 141 Grand Rue, etc.. "Nos meilleurs Salutations , Henseler. Bien le bonjour a M. Reclus. Froger Jos." [zie ook I H Froger 2]
- I H Henseler 3 Henseler aan Lilly Rupertus. Chateau-Thierry (Aisne) 15 september 1923. Aan Madame Cornelissen, Grand rue 141 etc.. "Je suis arrivé au bout de mes vacances et je viendrai vous voir aussitôt de retour. Bien le bonjour à vous tous. Henseler."
- I H Henseler 4 Henseler aan Lilly Rupertus. Gedateerd Ullm, 3 augustus 1930. Zelfde adres als vorige. "Cher Mad. Cornelissen, ..." Dank voor kaart; hoopt dat alles goed komt en tot ziens. "Bons souvenirs et bonjour à tout la famille. Henseler."
- I H Henseler 5 Mevrouw Henseler [ander hs. dan vorige kaarten] aan Lilly Rupertus. Gedateerd Guipel (Ile et Vilaine), 31 augustus /poststempel 1932. Aan Madame Cornelissen, verder zelfde adres als vorige." Nous sommes ici en vacances. Notre santé va bien, nous pensons qu'il en soit ainsi chez vous. Recevez nos bonnes amitiés ainsi que Mr. Fredit [!]. Mme Henseler chez Mr Le Hampalarine

- à Guipel."
- I H Henseler 6 Mevrouw Henseler aan Lilly Rupertus. Guipel, [?] [?] 1935. Aan Madame Cornelissen, verder zelfde adres als vorige. "Chère Madame, ..." Vriendin mevr. Bodier zal kat ophalen. Groeten etc.."
- I H Henseler 7 Henseler aan Lilly Rupertus. Guipel, 3 september 1935. Aan Madame Cornelissen, 141 Grande rue, etc.. "Bin in Combourg, schreibe Ihnen sofort, entschuldigen Sie mich. Grüss, Henseler."
- I H Henseler 8 Henseler aan Lilly Rupertus. Besigheim (Dld) geen datum leesbaar. Zelfde adres als vorige. "Bien le bonjour à tout la famille. Henseler."
- I H Hoa (1x)
- I H Hoa 1 Steph. H. Hoa aan 'Madame' [Lilly Rupertus]. Gedateerd La Baule (Bretagne), 7 september 1930. Geen adressering. "Bien chere Madame ..." Dank voor bericht. Heeft Mr. Forest in Parijs om hulp voor uitgave gevraagd, evenals mevr. Ioanne Nether. Hoa zal binnenkort langskomen. Zijn Simone wordt binnekort aan de amandelen geholpen. "J'espère que chez vous tout va bien, que le Grand Monsieur Fred a bien joui de ses vacances si mérités et que la petite Pierra avait bati de grands chateaux qui lui ont fait penser de Reines. Très affectueusement Steph. P. Hoa."
- I H Heymann (1x)
- I H Heymann 1 Ilse Heyman aan Fred en Nora Cornelissen. St. Antonin (Tarn et Garonne), 18 maart 1942. Aan Monsieur et Madame Fred Cornelissen, 35 ave. St. Michel, Montauban (T&G). Bericht van aankomst; alles goed. "Ilse Heyman." [bijgeschreven:] "Meilleurs souvenirs Charles Merkel."
- I H Ishikawa (2x)
- I H Ishikawa 1 Sanshiro Ishikawa aan Jacques [Reclus]. Franse milit-

- aire postkaart, gedateerd 9 december 1915. Geen adres. "Cher Monsieur Jacques, ..." bedankt voor toezenden kranten, kan ze nu zelf bij de kiosk krijgen. "Veillez présenter à Mme et Mr. Cornelissen mes meilleurs compliments. Fraternellement votre S. Ishikawa."
- I H Ishikawa 2 Sanshiro Ishikawa aan Lilly Rupertus. Gedateerd Liancourt (Oise), 18 februari [1916]. Aan madame J. Cornelissen, 141 Grande Rue, etc.. "Cher Madame. Comment allez vous? ..." Bij aankomst had I. koorts, nu genezen. Hoopt dat de hele familie Cornelissen langskomt. "Veillez presenter les meilleurs compliment à Monsieur votre mari, Monsieur Jacques, et Petit votre fils. Fraternellement votre Sanshiro Ishikawa."
- I H Jaba (6x)
- I H Jaba 1 E. Jaba aan Jacques Reclus. Verzonden vanuit Ile d'Oléron in 1927. Aan Mr. Reclus, 141 Grand' rue, etc.. "Affectueux souvenir E. Jaba."
- I H Jaba 2 E. Jaba aan Lilly Rupertus. Reims, 28 december 1929. Aan Mme Cornelissen, 131 Grand Rue, etc.. "Meilleurs vœux pour 1929."
- I H Jaba 3 E. Jaba aan Lilly Rupertus en Jacques Reclus. St. Georges de Didonne [?] 1935. Aan Mme Cornelissen et J. Reclus, 141 Grande rue, etc.. "Remerciements et Souvenir amical. E. Jaba."
- I H Jaba 4 E. en Edmond Jaba aan Lilly Rupertus. Fontainebleau, 12 april 1937. Aan Mme Cornelissen, 141 Grande rue, etc.. "Un bonjour de nous tous, et bons souvenirs des vacances de Paques. E. Jaba, Edmond Jaba."
- I H Jaba 5 E. Jaba aan Jacques Reclus. Poststempel onleesbaar, afbeelding van Oléron. Aan Mr. J. Reclus, 141 Grand rue, etc.. "Cher Reclus, Nous arriverons à Paris le 14 Septembre. J'espère que vous viendrez nous voir le plus tôt possible. Bien à vous affectueusement. E. Jaba."
- I H Jaba 6 E. Jaba aan Jacques Reclus. Poststempel onleesbaar, afbeelding van Oléron. Aan Mr. J. Reclus, 141 Grand rue, etc.. "Un bonjour de la promenade."

- I H Joubet (2x)[leraar Duits van Fred Cornelissen op het Lycée Lakanal in Sceaux]
- I H Joubet 1 A. Joubet aan Fred Cornelissen. Nogent-sur-Marne 30 januari 1915. Aan Monsieur Cornelissen, Elève de 6e Lycée Lakanal, Sceaux, Seine. "Mon cher petit. J'ai été très touché du bon souvenir que tu m'as conservé - dis à tes camarades que je vais toujours bien et que je suis toujours de coeur avec mes élèves du 6e. Travaillez bien votre allemand; ce sera le meilleur moyen quand vous serez grands de combattre les "Boches" sur le terrain économique et industriel. Quant à l'écrasement militaire de l'Allemagne, vos aînés sont en train d'y pourvoir. Bien des choses à tes parents. Sentiments affectueux. Joubet."
- I H Joubet 2 A. Joubet aan Fred Cornelissen. Castres (Tarn), 22 juli 1917. Aan Monsieur Cornelissen. Elève au Lycée Lakanal, chez ses parents. Bourg-la-Reine. "Abs/ A. Joubet, Interprète militaire, Castres (Tarn). Mon cher petit. J'ai été réellement touché par le bon souvenir que tu gardes de moi. Je te félicite pour ton accessit de l'allemand, et aussi pour être 'versetzt' sans examen. Tu voudras bien présenter mes salutations à tes parents. Ta lettre est venue me retrouver à Castres où je suis occupé à lire et à conserver la correspondance des boches. Bon courage et bon souvenir, A. Joubet." Op kaart stempel van 'Dépot Principal des Prisonniers de Guerre Castres. Le commandant'
- I H Jouhaux (1x)
- I H Jouhaux 1 Léon Jouhaux en Dumoulin aan Christiaan Cornelissen. Washington (USA), gedateerd 6 november 1919. Aan Mr. Cornelissen, Bataille, 67 Quay de Valmy, Paris, France. [alleen afzenders]
- I H Ju Péon 2x
- I H Ju Péon 1 Nieuwjaarskaart zonder datering, adres en afzender. "Monsieur et Madame Ju Péon vous présentent leurs

- meilleurs voeux de bonne santé et de bonheur pour 1931." Beeldzijde prent van paard met Chinese bij-schriften.
- I H Ju Péon 2 Echtpaar Ju Péon aan Lilly Rupertus. Londen/Paddington, 23 augustus 1933. Aan Madame Reclus, 165 Grande rue, etc.. "Nos meilleurs souvenirs et nos amitiés à vous tous. Les Ju Péon. Londres, 22 Août 1933."
- I H Kampffmeyer,
Bernhard (15x)
- I H Kampffmeyer,
Bernhard 1 Berhard Kampffmeyer aan Lilly Rupertus. Meersburg (Dld), 3 oktober 1921. Aan Frau L. Cornelissen. [adres door zegel onzichtbaar] Bourg la Reine etc.. "Liebe Freundin, ..." Vakantiegroet aan Lilly en `aller Pariser Bekannten." ... "Mit herzlichen Gruss, auch an Tcherkesoffs. Ihre B. Kampffmeyer." [bijgeschreven:] "Adele. u ."
- I H Kampffmeyer,
Bernhard 2 Bernhard Kampffmeyer aan Jacques Reclus. [stempel op 1922 na onleesbaar, afbeelding Pfronten im Allgau (Dld.)] Aan Monsieur Jacques Reclus, 141 Grande rue, etc.. "Chers amis, une première salutation d'Allgau. J'ai dit à la maison que votre lettre avec prospectus me suit." Blijft enkele dagen in Allgau, daarna Tirol en Berlijn. Zal in die tijd prospectus redigeren en met broer en andere vrienden overleggen. "Bien cordialement aussi d'Adèle, B. Kampffmeyer."
- I H Kampffmeyer,
Bernhard 3 Berhard Kampffmeyer aan Lilly Rupertus. Tannheim (Tirol), 13 september 1922. Aan Madame Cornelissen, 141 Grande Rue. "Chers amis." Vakantiebericht, werkt aan prospectus voor Jacques.
- I H Kampffmeyer,
Bernhard 4 Berhard Kampffmeyer aan Lilly Rupertus. Plansee (Dld, Allgau). [alleen 1923 leesbaar] Zelfde adres als vorige. [klein, bijna onleesbaar geschreven:] "Liebe Freundin, ..." Vakantiegroeten uit Beieren, mededelingen over

gigantische geldontwaarding. Heeft artikel geschreven, wil Lilly het vertalen. "Haben sie Kropotkins "Ethik" bekommen." Weer en groeten aan allen. "B. Kampffmeyer u. Adele."

I H Kampffmeyer,

Bernhard 5 Berhard Kampffmeyer aan Lilly Rupertus. Tannheim (Tirol), 24 september 1924. Zelfde adres als vorige. "Chère amie, ..." Vakantiebericht, groeten aan "... vous, Jacques, votre fils et la petite Pierra." [Bijgeschreven in hs. Adele:] Over weer en landschap.

I H Kampffmeyer,

Bernhard 6 Adele Kampffmeyer aan Lilly Rupertus. Gedateerd Saalfelden (Oostenrijk), 7 september 1926. Aan Madme. Cornelissen chez Ms. Gouvet au Chonquet, Caumont par la Bouille (S.Inf), Frankreich. "Meine liebe Freundin. Ihr herzlicher Brief wurde uns nach München nachgeschickt, ich gab ihm vom Zuge nach Salzburg aus - wo wir uns 2 Tage aufhielten -gleich weiter an meine Nichte, die sich noch in Prevane a/d Ostsee befindet. Meine Nichte wird ihnen so schnell wie möglich Antwort geben. Wir würden es im Interesse meiner Nichte sehr begrüßen, wenn sie bei Ihnen wohnen könnte, es wäre ideal für sie. Werden Sie auch bei dem angegebenen Preis zurechtkommen? - Bernhard will sich hier in Saalfelden ein wenig ausruhen, am 11 möchte er schon in Wien sein wo er wieder viel arbeit für den Congress u. die daran anschliessende Reise findet. Hier sind wir im schönen Tirol, haben schönes, fast zu warmes Wetter. Ihnen, Jacques - Pierra gute Erholung wünschen Sie herzlich, Bernhard u Adele."

I H Kampffmeyer,

Bernhard 7 Bernhard Kampffmeyer aan Jacques Reclus. Gedateerd Keulen, 11 oktober 1927. Aan Mr Jacques Reclus chez Madame L. Cornelissen. Bourg la Reine, Grande rue 141 etc.. "Mon cher Jacques, ..." refereert aan congres IVVV in aanwezigheid van Albert Thomas afgelopen zomer. Thema werkeloosheid door rationalisering in industrie en kolonisatie door werkeloze arbeiders. B.K. wil adressen van serieuze mannen in Frankrijk "... économistes, chefs des syndicats etc. etc, qui

s'intéressent de cette question. Merci d'avance. Bien des choses pour Cornelissens [sic!], Pierra et vous. Cordialement votre B. Kampffmeyer. [Bijgeschreven:] Est-ce-que vous êtes maintenant avec Sellier et Mr Louis Le ?" [advocaat L'Etranger?; zie I H Benisch]

I H Kampffmeyer,

Bernhard 8 Adele Kampffmeyer aan Lilly Rupertus. Saalfelden (Oostenr), 29 september 1927. Aan Madame L. Cornelissen, Burg-la-Reine (Seine), Grande rue 141 etc.. "Liebe Freundin ..." Verslag reis per spoor en voet van Bregenz naar Saalfelden. "Wie geht es Ihnen, Fred u Jacques? Macht Berta gute Fortschritten im Französischen? Und die liebe kleine Pierra ist wohl gross geworden u. macht Ihnen viel Freude. Ihnen Allen herzlichste grüsse von Ihren Bernhard u Adele Kampffmeyer."

I H Kampffmeyer,

Bernhard 9 Bernhard Kampffmeyer aan Frida Rupertus. Gedateerd Saalfelden, 29 september 1927. Aan Mrs. Fr. Tcherkesoff. 27 Lawford road, Kentish Town, London N.W. "Liebe Freundin ..." Groeten vanuit Tirol. Jammer elkaar afgelopen voorjaar niet getroffen te hebben. Volgende keer beter, groeten, B.Kampffmeyer." [bijgeschreven:] "Herzliche Grüsse Ihnen u Ihr Nichte [Ecca?], Ihre Adele Kampffmeyer."

I H Kampffmeyer,

Bernhard 10 Bernhard Kampffmeyer aan Fred Cornelissen. Frankfurt, aank. 15 augustus 1929. Aan Mr. Freddy Cornelissen, 141 Grande rue, etc.. "L.F. ..." Wil voor zoon pension in buurt van de Sorbonne. Vandaar uit is hij vlug in Bourg-la-Reine. Groeten uit dorpje [Bernau bij Frankfurt a.M.]. Ihr Kampffmeyer."

I H Kampffmeyer,

Bernhard 11 Bernhard Kampffmeyer aan Lilly Cornelissen. La Mure d'Isère(Isère), 17 september 1929. Aan Madame L. Cornelissen, 141 Grande Rue, etc.. "Liebe Freundin!" Vakantiebericht. Willen op terugreis langskomen, graag bericht. Groeten, "B. Kampffmeyer."

I H Kampffmeyer,

Bernhard 12 Bernhard Kampffmeyer aan Lilly Rupertus. Bergischen Gladbach (Dld), 26 september 1931. Aan Frau L.

Reclus, 141 Grande rue, etc.. "Liebe Freundin!" Kan niet naar Parijs komen "Meine Bürohilfe u. Buchhalterin ist immer noch krank und kommt vor dem 15 Oktober nicht im Büro zurück. Ausserdem werden wir in den nächsten Tagen mit den Bau von sechs Häusern beginnen." Zit dus vast, wordt later. "Herzlichste Grüss, Ihr B. Kampffmeyer." [bijgeschreven:] hartelijke groeten van Adele en van juffr. Wulff.

I H Kampffmeyer,

Bernhard 13 Bernhard Kampffmeyer aan Lilly Rupertus. Fredeburg (Dld), 20 oktober 1933. Aan Frau Lilly Reclus, 165 Grande rue, etc.. "Liebe Freundin!" Dank voor tijdschriften hartelijke groeten "Ihre B.Kampffmeyer. Es wird immer schöner in Deutschland." [bijgeschreven:] "Wenn fahren sie zu Jacques. Herzlichste Grüsse, Ihre Adele."

I H Kampffmeyer,

Bernhard 14 Bernhard Kampffmeyer aan Lilly Rupertus. Berg. Gladbach, [geen leesbare datum]. Zelfde adres als vorige. "Liebe Freundin, ..." Dank voor brief en foto van Jacques. willen graag nog foto van Fred. Jammer dat het Lilly niet lukt naar Duitsland te komen. De K.'s gaan naar Beieren. Groeten van "Haus zu Haus, Ihr B. Kampffmeyer."

I H Kampffmeyer,

Bernhard 15 Bernhard Kampffmeyer aan Lilly Rupertus. Berg. Gladbach, [geen leesbare datum] Aan Frau L. Cornelissen, 141 Grande rue, etc.. "Liebe Feundin ..." Dank voor foto's, waar de kleine [Pierra] mooi op staat. "Aber Ähnlichkeit mit den Grossvater könne wir noch nicht entdecken. Gut getroffen ist Jacques' grosse Nase. Herzlichste Grüsse Ihnen allen, B. Kampffmeyer." [bijgeschreven:] "Ja, da wir nicht die Nägel und Ohren der Kleinen sehen können, ist schwer die Ähnlichkeit mit den Grossvater herauszufinden." Leuk met Fred via de foto kennis te maken. "Er gleicht Ihnen." Dank en groeten Adele.[op voorzijde in gothisch hs.:] ook groeten van frl. Wulff etc..

I H Kampffmeyer,

Bernhard 16 [alsnog toegevoegd: op grond van handschrift en initialen toegeschreven aan Bernhard Kampffmeyer]. Solingen

(Dld), 30 maart 1907. Aan M et Mme Cornelissen, Clamart près de Paris, Frankreich." "Chers cam. Ich habe Sie nicht vergessen sondern werde den prachtvollen Ostermontag in und bei Clamart stets in gutem Andenken bewahren." Stuur kaart met lokale arbeiders erop. Gaat met vrouw vakantiereisje naar Berlijn maken. "Daher heute nur viele Grüsse an Sie beide und alle andere Bekannten, die sich meiner noch erinnern, namentlich auch an Michels. Ihr B. K. [?]."

I H Kampffmeyer,
Hans (3x)

I H Kampffmeyer

Hans 1 H[ans] K[ampffmeyer] aan het echtpaar Cornelissen. Parijs, 5 januari 1904. Aan Mr. Christian Cornelissen et Mme Lilli Cornelissen Rupertus, 7 Avenue Schneider, Clamart. "Vielen Dank für die frohe Nachricht und herzliche Glückwünsche Ihne beiden. Hoffentlich ist Mama bald wieder bei Kraften. Dan wurde mich freuen persönlich Ihr Christkindel zu bewundern. Freundschaftl. Grüsse. Ihr H.K. Die Karte ist natürlich ein Paar Tage liegen geblieben. Entschuldigungen!"

I H Kampffmeyer,

Hans 2 Hans Kampffmeyer aan het echtpaar Cornelissen. Grindelwald (Zwitserl.), gedateerd 29 augustus 1912. Aan Mme Mr. Christian Cornelissen, Bourg la Reine près Paris, France. "Liebe Freunde! Sie sind mir wohl aus den Augen, aber nicht aus den Sinn gekommen und nun ich von Frl Z[üricher, zie I H Züricher] Ihre Adresse erfahr, sende ich Ihnen viel herz. Grüsse. Ich bin jetzt seit 1 Jahre Geschäftsführer des bad[ischen] Landeswohnungsverein, der auf meine Anregung gegründet wurde und die Wohnungsreform in Baden organisiert. Die Gartenstadtbewegung geht auch allenthalben gut vorwärts. Nach 5 jährigen Kampf hat die Gartenstadt Karlsruhe ihre Bautätigkeit begonnen. Ich wohne mit meiner Frau, meinen Mädchen (Ilse 4 Jahre) und meinem Bubchen (Hans 12 wochen) in eineme netten Haus der Gartenstadt (Adresse: Karlsruhe i B.

Gartenstadt) Hoffentlich komm ich nächstes Frühjahr nach Paris um meiner Frau die Stadt zu zeigen. Ich werde mich sehr freuen Sie wieder zu sehen! Viele herzl. Grüsse. Ihr Hans Kampffmeyer. Wie gehts Ihnen?" [op beeldzijde in rand:] "Herzliche Grüss, bald einmal schreibe ich Ihnen! Sind Sie wohl in diesen Regensommer auch in Schweizer nä gekommen. Ihre Berthe Züricher." [zie ook I H Griffuelhes 1 en I H Züricher]

I H Kampffmeyer

Hans 3 Hans Kampffmeyer aan Lilly Rupertus. Solden (Oostenr.), 27 juni 1928. Aan Mme L. Cornelissen, 141 Grande Rue, etc.. [Per expresse] "L.F.C. Wir kommen am Freitag nachmittags gegen 5 Uhr zu Ihnen. (Donnerstag nachts 10.55 kommen wir Gare de l'Est an) Ich habe uns zur Hotel angemeldet. Auf Wiedersehn. Ihr H. Kampffmeyer."

I H Kampffmeyer

Hans Jr.(1x)

I H Kampffmeyer

Hans Jr.1 Hans Kampffmeyer [zoon van Bernhard, zie I H Kampffmeyer Bernhard 9] aan Lilly Rupertus. Frankfurt a. M., 13 oktober 1931. Aan Mme Lilly Cornelissen, 141 Grande Rue, etc.. "Chère Mme Cornelissen." Bij terugkomst in Frankfort ouders en zus wel. Ursel gedraagt zich heldhaftig onder ziekte. "La situation politique en Allemagne est très compliquée." Wordt het de rechtse Hugenberg of een dictatuur van Brüning. "Aussi, le parti social-démocratique a exclus les chef de l'opposition gauche, lesquels ont fondé un nouveau parti 'Socialistische Arbeiterpartij' à laquelle mon père et moi allons adhérer probablement. [vervolg op beeldzijde ansicht:] Les meilleurs souvenirs à vous et aux autres. Beaucoup de bien de la part de mon père, votre Hans Kampffmeyer."

I H Keyzer (2x)

Collectie Cornelissen/Chichery

- I H Keyzer 1 Ali Keyzer aan Lilly Rupertus. Canterbury, 26 jul 1933. Aan Mme Cornelissen, 141 grande rue, etc.. "Ali Keyzer."
- I H Keyzer 2 Ali Keyzer aan Lilly Rupertus. Ribeauville (Haut-Rhin), 27 juli 1934. Zelfde adres als vorige. "Ali Keyzer. Haagweg 100, Rijswijk."
- I H Kolthek (2x)
- I H Kolthek 1 Harm Kolthek Jr. aan Fred Cornelissen. Gedateerd Almelo, 27 juli 1912. Aan Monsieur Freddy Cornelissen, p.a. Mr. Chr. Cornelissen, Bourg-la-Reine etc.. "Beste Freddy. Dit is een van de grootste textielfabrieken - ik meen haast van de allergrootste - van Twente. In het hoofdgebouw staan 2500 weefgetouwen van de allernieuwste constructie. In 2 vlak aangrenzende gebouwen staan nog 1100 getouwen. De fabriek heet Java, eigenaar is de familie ten Cate. Dit is misschien iets dat je interesseert uit Holland. In elk geval zal Pa het wel leuk vinden, want die kent Almelo en zijn arme fabrieksbevolking heel goed. Beste groeten van je vriend H. Kolthek Jr.."
- I H Kolthek 2 Harm Kolthek Jr. aan Lily Rupertus. Joinville-le-Pont (Seine), 4 augustus 1913. Aan Madam. Cornelissen, chez madam Mangé, Domme (Dordogne). "A! Bonjour de Joinville, waar ik de zondag doorbreng. Ik begin op streek te komen. Vele en hartelijke groeten van je vriend H. Kolthek Jr."
- I H Kose (1x)
- I H Kose 1 Echtpaar Kose aan Fred Cornelissen. Brest (Finistère), gedateerd 6 augustus 1929. Aan M. Fred Cornelissen, Institut de coop. intell, 2 R. Montpensier Paris. "Mon cher ami, ..." Aangekomen in Le Conquet voor vakantie. "Au revoir, peut-être à Amsterdam? A vous très cordialement M. Mme Kose." [komt voor als Dr. Jar. Kose te Praag in adresboekje van Fred Cornelissen]

- I H Krauss (1x)
I H Krauss 1 Käthe Krauss aan Lilly Rupertus. Parijs [?] november 1936. Aan Madame Lilly Reclus, 165 Grande Rue, etc.. "Verehrter Frau Reclus." Informeert naar ziekte van Lilly. R. Zelf door been immobiel: kan niet langskomen. Op voorzijde ook groeten van wederhelft 'Ott.[o]'
- I H Kruis(1x)
I H Kruis 1 G.G. Kruis aan Christiaan Cornelissen. Gedateerd Amsterdam 21 juli 1909. Aan Monsieur C. Cornelissen, 38 Rue de Sèvres, Clamart etc.. "Waarde Cornelissen. Ik moet u steeds nog melden, dat Posthumus mij vertelde, nadat ik postwissels aan u verzonden had, U feitelijk f.1 - in plaats van F. 075 had moeten zenden, 't verschil nu (0.25) zal ik u bij volgende gelegenheid wel toezenden. Hoe dat in elkander zit gaat mij niet aan en moet u maar met Posthumus uitvechten. Vindt U 't niet teekenend dat onze parlementaire vriend te Rotterdam waarschuwt tegen inmenging NAS inzake staatspensionering, mijns inziens naar aanleiding van uw artikel. Kam. groetend ook uw vrouw, uw. vr. G.G. Kruis, Rozengracht 164, Amsterdam, Holland."
- I H Lababidi (1x) Zie ook I K *Lababidy*
I H Lababidi 1 Salim Lababidi aan Fred Cornelissen. Beiroet, 5 december 1911. Aan monsieur Fréddy Cornèlissen, 14 Rue Blagis, Bourg-la-Reine etc.. "Salutations, votre sincère Salim Lababidi."
- I H Lannes (5x) Bevat behalve kaarten van Yette (Henriette) Lannes ook kaarten van haar mede op naam van haar latere man Henri Tracol. Yette was eerder de vriendin van Fred Cornelissen, die al bevriend was met Henri Tracol. [Zie ook het adresboekje van Fred Cornelissen en I H Tracol 1 en 2].

- I H Lannes 1 Henriette [Lannes] aan Lilly Rupertus. Warschau, 23 september 1928. [?] Aan Madame Cornelissen, 141 Grande rue, etc.. "Bien chère Madame. Nous voici rendu a Varsovie en parfait état de santé: je ne sais pas si Fred a eu le temps de vous écrire, il n'y pas une minute. Nous sommes royalement reçu et de voyage est vraiment délicieux. Je vous embrasse bien fortement, Henriette, à bientôt." [zie ook I G 3 b 15, Fred aan zijn moeder]
- I H Lannes 2 Y. Tracol [Henriette Lannes] aan Lilly Rupertus. Nice, 29 januari 1934. Aan Madame Reclus, 141 Grande Rue, etc.. "Chère Madame et amie, ..." Vakantiegroeten van `nous deux'. "J'espère que vos deux pensionnaires ne se sont pas trop mal comportés et ne vous donnent pas trop de mal." Komen zaterdag thuis, of Fred dan even wil bellen. Willen zondagmiddag `toutes les bêtes' komen ophalen. Groeten etc.. "Y. Tracol."
- I H Lannes 3 Yette en Henri Tracol-[Lannes] aan Fred Cornelissen. Lescun (Bas-Pyrenés), 13 september 1934. Aan Monsieur Fred Cornelissen, 141 Grande rue, etc.. "Mon cher Fred, ..." Vakantie groeten, weer, komen rond eind maand terug. "A bientôt, et bons souvenirs de nous deux, Yette et Henri Tracol."
- I H Lannes 4 Yette en Henri Tracol aan Lily Rupertus. Gedateerd Vigo (Spanje), 12 juli 1936. Aan Madame Reclus, 141 Grande Rue, etc.. "Nous serons à Paris le 16 ou le 17. Nous viendrons vous voir bien vite. A bientôt et meilleurs affections. Yete et Henri Tracol."
- I H Lannes 5 Yette Tracol-Lannes aan Lilly Rupertus. Gedateerd Antwerpen, 3 april 1939. Aan Madame Reclus, 141 Grande Rue, etc.. "Chère Madame et amie, Je suis navrée d'avoir quitté Paris sans être aller vous dire au revoir à Bg. la Reine." Drukte van vertrek. "Nous nous embarquerons ce soir sur un bateau brésilien, le Figuiere Campos, à destination de Rio." Na drukte tevredenheid over vooruitzicht 20 dagen rust. Zal schrijven. "Croyez à notre sincère affection. Yette Tracol."
- I H Lannes 6 Yette [Tracol-Lannes] aan Fred Cornelissen. [Biarritz, na 1930, juli 1936? zie 4] Geen adressering. "Cher vieux, excuse moi de tenir si tard ma promesse, mais ces pre-

miers jours de vacance sont passé si vite." Reisverslag.
"Et toi? J'espère que le bureau ne te donne pas trop de
travail, Gallié est-il parti ?" Terugreis 15e. "Henri
t'envoie bonnes amitiés, ta vieille et sincère amie,
Yette."

I H Laroni-Banère [?] (3x)

I H Laroni-Banère 1

Robert en G. Laroni-Banère aan Lilly Rupertus. Londen, 5 mei 1930. Aan
Madame Reclus-Cornelissen, 141 Grande Rue, etc..
Groeten en tot ziens van genoemde afzenders.

I H Laroni-Banère 2

Robert Laroni-Banère aan Lilly Rupertus. Shanklins (Wight, Engel.), 9
oktober 1931. Aan Monsieur F. Cornelissen, 141
Grande rue, etc.. "Cher monsieur, ..." In Parijs geweest,
te druk om iemand te zien. In soort woonboot in
november weer terug. Tot dan, groeten aan uw moeder.
Robert Laroni-Banère.

I H Laroni-Banère 3

G. Laroni-Banère aan [Lilly Rupertus]. Geen datering, Engelse ansichtkaart,
geen adres. "Chère Madame, ..." Over afspraak om op
de akademie te komen, groeten aan uw zoon, etc.. G.
Laroni -Banère.

I H Lehner (1x)

I H Lehner 1 Hanny Lehner aan Fred Cornelissen. Gedateerd Wenen
23 augustus 1934. Aan Monsieur Dr. Fred Cornelissen,
2 rue de Montpensier etc.. [doorgehaald en vervangen
door:] 165 grande Rue, etc.. Beleefde vakantiegroeten.

I H Leopold (1x)

I H Leopold 1 Ch. Leopold aan Fred Cornelissen. Aank. 8 september
[1909?]. Aan Frédy Cornelissen, 38 Rue de Sèvres
Clamart etc.. "Bons souvenirs et gros baiser, Ch.
Leopold."

Collectie Cornelissen/Chichery

- I H Levi (1x)
I H Levi 1 V. Levi aan Fred Cornelissen. Milaan, gedateerd 26 juli 1923. Aan Monsieur Fred Cornelissen, Bourg-la-Reine etc.. "Salutations cordiales et remerciements. V. Levi."
- I H Longlet 5x
- I H Longlet 1 M. Longlet aan Lilly Rupertus. [Dampart (Seine et Marne)], gedateerd 27 juli 1912. Aan Madame Cornelissen, Domme, Dordogne. "Merci de votre carte." Land prachtig, maar ver van Parijs. L. hoopt ijzeren gezondheid te krijgen. Druk, vakantie onzeker. "Amitiés, M. Longlet."
- I H Longlet 2 M. Longlet aan echtpaar Cornelissen. Gedateerd Dampart, poststempel 9 april 1913. Aan Monsieur et Madame Chr. Cornelissen, 14 r. de Blagis, Bourg la Reine. "Chers amis, nous sommes ici jusqu'à vendredi. Sans doute aurez vous bientôt à envoyer la suite des épreuves. Adressez à Paris, à moins que ce ne soit tout de suite du reçu de cette carte. Quelle est votre adresse après le 15? Amitiés. M. Longlet."
- I H Longlet 3 M. Longlet aan echtpaar Cornelissen. Gedateerd Foix (Ariège), 15 april 1913. Aan Mr. et Mme. Chr. Cornelissen, 141 Grande Rue, etc.. "Mes chers amis. Je vous ai envoyé il y a quelque jours une carte à votre ancienne adresse. Sans doute ne vous sera-t-elle pas parvenue. Nous espérons vous voir un de ces jours. Dans tous les cas, envoyer toujours Av. Reille la suite des épreuves. Amitiés. M. Longlet."
- I H Longlet 4 M. Longlet aan echtpaar Cornelissen. Gedateerd Foix (Ariège), 21 april 1913. Aan Mr. et Mme. Chr. Cornelissen, 141 Grande Rue, etc.. "Mes chers amis. Bien reçu, il y a quelque temps votre aimable carte de Franchard. Je suis pour quelque jours ici, en pétrin. Je rentre demain là-bas, mon travail terminé. A un de ces jours. D'ici un an. ... Amitiés à vous tous. M. Longlet."
- I H Longlet 5 M. Longlet aan echtpaar Cornelissen. Gedateerd Brindelwand (Zwitserland), 6 september 1913. Zelfde adres

- I H Longlet 6 als vorige. "Chers amis, ..." Vakantiegroeten.
M. Longlet aan onbekende. Ongedateerde, ongeadresseerde kaart met volgno. 2. in hs. L., met ondertekening M.L.. Beeldzijde Foix. Waarschijnlijk ook april 1915. Bericht over bezienswaardigheden. Met engels bijschrift in ander hs. over welbevinden.
- I H Lemaire (3x)
I H Lemaire 1-3 Vakantiegroeten van A. Lemaire aan Fred Cornelissen 2x, 1927 en 1928 en ongedateerd aan Madame Cornelissen.
- I H Le Père (2x)
I H Le Père 1 Jn. Le Père aan [Jacques Reclus]. Gedateerd L'Hay-les-Roses, 5 januari 1923. Geen adressering. "Cher Monsieur, Jean-Paul est grippé, il a été malade tous ces jours, il ne pourra sortir demain. Je regrette bien qu'il ne puisse pas prendre sa leçon." Goede wensen voor nieuwe jaar dank voor brief. "Meilleures amitiés, Jn. Le Père."
I H Le Père 2 Jean-Paul Lepère aan Jacques Reclus. L'Hay-les-Roses, [begin januari] 1922. Aan Monsieur J. Reclus, 141 Gde Rue, etc.. "Avec mes meilleurs vœux pour 1922, recevez Monsieur l'expression de mes sentiments respectueux et reconnaissants, Jean-Paul Le Père."
- I H Leroy (1x)
I H Leroy 1 G. Leroy aan Jacques Reclus. Ongedateerd uit Parijs verzonden. Aan Monsieur Reclus, 3 Rue Lagrange. Paris 5e. "Monsieur, ..." Afspraak met directeur kan niet doorgaan.
- I H Lion (1x)
I H Lion 1 M. Lion aan Mlle Le Père. Oostende (Belg.) 19 augustus 1912. Aan Mlle Le Père, rue des Tournelles, L'Hay Près Bourg-la-Reine etc.. "M.Lion."

Collectie Cornelissen/Chichery

- I H Lu (2x)
- I H Lu 1 Lu Chakwan en Madeleine Lu aan Lilly Rupertus. Echternach (Lux), 23 september 1932. Aan Madame Reclus et ses enfants, 141 Grande Rue, etc.. "Meilleurs Souvenirs, Lu Ckhakwan, Madeleine L."
- I H Lu 2 Lu Chakwan en Madeleine Lu aan Lilly Rupertus. Amsterdam, 17 juli 1937. Aan Madame Reclus et sa famille 141 ou 161 Grande Rue, etc.. "Voyage excellent. Meilleur souvenirs, Ma. Lu, Lu Chakwan."
- I H Marsaudon (3x)
- I H Marsaudon 1 Arlette en Yoel Marsaudon aan Fred en Nora Cornelissen. Gland (Zwitserl.), 3 februari 1937. Aan Mme, Mr F. Cornelissen, 1 square Léon Guillot, Paris 15e. "Chers amis, nous avons un temps superbe, printanier, mais les skieurs ne sont pas contents, car il y a très peu de neige." Mooie wandelingen "Sincères amitiés, Arlette, Yoel Marsaudon."
- I H Marsaudon 2 Arlette en Yoel Marsaudon aan Fred en Nora Cornelissen. Luxemburg, 17 juni 1937. Zelfde adres als vorige. "Nos plus amicales pensées. A. Y. Marsaudon."
- I H Marsaudon 3 Arlette en Yoel Marsaudon aan Fred en Nora Cornelissen. Liechtenstein, geen datum. Zelfde adres als vorige. "Nos amitiés sincères. A. et Y. Marsaudon. [J. Rouyer??]"
- I H Martin (4x)
- I H Martin1-2 Twee ongedateerde , ongeadresseerde kaarten met volgnummer 3 en 4, ondertekend met Jacq. Martin, aan Lilly Rupertus. Afbeeldingen van Baskenland. Martin deelt mee het te druk te hebben om te komen. "Veuillez, chère Madame, me rappeler du bon souvenir des vôtres. Bons baisers pour Pierra, et recevez mes affectueux

- souvenirs. Jacq. Martin."
- I H Martin 3 J. Madeleine Martin aan Lilly Rupertus. [zelfde hs. als 1 en 2] Gedateerd Le Chalet/Duingt [Savoie, bij Annecy], 14 september 1933. Aan Madame J. Reclus, 141 Gde rue, etc.. "Chère Madame, Je pense que vous êtes de retour à Paris à présent." Vakantieverslag , hartelijke groeten ook voor Pierra.
- I H Martin 4 J. Madeleine Martin aan Miriam Oatway. Geen adres verder, geen datum . Afbeelding Féricy (Seine-et-Marne) "Ma chère Miriam, ..." Dank voor kaart, indruk omgeving. "Bien à vous J. Madeleine Martin."
- I H Mesnil (1x)
- I H Mesnil 1 J. Mesnil aan Christiaan Cornelissen. Amsterdam, aank 16 augustus 1907. Aan Mr Cornelissen, 5 rue de la Vallée du Bois Clamart etc.. "Chers amis. Nous venons de passer une excellente quinzaine en Hollande. Mais je ne crois en que je pourrai vous y voir, car je dois être à Paris vers la fin d'août. Je n'ai plus rien entendu du congrès depuis longtemps. Mon adresse est encore à Anvers chez le Dr. Schamelhout Orijstr. 41. Cordialement à vous. J. Mesnil."
- I H Mercier (1x)
- I H Mercier 1 C. Mercier aan Lilly Rupertus. Ile de Yeu (Vendée), 16 oktober 1912. Aan Madame L. Cornelissen Rue de Blagis, Bourg la Reine. "Madame, ..." Brief van logementhouder van afgelopen vakantie, over gezondheid dochters. "... embrassez bien Frederic pour nous, bien des choses de notre part a Mr Cornélissen ainsi qu'à vous, on ne vous a pas oublie vous, les enfants causent souvent de vous. C. Mercier."
- I H Métin (17x) Albert Métin en zijn vrouw Noémi waren vanaf 1898 bevriend met Christiaan en Lilly Cornelissen-Rupertus.
- I H Métin 1 Noémi Métin aan het echtpaar Cornelissen. Parijs, 2

- januari 1904. Aan Madame Cornelissen [bijgeschreven:] et Monsieur Cornelissen, 7 avenue Schneider, Clamart. "Les meilleurs voeux et toutes nos amitiés et tout ce que l'on peut vous souhaiter de plus heureux. Dès que Monsr. Pierrot permettra, j'irai prendre directement des nouvelles. A vous de tout coeur. N. Métin."
- I H Métin 2 Noémi Métin aan Lilly Rupertus. Le Conquet (Finistère), 28 juli 1908. Aan Madame Cornelissen, 38 Rue de Sèvres, Clamart. "Le Conquet, jusqu'au 1e août. Chère amie, Nous passons Claude et moi trois semaines ici. Mon mari a du rentrer précipitamment." Wat Lilly doet. Dank voor toeristische informatie. "Bien affectueusement votre Noémi Métin."
- I H Métin 3 Noémi Métin aan Lilly Rupertus. Parijs, 27 oktober 1909. Zelfde adres als vorige. "Chère Madame, Quand viendrez-vous passer une après-midi avec moi? Comment allez-vous? Avez-vous eu de bonnes vacances? A vous très affectueusement N. Métin."
- I H Métin 4 Noémi Métin aan Lilly Rupertus. Parijs, 19 januari 1910. Zelfde adres als vorige. "Chère Madame, je reçois votre lettre, le mieux serait que nous causions ensemble car je suis dans une situation assez compliquée. Puis-je aller vous voir dimanche après-midi vers 6 ou 5 h. Nous causerions. Mon mari sera à Besançon. J'amènerai Claude. A vous très affectueusement, N. Métin."
- I H Métin 5 Noémi Métin aan Lilly Rupertus. Parijs, 29 juni 1910. Zelfde adres als vorige. "Chère Madame." Bezoek uitgesteld. Claude heeft bronchitis onder de leden. "Meilleurs amitiés. N. Métin."
- I H Métin 6 Noémi Métin aan Lilly Rupertus. Besançon (Doubs), 17 augustus 1910. Zelfde adres als vorige. "Avec tous mes remerciements à vous. N. Métin. Je pense rentrer à Paris lundi ou mardi prochaine."
- I H Métin 7 Noémi Métin aan Lilly Rupertus. Gedateerd Besançon, 26 oktober 1910. Zelfde adres als vorige. "Chère Madame." Komen 1 nov. terug, willen elkaar dan snel zien. "Je vous embrasse très affectueusement ainsi que Freddy. Amitiés à votre mari, Noémi Métin."
- I H Métin 8 Noémi Métin aan Lilly Rupertus. Parijs, 7 november 1910. Zelfde adres als vorige. "lundi. Chère Madame. Je

- vous attends avec le plus grand plaisir jeudi. S'il fait beau nous ferons faire aux enfants un tour de Luxembourg pendent que nous causerons à maison. Bien affectueusement à vous tous. N. Métin."
- I H Métin 9 Noémi Métin aan Lilly Rupertus. Tournon s. Rhône (Ardèche), 2 januari 1912. Aan Madame Cornelissen, 14 rue des Blagis, Bourg la Reine, Seine. "Chère Madame, Nous sommes ici depuis 8 jours déjà, mon mari a pu nous rejoindre 4 jours et nous reviendrons à Paris le 8 janvier. Merci de vos bons voeux et recevez tous les nôtres. Claude a été charmé de la lettre de Freddy et lui envoie son meilleur bonjour et tous ses remerciements. A vous trois de tout coeur. N. Métin."
- I H Métin 10 Noémi Métin aan Fred Cornelissen. Besançon, 19 augustus 1912. Aan Monsieur Freddy Cornelissen [doorgehaald:] Port-Joinville, Ile d'Yeu, Vendée; [vervangen door:] Bourg la Reine, Seine. "Mon cher Freddy, je suis très contente de voir que tu as fait un bon voyage, et j'espère qu'il fait beau temps." Weer ter plekke. "Claude joue dans notre jardin, elle a trouvé des garçons de 9 à 11 ans, les petits-fils du propriétaire." Veel kattedekwaad. "Embrasse ta maman pour Claude et moi. Notre bon souvenir à ton papa. N. Métin."
- I H Métin 11 Noémi Métin aan Lilly Rupertus. Parijs, 23 februari 1913. Zelfde adres als vorige. "Chère Madame. Puis je aller vous voir un moment le jeudi vers 3 h.? A vous bien affectueusement N. Métin."
- I H Métin 12 Noémi Métin aan Lilly Rupertus. Gedateerd Veneux , [bij Fontainebleau] (S. et. M.), 30 september [1913]. Zelfde adres als vorige. "Chère amie. Nous venons de passer 8 jours dans le Forêt de Fontainebleau." Weer slecht. "Nous rentrerons demain soir. Bientôt nous irons nous voir. Merci de toutes vos bonnes offres, nous étions trop [libre?] pour songer à vous. A vous nos meilleurs amitiés. N. Métin."
- I H Métin 13 Noémi Métin aan Lilly Rupertus. Gedateerd Hendaye (Pyrr.), 6 mei 1914. Aan Madame Cornelissen, 141 Grande Rue, etc.. "Avec notre meilleur souvenir et à bientôt. N. Métin. Claude embrasse bien son petit ami."
- I H Métin 14 Noémi Métin aan Lilly Rupertus. Gedateerd Besançon,

- 22 november 1914. Zelfde adres als vorige. "Chère Madame, Mon mari est parti pour le front avec son régiment le 31 oct, ils sont dans la région de Soissons, dans l'Aisne, j'ai eu de bonnes nouvelles ce matin. Je compte rentrer à Paris à la fin du mois. Je serai bien contente de vous voir tous, à vous de tout coeur N. Métin."
- I H Métin 15 Noémi Métin aan Lilly Rupertus. Gedateerd Le Canadel (Var), 21 april 1916. Zelfde adres als vorige. "Chère Madame. Nous sommes ici depuis une semaine bientôt, et jusqu'au 1r mai; avec un grand besoin de repos de grand air Claude et moi. Malheureusement mon mari ne peut venir nous rejoindre." Weer, omgeving. "A vous bien affectueusement N. Métin."
- I H Métin 16 Noémi Métin aan Lilly Rupertus. Gedateerd Besançon, 15 juni 1916. Zelfde adres als vorige. "Bien affectueuses voyages de Besançon d'ou nous rentrerons samedi prochain. N.M."
- I H Métin 17 Noémi Métin aan Lilly Rupertus. Gedateerd Propriété Revelat, St. Augustin près Nice, Alpes Maritimes, 20 april 1920. Zelfde adres als vorige. "Chère Madame. Nous avons quitté Paris, il y a une huitaine de jours, après loué notre appartement. Nous sommes dans la petite installation où ma belle-soeur passe ses jeudis et ses dimanches." Beschrijving optrek en tuin. "Nous y passerons l'été jusqu'au juillet puis nous irons en Bretagne chez Reine, comme l'an dernier! Amitiés à vous tous et bien affectueusement votre, N. Métin."
- I H Michels (4x)
- I H Michels 1 Robert Michels aan het echtpaar Cornelissen. Marburg, [?] 1906. Aan Monsieur et Madame Cornélissen, Clamart (Seine), 5 Avenue de l'Allée du Bois. "Werte Freunde! Sehr viele dank für das prachtige Bild sowie die Zeitungen. Sobald ich einmal eine ruhige Stunde finde, schreibe ich ausführlich. Es kann aber wohl einige Wochen dauern, da ich über alle Maßen zu tun habe. Mit herzlichen Gruß von Haus zu Haus, Ihr

- Robert Michels."
- I H Michels 2 Herinneringskaart aan maaltijd in Restaurant Dal in Clamart, gedateerd 20 april 1909, met de handtekeningen van Roberto Michels, Christian Cornelissen. L.E. Mariani, Ilona Mariani, Jori Cunea, H.M. Mucchi, Lucia Mucchi, L. Cornelissen Rupertus, Gisella Michels.
- I H Michels 3 Robert Michels aan Christiaan Cornelissen. Turijn, [geen leesbaar poststempel, gezien adressering, tussen juli 1908 en juni 1911, verwijzing naar tentoonstelling duidt op 1910: werelddtentoonstelling in Brussel.] Aan M. Chr. Cornelissen, 32 Rue de Sèvres, Clamart (Seine), Franzia. "Liebe Freund, herzliche Grüße Ihnen und Ihrer Frau sowie Freddy. Kommen Sie nicht zur Ausstellung? Was sagen sie zu meinem Soziologenbuch? Was macht Nettlau. Warum antwortet er Weber gar nicht. Lesen sie Italienisch? Ihr alter R.M."
- I H Michels 4 Robert Michels aan Lilly Rupertus. Basel, 24 december 1921. Aan Madame Cornélissen, 141 Grande Rue, etc.. "Ma chère amie, tous nos voeux les plus cordiaux à vous et à votre fils pour 1922. Nous avons été si heureux à vous avoir revu. N'oubliez pas de venir à Artegnod [?] passer l'été avec nous!!! Si vous voyez Christian, demandez-le s'il n'a pas reçu mon bouquin de chez Giard. Il n'a pas soufflé mot à ce sujet. Comment allez-vous? Nous avons fait un bon congrès à Londres, et sont voici plongés dans le travail [ec. plus profond] . Vos Roberto et Gisella." [bijgeschreven in ander hs.:] "Mille voeux sincères pour Noël et le Nouvel an de la part de Manon Michel."
- I H Moll (1x)[zou ook Wolf kunnen zijn]
- I H Moll 1 Lajla en Adolf Moll aan Fred en Nora Cornelissen. Gedateerd Praag, 1 augustus 1934. Aan Madame et Monsieur Fred Cornelissen, adres Societé des Nations, rue Alésia, [doorgehaald, vervangen door:] 165 Grande rue, etc.. "Chers Nora et Fred. Toutes nos félicitations et nos meilleurs voeux! Croyez que nous partageons votre bonheur. Lajla et Adolf Moll. [vid. I G 3 a 7 en I G 3 b 16-18 voor Lajla nog als vriendin van Fred]

- I H Montgrille (1x)
I H Montgrille 1 A. Montgrille aan Fred Cornelissen. Amiens, 10 december 1932. Aan Monsieur Fred Cornelissen, Société des Nations, 2 rue de Montpensier Paris. 1er. "Bon souvenir + [ondert]."
- I H Morand(2x)
I H Morand 1 A. Morand aan Fred Cornelissen. Megève (Hte Savoie), 20 augustus 1932. Aan Monsieur Fred Cornelissen, 165 Grande rue, etc.. "Merci de vos cartes, ..." Zeer geroerd. "J'ai commencé le questionnaire de Mlle Van Gennepe." Groeten etc., A. Morand.
I H Morand 2 A. Morand aan Lilly Rupertus. Megève, 25 [?] 1933. Aan Madame Reclus Cornelissen, Les Cornettes, La Chapelle d'Abondance, Hte. Savoie. Dank voor kaart, prettige vakantie, groeten etc.. "A. Morand, Jean Morand."
- I H Mottini (1x)
I H Mottini 1 Henriette Mottini aan Lilly Rupertus. Getekend Zafferana Etnea (Italië), 12 oktober 1931. Aan Mme. Reclus, 141 Grande Rue, etc.. "... un bon souvenir et un gros baiser pour la petite Pierre, Henriette Mottini."
- I H Nacht (1x)
I H Nacht 1 S. Nacht aan Christiaan Cornelissen. Gedateerd Rome, 28 oktober 1912. Aan M. Chr. Cornélissen, 14 rue des Blagis, Bourg-la-Reine etc.. "Cher camarade, J'ai reçu hier votre lettre conc. le congrès national des entrepreneurs en bâtiments. Je ferai les recherches demain et je crois pouvoir les trouver et vous les envoyer bientôt. Dites à Rondine [? of Roudine] qu'il me réponde au moins s'il a reçu les 15 balles que je lui ai envoyé. Ici ça

va mal, je vous écrirai les raisons plus tard. Poignée de main. S. Nacht."

I H Needham (2x)

I H Needham 1 Isabel Needham aan Fred en Nora Cornelissen. Marseille, gedateerd 10 oktober 1941. Aan M+Mme Cornelissen, Quakers Américains, 3 Rue Porte du Moustier, Montauban (Tarn et Garonne). "Dear Mr. and Mrs. Cornelissen." Groeten, weet nog niet wat te doen. Of de C's nog Quaker-diensten meemaken. "We'll be you in spirit. Very best wishes to all. Isabelle Needham."

I H Needham 2 Isabel Needham aan Fred en Nora Cornelissen. Gedateerd Marseille, 5 december 1941. Aan Mr. + Mrs Fred Cornelissen, 35 Rue St. Michel, Montauban (T. et G.). "Dear friends, ..." Carcassonne bezocht. Maakt plannen te vertrekken. Hoopt dat alles goed is, groeten. Isabel.

I H Nettleau (32) x

I H Nettleau 1 Max Nettleau aan het echtpaar Cornelissen. Riva d. Garda, gedateerd 21 april 1905. Aan M. t Mme. Cornelissen, 7, avenue Schneider, Clamart près Paris. "Chers amis -une bonne fête à vous tous et meilleurs salutations. M.N."

I H Nettleau 2 Max Nettleau aan het echtpaar Cornelissen. Amsterdam, gedateerd 20 december 1906. Aan M. et Mme. Cornelissen, 5 avenue du Bois Clamart etc.. "Dear friends, after my long silence allow me at least to greet you from Holland and wish you and the boy a happy Christmas. I was allways busy all this time and neglect correspondence, à bientôt. N."

I H Nettleau 3 Max Nettleau aan Christiaan Cornelissen. Werder [bij Berlijn], gedateerd 18 mei 1908. Zelfde adres als vorige. "Dear friends, I was glad to hear from you." Vleiende woorden voor de 5 jarige Freddy, dank voor diens kaart. Of ze de brieven willen oversturen, de brieven mogen uit de enveloppen in een nieuwe. Houd de enveloppen bij

- de kranten. [passage wijst er op dat De C's al voor N. verzamelden] Zal porto opsturen. "I travelled a fortnight but am in the village since this this day week. Many and best greetings. N."
- I H   Nettlau 4   Max Nettlau aan Christiaan Cornelissen. Wenen, aank. 13 augustus 1908. Aan M. Chrétien Cornelissen, homme de lettres à Publier (par Evian) Haute-Savoie, France. "Chers amis, ..." Beste wensen voor de vakantie, twijfelt of kaart aankomt. "Pour moi l'été passe très rapidement entre campagne et ville, forêt, jardin et cafés - mais sans les quais, comme à Paris. Salut à tou(te)s. N."
- I H   Nettlau 5   Max Nettlau aan Christiaan Cornelissen. Wenen, gedateerd 5 september 1908. Aan M. Chr. Cornelissen, homme de lettres (35?) rue de Sèvres etc.. "Chers amis, ..." Terug van goede vakantie? "J'espère que nous en causerons bientôt." In Wenen warm en regen. "Je vous salue tous. N"
- I H   Nettlau 6   Max Nettlau aan het echtpaar Cornelissen. [Wenen] 30 april 1909. Aan Mme. et M. Chr. Cornelissen, 38 rue de Sèvres Clamart etc.. "Chers amis. Vous avez votre nouvelle princesse [Juliana],- moi j'ai mon nouveau Sultan; tant de mieux nous sommes très heureux!" Bewonderend commentaar op Jong-Turken en hun mars van Salonika naar Constantinopel. Mooi voorjaar. Laatste vrije zomer voor Freddy voordat hij naar school gaat. Groeten etc.. N.
- I H   Nettlau 7   Max Nettlau aan Christiaan Cornelissen. Gedateerd Ansee (Stierm. Oostenr.), 11 mei 1909. Aan M. Chrétien Cornelissen, verder zelfde adres als vorige. "Chers amis, ..." Beschrijving vakantieomgeving. Speciale groeten voor Freddy. Groeten etc..
- I H   Nettlau 8   Max Nettlau aan het echtpaar Cornelissen. Wenen, 1 augustus 1909. Aan M. et Mme. Chrétien Cornelissen, verder zelfde adres als vorige. Chers amis, ..." bedankt voor kaart, groeten terug; "... le vieux monde nous réserve du reste quelques bonnes surprises comme celle de la semaine passée, qui est hors ligne et me laisse enthousiaste malgré mon pessimisme." N. is terug uit Bad Ischl in Wenen. "Voulez vous suscrire pour moi à

- l'Action si elle parait imminent? Trois mois? Si oui: dites un mot s.v.pl. et j'enverrai les frais. Meilleurs salutations. N."
- I H Nettlau 9 Max Nettlau aan het echtpaar Cornelissen. Gedateerd Genève, 10 oktober 1909. Zelfde adres als vorige. "Chers amis, avec l'automne c'est toujours moi qui arrive; j'espère vous voir bientôt tous en bonne santé. J'aurai la même adresse à Paris, j'en suis presque sûr." Zullen elkaar dus binnenkort zien . "Meilleurs salutations. M.N. Salut à Freddy."
- I H Nettlau 10 Max Nettlau aan het echtpaar Cornelissen. Gedateerd Londen, 14 december 1909. Zelfde adres als vorige. "Dear friends, I heard yesterday from mrs. T[cherkesoff] that two of you have not been quite well lately. I was glad to hear that you are all well again. This winter is passing along so very quick to me. Xmas has nearly come, I must start on my wanderings and I am hardly settled here." [Slot onleesbaar] "Best greetings N."
- I H Nettlau 11 Max Nettlau aan het echtpaar Cornelissen. Gedateerd V. [Wenen], 28 december 1909. Zelfde adres als vorige. "Chers amis, ..." Nieuwjaarswensen en tot spoedig. N.
- I H Nettlau 12 Max Nettlau aan Lilly Rupertus. Gedateerd Monaco, 28 februari 1910. Zelfde adres als vorige. "Chers amis, c'est beau ici ..." Net zomer. "Je rentre à P. dans une semaine et espère Vous voir tous en bonne santé. Meilleurs salutations, M.N."
- I H Nettlau 13 Max Nettlau aan het echtpaar Cornelissen. Gedateerd Nice, 16 februari 1910. Zelfde adres als vorige. "Chers amis, si je ne suis pas à Paris ni ne viens à Clamart, c'est que je suis tout simplement à Nice. C'est la première fois que je vois les merveilles du Midi, le printemps et même l'été en hiver." N. Lyrisch over streek en klimaat. "Mais je vais rentrer à Paris dans quelques jours pour y passer le mois de mars; alors j'aurai le plaisir de vous voir et de vous raconter mes voyages. Salutations à FREDDY (l'artiste) et à vous, M.N."
- I H Nettlau 14 Max Nettlau aan het echtpaar Cornelissen. Gedateerd Wenen, 29 juni 1910. Zelfde adres als vorige. "V. même adresse que les autres étés. Chers amis. ..." Na lange tijd levensteken. Over wonen. "C'est à quelque distance de

- Vienne, mais facilement accessible." Mooi. "Vous allez tous bien, n'est-ce pas, et vos amis de L[ondres] et mons. D[jabadari] de même, je l'espère. Rien de nouveau. Meilleurs salutations. N."
- I H Nettlau 15 Max Nettlau aan het echtpaar Cornelissen. Gedateerd Genève, 20 september 1910. Zelfde adres als vorige. "Chers amis, me voici déjà à Genève que j'ai de la peine à quitter dans le temps superbe qu'il fait. Mais le calendrier avance sans pitié. J'espère trouver mes amis à Paris en bonne santé." Ziet er naar uit, groeten, N.
- I H Nettlau 16 Max Nettlau aan het echtpaar Cornelissen. Wenen, gedateerd 16 april 1912. Aan M. et Mme. C. Cornelissen, 14 rue des Blagis, Bourg-la-Reine (Seine) près Paris, France. "Chers amis -un bon voyage - que de neige en route - " In Wenen mooi weer. "Je vous salue tous." [toegevoegd in hs. N.:] "Will these violet stamps soften the suffragist feelings of Mrs T[cherkesoff]? - Le monument sur la carte est celui de Strauss et Lanner (la Valse viennoise)."
- I H Nettlau 17 Max Nettlau aan het echtpaar Cornelissen. Londen, Kentish Town, 25 december 1912. Zelfde adres als vorige. "Nieuwjaarswens vanuit Londen. volgende maand naar Parijs. "Meilleurs salutations. M.N."
- I H Nettlau 18 Max Nettlau aan Lilly Rupertus en Fred Cornelissen. Wenen, gedateerd 28 juli 1922. Aan Madame Cornelissen et Freddy, 141 Grande Rue, etc.. "Surprise et visite les plus agréables; regrette que vous n'y soyez pas. Avons vu et allons revoir Hans Kampffmeyer. Salutations à Vous deux. M. Nettlau." [bijgeschreven in ander hs.] "M. Pierrot."
- I H Nettlau 19 Max Nettlau aan Jacques Reclus. Wenen, gedateerd 28 juli 1922. Aan Monsieur J. Reclus, 141 Grande rue, etc.. "Beaucoup de salutations a Vous et à Vous tous, M. Nettlau." [bijgeschreven:] "M. Pierrot."
- I H Nettlau 20 Max Nettlau aan Christiaan Cornelissen. Wenen, gedateerd 28 juli 1922. Aan Mr. Cornelissen, hôtel de Penthière, 15 rue de Penthière Sceaux, Seine, Frankreich. "Meilleurs salutations; à quand votre visite et enquête? M. Nettlau." [bijgeschreven:] "M. Pierrot."
- I H Nettlau 21 Max Nettlau aan Lilly Rupertus. Gedateerd Wenen, 22

- december 1925. Aan Mme L. Cornelissen, 141 Grand rue, etc.. "Madame, j'ai votre bonne lettre. Pour cette fois ne recevez que cette carte avec mes voeux pour la nouvelle année. Je suis bien, comme toujours, le grand froid est parti, il ne m'a pas fait du mal. Je vous salue bien, comme par vous tous les amis et à Londres. M.N. [bijgeschreven:] Pierra verra le printemps sur cette carte; il viendra."
- I H   Nettlau 22   Max Nettlau aan Lilly Rupertus. Gedateerd Barcelona, 7 mei 1928. Zelfde adres als vorige. "Dear Mrs. C. , so my great journey has come about and I passed 8 days already in this extremely pleasant city, among very kind people and admiring all the flowers, roses etc., in full bloom. But I also do 15 hours work a day on old papers and books and the materials are immense. I shall be busy till the very end of may, and shall leave then really regaining a rest, for I work hard. I begin to think that I shall be so run out that I will only try to see P. R[eclus]. at Domme, and perhaps somebody quite in the south, and will then return straight home by Geneva. It would be a pity to hurry about Paris and suburbs in a state of almost exhaustion. I ought to go there another time quite fresh, without these 5 weeks of hard work [onleesbaar]. I fear it will come like this. I do not know myself what may happen. Yours with very best wishes, M.N."
- I H   Nettlau 23   Max Nettlau aan Lilly Rupertus. Gedateerd Wenen, 17 maart 1930. Zelfde adres als vorige. "Dear Madam, delighted of your good news. As to the introduction, it is a good idea, but I will not yet think definitively about it and leave this in suspension. But I disagree about the tartes: with every confidence in domestic talent I should prefer to leave to the patissier as of old and look forward to this. The little lady also perhaps, would not agree to being a `new edition' of a little boy -should not dare to suggest this to a modern female being, however small. Very best greetings. N."
- I H   Nettlau 24   Max Nettlau aan Lilly Rupertus. Gedateerd Zürich, 16 juni 1930. Aan Mme. L. Jacques Reclus, 141 Grande Rue, etc.. "Madam and dear friend, after two days in

- Geneva I am here for a week, winding up this most pleasant an interesting journey, in the company of some more books and papers and of equally excellent friends here. My best wishes to you and all of you." Weer. "Greetings to all and to Pierra. M.N."
- I H   Nettlau 25   Max Nettlau aan Lilly Rupertus. Gedateerd Wenen, 13 september 1930. Aan Madame Lilly Cornelissen, Hotel de la Ville d'Ys, Baie des Trépassés (Finistère), [doorgehaald en vervangen door:] 141 Grande Rue, etc.. "Madam, ..." Hoopt dat vakantie met Pierra en Fred aangenaam is. "I hope that the gaiety of Pierra and the sheer realism of Fred C. will for the time relegate the trépassés to their rest and that you will all have a good time. I had good news from your sister. Best wishes to all and to you, M. Nettlau."
- I H   Nettlau 26   Max Nettlau aan Lilly Rupertus. Gedateerd Barcelona, 16 mei 1931. Aan Madame L. Cornelissen, 141 Grande Rue, etc.. "37 calle de Guinardo, Barcelona. Madam, I am here once more with those dear friends, having arrived on april 30, so there is not yet any question of leaving here; of this I shall tell you later. These two sundays, 8 and 15, we were all at gatherings of friends in the woods, some housands, delightful picknicks, and next sunday there may be an excursion much farther away, to the mountains. Some happy weeks for me. My health is good. I hope you also are well, all, in all continents and at home. Greetings to Pierra, yours sincerely M.N." [op beeldzijde in hs. M.N:] " The man on the stamp is dear Pablo Iglesias ....."
- I H   Nettlau 27   Max Nettlau aan Lilly Rupertus. Gedateerd Barcelona, 13 juni 1931. Aan Madame L. Cornelissen, 14 Grande Rue, etc.. "Dear friend, my time is up and by the middle of next week. I shall be with our old friends in the North of Paris - as the previous time. Of course I shall like to visit you and perhaps also to see your sister, not to mention Miss Pierra." Wil niet om etenstijd komen, maar Lilly moet maar schrijven `to our old friends' wanneer het uit zal komen. "M.N."
- I H   Nettlau 28   Max Nettlau aan Lilly Rupertus. Gedateerd Barcelona, 18 mei 1935. Aan Mme L. Cornelissen eclus, 165 (141)

- Grande rue, etc.. "37 calle Escorualbo. (Guinardó)
Madame, je suis ici depuis le 27 avril chez mes bons
amis." Weer koud en guur, N. verkouden. Beste wensen
etc.. "M. Nettleau."
- I H Nettleau 29 Max Nettleau aan Lilly Rupertus. Wenen 28 juni 1937.
Aan Madame L. Reclus, 165 Grande Rue, etc.. "Ma-
dame, heureux de vous voir réunis. Je serai certaine-
ment ici en juillet, chez moi - sans téléphone. Prêt à me
rendre à gare ou hôtel, disposant de mon temps. Date et
lieu précis -c'est tout ce qu'il faut." Zullen elkaar vast
ontmoeten. Nettleau verheugt zich daar zeer op. "Cette
cour salue votre 165 imperishable et je vous salue tous.
N."
- I H Nettleau 30 Max Nettleau aan Lilly Rupertus. Wenen, gedateerd 8
juli 1937. Aan [in hs. Jacques Reclus:] Frau Reclus,
Zimmer 19, Pension Wetterstein, Seefeld i. T[irol]. [In
hs. Jacques Reclus:] "Le 8 juillet 37. Ma chère Lilly,
Voici une carte que notre ami Nettleau m'a donné pour
toi. Nous dinons ensemble ce soir en causant agréa-
blement. Ton J." [in hs. M.N. :] "Madame, la carte
arriva trop tard, mais nous sommes ensemble quand
même, et très bien, ce jour et soir de jeudi. Vous êtes
dans un beau pays, à en juger par Votre belle carte
postale. Salutations c'ales. One alway feels stupid when
invited to write something gently on a card. I do. N."
- I H Nettleau 31 Max Nettleau aan Lilly Rupertus. Getekend Wenen, 12
juli 1937. Aan Madame Lilly C. Reclus. Pension
Wetterstein, Seefeld (Tirol). "Madame, du moment que
J.R. parlait de partir pour Salzburg, où il pleut toujours,
il y eu la pluie aussi à Vienne et même le froid - ce
matin, lundi, 6 ° R. A Seefeld, il y aura peut être de la
neige, c'est toujours comme cela pour Salzburg."
Uitweiding over `Landregen' daar. Jammer dat J.R. zich
daar in stort tegen advies M.N. "Salut à vous tous. N."
- I H Nettleau 32 Max Nettleau aan Lilly Rupertus. Wenen, 14 juli 1937.
Zelfde adres als vorige, [zonder C. tussen Lilly en
Reclus; adres doorgehaald en vervangen door:] 165
Grande-Rue, etc.. "Madame ..." Maakt grappen over zijn
aanklacht tegen de regen, die het mooie weer moet
terugbrengen. Looft verder het prachtige Duits, `la

langue malheureuse' van Lilly. Vraagt belangstellend naar Frida, die 'crowded out' was in het drukke gesprek, waar ze is etc.. "Best wishes. M.N."

- I H Oatway (7x)
- I H Oatway 1 Miriam Oatway aan Lilly Rupertus. Gedateerd Ipswich, 16 mei 1931. Aan Madame Cornelissen, 141, Grande Rue, etc.. Vakantieverslagje. "Bien des amitiés, Miriam."
- I H Oatway 2 Miriam Oatway aan Fred Cornelissen. Gedateerd Bosham (Engel.), 31 mei 1931. Aan Fred Cornelissen, verder zelfde adres als vorige. "Knowing your taste for boats, I think this may please you." Vakantieverslag. "Yours Miriam."
- I H Oatway 3 Miriam Oatway aan Frida Rupertus. Gedateerd Bosham, 31 mei 1931. Aan Mme Tcherkessov chez Mme Cornelissen, verder zelfde adres als vorige. Vakantiegroet. "With love, Miriam."
- I H Oatway 4 Miriam Oatway aan Lilly Rupertus. Gedateerd Bosham, 31 mei 1931. Aan Mme Tcherkessov chez Mme Cornelissen, verder zelfde adres als vorige. Vakantiegroeten. "Bien des amitiés Miriam."
- I H Oatway 5 Miriam Oatway aan Lilly Rupertus. Newcastle-on-Tyne (Engel.), 15 april 1933. Aan Madame Reclus, [doorgehaald:] 165 Grande rue, [vervangen door:] à Domme, Dordogne. "Thank you for the card of Domme." Vakantiegroeten. "Love Miriam."
- I H Oatway 6 Miriam Oatway aan Lilly Rupertus. Staines (Middlesex, Engel.), 7 september 1933. Aan Madame L. Reclus, 165 Grande rue, etc.. Vakantiegroeten. "Love to you and Pierra from Miriam."
- I H Oatway 7 Miriam Oatway aan Frida Rupertus. Staines (Middlesex, Engel.), 7 september 1933. Aan Madame Tcherkesoff chez Madame Reclus, verder zelfde adres als vorige. Vakantiegroeten als vorige. "G. sends love with me. Miriam."

- I H Ouang (1x)
I H Ouang 1 Ouang Lien Tseng aan Lilly Rupertus. Lyon [?, gezien de adressering na 1932] Aan Mme Reclus, 165 Grande Rue, etc.. "Meilleur souvenir de Lyon. Ouang Lien Tseng. Institut Franco-Chinois St. Just, Lyon."
- I H Ourisson (3x) Kennis van Lilly Rupertus uit Domme
- I H Ourisson 1 Colette Ourisson aan Lilly Rupertus. Avignon, getekend 27 oktober 1940. Aan Madame Reclus, Domme, Dordogne. Beste wensen voor '41. "Nous passons quelques jours avec tous nos amis expulsés d'Alsace. Ils sont plein de cran et gonflés à bloc [vol goede moed] - Serons de retour à Domme le 2 janvier. Meilleurs amitiés de tous. xxx pour Tommy-cat. Colette Ourisson."
- I H Ourisson 2 Colette Ourisson aan Lilly Rupertus. Avignon, 14 april 1941. Zelfde adres als vorige. Goed aangekomen. Weer. Weerzien met vrienden uit Elzas. Hopen snel vrienden in Domme weer te zien. Ook groeten aan 'madame votre soeur'.
- I H Ourisson 3 Colette Ourisson aan Nora Cornelissen-Bjune. Avignon, 16 april 1942. Aan Madame Cornelissen, c/o Madame Reclus, Domme Dordogne. "Chère Norah, ..." Komen zaterdag terug, opgewekt verslag over eten en drinken, vlees op de bon. "Meilleurs amitiés à vous, votre mari et Virgilie. Colette."
- I H Pei (1x)
I H Pei 1 Pei Yung aan Madame [Lilly Rupertus] Geen adres, gedateerd 18 maart 1935. Foto met op achterzijde: "Ma chère madame C'est la maison où je demeure. Mille souvenirs de Pei Yung." [zie ook I H Chang Tcheng]
- I H Pericard (1x)
I H Pericard 1 [?] en A. Pericard aan Christiaan Cornelissen. Fontainebleau, 27 april 1913. Aan M. Cornélissen, Bataille

Collectie Cornelissen/Chichery

Syndicaliste, 10 Bd. Magenta, Paris. "Amitiés, Pericard/A Pericard."

- I H Piay (1x)
I H Piay 1 H. Piay aan Jacques Reclus en Lilly Rupertus. Boulogne-sur-mer, 19 maart 1937. Aan Mr. et Mme. Reclus, 165 Grande Rue, etc.. "Meilleurs souvenirs de Boulogne, H. Piay."
- I H Picart (1x)
I H Picart 1 A. Picart aan Christiaan Cornelissen. Geen datering of stempel. aan M. Cornélissen, La bataille syndicaliste, 10, B.ard. Magenta, Paris 10e. "Salut amical, [onleesbare handtekening, wellicht E. Morel], A. Picart." Met tekening van vuurspuwende draak of griffioen, achtervolgd door twee krijgslieden, achtervolgend een derde krijgsman. Beeldzijde opname van Berck-Plage (Pas-de-Calais).
- I H Pierrot (58)x
- I H Pierrot 1 Marc Pierrot aan Christiaan Cornelissen. Roanne (Loire), 19 juni 1905. Aan Mr. Cornelissen, 7 avenue Schneider à Clamart, Seine. "J'ai fait ici 28 jours de service militaire. M. Pierrot."
- I H Pierrot 2 E. Pierrot [echtgenote van Marc] en haar dochter Cécile aan dochter Henriette. Aan Madame Cornelissen, pour Mlle. Henriette Pierrot, 5 r. de la Vallée du Bois, Clamart (Seine). [in hs. Cécile:] "Merci pour ta carte postale. Cécile." [in hs. E. Pierrot:] "Mille baisers de nous tous. Nous espérons que tu as passé une bonne journée. Toutes nos amitiés à Mr. et Mme Cornelissen et un baiser pour Freddy. Ta mère E. Pierrot."
- I H Pierrot 3 E. Pierrot aan haar dochter Henriette. Parijs, 29 maart 1907. Zelfde adres als vorige. [in hs. E. Pierrot:] "Mille baisers de nous tous."
- I H Pierrot 4 Henriette Pierrot aan Christiaan Cornelissen. Charleville (Ardennes), 22 juni 1907. Aan Monsieur Cornelissen, 5

- Rue de la Vallée etc.. "Sommes arrivées 6 heures, Henriette."
- I H Pierrot 5 Henriette Pierrot aan Lilly Cornelissen. Charleville, 19 augustus 1907. Aan Madame Cornelissen, 5 rue de la Vallée etc.. "Henriette"
- I H Pierrot 6 Henriette Pierrot aan Lilly Cornelissen. Charleville, 30 augustus 1907. Aan Madame Cornelissen, 5 rue de la Vallée etc.. "Chère Madame. Maman est ici depuis dimanche. Nous allons tous bien. Je vous embrasse avec Freddy. Henriette Pierrot."
- I H Pierrot 7 E. Pierrot aan Lilly Rupertus. Gedateerd Tunis, 13 december 1907. Zelfde adres als vorige. "Tunis etc.. Chère Madame et amie, je vais mieux, je suis ravie de voir tant de splendeurs." Zonnig en warm, Geroerd door lieve brief, dank. "A bientôt et bonne santé pour tous. Tout à vous. E. Pierrot."
- I H Pierrot 8 E. Pierrot aan Fred Cornelissen. Gedateerd Tunis, 16 december 1907. Aan Monsieur Frederic Cornelissen, verder zelfde adres als vorige. "Amitiés, E. Pierrot."
- I H Pierrot 9 E. Pierrot aan Fred Cornelissen. Gedateerd Tunis, 20 december 1907. Zelfde adres als vorige. "Salut fraternel, E. Pierrot."
- I H Pierrot 10 E. Pierrot aan Fred Cornelissen. Gedateerd Tunis, 23 december 1907. Zelfde adres als vorige. "Poignée de main, E. Pierrot."
- I H Pierrot 11 E. Pierrot aan Fred Cornelissen. Gedateerd Tunis, 27 december 1907. Zelfde adres als vorige. "Je vous salue! E. Pierrot."
- I H Pierrot 12 E. Pierrot aan Fred Cornelissen. Gedateerd Tunis, 30 december 1907. Zelfde adres als vorige. "Bonne année."
- I H Pierrot 13 [E. Pierrot] aan Fred Cornelissen. Gedateerd Tunis, 1 januari 1908. Zelfde adres als vorige. "Bonjour camarade!"
- I H Pierrot 14 E. Pierrot aan Fred Cornelissen. Gedateerd Tunis, 4 januari 1908. Zelfde adres als vorige. "Une poignée de main, E. Pierrot. P.S. Reçu votre lettre. Mille remerciements. Je répondrai bientôt. Cordialement à vous tous. E. Pierrot."
- I H Pierrot 15 E. Pierrot aan Lilly Rupertus. Gedateerd 13 januari 1908. Aan Madame Cornelissen, verder zelfde adres als

- vorige. [tekst gehavend doordat de afbeelding is uitgeknipt. hs. is van E. Pierrot] "Amitiés à Mr. Cornelissen a au ... le 13 janvier 1908, baiser pour Freddy ... Madame, j'espère que vous ... enfin remise de vos émotions ... fatigues causées par la maladie ... Freddy. Rejouissez vous donc ..."
- I H Pierrot 16 E. Pierrot aan Fred Cornelissen. Gedateerd Tunis, 5 februari 1908. Zelfde adres als vorige. "Bonne santé, E. Pierrot."
- I H Pierrot 17 E. Pierrot aan Fred Cornelissen. Gedateerd Tunis, 14 februari 1908. Zelfde adres als vorige. "Meilleure santé, E. Pierrot."
- I H Pierrot 18 E. Pierrot en Henriette Pierrot aan Lilly Rupertus. Gedateerd St. André en Terre-Plaine, par Cussy-les-Forges (Yonne), 28 mei 1908. "Bonjour Madame, nous allons bien, comment allez-vous. Bonjour à Mr. Cornelissen et à Freddy. Je vopus embrasse tous. Henriette." "Salut cordial à vous trois. Quand allez-vous en Savoie. Bien à vous. E. Pierrot ." [In hs. E Pierrot:] "Chers amis, je m'aperçois que cette carte n'est pas parti. Le bonjour, beaucoup de salutations de nous tous."
- I H Pierrot 19 Henriette en Cécile Pierrot aan Lilly Rupertus. Yport (Seine inf.), 1 juni 1910. Aan Madame Cornelissen, 38 Rue de Sèvres, Clamart, Seine et Oise. "Chère Madame, Nous sommes à Yport depuis un mois." Mooi stadje, "J'espère que vous allez bien. Bonjour à tous. J'embrasse Freddy. Henriette Pierrot." "Bonjour à Frédy. Cécile."
- I H Pierrot 20 Henriette Pierrot aan Fred Cornelissen. Yport gedateerd 11 juni 1910. Aan Monsieur Freddy Cornélissen, verder zelfde adres als vorige. "Mon cher Freddy, Je vois que tu sais très bien écrire, - je t'en félicite et je t'embrasse. Bonjour à Monsieur et à Madame Cornélissen. Merci de votre joli carte. Henriette Pierrot. "
- I H Pierrot
21-28. Zeven kaarten van Cécile Pierrot aan Fred Cornelissen. Vanuit Yport naar zelfde adres als vorige. Daterend van rond juni 1910. Met korte groet. 21. "Grand'mère, moi disons bonjour, Henriette." 22. "Un baiser à Freddy et amitiés à tous." 23. "Papa n'est pas avec nous. Voici son adresse:

- chez mr. Chapoutot à Lanton, Gironde. Toutes trois nous vous embrassons."
- I H Pierrot 29 L.Pierrot [moeder van Marc?, zie 21] aan Lilly Rupertus Yport, 18 juni 1910. Aan Madame Cornelissen, poste restante Saint Trojan, Ile d'Oléron etc.. "Merci du bon souvenir et bonjour à tous, L. Pierrot. "
- I H Pierrot 30 E. Pierrot aan Lilly Rupertus. Gedateerd Yport, 14 september 1910. Aan Madame Cornelissen 38 rue de Sèvres etc.. "Chère Madame, ..." Verslag aangename vakantie, blij dat de C's ook mooie vakantie hebben gehad. "Nous irons avec plaisir chez vous, mais si vous le voulez, cela sera le 2me dimanche d'octobre, car je craigne que le 1r nous ayons trop à faire les préparations pour la rentrée en classe. Mille remerciements de votre bon souvenir et cordialement à vous. E. Pierrot."
- I H Pierrot 31 [Henriete Pierrot] aan Lilly Rupertus. Gedateerd St. Hilaire (S. et. O.), 19 april, [1911]. Aan Madame Cornélissen, 38 rue de Sèvres etc.. "Les Pierrot vous saluent." [hs. HenrietteP.]
- I H Pierrot 32 [E. Pierrot] aan Lilly Rupertus. Ongedateerd, getekend te St. Hilaire. Aan Madame Cornélissen, 14 rue de Blagis, Bourg la Reine, Seine. "Salut des Pierrot."
- I H Pierrot 33 Henriette en Cécile Pierrot aan Fred Cornelissen . Montevrain (S. et. O.), 28 maart 1913. Aan Monsieur Freddy Cornélissen, 14 Rue de Blagis, etc.. "Salutations d'Henriette et de C. Pierrot."
- I H Pierrot 34 Marc Pierrot aan het echtpaar Cornelissen. Gedateer Grabovatz (18 reg. de Groujanski) /Mission médicale française en Serbie, 15 juni 1915. Aan Mr et Mme Cornelissen, 141 Grande rue, etc.. "Chers amis, je suis en pleine campagne, loin de la poste et du chemin de fer. Les communications postales sont lentes, et nous ne recevons des journaux irrégulièrement. Benoît m'envoie cependant la B[ataille] S[yndicaliste], mais il y a 12 jours que je n'ai rien reçu. J'ai lu avec plaisir les articles que [bedoeld is `de'] Christian. Inutile de dire que je suis pleinement d'accord avec lui - Le pays ou je suis est beau. Je le parcours en tous sens dans mes tournées pour le vaccinat. Celles-ci prochent à leur fin, et les épidémies sont à peu près teminées. Le rôle de la

- mission paraît donc fini. Nous n'aurons bientôt plus rien à faire, absolument rien. Je ne sais pourtant pas combien de temps nous resterons encore ou si nous attendrons ici la fin de la guerre. En tous cas les conditions matérielles où je suis, sont bonnes. J'aurais beaucoup de plaisir d'avoir des nouvelles de vous de Jacques et aussi des camarades. Amitiés M. Pierrot."
- I H Pierrot 35 Marc Pierrot aan het echtpaar Cornelissen. Gedateerd Skutari (Albanië) 22 december 1915. Zelfde adres als vorige. "Mes chers amis. Me voici près de la côte après un voyage accidenté à pied par la neige à travers les Montagnes de Monténégro. Jolie saison pour le tourisme. Enfin le principal, c'est que je me sois tiré d'affaires. Aucune nouvelle de France depuis le 11 oct. J'espère revenir bientôt. Bien à vous. M. Pierrot."
- I H Pierrot 36 Marc Pierrot aan het echtpaar Cornelissen. Parijs. gedateerd 18 januari 1916. Zelfde adres als vorige. "Mes chers amis. Je n'ai pas écrit plus tôt, puisque je savais que Cornélissen connaissait mon retour, et j'attendais votre visite tous les jours. Mais puisque personne de vous est venu, je me décide à vous faire savoir que je suis en excellente santé et que je serai très heureux de vous voir. Pouver vous venir diner un soir? (après samedi prochain) Bien à vous Marc Pierrot."
- I H Pierrot 37 Marc Pierrot aan het echtpaar Cornelissen. Roanne (Loire), gedateerd 23 februari 1916. Zelfde adres als vorige. "Chers amis. Reçu votre lettre du 20. Je suis content que l'on ait de bonnes nouvelles de Michel [Reclus]. Cette querelle aux T.N. me semble une tempête au club de Pickwickiens. Vous voyez que je ne me fais pas de soucis. Mon travail est intéressant et peu absorbant. Je me porte admirablement. Amitiés à tous. M. Pierrot."
- I H Pierrot 38 Marc Pierrot aan het echtpaar Cornelissen. Malta, 4 april 1918. Zelfde adres als vorige. "M. Pierrot."
- I H Pierrot 39 Henriette Pierrot aan Lilly Rupertus. Antibes, 31 maart 1920. Aan Madame Cornelissen, 141 Grande rue, etc.. "Chez Me Mussier Villa Louison, Antibes (A. M.) Chère Madame, ..." Enthousiast vakantiebericht, moeder en Cécile gisteren aangekomen. "... vous envoient leur

- affections. Souvenir bien cordiales, salutations, Henriette."
- I H Pierrot 40 Marc Pierrot aan Lilly Rupertus. Antibes, gedateerd 21 april 1920. Zelfde adres als vorige. "M. Pierrot."
- I H Pierrot 41 E., Henriette en Cécile Pierrot aan Lilly Rupertus. Gedateerd Le Fesc, par Vialas, Lozère, poststempel 13 juli 1920. Zelfde adres als vorige. "Chère Madame et amie." Vakantiebericht uit de Cévennes. Mooie omgeving. "Quand allez-vous vous reposer de votre côté? Bonnes vacances et bonne route. Cordialement votre E. Pierrot. Henriette. Cécile."
- I H Pierrot 42 E., Henriette en Cécile Pierrot aan Fred Cornelissen. Gedateerd Le Fesc par Vialas (Lozère), 23 juli, poststempel 1920. Aan Monsieur Freddy Cornelissen, L'Arcouest par Paimpol (Côtes du Nord). "Cordiale félicitations de nous tous et bonjour à maman. Henriette. Cécile. E. Pierrot."
- I H Pierrot 43 Marc Pierrot aan Lilly Rupertus. Parijs, gedateerd 20 augustus 1920. Aan Madame Cornelissen à l'Arcouest etc.. "Mon meilleur souvenir à vous et à Freddy. J'ai vu Jacques; il a maigri. Il est reparti pour Domme. Ma femme rentré dimanche. M. Pierrot."
- I H Pierrot 44 Marc Pierrot aan Lilly Rupertus. Avignon, gedateerd 13 mei 1921. Aan Madame Cornélissen, 141 Grande rue, etc.. "M. Pierrot."
- I H Pierrot 45 Henriette Pierrot aan Lilly Rupertus. Gedateerd Tunis, 20 Rue de Rome, 2 mei, poststempel 1922. Zelfde adres als vorige. "Mes chers amis. Je suis ici depuis un mois, mais je ne suis pas encore habituée à la nouveauté et la beauté de ce pays. Avez vous pu profiter des vacances de Pâques. Je crois d'ailleurs que le temps était détestable." Hier alles mooi. "Cordialement à vous Henriette."
- I H Pierrot 46 Marc en dochter Cécile Pierrot aan Lilly Rupertus. [plaatsnaam op stempel onleesbaar, vanuit Oostenrijk verstuurd], gedateerd 18 juli 1922. Zelfde adres als vorige. "Nos amitiés à vous tous et félicitations à Freddy. M. Pierrot. C. Pierrot."
- I H Pierrot 47 E. Pierrot aan Lilly Rupertus. Gedateerd Kufstein (Oostenrijk) 17 augustus, poststempel 1922. Aan Ma-

- dame Cornelissen, 14 Grande Rue, etc.. "Souvenir cordial. Merci des abricots qui étaient délicieuses [verbeterd tot `delicieux', mevr. Pierrot was niet frans-talig grootgeworden, ze was van Litaus-Joodse herkomst]. Bonnes vacances, E. Pierrot."
- I H Pierrot 48 Marc Pierrot aan Jacques Reclus. [Domme] gedateerd 30 april 1924. Aan Monsieur Jacques Reclus, 141 Grande rue, etc.. "Mon cher Jacques. Avec le bon souvenir de nous tous ici, je vous envoie nos amitiés. votre père sera à Paris la semaine prochaine, je rentre moi-même mercredi. Donc chez moi, mercredi soir 7 mai, comme d'habitude. J'écris à Kernabon, David, Clement, [Mary] Goldsmit et Desplanques et Pernet pour les avertir. Mon bon souvenir à Madame Cornelissen et Freddy. M. Pierrot."
- I H Pierrot 49 Marc Pierrot aan Lilly Rupertus. Grasse (Alpes Maritimes bij Cannes), 17 juli 1924. Aan Madame Cornelissen, 141 Grande rue, etc.. "Amitiés à tous M. Pierrot."
- I H Pierrot 50 E. Pierrot aan Lilly Rupertus. Gedateerd Piana (Corsica), 26 augustus 1924. Zelfde adres als vorige. "Bon souvenir. E. Pierrot"
- I H Pierrot 51 Marc Pierrot aan Lilly Rupertus. Ajaccio (Corsica), gedateerd 10 juli 1925. Zelfde adres als vorige. "M. Pierrot."
- I H Pierrot 52 Marc Pierrot aan Lilly Rupertus. Geen plaats en adres. Gedateerd 12 juli 1925. Afbeelding van L'Estérel, Gare du Trayas [bij Cannes]. "Chère Madame et amie. C'est Martin [waarsch. Lansac] qui s'est chargé de la composition du no. de juillet [van *Plus Loin*] et du no. d'août. Il a entre les mains les articles de Jacques sur Singapore et sur Nankin. Il les a trouvés si intéressants qu'il les a lus à sa famille. Malheureusement il n'a pas de place, même pour Singapour, dans le no. de juillet, à cause des articles sur la guerre. Mais il voudrait insérer successivement dans les nos. suivants les articles de Jacques comme une suite. Et il serait à désirer que Jacques continuait à nous envoyer ses impressions. Les réunions auront lieu chez moi le jeudi 19 juillet sans moi, le 23 août sans Paul Reclus (en août pas de banquet)."

- I H Pierrot 53 Marc Pierrot aan Lilly Rupertus. Corte (Corsica), gedateerd 20 juli 1925. Zelfde adres als vorige. "M. Pierrot."
- I H Pierrot 54 E. en Henriette Pierrot aan Lilly Rupertus. Gedateerd Florence (It.), 10 augustus, poststempel 1925. Zelfde adres als vorige. "Chère amie. Bonnes vacances. Nous, Henriete et moi, courons les musées et sommes enchantées. Cordial souvenir à vous deux. Henriette."
- I H Pierrot 55 Marc Pierrot aan Lilly Rupertus. Le Trayas (Var), gedateerd 10 jul 1926. Zelfde adres als vorige. "M. Pierrot."
- I H Pierrot 56 E. Pierrot aan Lilly Rupertus. La Croix (Var), gedateerd 22 augustus 1927. Zelfde adres als vorige. "Bon souvenir, il fait ici délicieusement beau. E. Pierrot."
- I H Pierrot 57 Marc Pierrot aan Lilly Rupertus. Le Trayas, gedateerd 18 mei 1930. Zelfde adres als vorige. "Amitiés ous tous. M. Pierrot."
- I H Pierrot 58 Marc Pierrot aan Lilly Rupertus. Sanary s. mer, gedateerd 25 september 1932. Aan Madame Reclus Cornelissen, 141 Grande rue, etc.. "Amitiées et bon souvenir et cordiales salutations à Freddy, à Pierra et à vous mêmes. M. Pierrot."
- I H Pierrot 59 E. Pierrot aan Lilly Rupertus. Gedateerd Sanary, 8 october 1932. Madame Reclus-Cornelissen, 141 Grande rue à Clamart, [doorgehaald, vervangen door:] Bourg-la Reine. "Chère amie, nous jouissons d'un temps splendide" E. P. is met mevr. Grandjouen. Goeten etc. ook aan Pierra. "E.P."
- I H Pierrot 60 E. Pierrot en Henriette aan Lilly Rupertus. Gedateerd Jerusalem, 17 april 1933. Aan Madame Cornelissen Reclus, 141 Grande rue, etc.. "Chère amie. Nous faisons un bon voyage et voyons des choses vraiment intéressants. J'espère que vous allez bon avec tous les vôtres. Cordialement. E. Pierrot." "Amical souvenir, Henriette."
- I H Pierrot 61 E. Pierrot en Cécile aan Lilly Rupertus. Gedateerd Venetië, 19 april 1935. Aan Madame L. Reclus, 165 Grande rue, etc.. "Nous passons d'excellantes vacances dans ce pays merveilleux et nous vous envoyons toutes nos amitiés. E. Pierrot." "Affectueusement, Cécile."

Collectie Cornelissen/Chichery

- I H Pierrot 62 Marc en E. Pierrot, waarschijnlijk aan Fred en Nora Cornelissen-Bjune. Gedateerd Parijs, 1 januari 1937. Geen adressering. "Chers amis, tous nos remerciements de votre charmant souvenir et de vos bons vœux et nos meilleurs souhaits pour vous et les vôtres. E. Pierrot. M. Pierrot."
- I H Pierrot 63 E. Pierrot en Cécile aan Lilly Rupertus. L'Arcouest (Côtes du Nord), 15 september, poststempel onleesbaar. Aan Madame Cornelissen, 141 Grande rue, etc.. "Souvenir amical à vous tous et bon baiser pour Pierra. E. Pierrot. Cécile."
- I H Pierrot 64 Marc Pierrot aan Jacques Reclus. Geen datering, geen adressering. [gezien de genoemde namen rond 1924] "Mon cher Jacques. J'ai pris note du déjeuner pour le mercredi 20. Toutefois je pense que Wintsch, qui sera à Sèvres pour le concours de son fils, eût été plus libre le 27. Mais si le journal [*Plus Loin*] sort le 10, laissez la date primitive. [bijgevoegde zin:] Wintsch s'arrangera pour venir. La réunion du journal, en tout cas, aura lieu chez moi le jeudi 21. Bien cordialement. Salutations des [onleesbaar] à vous tous. M. Pierrot. [bovenaan bijgevoegd:] Goujon et Besnard pourraient faire un compte rendu. J'en ai déjà parlé à Pernet qui m'avait dit un mot de la discussion."
- I H Pouget (2x)
- I H Pouget 1 A. en E[mile]. Pouget aan Lilly Rupertus. Parijs, 15 september 1926. Aan Madame Cornelissen, 141 Grande Rue, etc.. "Bon souvenir, A. et E. Pouget."
- I H Pouget 2 A. en E. Pouget aan Lilly Rupertus. Le Conquet (Finistère), aank. 6 september 1930. Madame Jacques Reclus, verder zelfde adres als vorige, [doorgehaald en vervangen door:] Hôtel de la Ville d'Ys, Baie des Trépassés à Plogoff, Finistère. "Notre bon souvenir, chère amie et nos remerciements pour le bon tuyau que vous nous avez donné. Nos bons amitiés. A. et E. Pouget."

I H Rodriguez Romero (2x)

I H Rodriguez Romero 1

Rodriguez Romero aan Christiaan Cornelissen. Gedateerd Madrid, 3 augustus 1916. Aan Christian Cornélissen, 141 Grande Rue, etc..
"Chers amis, Salut. Nous sommes arrivés, presque tous, à aimer la France et à maintenir à tout prix la neutralité contre la clique germanophile. Nous travaillons pour les questions idéales au moment et les questions de tactique à l'avenir. Il a de monde intéressé à nous. J'aime sortir de cette neutralité loyale, mais nous somme plus forte que tous. Les ouvriers en général ne veulent pas la guerre. Les bonjour à tous de ma part et une poignées de mains de votre ami Rodriguez Romero. Cale Foment, 15. = 2 0/11 derecha = Madrid."

I H Rodriguez Romero 2

Rodriguez Romero aan Christiaan Cornelissen. Gedateerd Madrid, 24 december 1916. Aan Christian Cornélissen, 141 Grande Rue, etc.. "Cher ami, Salut. Le bonjour amical et bon poignée de main pour votre famille et le bon camarade. Je lu la mort de Maquet et Guillaume en la *Bataille!* Maudite guerre! Le bon année pour le 1917 à votre femme le petit [onleesbaar] bon poigné de main de votre camarade. Rodriguez Romero. Mon adresse Fomento, 15=20/1 Madrid."

I H Rosenthal (5x)

I H Rosenthal 1 Mevr. S. Rosenthal aan Fred Cornelissen. Gedateerd Djibouti (Fr. Somalië), 26 nov. poststempel 1928. Aan Monsieur Fred Cornelissen, 141 Grande Rue, etc..
"Profondement touchée de votre aimable télégramme je vous remercie ainsi que votre aimable mama de tout coeur. Ecrirai longuement à mon arrivée en Chine. De ma part mille pensées charmante. S. Rosenthal."

I H Rosenthal 2 S. Rosenthal aan [Lilly Cornelissen]. Gedateerd St. Maur des Fosses [bij Parijs], 33 av. Charles Floquet, 8 augustus 1930. Geen adressering. "Bien chère madame

- et amie. Me voici de nouveau en France. J'ai fait le voyage pr. transsiberien ds d'assez bonnes conditions. En ce moment je suis avec mes enfants à St. Maur. Je ne sais pas encore ou ns passerons les vacances." Vacantieplannen, wil Lilly graag zien. Hoe het gaat met Lilly, met Fred en met Pierra. "Avez vous des nouvelles de Chine? Avez vous reçu une lettre de Pekin?" Groeten ook van de kinderen etc.. "Affectueusement S. Rosenthal."
- I H Rosenthal 3 S. Rosenthal aan [Lilly Cornelissen]. Gedateerd St. Maur des Fosses [bij Parijs], 33 av. Charles Floquet, 22 augustus 1930. Geen adressering. "Bien chère madame et amie." Dank voor brief. "Je vous enverrai demain le manuscrit du symphonie des ombres - av. le theme de [onleesbaar]." Bevestigt uitstapje met Lilly en kinderen. [Piera en Fred?] Beste wensen. "Steph. Rosenthal." Volgt routebeschrijving hoe in St. Maur te komen.
- I H Rosenthal 3 S. Rosenthal aan Lilly Rupertus. Gedateerd Houlgate (Calvados), 8 september 1931. Aan Madame Reclus Cornelissen, 141 Grande rue, etc.. "Chère Madame, ..." Hartelijke groeten, vakantiebericht. Komen binnenkort naar Parijs. "Je pense que M. Reclus doit être en route pour la Chine - J'ai écrit à mon mari et à ma soeur de lui faciliter ds ceci qu'il aurait besoin pour de nouvelle s'installer. Leon me charge de vous présenter ses hommages respectueux. S. Rosenthal."
- I H Rosenthal 4 S. Rosenthal aan Lilly Rupertus. Gedateerd Venetië, 8 september 1933. Zelfde adres als vorige. "Pensées les plus affectueuses."
- I H Roth (1x)
- I H Roth 1 Arthur Roth aan Christiaan Cornelissen. Sacramento (Californië), 9 december 1913. Aan M. Chr. Cornelissen, Bourg la Reine, Seine, France. "Cher Camarade. Je vous remercie de l'attention que vous avez vous eu en m'envoyant le no. de la bataille, contenant l'article. Je vais m'efforcer de vous envoyer quelques enseignements sur la contrée ou je me trouve depuis 3 semaines, et ou je travaille. Fraternelle poignée de main."

Arthur Roth. Post office. G.D. Sacramento."

- I H Salomon (2x)Gottfried Salomon was een duitse socioloog, voor correspondentie van Cornelissen met hem zie Arch. Salomon, corr. Cornelissen, IISG.
- I H Salomon 1 G[otfried] Salomon aan Christiaan Cornelissen. Parijs, 29 juli 1933. Aan Christian Cornélissen, 1 Rue de Pervanches, Cité Jardin de Plessis Robinson (Seine). "Lieber Herr C. Bitte schreiben Sie mir, wann ich (und ein guter Freund) Sie hier in den Stadt Anfang der Woche sprechen könne. Mit herzlichen Grüss. G. Salomon. 14 rue Cassini, Od on 5140."
- I H Salomon 2 G. Salomon aan Fred en Nora Cornelissen. [Montpellier september 1938. Aan Me. et M. Fred Cornélissen, 8 rue Richelieu Paris 1er. "En souvenir de Pierrefonds [Cher, bij Compiègne] toutes mes amitiés. G. Salomon. Ici, au Scots College (Plan des Seign.) où un Reclus administre l'héritage de Fr. Geddes." [zie I H Geddes 2]
- I H de Sano t (3x)Wellicht familie van Jacques Reclus.
- I H de Sanoît 1 Alice de Sanoît aan Jacques Reclus. St. Trojan-les-Bains (Oléron, Char. Inf.), gedateerd 14 september 1915. Aan M. J. Reclus, 141 Grande Rue, etc.. "Ta carte a fait   la mère Alice un réel plaisir!. Je suis bien contrari e de savoir que Jurus ne peut rien pour toi et je lui écris des méchancetés. En tous cas je sais qu'il a besoin d'un secrétaire particulier ayant été refait bien des fois depuis la guerre avec des manie-ments de fonds considerables comme ceux dont il est responsable. Ce serait parfait et pour toi et pour lui. Jurus est un loyal individu. C'est aussi la plus prodigieuse mémoire que je connaisse! Où habitiez vous quand vous étiez   Oléron avec Lily? J'aimerais passer devant votre demeure ancienne. Je suis avec une colonie C^{oise}et [onleesbaar]. Villa Marguerite près de la petite

- plage dos au bois du coté de l'embarcadère. A vous tous de tout coeur A. de Sanoît. Ecrite poste restante."
- I H de Sanoît 2 Alice de Sanoît aan Lilly Rupertus. Gedateerd St. Jacques [boven Cannes bij Grasse, Alpes Mar.], 23 november 1916, gestempeld te Nice. Aan Madame L. Cornelissen, 141 Grande Rue, etc.. "Merci de votre bonne réponse ma chère Lilly. Les lettres sont longues à arriver en Hollande, certes; mais la marchandise fragile bénéfice d'un tour de faveur et arrive très vite. La Hollande peut être mon sauveur! Vous trois de tout coeur, votre amie Alice de Sanoît."
- I H de Sanoît 3 Alice de Sanoît aan Fred Cornelissen. Gedateerd Nice, 8 mei 1918. Aan Monsieur Freddy Cornélissen, 141 Grande rue, etc.. "Quel joli dessin Freddy a envoyé + sa neuve petite amie Violaine! Freddy dira à sa Maman que Christiane et Kotek sont rentrés a Paris le 26 Février dernier. Kotek aux usines Renaud[!] comme dessinateur et Ch. et Violaine au bout d'un mois de cade ont gagné la Bretagne où elles sont encore. Freddy demandera sa mère si elle a des nouvelles de Russie, venant de sa tante et ce qu'elles sont? Freddy repondra à sa vieille amie Alice si ses études en laissent le loisir. Nice et les alentours sont agréables, la température très bonne. A vous mon affection. Votre Alice de Sanoît, rue Ferber, nice Californie."
- I H Scarceriaux (2x)
- I H Scarceriaux 1 Jules Scarceriaux aan Christiaan Cornelissen. Gedateerd Trenton (New Jersey, USA), 1 september 1908. Aan Mr. C. Cornelissen, 38 rue de Sèvres, Clamart etc.. "Cher camarade! Bien reçu [onleesbaar woord] en moderne ... Merci beaucoup. Je vous enverrai les Volksz. les 6 no. ensemble chaque semaine. J'y laisserai la page reclame, car elle contient les comptes rendus (peu intéressant c'est vrai) des organisations. Les comptes rendus pourront vous donner une idée de org.ions les plus avancées socialistes. Cordialement Jules Scarceriaux."

- I H Scarceriaux 2 Jules Scarceriaux aan Christiaan Cornelissen. Gedateerd Trenton (New Jersey, USA), 7 oktober 1911. Aan Mr C. Cornelissen, Bourg-la-Reine etc.. "Cher camarade, Vous devez recevoir les six nos de la `Volkszeitung' chaque semaine. Ces dernier temps, ils ne vous sont pas arrive regulièrement; j'étais à l'hopital pour une opération. De nouveau, je les posterai le dimanche. J'aimerais que vous adressiez le Bulletin que vous m'envoyez en échange à cette adresse -, `Communistic Library' Hudson Street. Trenton N.J.. USA. Cordialement Jules Scarceriaux, 61 Gen. Green Ave."
- I H Schintowsky (1x)
- I H Schintowsky 1
P. Schintowsky aan Lilly Rupertus. Megève (Hte Savoie), 2 maart 1932 Aan Madame L. Reclus, 141 Grande rue, etc.. "Chère Madame, ..." Excuus voor laat antwoord, groeten aan Pierra. Pension loopt leeg. S. bijna enige gast. Bewaart goede herinneringen aan verblijf Lilly, Fred en Pierra. "Veuillez croire Madame à mes sentiments respectueux. P. Schintowski."
- I H Serisawa (7x) De kaarten hebben geen adressering en een datering meestal zonder jaartal. Ze zijn in de meest waarschijnlijke chronologische volgorde opgenomen. [I H Betten 1 maakt aannemelijk, dat alles zich rond 1925 afspeelt]
- I H Serisawa 1 Mitsujiro Serisawa aan [Lilly Rupertus] . Gedateerd St. Gervais les Bains (Hte Savoie), Hôtel Mt. Blanc, 8 sept [ong. 1923 of 1924]. "Chère Madame et notre amie. Nous sommes venus enfin au pied de Mt. Blanc qui est moins élevé que Caux, mais dont l'air est plus pure que celle de Caux. J'espère que cet air me fasse bien et que je me remis tout à fait." Weer. "Ma femme se joint à moi pour vous envoyer, ainsi qu'à Monsieur Reclus, les bonnes amitiés. Mitsujiro Serisawa."
- I H Serisawa 2 Mitsujiro Serisawa aan [Lilly Rupertus]. Gedateerd

- Hauteville-[Lampnes (Aine), gezien verwijzing naar Mazière op beeldzijde], 1 december [1924, gezien verwijzing naar vertrek Jacques Reclus naar China]. "Chère Madame et notre ami. Je crois que vous vous occupée de préparation de voyage de M. Reclus." Lilly hoeft zich niet met de kwestie van de kindermeid bezig te houden, kind van 11 maanden kan nog niet over. S. zoekt villa ten zuiden van Parijs. "Je vous offre, chère Madame mes salutations distingués. M. Serisawa. Si vous avez quelqu'une, nous parlerons de notre projet."
- I H Serisawa 3 Mitsujiro Serisawa aan [Lilly Rupertus]. Gedateerd lundì, St. Martin. [ligt vlakbij het op beeldzijde vermelde Uriage-les-Bains in de Dauphiné; kaart zou van zomer 1925 kunnen zijn] "Chère Madame, Madame Allemande est venue ..." Over nieuwe gouvernantes en meiden. "Marico est malade - à cause du chaleur - " ... "Toujours amitiés M. Serisawa."
- HSerisawa 4 Mitsujiro Serisawa aan [Lilly Rupertus]. Gedateerd 28 mei [wellicht 1926, aangezien Jacques Reclus terug is uit China; beeldzijde Foinatinebleau]. Chère Madame, je suis venu ici avec ma femme le 25 courant. Je ne suis pas fatigué, je marche toujours pour le mieux." Over hotel, over de auscultatie met goede uitslag. "Voulez vous venir, un beau jour pour vous reposer ici. Ma femme est contente ici, surtout elle peut voir notre petite 2 fois par semaine. Veuillez agréer, Chère Madame, nos amitiés. M. Serisawa."
- I H Serisawa 5 Mitsujiro Serisawa aan [Jacques Reclus]. Zelfde datering als vorige, beeldzijde Avon [Seine et Marne, tegen Fontainebleau aan]. "Cher Monsieur, nous sommes ici depuis le 25, ..." Weer, hotel, gezondheid goed. Parasol voor Mme Cornelissen uit Japan aangekomen. Bereikt haar via via mevr. Bongland [later als Boileauy geschreven]. Uitnodiging met mevr. Cornelissen te komen dejeuneren. "Toujours amitiés M. Serisawa."
- I H Serisawa 6 K. Serisawa [echtgenote van M.] aan [Lilly Rupertus.] [geen datering, afbeelding Fontainebleau, waarschijnlijk 1926] "Chère Madame, je vous remercie beaucoup de votre aimable lettre. Mon mari va très, très bien, il est allé de voir notre petite avant-hier." Kind,

- Marie-Francine 8 kilo, wordt al bruin in de zon. Uitnodiging om met Mr. Reclus te komen dejeuneren.
"Mon mari et moi vous adressons nos plus cordiales amitiés. K. Serisawa."
- I H Serisawa 7 Mitsujiro Serisawa aan [Lilly Rupertus]. Gedateerd vrijdag 2, 1928 [moet dus 2 maart zijn, japanse prentkaart, waarschijnlijk vanuit Japan, blijkens adresboekje van Fred Cornelissen woonden de Serisawa's rond 1930 weer in Japan]. "Chère Madame et notre ami." Dank voor foto Pierra, hopen dat eigen kind net zo mooi en groot wordt. Voor de zomer een plan waarover nader bericht "Avez vous reçu de bonnes nouvelles de votre voyageur de Shanghai? Votres Serisawa."
- I H Van Sevenant (7x)
- I H Van Sevenant 1
Arthur Van Sevenant aan Fred Cornelissen. [Parijs], 1 mei 1916. Aan Freddy Cornelissen, 141 grande Rue, etc.. "Mon cher filleul. Mentenat je part a Paris de apres meddi pour le front quand je arreve la bas, je vous j'écris un petit lettre votre ami Arthur Van Sevenant, B 731/3/4. en campagne."
[per militaire post verzonden; filleul/parain, soort geadopteerde penbroeder]
- I H Van Sevenant 2
Arthur Van Sevenant aan Fred Cornelissen. Gedateerd La Guerre, le 27 december 1916. [afbeelding Oostevleteren, Vlaanderen, per belgische militaire post verzonden] Aan Mr. Fredaric Cornelissen, 141 Grand Rui. "Mon Cher Parrain, ..." goed gezond, nieuwjaarswensen. Is bij 6e Reg. de Ligne C95, 11e Compagnie. Je vous envoie cordiale poignée de main, Votre Parrain Arthur van Sevenant."
- I H Van Sevenant 3
Arthur Van Sevenant aan Fred Cornelissen. Gedateerd 26 april 1917. Aan Mr Frederick Cornelissen, 141 Grand Rui. "Mon Cher Parrain, ..." goed gezond hoopt zelfde van Fred, dank voor brief. "Maintenant je croire que nous verron bientôt Bruxelles. Votre ami Van Sevenant, A. C 15/11e

Cie." Afbeelding Stadhuis Brussel.

I H Van Sevenant 4

Arthur Van Sevenant aan Fred Cornelissen. Gedateerd 10 juli 1917. Aan Mr. Freddy Cornelissen, 141 grand Rue, etc.. "Mon Cher Parrain, ..." Pakje ontvangen, zeer bedankt tekening prachtig, amerikanen goed getekend. "Votre Filleul Arthur Van Sevenant." Afbeelding hoofdkwartier koning Albert in Furnes.

I H Van Sevenant 5

Arthur Van Sevenant aan Fred Cornelissen. Cherbourg (Manche), Hopital Militaire Belge, Salle no. 2. Gedateerd 20 oktober 1918. Zelfde adres als vorige. "Mon Chere Parrain. Maintenant je suis à Cherbourg, j'ai été blessé d'un éclat d'obus, dan mon têt. Les eclasse se trouve encore à l'entrieurs, je suis blessé le 14 près de Roulers. j'urrez bien vouliez allé voir chez m'ois Parrain. votre Filleul A. Van Sevenant." Afbeelding arsenaal Cherbourg, zaal vol geweren.

I H Van Sevenant 6

Arthur Van Sevenant aan Fred Cornelissen. Gedateerd Thourout (B), 3 februari 1919. Zelfde adres als vorige. "Mon Cher Parrain, ..." In goede gezondheid, groeten ook van ouders aan ouders. A Van S. is thuis. "Un cordiale main de loin Votre Filleul Arthur Van Sevenem. a congé Thourout 282-11 regim. A.B." Afbeelding vissersboten in Nieuwpoort.

I H Van Sevenant 7

Arthur Van Sevenant aan Fred Cornelissen. gedateerd Antwerpen, 21 februari 1919. Zelfde adres als vorige. "Mon Cher Parrain. ..." Goed gezond, Fred ook? Van S. is in Antwerpen. Dank voor kaart, groeten aan ouders. "Une cordiale main. Votre Filleul A. Van Sevenant." "Exp. A. Vansevenant 6eme regiment de Ligne, 11eme Compagnie, Armée Belge." Afbeelding Antwerpen, Nationale Bank.

I H Shūna (1x)

I H Shūna 1 Shūna aan Lilly Rupertus. Rome, gedateerd 12 oktober 1928. Aan Madame Cornélissen, 141 Grande Rue, etc.. "Chère Madame Bon souvenir Shūna à Rome. Je ne

rentreraï qu'après le 20."

I H Sonnemann (1x)

I H Sonnemann 1 Ulrich Sonnemann aan Fred Cornelissen. Gedateerd Basel, 2 mei 1934. Aan Monsieur le Docteur Fred Cornelissen, Institut International de coopération intellectuelle, Paris 2 rue de Montpensier (Seine). "Cher Monsieur le Docteur." Hartelijke groeten, bericht dat einde studie nadert. Gemeenschappelijk project geflopt. Groeten etc.. Ulrich Sonnemann.

I H Sussmann (2x)

I H Sussmann 1 Heinrich Sussmann aan Lilly Rupertus. Parijs, gedateerd 12 september 1926. Aan Madame Cornelissen, 141 Grande Rue, etc.. "Herzliche Grüsse aus dem 'musé de la France', von Ihrem Heinrich Sussmann."

I H Sussmann 1 Heinrich Sussmann aan Lilly Rupertus. St. Anton (Oostenr.), gedateerd 28 februari 1927. Zelfde adres als vorige. "Verehrte Frau Cornelissen, ..." Vakantiegroeten uit 'onze' bergen. "Mit ergebener Gruss, Heinrich Sussmann."

I H Tchang (4x)

I H Tchang 1 R[aymond]. Tchang aan Lilly Rupertus. Rome, gedateerd 21 december 1933. Aan Madame Reclus, 165 Grande Rue, etc.. "Bon Noël. Mon respect profond. R. Tchang."

I H Tchang 2 Tchang Tien Ya en Raymond Tchang aan Lilly Rupertus. Gedateerd Middelkerke (België), Villa Lakmé, 19 juli 1935. "Nos meilleurs amitiés. tchang tien ya, Raymond Tchang."

I H Tchang 3 Tchang [anders hs. dan dat van vorige] aan Lilly Rupertus. La Mure d'Isère, 25 september 1936. Aan Madame Reclus, Grande rue, etc.. "Mes meilleurs souvenirs Tchang [onleesbaar]."

Collectie Cornelissen/Chichery

- I H   Tchong 4   Tchong Tien Ya aan Lilly Rupertus. Gedateerd Berlijn, 11 oktober 1936. Zelfde adres als vorige. "Chère Madame Reclus, ..." Groeten uit Berlijn waar T. drie weken verblijft. "... où m'impressionner tout autrement le peuple et la société." Groeten etc.. "tchang tien ya."
- I H   Tchong (1x)
I H   Tchong 1   Tchong Chao Wen aan Lilly Rupertus. Gedateerd La Garenne[-Colombes-Seine], 27 maart 1930. Aan Madame Reclus, 141 grande Rue, etc.. "Madame et chère camarade. Nous avons rencontré P. Reclus le vendredi dernier à la réunion des amis de 'Plus Loin'. Il a accepté la proposition du camarade Li. A cause de la vie chère à Paris, nous partirons à Montpellier, vers le 31 courant pour quelques temps; notre adresse vous sera donnée, quand nous serons arrivés. Salutations bien sincères, votre Tchong Chao Wen."
- I H   Tokhadze (1x)
I H   Tokhadze 1   N. en Y. Tokhadze, 'Somara' en 'Walstang' aan Frida Rupertus. [geen datering, gezien adres en type kaart rond 1950, verstuurd vanuit Marokko] Aan Mme F. Tchérkésis[vili] 1 r. des Pervanches, Plessis-Robinson, Seine. "Chère amie, quand comptez vous venir nous voir dans ce beau pays? Nous ne bougeons pas d'ici cett année. Meilleur souvenir. N. Tokhadze. Je vous embrasse chère Frida et merci, pour votre lettre, je vous écrirai bientôt. Somara. Mes meilleurs salutations de ce beau pays, votre dévoué Walstang. Sincères salutations, Y. Tokhadze."
- I H   Townsend 1x
I H   Townsend 1   J.D. Townsend aan Fred Cornelissen. St. Georges-de-Didonne (Char. Inf), 5 september 1932. Aan M. Fred Cornelissen, 141 Grande Rue, etc.. "Salutations affectueuses de toute ma famille à toute la vôtre. Ici le temps est splendid. J. D. Townsend."

- I H Tracol 2x Henri Tracol, de latere echtgenote van Henriette [Yette] Lannes. [zie I H Lannes]
- I H Tracol 1 Henri Tracol aan Fred Cornelissen. Gedateerd Giens (Var), 8 augustus, poststempel 1929. Aan Monsieur Fred Cornelissen, 141 Grande Rue, etc.. "Fred, merci. Les derniers formalités pour le SCA sont remplis grâce à toi. Je me sens un technicien remarquable depuis le certificat que tu m'as octroyé! Ici, il y aurait un documentaire splendide à réaliser. Veux tu avoir l'obligeance de me trouver de toute urgence une commandite de 500.000 francs? Merci d'avance. Ici, tout va de mieux en mieux: aujourd'hui plus qu' Hijères et bien moins que demain, où nous irons à Porquerolles. Bonne poignée de main de Henri."
- I H Tracol 2 Henri Tracol aan Fred Cornelissen. Gedateerd Besse-en-Chaudesse (Puy de Dôme), 16 december 1933. Aan Monsieur Fred Cornelissen, 141 Grande Rue, etc.. "Mon cher Fred. Ça, c'est du repos!" Landschapsbeschrijving. "As-tu vu les Claudots? Impossible de retrouver ta pellicule ... Bien cordialement Henri."
- I H Tréboz 1x
- I H Tréboz 1 Suzanne Tréboz aan 'Chère Madame' [Lilly Rupertus]. Geen adressering geen datering. Afbeelding van Marrakech (Marokko). "Chère Madame, ..." Weer. Fam. Perdereau is naar Casablanca. "Mr et Mme Reclus vont très bien. [Madeleine en André Reclus, zie I G 17] Verder gesproken over campagne van generaals Huré en Catroux. "Je vous embrasse de tout mon coeur. Votre petite Suzanne Tréboz."
- I H Ular 8x [zie ook I G 6 b en c]
- I H Ular 1 L. Ular aan Christiaan Cornelissen. St. Petersburg (Rusland),

- aank. Clamart, 10 september 1906. Aan Monsieur Christian Cornelissen, 5 rue de la Vallée du Bois, Clamart etc.. "Chers amis, mille amitiés de St. Petersbourg où nous sommes arrivés hier en bonne santé; mais non sans danger. Liser Gil Blas. Nous resterons ici une quinzaine, voulez vous nous y écrire à l'adresse suivante Nevskij Prospekt no 97 chez le Dtr. Gikhareff. Mille amitiés à tous. L.Ular."
- I H Ular 2 L. Ular aan Lilly Rupertus. St. Petersburg (Rusland), [?] september 1906. Aan Mme C. Cornelissen, verder zelfde adres als vorige. "Chers amis. Nous quittons Petersbourg ce soir, demain je vous enverrai une carte de Moscou. Mille amitiés à tous. L. Ular." [zie ook I K *Lilly Rupertus 2*, wellicht van A. Ular uit zelfde tijd]
- I H Ular 3 L. Ular aan Lilly Rupertus. Parijs, 22 februari 1907. Zelfde adres als vorige. "Chère amie. Aujourd'hui pour la première fois, je me lève un peu, me voilà je l'espère, encore pour quelque temps délivrée de mes souffrances. Si nous n'avons pas répondu de suite à votre carte, c'est que j'étais trop faible, et mon mari trop occupé. Je serais très heureuse de vous voir, il n'y a nul danger de contagion d'aucune sorte pour bébé. Mille amitiés à tous deux de votre dévouée L. Ular. Un bon baiser à Mr. Fredi."
- I H Ular 4 L. Ular aan Lilly Rupertus. Orry-la-Ville (Oise), 19 augustus 1907. Zelfde adres als vorige. "Chère amie. Où êtes-vous? Etes-vous de retour de Suisse? Bien portante, ainsi que votre famille? Moi je me fortifie de jour en jour, et souffre beaucoup moins. Ma belle-mère est repartie, mon mari travaille comme jamais encore, il doit finir pour la fin du mois un roman, dont il n'a que la moitié. Mille amitiés à tous de nous tous, votre dévouée L. Ular." Aan beeldzijde in zelfde hs.: "Lucienne se porte admirablement et vous fait des amitiés, elle reclame toujours Fredi."
- I H Ular 5 A. Ular aan Lilly Rupertus. Gedateerd Berlijn, 3 februari 1910. Aan Mme Chr. Cornelissen, 38 rue de Sèvres, Clamart etc.. "Chère Madame, merci pour votre lettre. Ma femme qui a le foie pris aujourd'hui par suite de trop d'efforts vous écrira demain. Autrement, tout va bien. J'irai prendre les lettres à l'autre hôtel. Je pensais que F. devait venir lundi. Je lui écrirai encore ce soir. Merci des bons soins que vous donnez à tout le monde! Toutes nos cordialités, A. Ular."

- I H Ular 6 L. Ular aan Lilly Rupertus. Berlijn, 7 februari 1910. Aan Mme L. Cornelissen, verder zelfde adres als vorige. "Chère amie. Etant trop fatigué pour écrire une longue lettre, un mot seulement pour vous dire que nous pensons à vous, et pour vous remercier de vos bontés envers notre fille. J'espère seulement que sa présence ne sera pas une trop grande fatigue pour vous. Mille amitiés de nous deux à vous tous. Votre dévouée L. Ular."
- I H Ular 7 L. Ular aan Lilly Rupertus. Berlijn, 14 februari 1910. Zelfde adres als vorige. "Chère amie. Je ne peux assez vous dire combien je suis touchée des soins que vous prodiguez à ma fille, mais je vous prie de me dire franchement si elle n'est pas la cause de trop grande fatigue pour vous. Si oui je reviendrai toute à vous. L. Ular."
- I H Ular 8 Lucienne Ular aan L. Ular. Gedateerd Clamart, 7 maart 1910. Geen adres. "Chère Mamman. Je t'écrirais aujourd'hui une longue lettre. Je t'embrasse bien fort. Ta fille qui pense tout le temps à toi. Lucienne Ular."
- I H Ular 9 A. Ular aan Christiaan Cornelissen. Gedateerd Leipzig, 14 maart 1910. Aan M. Chr. Cornélissen, 38 rue de Sèvres etc.. "Chers amis, il est presque certain que nous rentrerons à Paris fin de la semaine. Mais il ne fut jurer de rien. Les choses prennent des proportions telle qu'il est impossible de rien prévoir. Remerciement et voeux, cordialement A. Ular."

I H Van der Voo 6x

I H Van der Voo 1

B.P. V[an der Voo] aan het echtpaar Cornelissen. [Poststempel onleesbaar; afbeelding Fleur-en-Bière, bij Barbizon (Seine-et-Marne)], gedateerd 10 augustus 1911. Aan M. et Mme. Cornelissen, 14 Rue du Blagis etc.. "Waarde vrienden. Van harte bedankt voor toezending van aflevering 14 [?]. Ik had de Duitse, maar te Montrouge. Het is hier erg warm en in Parijs zeker veel erger. We hopen dat ge U niet al te veel vermoeit in dit weer. Mijn vrouw is erg in haar schik hier. We zijn nu voor twee weken alleen. Onze hartelijke groeten aan u drieën. In de 2 laatste nummers van Brand komen beschouwingen voor over uw studie, die ze in het Archiv gelezen hebben. Holmberg is tijdelijk

redakteur van Brand en hij schrijft me dat de lock-out weinig gewicht meer heeft om er over te schrijven en een fiasco schijnt te zijn. Tot ziens en van harte B P V."

I H Van der Voo 2

B.P. Van der Voo aan Fred Cornelissen. Barbizon (Seine-et-Marne), gedateerd 27 augustus 1911. Aan Monsieur Freddy Cornelissen, verder zelfde adres als vorige. "Beste groeten van ons beiden. B. P. Van der Voo."

I H Vander Voo 3

Y. en B.P. van der Voo aan Lilly Rupertus. [Poststempel deels onleesbaar ....-Cachan (Seine); afbeelding bos Fontainebleau], aank. 25 augustus 1913. Aan Mme Cornelissen, chez Mad Mangé, Domme, Dordogne. "Vele hartelijke groeten aan u allen, en dank voor beide kaarten. Y. en B. v.d. Voo."

I H Van der Voo 4

M.J. v.d. Voo aan Fred Cornelissen. Den Haag, 5 oktober 1920. Aan Monsieur Fred Cornelissen, Grand Rue 141 etc.. "M.J. v.d. Voo"

I H Van der Voo 5

Y. v.d. Voo aan Lilly Rupertus. Den Haag 11 oktober 1920. Aan Madame Cornelissen, verder zelfde adres als vorige. "Beste Madame Cornelissen. Woensdagochtend vertrek ik van hier, ik zal maar zoo vrij zijn, om bij u aan te kloppen, 's avonds ongeveer half tien. U heeft tenminste gezegd, dat ik dat mocht doen, ik hoop het door u gevraagde mee te brengen. Hartelijke groeten, Y. v.d. Voo."

I H Van der Voo 6

B.P. V[an der Voo] aan Lilly Rupertus. Barendrecht 30 maart [?, na 1930] Aan Madame L. Reclus. Domme, Dordogne Frankrijk. "Chère Mme. Je remercie encore Jacques d'être venu ns voir à la gare. Je regrets bien entendu vous manquer à mon retour comme il y a 2 ans. Ma femme, malade à Paris, allait mieux à Anvers et va très bien maintenant. Je la rejoindrai ce jour à la Haye. Bien cordialement, B P V."

I H Wang 2x

I H Wang 1 A.F. Wang aan Lilly Rupertus. Parijs, 68 av de Saxe, gedateerd 26 oktober 1935. Aan Mme Reclus 165 Grande rue, etc.. "Chère madame, j'ai bp regretté de ne

- pas vous avoir vue depuis des mois." Wil op bezoek komen. "Je viendrais avec Yin, si elle peut m'a-compagner. Répondez-moi et croyez à ma meilleure amitié! A.F. Wang."
- I H Wang 2 A.F. Wang aan Lilly Rupertus. Gedateerd Parijs, 12 november 1935. Zelfde adres als vorige. "Chère madame, j'ai reçu votre carte. La personne dont vous avez besoin n'est pas difficile à trouver. C'est seulement une question d'occasion, je ferai mon possible à vous satisfaire. A ce moment, je ne sais personne qui pense rentrer en Chine. Bien à vous, A.F. Wang."
- I H Weil 1x
I H Weil 1 Jacqueline en J. Weil aan Pierra Kropotkine. Chamonix (Hte Savoie), 10 januari 1933. Aan Mlle Pierra Reclus, 141 Grande Rue, etc.. "Actuellement à Chamonix pour l'hiver j'ai reçu ta gentille carte. Bons Baisers et Bonne année. Jacqueline Weil." [bijgeschreven:] "Mes meilleurs voeux à votre chère maman, ainsi qu'à vous-même, J. Weil, Villa Denise, Les Fècles, Chamonix."
- I H Wilshire 1x
I H Wilshire 1 G. Wilshire aan Christiaan Cornelissen. Zürich, 25 juli 1912. Aan Bataille syndicaliste, 1p, 10 Bou. Magenta, Paris, France. "Dear Mr. Cornelissen. Will you kindly send your sheet and also the B.S. to me here. Give me a line introductory to your friend here please. G. Wilshire, Waldhaus Dolden Z."
- I H Xhrouet 1x
I H Xhrouet 1 Adèle Xhrouet aan Jacques Reclus. Gedateerd Mexico-stad 16 juni 1913. Aan Monsieur J. Reclus, [doorgehaald:] 1 rue des Imbergères, Sceaux, Paris.; [veranderd in:] Domme, Dordogne. "Bons souvenirs pour vous et votre frère et félicitations pour vos succes, amicalement Adèle Xhrouet, 3a Hidalgo 1 S 11 La

Cubaya D.F. Mexico."

- I H Yian 1x
I H Yian 1 Yian aan Lilly Rupertus. Parijs, gedateerd 4 juni 1937. Aan Madame Reclus, 165 Grande Rue, etc.. "Bien chère madame. Vos bonnes lettres sont bien arrivées. Je suis très heureux prendre le thé avec vous. Voici l'adresse de M. Ouan (Wang) 20, Rue Lacépède Paris 5e. Veuillez transmettre mes salutations à Mr. Reclus. Yian."
- I H Zoond 14 x
I H Zoond 1 B. Zoond aan Lilly Rupertus. Londen, gedateerd 10 september 1924. Aan Mme L. Cornelissen, 141 Grande-rue, etc.. "Chère Madame, Je regrette beaucoup que vous ayez tant de dérangement et de soucis avec l'escorte de Vera. Sans doute, vous comprenez combien c'est important pour elle de rentrer en temps, pour le commencement de son école nouvelle. Nous serons bien heureux si vous avez de la bonne chance, et vous trouvez quelqu'un justement avant le 15. Mes remerciements pour la lettre française de Vera, à vous aussi bien qu'à elle; aussi pour le beau photo de la petite Pierra. Qu'elle est charmante, et mignonne! Quand est-ce que nous aurons le plaisir de vous voir chez nous à Londres? Je vous serre la main, votre B. Zoond."
- I H Zoond 2 B. Zoond aan Lilly Rupertus. Londen, 6 september 1926. Aan Mlle Vera Zoond, chez M. Gouvet au Chonquet, Caumont par la Bouille, Seine Inférieure, France [Vakantieadres van Lilly Rupertus en Fred Cornelissen in die zomer]. "Victoria Station Sunday, 1.30 p.m. Chère madame, je viens de vous envoyer une lettre recommandée ..." Adres onzeker, daarom kaartje. "Meilleurs souhaits à vous tous! B. Zoond."
- I H Zoond 3 Vera Zoond aan Lilly Rupertus. Londen, gedateerd 25 december 1929. Geen adressering. "Dear Madame Cornelissen." Nieuwjaarswensen. ook voor Fred en

- Pierra, in het Engels.
- I H Zoond 4 Vera Zoond aan Lilly Rupertus. Gedateerd Berrynarbor (Engel) 19 september, poststempel 1931. Aan Madame L. Cornelissen 141, Grande Rue. etc.. "Chère Madame Cornelissen, Pour la première fois depuis six ans la famille Zoond passe ses vacances en Angleterre." Vakantiebericht. "Meilleurs salutations de mes parents Véra."
- I H Zoond 5 Vera Zoond aan Fred Cornelissen. Gedateerd Morsiglia (Corsica), Colonie de vacances des Etudiants, 6 augustus 1932. Aan Monsieur F. Cornelissen, 2 Rue de Montpensier, Paris. "C'est un pays magnifique." Zit met fransen en engelsen in kolonie. "En somme je suis très contente, et bien obligée à Madame Cornelissen, pour ses recommandations. Je serais à Paris pour deux jours à la fin d'août. Vous verai-je? Amitiés sincères Véra."
- I H Zoond 6 Vera Zoond aan Fred Cornelissen. Gedateerd Morsiglia (Corsica), 27 augustus 1932. Zelfde adres als vorige. "Merci beaucoup pour ta lettre." Komen naar Parijs, hoopt Fred en Madame Cornelissen te zien.
- I H Zoond 7 Vera Zoond aan Lilly Rupertus. Kopenhagen, gedateerd 12 augustus, poststempel 1935. Aan Mme L. Reclus, 165 Grande Rue, etc.."I am very sorry that you had some worries over P[ierra's] lessons. I can't understand how it happened. But I wil write immediately to Br. again, and I hope it will be put allright." Vakantiebericht, moeder verhuisd. Als er op Brickwell (kostschool Pierra) iets niet goed gaat direct schrijven.
- I H Zoond 8 Vera Zoond aan Lilly Rupertus. Northiam gedateerd 27 september, poststempel 1935. Zelfde adres als vorige. "Merci beaucoup pour votre carte. J'espère que tout va bien .... J'ai retenu 10/- pour les livres. Voulez-vous que je vous les envoie? Aussi le chapeau que P[iera] a laissé? Les enfants sont revenues ce soir. Demain ça recommence! - Toutes nos amitiés - Véra."
- I H Zoond 9 Vera Zoond aan Lilly Rupertus. Parijs, 24 juli 1937. Zelfde adres als vorige. "Je regrette que je n'étais libre mercredi! I hope it will be alright for me to come tomorrow afternoon (Sunday). I have not seen Fred either. I'm attending the Educational Conference - that

Collectie Cornelissen/Chichery

- takes most of my day. A demain!"
- I H Zoond 10 Vera Zoond aan Lilly Rupertus. Genève, 10 augustus 1937. Zelfde adres als vorige. "Genève, mardi. Salutations de ce pays magnifique! Je suis éblouis! Je serai à Paris pour un jour seulement en route pour Londres. -Vendredi - Je voudrais voir Fred et Nora à midi et vous voir dans l'après-midi à moins que vous ne soyez pas à Paris vous-même ce jour là. Est-ce que Monsieur Reclus est encore à Paris? En arrivant j'irai chez les Dubois (26, rue des Plantes) et j'espère trouver un mot de vous. Meilleures amitiés! Véra."
- I H Zoond 11 Vera Zoond aan Fred Cornelissen. Genève 10 augustus 1937. Aan M. F. Cornelissen, 2, Square Léon Guillot etc.. "Genève, mardi. I was sorry not to have seen you when I was in Paris before." Probeert afspraak te maken conform vorige brief.
- I H Zoond 12-14. Drie ongedateerde nieuwjaarswensen in het Frans van Vera [Zoond] aan [Lilly Rupertus] en/of [Fred Cornelissen].
- I H Züricher 6x [zie ook I H Griffuelhes 1 en I H Kampffmeyer, Hans 2]
- I H Züricher 1 Bertha Züricher aan Lilly Rupertus. Bern [poststempel onleesbaar, gezien adres ong. 1905]. Aan Frau Lilly Cornelissen, 7 Avenue Schneider Clamart etc.. "Gatmen, cf. Bern Suisse. Liebe Frau Cornelissen, Ich dachte oft an Sie ..." Belangstelling voor welzijn fam. C. vooral 'Fredy', verzoek om bericht, beste nieuwjaarswensen. Groeten van B. Züricher.
- I H Züricher 2 Bertha Züricher aan Lilly Rupertus. München, aank Clamart 25 oktober 1907. Aan Mme L. Cornelissen, 5 rue vallée du bois, Clamart etc.. "Liebe Frau Cornelissen, ..." Groeten vanuit mooi München aan Fredy en man.
- I H Züricher 3 Bertha Züricher aan Lilly Rupertus. Bern, 1 januari 1908. Zelfde adres als vorige. "Liebste Frau Cornelissen, ..." Nieuwjaarswensen "... für Sie u Ihre Familie."
- I H Züricher 4 W. Züricher aan echtpaar Cornelissen . Zürich, 4

- augustus 1908. Aan Monsieur, Madame Cornélissen, Publier, Haute Savoie [doorgehaald en vervangen door:] 38 Rue de Sèvres, Clamart. "Liebe Freunde, Wir werden dies Jahr nicht nach Publier kommen. Ich muss schon wieder nach Zürich zurück. Miss Davies habe ich gleich nach Ihre Karte geschrieben ..." Volgend jaar zien we elkaar misschien weer in Publier of Parijs. Hartelijke groeten. "Ihre W. Züricher."
- I H Züricher 5 Bertha en W. Züricher aan Lilly Rupertus. Bern, 29 december 1908. Zelfde adres als vorige. Hartelijke nieuwjaarsgroeten, speciaal voor Fred.
- I H Züricher 6 B. Züricher aan echtpaar Cornelissen. München, 29 december 1911. Aan M. et Mme. Cornelissen Rue de Sèvres Clamart, [doorgehaald en vervangen door:] 14 Rue des Blagis, Bourg-la-Reine. Nieuwjaarsgroeten. "Ihre B. Züricher, 13 Goethestrasse."

I J Kaarten op voornaam

Correspondenten waarvan alleen de voornaam bekend, dan wel duidelijk leesbaar is. Alfabetisch op voornaam gerangschikt. [Om verwarring te voorkomen is I I leeg gehouden]

I J Antonin (1x) Antonin aan Jacques Reclus. [La Rochelle (Charente inf.)], 26 augustus 1916. Aan Monsieur Jacques Reclus, 24e d'infanterie, 28e compagnie, camp de Cotquidan (Morbihan). "Bon courage et souvenir cordial. Antonin [Senty?]"

I J Babette (2x) Babette aan Lilly Rupertus, 15 juli 1930: `chère Tante Lilly' en 5 augustus 1930: `chère aunty Lilly'. Babette kent Ecce en Frida Tcherkesoff.

I J Catherine (1x) Catherine aan Lilly Rupertus. 2 september 1927. Vakantiegroeten, ook aan Pierra [Kropotkine], van Engels meisje.

I J Fernand (1x) Fernand D[esmoulin/esplanques?] aan Christiaan Cornelissen. Gedateerd Luzern (Zwits.), 21 augustus 1910, gestempel Brunig (Zwits., 21 augustus 1912, aank. Parijs 22 augustus 1912) Aan M. Christian Cornélissen, Rédacteur à la Bat. Syndic. 10 Bd. Magenta, Paris, France. "Cordial souvenir de Fernand Des[onleesbaar]."

I J Frieda (1x) Frieda aan Lilly Rupertus. Lyon, 26 april 1912. Aan Madame Cornelissen Rupertus, 14 Rue des Blagis, Bourg-la-Reine. "Mein liebe Freundin." Dank voor brief, vakantiegroeten, informeert naar Frieda. Kus voor Freddy. Is met Jane op stap. "Frieda."

I J Kaarten, op voornaam

I J Germaine (2x)

1. Germaine aan Madame Guérin. Parijs 16 juli 1922. Aan Madame Guérin, 10 rue du Four, Paris (6 a). Pakje aangekomen. hoe gaat het etc.
2. Duidelijk andere Germaine aan Fred en Nora Cornelissen. Avignon, juli 1937. Groeten.

I J Helga (1x) Helga aan Pierra Kropotkine. Tabarz (Thüringen, Dld), 27 jun 1937. Aan Pierra Kropotkine, 165 Grande Rue, etc.. "Liebe Freundin. Von einem Sonntagsausflug nach hier, sende ich dir die herzlichsten Grüsse. Deine Karte habe ich erhalten, leider konnte ich dir nicht eher schreiben, da wir so viele Arbeiten haben!. Nun sei vielmals herzlich gegrüsst von deiner deutsche Freundin Helga. Brief folgt!"

I J Jacqueline (1x)

Jacqueline [Crapenard of Trapenard?] aan Pierra Kropotkine. Groet in schoolmeisjeshandschrift vanuit Majorca. Geen datering. Aan Mlle Pierra Cornélissen, 141 Grande Rue, etc..

I J Jeannine (3)x

Jeannine aan resp. M.eur Christian Cornelissen, Mme. C. Cornelissen en M.eur J. Reclus, alle drie op adres. Journal "La Bataille", 67, quai Valmy Paris. Geen datering, beeldzijde La Rochelle. Enige tekst `Jeannine'.

I J Joan(1x) Joan aan Pierra Kropotkine. Loch Tummel (Schotland), 17 augustus 1935. Aan Mlle. P. Kropotkine, 165 Grande Rue, etc.. Vakantiegroeten van `votre Joan'.

I J Marcelle (4x)

I J Marcelle 1 Marcelle aan Pierra Kropotkine. La Rochelle (Charente) 29 maart 1932. Weer sprake van Lisa. Groeten aan

Collectie Cornelissen/Chichery

- Marcelle
`Fred et maman'.
- I J Marcelle2 Marcelle [zelfde als vorige] aan Fred Cornelissen, 1934. Poststempel St. Denis. Beeltenis Oléron. Ook sprake van `Lise'.
- I J Marcelle 3 Marcelle C. [andere als vorige] aan Christiaan Cornelissen. Boulogne, 22 februari 1914. Aan Monsieur Cornélissen, B.S. 10 bd. Magenta Paris. "Amitiés, Marcelle C."
- I J Marcelle 4 Marcelle [Tsen?] zou dezelfde als vorige kunnen zijn] aan Lilly Rupertus. Moskou, 5 september 1937. Aan Madame J. Reclus, 165 Grande rue, etc.. "Bon souvenir de Moscou.- J'espère que vous êtes un peu moins triste puisque'il est question de paix en E[xtême] O[rient]. Sincères amitiés pour tous de Marcelle [Tsen?]."
- I J Margareth (1x)Margareth aan Nora Cornelissen.Ongedateerd, vanuit Engeland. groeten etc.. van vriendin.
- I J Nanette 1xNanette aan Pierra Kropotkine. Douarnenez, 6 oktober 1930. Aan Mademoiselle Pierra Kropotkine, 141 Grande rue, etc.. "Chère petite Pierra, te remercie pour ta gentille carte et me réjouis de te revoir. Ce sera bientôt je pense. Transmets à ta mère et à ton grand frère mes meilleurs salutations. Bons baisers et à bientôt. Ton amie Nanette."
- I J Paulette (1x)Paulette aan Lilly Rupertus. Charleville, 4 juni 1922. Aan Mdame Rupertus Cornelissen, 141 Grande Rue, etc.. "Amitiés Paulette [Chataucie??]"
- I J Sonia (1x)Sonia [Aleksandrovitch?] aan Pierra Kropotkine. Parijs, 29 juni 1937. Aan Mlle Pierra Kropotkine (chez Madame Reclus), 165 Grande Rue, etc.. "Good luck to you darling. Sonia."

I J Kaarten, op voornaam

- I J Tanta D. (4x) Tanta wordt genoemd in I G 6 b 24. Daaruit blijkt dat ze een verwante van Tcherkesoff dan wel van de zusjes Rupertus is.
- I J Tanta D. 1 Tanta D. aan [Lilly Rupertus] Gedateerd 31 juli 1901. Geen adressering. "Wishing you all happiness, many pleasant returns of the day and a calm voyage through life! "Tanta. D.""
- I J Tanta D. 2 Tanta D. aan Lilly Rupertus. Londen [zelfde postkantoor als vele kaarten van Frida Rupertus] 14 september 1906. Aan Mme Cornelissen, 5 rue de la Vallée du Bois Clamart etc.. "Milles remerciements pour le grand paquet, et surtout pour le `nicest thought'. A ce moment je n'ai pas de temps d'écrire! Je voudrais bien voir le jardin!! Amitiés à tous de la part de Tanta."
- I J Tanta D. 3 Tanta D. aan `Mlle Rupertus'[dit moet een nichtje, kind van één van de broers van Lilly en Frida Rupertus zijn]. Lyndhurst (Engeland), 3 september 1907. Aan Mlle. Rupertus, chez Mme Cornelissen, 5 rue de la Vallée du Bois, Clamart etc.. "Un petit souvenir de la forêt.! Bien de vous depuis longtemps. J'espère que tout va mieux. Mon seul adresse à présent no. 127, comme je vous ai dis. Amitiés à tous. Tanta."
- I J Tanta D. 4 Tanta aan Lilly Rupertus. Thun (Zwitserland) [zie ook I G 6 b 27, Frida Rupertus aan Lilly Rupertus vanuit Thun op 31 juli 1908], 5 augustus 1908. Aan Mme L. Cornelissen, Publier, Haute Savoie etc.. "Envoyez moi la la voile bleue s.v.p. au nouvel adresse, si ce n'est pas in convenient!. Ich habe nur die grey, welche viel wärmer ist. Ich gehe fort morgen. Sehr Heiss. Grüss von Tanta."
- I J Uncle Wallie(1x)
Uncle Wallie aan Violette Bail. Middelburg, gedateerd 8 februari 1907. Aan Mademoiselle Violette Bail, Pensionat des jeunes filles, Rue de la Paste 93, Bruxelles, Belgique. "Dear Violette." Dank voor brief, goede wensen etc.. "With love and kisses from your uncle Wallie."

- I J Ursel(1x)Ursel aan Lilly Rupertus. Sirmione (bij Brescia, It.), 7 augustus 1933. Aan Frau Lilly Reclus, Grande rue 165 etc.. "Liebe Frau Lilly Reclus, ..." Vakantiegroet van Gardameer, beste wensen etc..
- I J Virgile (1x)Virgile aan Fred en Nora Cornelissen. Gedateerd Domme, 15 december 1941. Aan M. Fred Cornelissen, 35 Avenue St. Michel, Montauban, Tarn et Garonne. "Chers Fred et Nora. Qq. mots seulement et à toute hâte. Regardez si possible de trouver ressitence [sic!] électrique [sic!], égal ou semblable à celle employée dans la convexe, suis en route pour changer frigidaire à petrole en électrique, et j'ai besoin de ceci, repondez moi vite s.v.p. en me disant si vous en avez trouvé. Votre mère me charge de vous dire, que vou devrez essayer de trouver du poivre (en grain). Bien amicalement et merci d'avance Virgile." [zie ook I H Ourisson 3]
- I J William (1x)William aan Jacques Reclus. Vrantse, Servië 29 september 1915. Aan Mr J. Reclus, 141 Grande Rue, etc.. "Meilleurs souvenirs William [Grün?] Mission Anglaise, Serbie."

I K Kaarten van onbekenden

I K Kaarten van onbekenden.

Onbekende of onleesbare correspondenten, gerangschikt naar *geadresseerden*.
Alleen bij voldoende belang volledig beschreven.

I K *Andler* (1x) Ongedateerd. Aan Monsieur et Madame Andler, 139 Grande rue à Bourg la Reine etc.. "Monsieur, je suis maintenant à Oxford ..." volgt colleges van Graham, M.P. van de Labour Party. [blijkens adres waren de Andlers burens van de Cornelissens. zie ook VII J 4 en 5; VIII B 12]

I K *Chr. Cornelissen* (6x)

I K *Chr. Cornelissen* 1

[Murray Bay] Quebec (Canada), 24 april 1907. Aan Monsieur et Madame Ch. Cornélissen, 5 Rue de la Vallée du Bois, Clamart, Seine, France. [geen opschrift]

I K *Chr. Cornelissen* 2

Rotterdam, 6 april 1907. Aan monsieur Cr. Cornelissen, 5 rue de la valle du Bois Clamart (Seine), Frankrijk. "W. vr. Zoals ge wel gelezen zult hebben protesteerde ik reeds tegen 't verslag, doch oudergewoonte, zoals juist dat vermeld, wat niet zo bijzonder treffend is. Ik had een artikel geschreven van 3 pagina's papier, klein schrift; er worden circa 10 regeltjes ingehaald is 't niet treurig. Echter trots alles kregen wij deze week 4 nieuwe leden er bij o.a. Brautigam, secretaris van de Zeeliedenbond. Heusch 't gaat hier goed hoe reactionairder 'zij' werken, hoe beter dit voor ons. met vele groeten. [onleesbaar]

I K *Chr. Cornelissen* 3

Lyon, 29 juli 1913. Aan Monsieur Christian Cornelissen, red. à la Bataille Syndicaliste 10 Bd. Magenta, Paris. [Beeldzijde roeiers op meer bij Lyon met paraaf afzender]

I K *Chr. Cornelissen* 4

L'Haye-les-Roses, 25 april 1916. Aan Monsieur C. Cornelissen, Petit-Chambord (?) Bourg-la-Reine, Seine. "Mon cher Cornelissen, ma femme me dit que vs n'avez pas reçu une lettre que je vs avais écrite pour vs demander dans quel no. de la Bataille a paru le manifeste contre la 'Paix allemande' que vs avez signé avec Laisant, Malato, etc - Je vs serai reconnaissant de me renseigner à ce sujet -

Collectie Cornelissen/Chichery

Ce manifeste contient d'excellente choses que je tiendrai à placer sous les yeux de qqes amis -merci d'avance, et cordialement votre, [onleesbaar]

I K Chr. Cornelissen 5

Ascona (Zwitserl, 6 juli 1923. Aan Monsieur Cornelissen, Châtenay-Malabry (Seine) 38 Route de Versailles près Paris (France).

"Cher Monsieur. Mes meilleurs souvenirs d'Ascona où je passe de bien belles journées. Les salutations bien amicales de nous tous. Votre [G. Brive-Rudzinsky??]"

I KFr. Cornelissen (30x)

I KFr. Cornelissen 1-10

Kaarten uit Noorwegen aan Fred en/of Nora Cornelissen-Bjune, waarschijnlijk van Noorse verwanten en vrienden van Nora. In het Noors, 1936-37.

I KFr. Cornelissen 11-30

Kaarten zonder (leesbare) afzender aan Fred en/of Nora Cornelissen, uit de jaren 1924-1937. Er blijkt een internationale kennissenkring en een mondaine gerichtheid uit.

I KGuyou (1x) Peebles (Engel.), 24 oktober 1903. Aan Mr. M. Guyou, 39 Rue Victor Greyson, Ixelles, Bruxelles, Belgium. "Dear Michael, Many thanks for the postcard." Adres kwijt, daarom geen bericht. "How's Jacques ? [Reclus?] A.W."

I KHome (1x) Gedateerd Rothesay (Schotland), 22 april 1901. Aan Miss Home chez Mdme. Elie Reclus, 26 Rue Vulam XIII Brussels. "Many thanks for p.c. received this mor." Vakantiebericht. "Love from Maria + self A.B. [Alice Bell?]"

I KPierra Kropotkine (7x)

I KPierra Kropotkine 1

Aank. Bourg-la-Reine 2 mei 1930. Aan Mle Pierra Kropotkine, 141 Grande

I K Kaarten van onbekenden

Rue, etc.. "Jeudi Beau souvenir L.G. [Afbeelding `Le Pin de Galles']

I K Pierra Kropotkine 2

Megève, 1 januari 1932. Aan Melle Pierra Reclus, 141 Grande rue, etc..

"Melle Pierra. J'ai bien reçu vos bons voeux et vous en remercie, à mon tour je vous adresse ainsi qu'à Mr et Mme Reclus, nos meilleurs voeux pour 1932 santé et bonheur. Sincères salutations [Gruber?]"

I K Pierra Kropotkine 3

[Megève, 1931 of 1932] Zelfde adres als vorige. "Chère Melle Pierra." Dank voor kaart. Afz. is nog ziek. Goede wensen. "... je vous envoie ainsi qu'à Mr. et Mme Reclus, mes meilleurs salutations. [Gruber?]"

I K Pierra Kropotkine 4

Soire-le-Château (Nord), 20 maart 1937. Aan Mademoiselle Reclus, Domme (Dordogne). "Chère Pierra, ..." Vakantiegroeten van vriendin. "Penses tu à la bonne de Maman? Amitiés [Line?]"

I K Pierra Kropotkine 5-6

Ongedateerd, ongeadresseerd. "Ma petite Pierra, Je vous envoie deux cartes donnant une idé du Pont du Diable!!" Verdere beschrijving omgeving Thonon-les-Bains. (Haute Savoie) Si je vais à Abondance ... je ferai mon possible pour vous rendre une petite visite. Respectueux hommages à Madame Reclus - et mes bonnes amitiés pour vous. L. Van[herzcelle?], Ecole St. Bruno Avenue de la Gare Evian." [afbeelding Thonon-les-Bains, Gorges du Pont du Diable]. Tweede kaart met gegevens over meer van Genève in zelfde hs. afbeelding Gorges du Pont du Diable.

I K Pierra Kropotkine 7

New York (USA), geen datum. Aan Mlle Pierra Kropotkin, 165 Grande rue, etc.. "ss [Bremest?]" . Mapje met afbeeldingen wolkenkrabbers New York.

I K Lababidy (1x)

Geen datum. Aan Monsieur Mounir Lababidy Beyrouth Syrie. [in potlood naam in arabisch linksboven herhaald] [tekst links in arabisch, moeilijk leesbaar; ongeveer: `welkom in Alex-

andrië, Safer el Houfi'] [zie ook I H Lababidi]

I *KLannes* (31x)Kaarten gericht aan Henriëtte Lannes, vele jaren de vriendin van Fred Cornelissen. Nauwelijks van belang. De eerste kaart doet vermoeden dat ze op het Inst. de Coop. Intellectuelle werkte.

I *KMangé* (1x)Cahors (Lot) 17september 1912. Aan Madame Mangé, Domme, Dordogne. "[Maks. Frydunen?]."

I *KMantel* (1x)Milaan 6 jun 1929. Aan Mademoiselle Alice Mantel, La Bussière, Guise (Aisne), Francia. "Bon souvenir [Otto?]."

I *KOboukhow* (2x)

I *KOboukhow* 1 Neuchâtel (Zwitserl), 27 augustus 1932. Aan Monsieur Dimitri Oboukhow, 4 rue des Pervenches, Plessis-Robinson, France. "Mon vieux. Ecris moi, [...] la lettre suivra. Shake hands [Jani??]"

I *KOboukhow* 2 Ongedateerd [afbeelding Nice]. Aan Madame Oboukhow. "Amitiéés et [in russisch `groeten'] de [onleesbaar]."

I *KJacques Reclus* (6x)

I *KJacques Reclus* 1

Verzonden vanuit Hôpital Militaire de Territoir No. 34, Rambouillet. Geen datering [1916-1918]. Aan Monsieur Jacques Reclus, 141 Grand' Rue, etc.. "Mon cher Jacques - me voila delivré quelques mois du front. J'ai été blessé par une éclat d'obus a l'épaule, il n'y a aucune fracture, j'ai eu de la chance. J'espère que vous ainsi que Madame et Monsieur Cornélissen êtes en bonne santé. Je vous prie de leur presenter tous mes respects. Quant à vous je

I K Kaarten van onbekenden

vous envoie mes meilleurs amitiés [ondertekening onleesbaar]."

I K Jacques Reclus 2

Parijs, aank. 16 oktober 1918. Aan Monsieur Reclus 94e d' Infie, 28e Compie Camp de Coëtquidan (Morbihan). "Amical souvenir G. M. "

I K Jacques Reclus 3

Vron (Somme) 18 september 1921. Aan M. Jacques Reclus c/o Pernet Jense & [Chirion?]. 29 rue de Mazignan Paris VIII. "Mon vieux Jacques. J'ai reç un mot de Cornelissen et lui repondrai un de ces jours et aussi je te laisserai une bonne portion de prose dès que je serai installé définitivement dans ma `camhouse'. Prends patience et tu ne serai pas déçu. Toujours ton Mi oncle. d'Amitiés à Mme Guerin!"

I K Jacques Reclus 4

French Lick (Indiana, USA), gedateerd 11 oktober 1923. Aan Mr. J. Reclus, Bourg-la-Reine etc.. "Cher Mons. Reclus. Je viens de recevoir le traité d'harmonie, j'ai à peine eu le temps d'y jeter un oeil mais je vois qu'il y a encore la quinte diminuée au lieu de mineure. Tout en vous exprimant mes remerciements j'espère pouvoir encore m'adresser à vous dans un temps proche pour un autre traité plus moderne. J'écris à Grave par le même courrier. J'espère que vous voyez assez fréquemment notre vieil ami. Salutations bien cordiales. [Aug. Sellier?]"

I K Jacques Reclus 5

Parijs, 24 december 1923. Aan M. Jacques Reclus, 3 Rue La Grange, Paris V. "Mon cher Jacques." Eetafspraak voor komende vrijdag "Donc à vendredi, venez sans faute. Amitiés [onleesbaar]." Afbeelding Bergisch Gladbach. [zou in relatie met Bernard Kampffmeyer kunnen staan]

I K Jacques Reclus 6

La Cadière (Var) 18 december 1924. Aan Mr Reclus, Mairie de Drancy (Seine). "Bons souvenirs. Amitiés [Emile of Emilie of Emiliane ...?]"

I K Lilly Rupertus (21)x

I KLilly Rupertus 1

Gedateerd Rome, 19 januari 1906. Aan Mme L. Cornelissen-Rupertus, 7 avenue Schneider, Clamart etc.. "Geachte vriendin, is het manuscript al door u afgezonden? Ik heb het nog niet ontvangen. Dank voor uw belangwekkende brief. Hartelijke groeten en een zoen voor Helaba. Uw M. Wa."

I KLilly Rupertus 2

Gedateerd St. Petersburg (Rusl.) 1 oktober 1906. Aan Mme Chr. Cornélissen, 5 rue de la Vallée du Bois, Clamart etc.. "Chère Madame et amie. Nous irons dans 10 jours à peu près de Kharkoff au Caucase. Je vous prie de nous envoyer par retour de courrier l'adresse de votre soeur et de votre beau-frère. Notre adresse: chez Mme. Loubarski, 33 Katsenskaia à Kharkoff. Comme nous irons dans toutes les parties du pays, écrivez l'adresse demandée même s'il ne sont pas à Tiflis. C'est violemment intéressant ici. Il était néanmoins nécessaire que je vienne reprendre contact. Nous vous raconterons des drôles de choses. Et peut-être vous verrez du nouveau avant notre retour qui est remis après de deux mois! Il y a trop à voir. Espérant que tout va bien chez vous. recevez nos cordialités." [A Y of A U; misschien Ular, zie I H Ular]."

I KLilly Rupertus 3

Gedateerd Meudon, 29 juli 1905. Aan Madame Cornelissen, 7 avenue Schneider etc.. "Madame. En vous promettant ma visite ainsi qu'à M. Schermerhorn, je n'avais songé qu'au plaisir de vous voir me faisant encore beaucoup d'illusions sur mes forces." Is zeer verzwakt, moet kuren in de midi, bij herstel en terugkomst nieuwe afspraak. "Recevez madame, ainsi que M. Schermerhorn et M. Cornelissen, de retour sans doute l'assurance de mes sentiments les meilleurs [wellicht M. Kugel?]."

I KLilly Rupertus 4

Notre-Dame du Vauvray (Eure), 3 augustus [1916?]. Aan Madame Cornelissen, 141 grande Rue, etc.. "Chère Madame, je vous envoie de ce joli pays mes bien bons souvenirs pour vous et votre mari." Groeten van kinderen aan `Fredy'. "Bien sympathiquement [onleesbaar]"

I KLilly Rupertus 5

I K Kaarten van onbekenden

Gedateerd Lausanne/Val d'Illeiez (Zwitserl.), postst. 30 juli 1917. [met stempel 'ouvert' van de militaire censuur] Aan Madame Cornélissen, Bourg-la-Reine près Paris etc.. "Cher Madame. Voila-bien des semaines que je ne vous ai écrit. Avez vous de nouvelles de votre soeur? Si oui vous serez bien aimable de m'en communiquer; je ne reçois rien de Russie. C'est bien ennuyeux. NB, allons tous bien, jouissons de nos vacances. J'espère que vous allez bien aussi. Salutations de nous tous à vous trois. Votre N. W-M."

I KLilly Rupertus 6

[Zelfde handschrift als vorige] Gedateerd Lausanne, 30 maart 1920. Aan Monsieur et Madame Cornélissen, 141 Grand' rue, etc.. "Chers amis; Nos meilleurs voeux pour Paques. Salutations cordiales de votre dévouée Dr. N W[intsch?]-M[alato?], wellicht zuster van Charles Malato."

I KLilly Rupertus 7

Gedateerd Cannes 18 oktober 1918. Geen adres. "Bien chère Madame, ..." Vakantiegroeten ook aan man en kind.

I KLilly Rupertus 8

Gedateerd Fez (Marokko), 27 december 1922. Geen adres. Chère Madame. Bien reçu vt carte du 3-12 - Nous voici tout à fait acclimaté et ne regrettons de B. la Reine que la vie sociale, car Fez est bien loin et le cercle des Européens est réduit à tous points de vue." Muziek en boeken. "Jean envoie une bonne poignée de main à M. Fred." Die krijgt zijn 'manuele du gradé de cavalerie' terug. Vervolgkaart ontbreekt.

I KLilly Rupertus 9

Gedateerd Diekirch (Lux.), 3 augustus 1930. Aan Madame Cornélissen, 141 Grande Rue, etc.. "Viele Grüsse, Ihre [onleesbaar]."

I KLilly Rupertus 10

Brugge 6 april 1931. Aan Madame J. Reclus, 141 grande Rue, etc.. "Bons souvenirs de Bruges C. K[onleesbaar]."

I KLilly Rupertus 11

Menton, gedateerd 17 oktober 1931. Aan Mme L. Cornélissen, 141 Grande rue, etc.. "Dear aunty Lilly. I am sorry I could not answer your card, we are going to Menton. And here I am with Mme [Barsoff?], who feels herself much

better." komt maandag terug, komt dan langs. "What will happen to me when I return to Paris I really do not know. But strangely I have no worries. I hope Sosi [Souzie Van Gennep?], brought you the book brought you the book. Wil de 45 fr wel betalen. "Love to you [Isabecka? Isabelle]."

I KLilly Rupertus 12

Honkong 14 april 1932. Aan Madame J. Reclus, 141 Grande Rue, etc.. "Chère Madame. Un Mot pr m'excuser de vs écrire si peu encore. Vs. avez dû apprendre par Mr. R[eclus] ce qui est arrivé à Henry. Je l'ai prié de vs envoyer mes deux lettres à lui adressées afin de vs tenir au courant des évènements. Ns sommes venus ici pr practiser la convalescence de H, il va aussi bien que possible, ns rentrons dans quelques jours. Merci pr. le joli calendrier et livre de poésies mille excuses d'être si de retard avec toutes nos amitiés Bien à vous B. [onleesbaar]."

I KLilly Rupertus 13

Drammen 9 augustus 1932. Aan Madame Reclus, 141 grande Rue, etc.. "Chère Madame, j'ai reçu votre amiable carte, inclus une lettre de notre ami. [rest onleesbaar]."

I KLilly Rupertus 14

[Megève], gedateerd 25 augustus 1932. Geen adres. "Chère Madame, Merci de votre carte. Vos nouvelles m'ont fait plaisir. Je suis très contente que Pierra se trouve mieux. Janine a été très malade ..." Gaat nu beter. Jammer dat de familie weg is. "Soyez assez aimable de transmettre mon bon souvenir à Monsieur Fred et ces demoiselles. Veuillez agréer chère Madame, l'expression de mes sentiments distingués. [onleesbare ondertekening]."

I KLilly Rupertus 15

Gedateerd Domme (Dordogne), 21 augustus 1933. Aan Madame J. Reclus, "Les Cornettes de Rirs", La Chapelle d'Abondance (Hte Savoie). "Merci de votre aimable carte et de votre bon souvenir. Ma fille est juste de retour d'Angleterre. Mille amitiés de nous tous à tous les vôtres. [onleesbare ondertekening]."

I KLilly Rupertus 16-17

Getekend Bayonne (Pyrrh. Atl.), 10 augustus 1935. Geen adres. "Chère Madame, .." Vakantiegroeten ook op vervolgkaart.

I K Kaarten van onbekenden

Laatste kaarte(en) ontbreken.

I KLilly Rupertus 18

Sidford (Engel), [?] 1935. Aan Madame Reclus, 165 Grande Rue, etc..
Vakantiegroeten.

I KLilly Rupertus 19

Nice 23 november 1948 Aan Madame Reclus, rue des Pervenches, Le
Plessis-Robinson, Seine. "Notre respectueux
souvenirs de vacances. [onleesbaar]"

I KLilly Rupertus 20

Genève 1 oktober [?] Aan Madame Reclus, 12 Grande rue, etc.. I[later goed
bezorgd]. "Meilleurs amitiès [Matsou Yong?? Loche-
min??.]"

I KLilly Rupertus 21

Gedateerd Marseille 30 december. Aan Mme Reclus, Domme, Dordogne
"Meilleurs souvenirs et tous nos" [geen postzegel of
-stempel]

I K Onbekend 24 xOnbekend, dan wel onleesbare afzender, aan onbekenden.

I L Archivalia tussen kaarten.

Archivalia, anders dan beschreven prentkaarten, aangetroffen in de ansichtkaartenverzameling.

I L 119 foto's en 1 negatief in enveloppe. Waarschijnlijk in Marokko opgenomen door Frida Rupertus in 1930.

I L 2 Foto van de achterzijde van het huis van Paul Reclus in Domme.

I L 311 reproducties van pentekeningen van Domme.

I L 4 Prentkaartenalbum van Domme met 14 van de oorspronkelijk 20 kaarten.

I L 5 Twee mapjes met wintervakantie-foto's van Fred en Nora Cornelissen-Bjune uit resp. Noorwegen en de Hte Savoie. [@eventueel retourneren aan mevr. Cornelissen-Bjune].

I L 6 Twee stroobiljetten van de 'Groupe de Propagande Musicale', gebruikt om prenten op te plakken.

I L 7 Afbeelding 'Ecce Homines' van J. Linse. Kaart no. 6 serie 1 van de Nationale Vredesactie.

I L 8 Opgeplakte japanse prent, blijkens hs. achterzijde Hokusai, 'The great wave of Kanazawa/Fuji beyond the water.'

I L 9 Onbeschreven prentkaart van 'Bourg-la-Reine, Entrée du Château'. Christiaan Cornelissen moet hier ontelbare malen gewandeld hebben.

I L 10 Onbeschreven afbeelding van 'Bourg-la-Reine, Etablissement des Soeurs de Notre-Dame du Calvaire et des Sourds et Muettes - Cour d'honneur.'

I L 11 Onbeschreven afbeelding 'Paris - Bibliothèque Nationale - Salle de Travail.' Hier bracht Christiaan Cornelissen een aanzienlijk deel van zijn leven door.

I L 12 Fragment van een briefje van O[dilie] Perbos." [si vous a]llez à Sarlat

[vlak boven Domme Sarlat-le-Canada] vous penserez [ontbreekt] intercolonial par avion. [...] Meilleurs sentiments, O. Perbos." [de gezusters Perbos waren onderwijzeressen te Domme en bevriend met Paul Reclus en Lilly Rupertus; ze waren in juli 1976 de enigen die zich het overlijden van Chr. Cornelissen in 1942 in Domme herinnerden.]

- I L 13 Telegram van Fred Cornelissen, verstuurd New York, 29 september, aank. Parijs september 1937. Aan l'Institut International de Coopération Intellectuelle. "Excellente traversée, charmant accueil. Fred."
- I L 14 Rekening van de `Galerie Lafayette' Parijs, gedateerd 2-11. Aan Me Reclus, 165 Gd rue Bourg la Reine, voor 2 costuums en een jurk, 65 fr.
- I L 15 Tekening van middeleeuws schild, knots en helm; op achterzijde van kaartje van de `Alimentation Générale, 4 rue de Dantzig, Pais 15e etc.. Tous le produits -- Franco-Russes-Caucasiens',
- I L 16 Krantenknipsel met foto van Von Ribbentrop met drie analineaafdrukken.
- I L 17 Representatief gedeelte van de schutbladen voor de geografisch geordende ansichtenverzameling. Op de achterzijde blijkt dat gebruik is gemaakt van een cartotheek [wellicht van het Rode Kruis waar misschien Lilly Rupertus tijdens de 1e Wereldoorlog voor werkte], opgezet om geëvacueerde of vermiste personen op te sporen.

II. Kistje remise.

- II 1. Schetsboek C. met teksten van zijn hand (vroegste hs.) en enkele opmerkingen van de tekenleraar. Uit kweekschooltijd C. (1879-1883), waarschijnlijk laatste helft.
- II 2. Fotoboekje waarschijnlijk van Lilly Rupertus, eerste drie kartons missen.
- A. Warlaam Tcherkesov. [rond 1910?]
- B. Idem.
- C. Idem met Frida Rupertus.
- D. Christiaan Cornelissen in zijn studeerkamer [Bourg la Reine 1910?].
- E. Idem.
- F. C. tijdens wandeling. [rond 1905]
- G. C. en Lily Rupertus in het gras. [rond 1905]
- H. Twee afzonderlijke foto's van Henri Fuss-Amoré en zijn echtgenote, blijkens bijschrift.
- I. Foto jongenman [vermoedelijk Fred Cornelissen] met vage tekst, Goethe-citaat, eronder geschreven volgno. 8, met potlood.
- J. Zelfde jongeman, met vaag potloodschrift onderaan.
- K. Drie dames wandelen [waarschijnlijk in ieder geval twee zusjes Rupertus; volgno. 9.
- L. Blijkens opschrift achterzijde Carla D. [Carla Borrebach?] en mevr. H.
- M. Onbekend.
- N. Onbekend. Volgno. 21.
- O. Onbekend echtpaar.
- P. Frida Rupertus?
- Q. Frida. R. en Warlaam Tcherkesov.
- R. Frida en Lily Rupertus.
- S. C. en Lilly R, blijkens bijschrift in 1912.
- T. Cornelissen voor gebouw met krant in de hand [waarschijnlijk de Bataille Syndicaliste, gebouw burelen krant Rue des Granges aux Belles, of de Boul. Magenta in Parijs? Op achterzijde tekst met in ieder geval naam Cornelissen. Foto loshalen?]
- U. Leeg, tekst 'été 1913 à Domme'.
- V. Leeg.
- W. Fred Cornelissen ongeveer 10 jaar [1913].
- X. Achterzijde van het huis van Paul Reclus in Domme.
[Zie ook I L 2. Van het huis - het sterfhuis van C. - bevindt zich een opname van 1976 in de IISG-collectie]
- Y. Leeg, achterzijde 26 zichtbaar, opschrift 1908.
- Z. Carla D., 1908.

II B Fotoboekje

AA. Leeg, met potlood 10 geschreven.

Volgende vijf kartons leeg. Achterin lagen de volgende foto's los:

BB. Onbekend paar, wellicht Pierre Cornelissen.

CC. Groepsfoto, middelste kinderen wschlk. Fred C. en Pierra Kropotkine.

DD. Carla D. volgens achterzijde in 1907 gemaakt.

EE. Fred Cornelissen op ongeveer tweejarige leeftijd, 1905?

FF. Fred Cornelissen en ? (Pierra Kropotkine?) rond 1912.

GG. Ecco Tcherkesov, blijkens achterkant, genomen 1925 in Berneval.

HH. Twee onbekende kinderen, blijkens achterzijde Berneval 1925.

II. Strandscene met onbekenden, eveneens Berneval 1925.

JJ. Pierre in zijn uniform, volgens achterzijde. Bijna zeker Pieter, de broer van C.

KK. Pierre met tabakskrans, volgens achterzijde.

LL. Pierre Cornelissen, 1920 ongeveer. Achterzijde: "Pap (aanduiding van Herman Cornelissen voor zijn vader) aan zijn lessenaar."

MM. Gezicht op Buitenveldert 18 januari 1920, volgens achterzijde getekend H.C. [Herman Cornelissen, zelfde hs. als 38].

NN. Willy Cornelissen met "de juffrouw" volgens tekst achterzijde in hs. Herman Cornelissen. Ong. 1920.

OO. Gezicht op den Schinkel, 18 januari 1920; volgens achterzijde in hs. Herman Cornelissen.

PP. Gezicht vanuit ons huis op de Lijnbaansgracht. Tekst achterzijde H.C. Ongeveer 1920.

QQ. Kiekje Artis.

RR. Idem.

SS. Vakantiekiekje op het water, misschien Pierre met Willy en Herman.

TT. Idem

UU. Idem

VV. Vakantiekiekje drie heren op rots.

WW. Onbekende dame.

XX. Lilly Rupertus, blijkens achterzijde juni 1943. De foto moet in de achtertuin van het huis van Paul Reclus in Domme opgenomen zijn.

II 3. Blauwe aantekenschriften, eerste bundel, met koord bijeengehouden. Uit de tijd van C.'s studie voor de acte Nederlands M.O, te dateren op na 1886, het jaar waarin hij de hoofdacte voor onderwijzers behaalde en voor 1890, het jaar waarin hij volledig door de arbeidersbeweging in

beslag genomen werd. Deze datering correspondeert met de jongste literatuur die in de schriften besproken wordt (1886 en 1887). De aantekeningen bevatten dictaten van de maandelijkse cursus, en overgeschreven fragmenten en samenvattingen van lectuur. In linkermarge steeds onboezemingen, soms zeer persoonlijk, rechts uittreksels en citaten.

- A. Met gecartonneerde losse achterzijde, waarin
  - a. Aangeplakt vel met aantekening over boek Godwin.
  - b. Aanvraagfiche Musée Social, Parijs voor Stuart Mill's *Principes d'économie politique*, 5 november 1901. Op achterzijde overgeschreven fragment met onderstrepingen en vraagtekens.
  - c. Lege aanvraag C. zelfde tijd.
  - d. Idem.
- e. Marx-citaat overgeschreven [Kapital] III 1, p 156, Devenir social pp. 716-717.
- B. Aantekeningen C.G. Cornelissen, Taal I. Over Busken Huet, Potgieter, Tollens, poëzie, historische taalkunde, klankverschuiving [met elementair Grieks erin], Wybbrands, en uitvoerig. Const. Huygens.
- C. Aantekeningen C.G. Cornelissen, Taal II. Over Bredero, Const. en Chr. Huygens, P.C. Hooft, A.L.G. Bosboom-Toussaint, J. Vosmaer, Busken Huet, Justus van Effen [uitvoerig], Dirc Potter.
- D. Aantekeningen C.G. Cornelissen, Taal III. Over Potgieter, Busken Huet, Betje Wolff en Aagje Deken, voortzetting Dirc Potter, Anna Bijns, Rederijkers in Nederland, Hooft.
- E. Aantekeningen C.G. Cornelissen, Taal IV. Over G. Brandt, Bakhuisen van den Brink, Bosboom-Toussaint.
- F. Aantekeningen C.G. Cornelissen, Taal V. Over Jan Boendale, Betje Wolff en Aagje Deken, Hooft, mysteriespelen, geschiedenis van de rederijkers in Noord-Brabant.
- G. Aantekeningen C.G. Cornelissen, Taal VI. Over Busken Huets *Het Land van Rembrandt*, (zeer uitvoerig), *De Geuzen* van Onno Zwier van Haren [met vergelijking tussen Bilderdijs en van Vlootens commentaar erop], voortzetting Hooft II C 3, over Onno en Friso Zwier van Haren [uitvoerig].
- H. Aantekeningen C.G. Cornelissen, Taal VIII. Over P. van Limburg Brouwer, Busken Huet over de van Harens en over van Lennep, over van Lenneps *Nederlandse legenden*, [uitvoerig, vol

II C Blauwe schriften, 1e bundel

- uitroepen in de marge], Marnix van St. Aldegonde's *Byencorff*.
[vol commentaar van C.]
- I.Aantekeningen C.G. Cornelissen, Taal IX. Vervolg over *Byencorff*,
over *Theophilus* (uitg. Verdam 1882), over J. ten Brink, *Dirck
Volckertsen Coornhert en zijne Wellevenskunst*. [zeer uitvoerig
en positief]
- J.Aantekeningen C.G. Cornelissen, Taal XI. Over Rhijnvis Feith's
gedichten [met zeer negatieve bijschriften], C. Vosmaer *Over
Kunst*, A.Fokke *De moderne Helicon*, Busken Huet
Literarische fantasiën, H.P.G. Quack *Sociale Rechtvaardigheid*. (juli 1886), van Maerlant *Der Naturen Bloeme*, Vos-
maer *Vogels van diverse pluimage*, J. Hartog *De Spectatoriale
Geschriften* (Utrecht 1872) toont belangstelling van C. voor van
Effen aan.
- K.Aantekeningen C.G. Cornelissen, Taal XII. Over Vondels *Lucifer*,
over *De Werken van G.A. Bredero*. (Amsterdam 1885) [zeer
uitvoerig met scherpe kanttekeningen van C], vervolg Hartog II
C 10.
- L.Aantekeningen C.G. Cornelissen, Taal XIII en XIV. [kennelijk door
elkander geraakt, bladzijden in aangetroffen volgorde gelaten]
- a.Over J. van Lennep *De Roos van Dekama*, P.C. Hooft
Gedichten (Amsterdam 1871), [uitvoerig en zonder
kanttekeningen], *Walewein* (Leiden 1846), beschouwing
over Jan ten Brink *Onze Hedendaagsche Letterkundigen*
: A.L. Bosboom-Toussaint, Nicolaas Beets, Conrad
Busken Huet [met zeer veel onderstrepingen], Fr.
Haverschmidt.
- b.Losse vellen en katerns cursusaantekeningen beginnend met
24 juni (1887?), geven inzicht in behandelde stof,
achterzijde ook als begin gebruikt. Zuiver diktaat.
- M. Aantekeningen XV [in hs. C, afwijkend schoolschrift, verder als II
C 2-12]. Over H.J. Schimmel *Napoleon Bonaparte*, *Mary
Hollis*, *De Delftsche wonderdokter*, Vondel *Jephta*, J.P.
Haersolte; vanaf begin achterzijde over Bilderdijk, Jonathan
Waarheid en Droom (s.l., 1856), Klikspan *Studententypen*.

II 4. Blauwe aantekenschriften, tweede bundel, met koord bijeenge-
houden.

A. "Tijdschriften, aantekeningen III." Aantekeningen behelzen de gelezen
lectuur van 1889-1891, economisch en politiek. Met fragment

voorstudie "Kerkvaders over eigendom."

- B."Böhm-Bahwerk Kapital und Kapitalzins I en II." Uittreksel met opmerkingen en later onderstrepingen. Rond 1900.
- C."Böhm-Bahwerk Kapital und Kapitalzins II." Rond 1900.
- D.Zonder voorblad, aantekeningen over "Verhandlungen des Vereins für Sozialpolitik 1900, in hs. C. In hs. Lilly R. uittreksel van 'System der Sittlichkeit, 1802-1803, 1893 voor 't eerst uitgegeven, Dr Mollat Herausgeber.'

II 5.Cahier, '120 pages', "Aantekeningen Chr. Cornélissen." Kaft verstevigd met gedeeltelijk leesbare brief. Binnenzijde aantekening over Lamartine.".. ce poète à l'esprit faux." Uittreksel en aantekeningen *Code de la Nature* van Morelly, heruitgave 1891, Nederlands en Frans door elkander. Uittreksel en aantekeningen *Conspiration pour l'Égalité* van Ph. Buonarotti, 1828. Uittreksel en aantekeningen *Oeuvres complètes* van Fourier, z.j. Idem *Histoire du Trade Unionisme*, Sydney en Beatrice Webb, in de vertaling van Albert Métin, 1897. (persoonlijke vriend van C. later minister, zie I H Métin) Met inv.no. Bibl. Nat. Idem *Père Duchêne*, 1871, met B.N. no. Uitvoerig. Idem 'officieele orgaan der Kommune', 1871, Uitvoerig. Idem "Der Kampf der sozialdemokratie um die Revolution der Gesellschaft", *Neue Zeit* 1897-1898, no. 18 29 febr. [1898] Eduard Bernstein. Antwoord Belfort Bax in no. 26. Korte aantekeningen over Proudhon en de anarchie en democratie. Aantekeningen over de Kommune van 1871. Slotbladzijden leeg. Laatste bladzijde aantekening over Bakounine. [pleit voor datering 1899-1899; blijkens correspondentie met Nettlau ging Cornelissen zich toen voor Bakoenin interesseeren]

II 6.Bundeltje brieven in het Engels, Frans en Duits, 1903-1911.

- A. Ontwerp van brief Cornelissen aan ? [secretaris IWW, najaar 1911]. Over bezoek CGT-delegatie aan Berlijn, voorbereiding internationale syndicalistische conferentie, contributie IWW over 1911 aan *Bulletin International du Mouvement Syndicaliste*.
- B.Twee in elkaar gevouwen ontwerp-brieven van Cornelissen.
  - a.Aan Ben Tillet [1908], over *Bulletin*. In de brief wordt aan de volgende gerefereerd. Tillets steun wordt gevraagd.
  - b.Aan W.A. Appleton, secretaris van de 'General Federation of Trade Unions'. [1908] Cornelissen vraagt om steun van de organisatie voor zijn *Bulletin*.

- C. Twee in elkaar gevouwen ontwerp-brieven van Cornelissen.
- a. [Aan de IWW, 1910]. Boven, in potlood, 'niet gecorrigeerd'.
Uiteenzetting over financiële nood van het *Bulletin*..
b. [zelfde periode] bedelbriefje voor *Bulletin*.
- D. Ontwerp brief Cornelissen aan ? [secretaris IWW, 1910; te dateren aan in de brief genoemde congres Toulouse van de CGT) Brief gericht op komst IWW naar Toulouse om internationale rev. syndicalisme te versterken.. C. vraagt weer om financiële steun voor *Bulletin*.
- E. Ontwerp brief Cornelissen aan Charles. H. Kerr, editor of the *International socialist Review in Chicago*, [1911, geschreven op achterzijde van maandkalenderblaadjes 1910, mei en augustus. C. biedt zich als auteur aan]
- F. Op 1/3 A4-vel bevinden zich vier teksten:
- a. brief Vilfredo Pareto aan Cornelissen, 6 november 1902, die ruil had voorgesteld van boeken.
  - b. Ontwerp van brief Cornelissen aan Albert Aupetit, over ruil *Théorie de la Valeur* voor boek Aupetit.
  - c. Ontwerp van brief aan onbekend Duitse auteur over soortgelijke ruil.
  - d. Ontwerp van brief aan Carrol D. Wright van de U.S. Commission of Labor. Ruilvoorstel *Théorie de la Valeur* voor rapporten commissie.
- G. Brief Samuel Gompers, president van de AFL aan Christian Cornelissen, 25 januari 1904. Gompers stuurt statuten op en plaatst C. op de verzendlijst van het orgaan van de AFL.
- H. Ontwerp brief Cornelissen aan ? [Ben Tillet, 1912] 4 p. Over de toestand in het internationale revolutionaire syndicalisme en de voorbereidingen van een int. syndicalistisch congres in 1913.
- I. Ontwerp van de sollicitatiebrief van Cornelissen aan "the executive Committe of the International Cooperative Alliance", 16 maart 1911. C. reflecteerde op de post van 'general secretary'.
- J. Ontwerp van een brief, in hs. Cornelissen, [van de secretaris van het bureau van de Syndicalistische Internationale] aan [Engelse vakbondsorganisatie(s)] over de startmoeilijkheden van de Internationale en de voortzetting van het *Bulletin* als orgaan daarvan. [begin 1914]
- II 7. Bundeltje brieven met rood koord bijeengebonden. Ontwerpen van brieven van en brieven aan Cornelissen, 1903-1904.

- A. Ontwerp-brief van Cornelissen aan Georges Clemenceau, redacteur van de *Aurore*, 1 november 1903. C. biedt artikel aan.
  - B. Ontwerp-brief van Cornelissen aan ? [Italiaanse contactpersoon, syndicalist, waarschijnlijk L. Fabri, 1910].
  - C. Brief van Henri Caudiani aan Cornelissen, [rond 1910?] met vragenlijst over boycottage en sabotage.
  - D. Brief aan Cornelissen met op achterzijde klad brief van C.
    - a. Brief van M. Schoenmaker aan Cornelissen, 1 juni 1904. Antwoord op Cornelissens aanbod betaald medewerker te worden van *Levensrecht*.
    - b. Ontwerp-brief van Cornelissen aan Gustave Rouanet [zomer 1904]. C. biedt een artikel aan aan de *Revue Socialiste*, vraagt twee rapporten aan ter inzage.
- II 8. Bundeltje brieven, 1904.
- A. kladversie van brief van Cornelissen aan Centraal Bureau van de Statistiek te den Haag [brief is 20 februari 1904 verstuurd]. Verzoek om toezending rapporten, aanbieding *Théorie du Salaire*.
  - B. Antwoord CBS aan Cornelissen, 20 februari 1904. Rapporten toegezonden, boek in dank aanvaard, doorverwezen naar ministerie van Binn. zaken voor andere rapporten.
  - C. Antwoord van Ministerie van Binn. Zaken aan Cornelissen, 16 maart 1904, op brief van C. van 4 maart 1904. Toezending "Verslagen van de Inspecteurs van den Arbeid", dank voor *Théorie du Salaire*.
- II 9. Cahier met ingeplakte en losse knipsels en brieven, 1892-1898. <De bladzijde-nummering op de doorzichtmappen met viltstift geeft de volgorde van het cahier aan .>
- A. Binnenzijde front, aanbieding recensie-exemplaar van Lasalle's brieven aan Georges Herwegh, Albert Müller, Zürich. [1892]. <p.2><p.3,4,5 leeg>
  - B. Knipsel *Vorwärts* 193, no. 1892, ingeplakt. Ingezonden brief van Cornelissen, over D.N, die zich zou isoleren in de internationale sociaal-democratie. <p.6>
  - C. Knipsel uit *Vorwärts* [1894?], oproep engelse organisatie-comité voor internationale congres Londen 1896. <p.7>
  - D. Knipsel uit *Vorwärts* [1894]. <p.8>. Over de situatie in Holland, met aandacht voor Cornelissens anti-herentoespraak in Zürich, gesteld tegenover diens pro-parlementaire optreden op het

- SB-congres te Groningen. [sic !]
- E.Knipsel uit *Vorwärts*, 3 februari 1894. Reactie Cornelissen, namens *Recht voor Allen* op vorige. Met bijschrift redactie *Vorwärts*. Fel stuk van C. <p.8,9>
- F. <p.10>
- a.Tekst in hs. C: "Lausanne 7 juillet 94." [afschrift van brief van de redactie van een Frans-Zwitsers blad].
Ondertekend met: G.R.
- b.Tekst in hs. C. "Werther Genosse." Ondertekend met: "Red. d. Sozialist." [afschrift van brief met dank voor verslag 'Parteitag' [Socialistenbond-Groningen 1893], verzoek om regelmatige correspondentie over de hollandse beweging.
- c.Knipsel uit *Justice*, 6 januari 1894. Verslag van C. over Groninger congres Socialistenbond, kerst 1893.
- G.Knipsel uit *Le Parti Socialiste*, 21-28 januari 1894. Verslag als 6c, niet ondertekend. Vrijwel letterlijk hetzelfde. <p.11>
- H.Knipsel uit *Le Parti Ouvrier*, 9-10 januari 1895. Verslag [ongetwijfeld van de hand van C.] van het congres van de 'Socialistenbond', kerst 1894, Den Haag. <p.12-13>
- I.<los tussen pp. 13 en 14>
- a.Gedrukte oproep organisatie comité 'Congrès international pour la protection ouvrier, Zürich 1894.'
- b.idem in het Duits.
- c.Knipsel uit *Vorwärts*, [29] juli 1896, artikel gedateerd Berlin, 28 juli. Cornelissen als held der duitse anarchisten; aanval op Cornelissens *Le Communisme révolutionnaire*.
- d.Knipsel, ongedateerd [eind april 1895, *Vorwärts*], bespreking program SDAP. [Aangenomen op congres Deventer 14-15 april 1895]
- e.Gedrukt manifest, engelstalig, van de Centrale Raad van de Socialistenbond aan het organisatiecomité van het internationale congres Londen 1896, gedateerd 14 juni 1895, ondertekend door de secretaris S. van Praag; het antwoord van de secretaris van het organisatie-comité, W. Thorne, gedateerd 14 oktober 1895; bijschrift van nederlandse zijde. Het pamflet handelt over de toelatingsbepalingen.
- J.Knipsel uit [*Revue*] *Socialiste*, [begin 1895], oproep voor-

bereidingscomité congres Londen, 1896, van de IIe Internationale. Brengt toelatingsbepalingen in herinnering. <p.14>
K.<p.15>

- a.Opgeplakte briefkaart, gedrukte aankondiging van
Kunsthandelaar Hugo Helbing, München, poststempel
10 april 1896, gericht aan Harttorf, Damrak 100a [adres
Recht voor Allen, tekst door sterk doorlichten te zien]
- b.Opgeplakt deel van een briefkaart, geschreven. A. Hamon aan
Christ. Corn[elissen], poststempel herstempeling:
Amsterdam, ? december 1895; adres Damrak [100a].
Hamon dankt voor brochures [waarschijnlijk
exemplaren van *Le communisme révolutionnaire*] en
stelt zich geheel ten dienste van C. in Parijs. Tekst en
poststempel alleen door sterk doorlichten te zien.

L.Opgeplakte brief van I. Mcpherson aan Christian Cornelissen, 6 april
1897. Verzoek om bijdrage voor 1 mei-nummer van de *Labour
Leader*. <p.17><pp. 18-32 leeg>

M.<p.33-34>

- a.[beschadigd] In hs. C. afschrift van een brief van Cornelissen
aan Paul Lafargue [eind 1892]. Verzoek om inlichtinge
over de kwestie van aanbevelingsbrieven voor
zogenaamde socialisten in het buitenland.
- b.[beschadigd] Knipsel, franstalig over congres Zürich.
Veklaring 'Comité révolutionnaire central'. [factie Ed.
Vaillant, blanquisten, door Markus Burgi te Zürich is
knipsel geïdentificeerd als komend uit *Le Parti sociliste*.
11 au 17 Décembre 1892, no 75, p.2.]

N.Afschriften vijf brieven in hs.C. <pp. 34 en 37, pp. 35 en 36

leeg>

- a.Cornelissen aan de directeur van de 'Imprimerie
anti-cléricale', 17 april [1892, Cornelissens adres is de
Perponcherstraat 20 in Den Haag]. C. treedt op als
secretaris[!], namens de Vrijdenkersvereniging Den
Haag, vraagt brochures aan. [In de memoires verdoezelt
Cornelissen zijn vrijdenkersverleden]
- b.Cornelissen aan "Nos camerades de l'Espagne, réunies pour la
célébration du 1er Mai", 29 april 1892. Saluut van de
'Parti sociliste révolutionnaire hollandais' aan de
spanse kameraden. Cornelissen tekent als "secrétaire
pour la Correspondence Internationale", doorgehaald

- vervangen door "secrétaire national du travail."
- c. Cornelissen aan "die Redaktion der `Sozialdemokrat'" [voorjaar/zomer 1892]. Refererend aan brief van Bebel over noodzaak alleen vreemdelingen met aanbevelingsbrief van de SPD te ondersteunen vraagt Cornelissen wat te doen met gevluchte `Jungen', die zoiets niet kunnen laten zien. [bijschrift in rood potlood: "gecorrigeerd"] Cornelissen ondertekent als "Partei-sekretär für die internationale Korrespondenz."
- d. tekst in hs. C. "Les Socialistes à l'étranger." Geeft brief duitse SPD weer, dat alleen SPD-leden voor steun in buitenland in aanmerking komen.
- e. Cornelissen aan Benoît Malon, [zomer 1892, Cornelissen was toen in Parijs] C. vraagt *Le Socialisme intégral* aan van Malon, ter bespreking in de nederlandse arbeiderspers. Met naschrift, waarin C. de plechtige groeten van `le comité socialiste' de Nantes overbrengt. [bijschrift in rood potlood: "gecorrigeerd." Cornelissen ondertekent als Cornélissen]
- O.<p.38>
- a. Knipsel [waarschijnlijk uit de *Vorwärts* midden 1892], Waarschuwing van Dr. R. Lux[enburg] tegen de russische bedrieger Bobuchoff.
- b. In hs. C. "An die delegierten versammlung der Parteitages der Österreichische Sozialdemokratie zu Wien." [najaar 1892] Plechtige groet van hollandse partij. [bijschrift in rood potlood: "gecorrigeerd."]
- P.<p.39>
- a. Afschrift in hs. C. van brief Christ. Cornelissen aan W[erther] G[enosse] [brief is gericht aan Gustav Link, centrale comité van de Unabhängigen], 22 oktober 1892. Brief gaat over steun aan Unabhängigen in ballingschap of doorreis in Nederland. Cornelissen ondertekent als "Arbeitssekretär."
- b. Afschrift in hs. Cornelissen van brief van Robert Seidel, sekretär des Organisationskomite für den Int. Soz. Kong. [Zürich 1893], gericht "An die Sozialdemokratische Partei Hollands, Herrn Christ. Corneliss. Perponcherstr. 20, Haag." [oktober of november 1892]. Seidel bericht dat de "Anträge nebst Schreiben

- des Genossen Christ Cornelissen" aangekomen zijn en aan comité voorgelegd worden.
- c. Afschrift in hs. C. van brief van R.S[eidel] namens Org. kom, [eind 1892, begin 1893] Aankondiging van de voorkonferentie in Brussel, 12 maart [1893], waar de "Tagesordnung" en de "Geschäftsordnung" besproken zullen worden voor het kongres van Zürich.
- Q.<p.40> Twee knipsels uit duitse bladen.
- a. Gedateerd 1 november 1892. Tekst voorgelezen brief W. Liebknecht, die niet voor de 'Arbeiter-Bildungsschule' wil optreden.
- b. Gedateerd 29 oktober [1892]. Huilverhaal over lijk-drager in Wenen, die na acht jaar trouwe dienst stierf en van de armen begraven werd.
- R.<los tussen pp. 40-41> Brief van J.-B. Lavaud, secretaris van de POSR [Allemanisten] aan Cornelissen, 12 augustus 1898. Roept hulp C. in voor een vertaling; zinspeelt op een 'oplossing' voor Cornelissen [werk]; vraagt Cornelissens steun bij voorbereiding van het revol. congres van 1900 in Parijs.
- S.<p.41>
- a. Knipsel uit Duits blad [november 1892], ingezonden stuk over al dan niet afbetaalde naaimachine door ene Bonups.
- b. In hs. Cornelissen, brief aan "... [Cornelissen], und damit an unsere Holländischen Brüder und Genossen, 17 oktober 1892. Brief van de redactie van de *Sozialist*, die steun vraagt voor vervolgde medewerker, E. Prüfer.
- T. Krantenknipsel Duitse krant over schandaal op weense fabriek. [november 1892]
- U.<p.43> Voorbereiding congres van Zürich en geleidebrieven.
- a. Knipsel uit (Zwitserse)-Duits blad. Oproep H. Frick, namens Zwitserse metaalarbeiders, voor internationaal congres van metaalarbeiders, begin augustus 1893, vlak voor het congres van de Internationale. Oproep gedateerd: "Ende November 1892."
- b. Afschrift in hs. Cornelissen, van een brief van H.W. Lee, secretaris van de Social Democratic Federation, aan 'Christ. Cornelissen', 14 maart 1893. Lee meldt bericht van Seidel over voorconferentie van de Internationale te Brussel op 26 maart 1893 te hebben ontvangen. SDF zal zo mogelijk afvaardiging sturen. Brief Lee is antwoord

- op brief van C.
- c. Afschrift in hs. C. van een geleidebrief aan Domela gericht vanuit Berlijn ten behoeve van niet genoemde 'Genosse', 25 juli 1892. Naam 'genosse' door stippeltjes aangegeven. Cornelissen was kennelijk erg voorzichtig, in tegenstelling tot bijv. Vliegen in dezelfde periode. [origineel onder II J 34, de afzender is G. Link; contactpersoon voor de Unabhängigen/ *Der Sozialist*, de 'Genosse' is Tobias]
- d. Klad van briefje van C. in hs. C. s.d., s.l. Ongetwijfeld een verzoek aan de 'Société Nouvelle' te Brussel, om 150 overdrukken van zijn artikel "Les diverses tendances du Parti Ouvrier International" als brochure uit te geven, ten behoeve van het Züricher congres. Te dateren op de zomer van 1893.
- e. Afschrift in hs. C. van in Duits gestelde brief van F. Gillis in Londen aan ? [Cornelissen], 12 oktober 189 [3]. Vraagt inlichtingen over .... Hier blijkt weer de voorzichtigheid van C.
- f. Afschrift in handschrift C. van brief van E. Pierre aan "... camarade van Dorpe, [eind 1893]. Geleidebrief voor Eugène, Anselme, Str[....]er.
- V. Gedrukte uitnodiging in het Duits van het 'Züricher Organisationskomitee' voor de voorconferentie te Brussel, 26 maart. Met voorstel toelatingsbepalingen [in potlood alternatieve formuleringen in het Engels in hs. C, in de zinsnede over de politieke participatie als eis tot toelating] en de 'Geschäftsordnung.' <p.44 en 46>
- W. Idem in het Frans met franse glossen van C. <45>
- X. Idem in het Engels, zonder glossen. <47 en 48>
- Y. <p.49> Twee knipsels
- a. Knipsel uit franstalige krant, over huisorde Züricher congres, [maart-april 1893, waarschijnlijk de 26 maart 1893 te Brussel vastgestelde tekst. [door Markus Bürgi geïdentificeerd als afkomstig uit het blad van de Parti Ouvrier Belge, *Le Peuple*, Lundi 27 Mars 1893, no 86, p 1]
- b. Knipsel uit duitse krant [waarschijnlijk de *Vorwärts*], oproep van F. Leverington, namens het "Verband des Holländischen Eisenbahnpersonals", eerder "Immer

Vorwärts" genoemd, voor internationaal congres spoorweglieden tijdens socialistische congres. De betrokken organisatie is de SV, de Spoorwegvereniging, door F.P. Oudens gesticht, ook wel als 'Steeds Voorwaarts' aangeduid]

Z.<pp. 50 en 51>

a.Knipsel uit *Justice*, [zomer 1893]. Ingezonden brief van een oude Chartist. <p.50>

b.Knipsel uit *Justice*, [zomer 1893]. Ingezonden brief G.H. Wilson over probleem van concurrentie tussen verschillende socialistische drukkerijen. [in Nederland was het probleem in 1891 in de kolommen van *Recht voor Allen* aan de orde geweest]<51 en 50>

c.Knipsel uit *Justice*, [zomer 1893]. Ingezonden brief C. Turner over conflict over niet afgedragen gelden.

d.Afschrift, in hs. C. van brief van Cornelissen als "Secretary of Labour for Holland", 9 juli 1893. aanbevelingsbrief voor ... . <p.51>

e.Afschrift van brief in hs. C. van Cornelissen aan Department of Labour in Washington USA, 6 oktober 1893. Aanvraag rapporten. <p.51>

AA.<p.52>

a.Ongedateerde geleidebrief in het Engels in hs. C voor ongenoemde Bossche[!] partijgenoot, notarisklerk, ontslagen wegens socialistische agitatie, thans lid van de afd. Amsterdam van de SDB. [dit moet A. Goossens zijn, gehuwd met Dina van Emmenes; vertrok in de herfst van 1893 uit den Bosch, was in ieder geval in mei 1894 in Amsterdam.; cf. F.J. van Gaal *Socialisme en zelfstandige arbeidersbeweging in 's Hertogenbosch 1886-1923* (Tilburg 1989), pp. 54-55.]

b.Briefkaart van Léon Remy, redacteur van *Le Parti Socialiste*, organe du Comité Révolutionnaire Central, aan Cornelissen. [Bij sterke doorlichting diens naam te lezen, adres Damrak 100a, poststempel 10 januari 1894]. Verzoek om verslag laatste SDB-congres.

c. Briefkaart van Léon Remy, redacteur van *Le Parti Socialiste*, organe du Comité Révolutionnaire Central, aan Cornelissen. [Bij sterke doorlichting diens naam te lezen, adres Recht voor Allen, Damrak 100a, post-

stempel 25 januari 1894]. Dank voor artikel en belofte het blad regelmatig op te sturen.

BB. Opgeplakt strooiblad, horende bij de *Sozialdemokrat* no. 21, gedateerd 23 mei 1895. Aankondiging inhoud van no. 21 om in eigen blad op te nemen. <53>. [De aanwezigheid van achterzijde van schrift, waarin II I 1-28 zich bevinden <p.54> op deze plaats, heeft doen besluiten het vervolg van de bundel onder een aparte letter onder te brengen.]

- II 10. Pakket losse brieven 1894-1900. [sommige in slechte staat, bij diverse verhuizingen en sorteringen zijn de stukken door elkander geraakt]
- A. Brief van het persagentschap Dalziel aan [Cornelissen] Verzoek om tegen betaling verslag te doen van de 1 mei-viering in Nederland. Dateert vermoedelijk van 1896.
- B. Brief van Jean Tordeur, gevangene te Antwerpen aan [Cornelissen, april 1896]. Tordeur is geld verschuldigd, vraagt om uitstel en een zelfstudie methode Duits.
- C. Brief van Fernand Brouez aan [Cornelissen, tweede helft 1895, zie 6.]. Brouez heeft *Le Communisme Révolutionnaire* gelezen. B. zal het Frans wat herzien en het zal binnenkort bij de 'Société Nouvelle' verschijnen. B. stuurt bij C. ontbrekende afleveringen van het tijdschrift. Twee of drie zijn speciaal nagedrukt..
- D. Brief van Jean Tordeur, gevangene te Antwerpen aan [Cornelissen, 19 april 1896]. Reageert op het antwoord op II J 3. Bedankt C. Laat A. Rot groeten.
- E. Gehectografeerde brief van Marcel Fournier, namens de redactie van de *Revue Politique et Parlementaire*, aan [de redactie van *Recht voor Allen*], 3 september 1895. Verzoek aandacht te schenken aan speciale aflevering van het tijdschrift.
- F. Brief van Bernard Lazare aan Cornelissen, 3 juli 1895. L. heeft tekst van "le manifeste" [*Le communisme Révolutionnaire*] ontvangen en zoekt nu een vertaler, maar wellicht moet Cornelissen het zelf doen, waarna Lazare het zal herschrijven. Lazare belooft steun aan resoluties, gebaseerd op het manifest. Hij hoopt dat mensen als Allemane en Charnay ook zullen tekenen. Klaagt over utopisme van te individualistische anarchisten als Grave, maar hoopt op steun van die anarchisten die voor organisatie zijn. Lazare rekent op Brouez om het manifest in de *Société Nouvelle* af te drukken. Vriendelijkheden en groeten aan Domela.

- G. Brief van Bernard Lazare aan Cornelissen, 27 oktober 1895. Lazare meldt, dat Brouez nooit antwoord pleegt te geven; hij heeft gelukkig zelf een vertaler gevonden, een medewerker van de *Parti Socialiste*, kosten 40 franc, voorstel hoe de betaling te regelen. Groeten aan Domela.
- H. Brief van Bernard Lazare aan Cornelissen, 23 november 1895. Stuurt eerste deel vertaling van het manifest. Vraagt om geld voor de vertaler. Aanstaaende zondag moet de vertaler het tweede deel hebben.
- I. Brief van Paul Cavaillon, secretaris van de 'Groupe d'études économiques du cinquième arrondissement' van Parijs, 13 februari 1897. Door Lazare naar C. verwezen. Uitvoerig verzoek om inlichtingen over de Hollandse situatie en vragen over de tactiek van de 'communistes'.
- J. Briefje met enveloppe, van P[eter] K[ropotkin] aan Christian Cornelissen, Schotersingel 41 Haarlem. Poststempel Bromley 7 juni 1895. K. herinnert zich verzoek van Cornelissen, heeft stuk, waarvan Cornelissen de vertaling wil, bemachtigd, legt uit dat hij zeer veel brieven krijgt en onmogelijk aan alle verzoeken kan voldoen, zeker niet direct. Is ziek geweest.
- K. Brief van Pierre Kropotkine aan [Cornelissen] 20 november 1895. K. dankt Cornelissen voor diens aangekondigde inlichtingen voor K.'s artikel over de plattelandsbevolking. Artikel is al verschenen maar K. bereidt grotere studie voor [*Mutual Aid*]. K. vraagt C. nu of hij hem inlichtingen kan verschaffen over wederzijdse hulp in stedelijke omgevingen. Idem over gezamenlijke inkoop van zaai- en pootgoed op het platteland, P.K. bereidt artikel/hoofdstuk daarover voor. Waarbij de vakorganisaties van landarbeiders betrokken zijn. Armand heeft al inlichtingen gestuurd. Groeten aan Domela, lof voor diens artikelen in *Société Nouvelle*.
- L. Brief van Fernand Brouez aan [Cornelissen, juli 1893]. B. zal de brochure [*Les diverses tendances*] drukken, kosten 50 francs; zal brochure naar Zürich opsturen. B. komt zelf niet naar Zürich. Slot; enkel opmerkingen over het 'communisme'.
- M. Brief van P. Argyriades, namens de 'Comission d'organisation de la Manifestation du 1er mai pour l'année 1894' aan 'cher citoyen' [Cornelissen], 28 maart 1894. A. vraagt C. om artikel voor special 1 mei nummer.
- N. Gehectografeerde brief van Rudolphe Simon, namens de

`Commission d'organisation' van het vierde banket van de `amis de la *Revue Socialiste*', 13 juli 1892, aan `cher citoyen'. [Cornelissen als int. secretaris van de SDB] Uitnodiging voor banket, indien bezoek niet mogelijk verzoek om adhesiebetuiging.

O.Brief van Bernard Lazare aan Cornelissen, 9 maart 1896. Brief bij no. 16: Pelloutier aan Cornelissen. Lazare stemt in met kritiek op `manifeste' van Cornelissen [*Le Communisme Révolutionnaire* van C.] L. wil het positieve deel veel vager hebben. Lazare heft dit ook met Merlino besproken. Lazare stemt in met kritiek op individualisten. Lazare wil dat Cornelissen of Domela een korter manifest opstellen in het Frans, dat dan door Pelloutier of Lazare geredigeerd zal worden.

P.Brief van Fernand Pelloutier aan `cher camarade' [Cornelissen, zie 15], 1 maart 1896. Excuseert zich voor late beantwoording brief Cornelissen, wegens ziekte. Pelloutier ontvouwt plan om met krachtige anti-marxistische minderheid op het congres van Londen van de Internationale te verschijnen. Werkt samen met Allemane, met spaanse geestverwanten om zoveel mogelijk onbetwistbare mandaten te verzamelen. Geeft vervolgens kritiek op manifest van Cornelissen [*Le Communisme Révolutionnaire*] Te lang; kritische deel acceptabel, positieve deel voor anarchisten ook voor P. niet aanvaardbaar. Kritiek op individualisten kan men beter voor zich houden. Pelloutier met Lazare van mening, dat een manifest van hoogstens 10 pagina's, alleen kritisch met vage noties over toekomststreven. Uit brief wordt verschil in denken van Pelloutier en Cornelissen helder.

Q.Brief van Fernand Brouez aan `cher compagnon'. [Cornelissen, zomer 1893] Brouez meldt het eerste gedeelte van Cornelissens artikel nog niet gepubliceerd te hebben in de *Société Nouvelle*, komt binnenkort. Stuurt proef van tweede gedeelte aan Cornelissen.

R.Brief van Paul Gabillard, namens de redactie van de *Revue des Revues*, aan `monsieur en éminent confrère' [Cornelissen], 29 juni 1897. G. schrijft met Hamon als referentie, (zie 19) vraagt om mederwerking aan enquête van zijn blad, die parallel loopt aan die van de *Humanité Nouvelle* van Hamon. Vragen behelzen het bewapeningsvraagstuk.

S.Brief van A. Hamon aan `mon cher camarade' [Cornelissen], 19 jul 1897. Hamon bericht over de *Humanité Nouvelle* als

- voortzetting van de *Société Nouvelle*. Vraagt om elke vier of zes maanden een stuk van vier tot zes bladzijden over de economische sociale en politieke toestand in Nederland. Vraagt, als C. niet, kan om advies over een ander.
- T.Brief van P. Argyriades aan `mon cher confrère [Cornelissen], 19 juni 1897. A. vraagt C. om een artikel voor 15 juli 1897, ten behoeve van *La Question Sociale*, het blad van A.
- U. Fragment van brief van A. Goldschneider [?] aan [Cornelissen als int. secretaris van de SDB]. Verzoek om een afgevaardigde op de partijdag, of anders een telegram als begroeting. Begin onder 38: [A. Goldschneider namens de] Oostenrijkse SPD aan de `Verehrliche Parteileitung der holländische Sozialdemokratie. Uitnodiging voor derde congres van Oostenrijkse SDP.
- V.Brief van Leopold Jacoby aan `Sehr geehrter Herr Redactor' [Cornelissen of D.N.], 9 mei 1895. Reactie op uitblijven antwoord op 23. Herhaalt verzoek met klem.
- W.Brief van Leopold Jacoby aan `Sehr geehrter Herr Redactor' [Cornelissen of D.N.], Zürich, 4 mei 1895. Via Robert Seidel kreeg Jacoby een exemplaar van het meinumner van *Recht voor Allen*, met daarin een prachtige vertaling van zijn eigen meigedicht, wil enkele exemplaren en het adres van de vertaler. Stuurt postzegels.
- X.Brief van Bernard Kampffmeyer [Zie ook I H Kampffmeyer] aan Cornelissen, 24 november 1895, vanuit Jersey. K. doet verslag van zijn pogingen tuinder te worden. Moet politieke en literaire activiteiten op laag pitje zetten. Refereert aan de lange discussies, met C. gevoerd in Londen. K. zal rapport over duitse arbeidersbeweging voor komende internationale congres in Londen schrijven. K. vraagt of C. al antwoord van het organisatiecomité heeft. K. vraagt C. om na te gaan of K's lotnummers van de loterij van de Amsterdamsche tentoonstelling in de prijzen zijn gevallen. Groeten ook aan D.N.
- Y.Brief van G.Link aan Domela Nieuwenhuis, 17 oktober 1892. [doorgeschoven naar Cornelissen als int. secretaris van de SDB] Vanuit Berlijn namens de `Unabhängigen/*Der Sozialist*. verzoek om steun voor vervolgdte redacteur, die in ballingschap moet.
- Z.Brief van Bernard Lazare aan Cornelissen, 6 januari 1896. [Beschadigd] Heeft eerste deel van manifest [*Le Communisme Révolutionnaire*] ontvangen. Hekelt barbaarse Frans van de

- `vertaler' [waarschijnlijk Cornelissen zelf!], L. zal er mooi Frans van maken. Ontvouwt voorstellen voor tactisch gemeenschappelijk optrekken van fransen en hollanders op congres te Londen en de rol van het manifest daarin. In Frankrijk zijn Lazare, Pelloutier en Allemane de spilfiguren. C. en D.N. zijn dat voor Nederland .
- AA. Exemplaar van het drietalig (engels-, frans- en Duits-) manifest van het NAS, ondertekend door van Erkel, waarin steun voor de uitgesloten diamantbewerker wordt gevraagd. [waarschijnlijk gaat het om de staking van maart 1895]
- BB. Brief van I. Boch, namens de redactie van de *Sozialistische Monatshefte*, aan `sehr geehrter Herr' [Cornelissen], 8 oktober 1898. Antwoord positie op aanbod Cornelissen een artikel voor het blad te leveren over de invloed van de Hegeliaanse dialectiek op Karl Marx. Kan geen honorarium geven, maar stelt dit wel in het vooruitzicht bij volgende verwachte bijdragen.
- CC.J. Gilles aan `werther Genosse' [Cornelissen], 19 maart 1893. Vanuit Londen. D.N. heeft de zaak verkeerd begrepen, Gilles komt niet naar Brussel [naar de voorconferentie voor Zürich], wel naar Zürich. Vanuit Londen zal men zorgen dat Robert Seidel naar Brussel kan gaan. Heeft contact met Adolphe Smith, die namen de `Soc. Federation' naar Brussel zal gaan. Smith heeft ook met fransen contact. Met Knudsen en Petersen ook. Slot uiteenzetting over de kwestie van het erkennen van de noodzaak van politieke actie als toelatingsvoorwaarde voor Zürich.
- DD.en 33. [30-33 waarschijnlijk één pakketje geweest] Brief van Louise Kautsky aan `werther Genosse' [D.N, doorgeschoven naar Cornelissen als int. secretaris van de SDB], 20 april 1892. Zij verzoekt namens Iglesias om een telegram of groet voor de Spaanse 1 mei-viering.
- EE. Toegangsbewijs op naam van Theodoor Domela Nieuwenhuis, voor het bijwonen van het congres van de Oostenrijkse SDP, 5-9 juni 1892 in Wenen. [zie ook 36 en 21]
- FF. Blanco velletjes met vage afdruk van 30 en 33.
- GG. Zie 30.
- HH. Brief van G. Link aan Domela Nieuwenhuis, 25 juli 1892. Vanuit Berlijn verzoek om steun [namens Unabhängigen/*Der Sozialist*] voor vervolgd partijgenoot. [Afschrift van brief onder II I 43]

- II. Brief van Karl Legien, namens de Generalkommission der Gewerkschaften Deutschlands, aan 'werther Genosse' [Cornelissen als secretaris van het NAS], 23 december 1893. Verstuurd vanuit Wenen. Reactie op brief van Cornelissen, waarin de oprichting van het NAS is aangekondigd. Legien spreekt vreugde uit en biedt samenwerking en uitwisseling van bladen en gegevens aan.
- JJ. zie 21.
- KK. Gedrukt pamflet van het 'Internationale sekretariaat van Houtwerkers', ondertekend door Karl Kloss, Stuttgart [eerste helft 1896]. In Duits, Frans en Engels. Oproep parallel aan congres Internationale in Londen, september 1896 een apart vakcongres te houden.
- LL. Gedrukt pamflet, namen het Zwitserse Arbeidssecretariaat door Heinrich Scherrer en Herman Greulich, [midden 1897] Tweede circulaire over het 'Internationaler Kongress für Arbeiterschütz.' Bevat interessante passages over wijze van stemming(per hoofd) en de respectering van minderheden, kennelijk een reactie op het congres van de Internationale in Londen 1896.
- MM. Knipsel uit frans blad. Aankondiging van het 'Congrès Révolutionnaire International de 1900', ondertekend door Léon Rémy, als secretaris van het organisatiecomité. Bevat de dagorde: o.a. "Rapport du communisme et l'anarchisme" en "Grève générale."
- NN. Brief van [H.W. Lee, briefhoofd Soc.-Dem. Federation, hs. identiek aan dat in II J 45] aan [Cornelissen als int. secretaris van de SDB], 1 februari 1894. [Slot onder 52] Antwoord op verzoek van C. om inlichtingen over de Nederlander Jacob Pos. Pos blijkt niet meer te vinden. In Londen overigens zoveel werkeloosheid dat aan hulp voor vreemdelingen geen mogelijkheid is voor de SDF. 52. Lee ondertekent, Christ. Cornelissen als geadresseerde genoemd. Lee betreurt dat er weinig voor Pos te regelen is geweest.
- OO. Brief van Herbert Burrows aan 'dear comrades' [D.N. en Cornelissen], 16 maart 1897. Burrows zou op zijn terugreis van Berlijn beiden graag enkele minuten op het station in Amsterdam spreken.
- PP. Brief van Hunter Watts aan 'dear comrade' [Cornelissen], 17 november 1894. Pakje van C. aangekomen. De kinderen Watts

waren heel blij met de Haarlemsche snoepjes. Watts zal artikel van Cornelissen vertalen en het in *Justice* opnemen. W. meldt de aankomst van Cipriani in Londen, Cipriani komt binnenkort op bezoek bij Watts. W. vraagt wanneer 'comrade Nieuwenhuis' op bezoek bij hem komt. Of Cornelissen de uitnodiging wil overbrengen. Groeten aan C. ook van mevrouw Watts.

QQ. Brief van [H.W. Lee, briefhoofd Soc.-Dem. Federation, hs. identiek aan dat in II J 45] aan [Cornelissen als int. secretaris van de SDB], 2 december 1895. [alleen eerste blad aanwezig] Brief is antwoord op brief van Cornelissen van 22 september 1895. Brief is voorgelegd aan internationale comité van de SDF. Het organisatiecomité voor het congres van 1896 van de Internationale heeft geen neiging gedelegeerden uit te sluiten en zal de resoluties van Zürich over de toelating van afgevaardigden eerbiedigen. [50. vervolg:] Met ondertekening Lee, en vermelding C. Cornelissen als geadresseerde. Lee ziet grote gevaren in toelating anarchisten, die congressen onmogelijk maken. Lee meldt, dat het internationale comité van de SDF het geheel eens is met het antwoord aan C. van de secretaris van het organisatiecomité, W. Thorn.

RR. Brief van [onleesbare ondertekening: Jason Gioletti?] aan [Domela Nieuwenhuis, bij Cornelissen beland als int. secretaris van de SDB], 26 september 1892. Vanuit Liverpool, in onzuiver Engels. Ondertekenaar enthousiast over melding goede nieuws, zal het in de lokale pers van Liverpool doen opnemen. Lofprijzing aan D.N, biedt diensten aan en vraagt om beantwoording vragen over Nederland aan ommezijde brief. Doet groeten aan D.N., "Ms. Newoonhaus and the schoolmaster [Cornelissen] (whose name I forgot)." Aan de achterzijde aantal vragen over behandeling armen in Nederland. De schrijver is kennelijk in Nederland geweest. Vraagt verder naar regeling van het venten, naar de nationale schuld, de dienstplicht, het grondbezit, de godsdienst en de vervaardiging van baksteen.

SS. Brief van H.W. Lee aan Cornelissen, 18 januari 1894. Op briefpapier SDF. Doet verslag van bezoek Jacob Pos, Nederlander met aanbevelingsbrief van Cornelissen namens SDB. Taalprobleem. Pos kent geen Engels en niemand van de SDF Nederlands. Pos' kansen op werk als klerk zijn nihil, overschot. Grote werkeloosheid onder socialisten, geen hulp te bieden.

TT. Gedrukt pamflet van de Independent Labour Party, ondertekend

door de secretaris Tom Naylor van de Bazaarcommissie.
Aankondiging bazaar en fancy-fair.

UU. Brief van T. Dobson, als secretaris van 'The London Union of Journeymen Basketmakers' aan 'dear comrade' [contactpersoon van de Nederlandse Manden- en Borstelmakersvereniging voor de staking van de Rotterdamse mandenmakers], 10 december 1897. Dobson meldt de ontvangst van een brief van "Mr. Cornelison", over de staking, waarin hij geadresseerde als contactpersoon noemde. Dobson kondigt financiële steun voor de stakers aan. Wil graag in het Engels antwoord.

VV. Brief van J.W. Galton, private secretary [van Sidney en Beatrice Webb], aan C. Cornelissen Esq, 3 november 1898. Vanuit 'The Settlement Travistock Place in Londen. Antwoord op brief van 30 oktober van C., aan Mr. and Mrs. Sidney Webb, gericht aan het bureau van de Fabian Society aan Galton doorgespeeld. De Webbs zijn enige maanden in Australië. Galton stuurt exemplaar van de *History of Trade Unionism* aan C. op. [zie IX C 11 a]

WW. Brief van [Peter Kropotkin] aan 'dear comrade' [Cornelissen], 28 mei 1896. Geadresseerd Viola, Bromley, hs. Kropotkin. Brief is in het Engels. K. verontschuldigt zich voor lang uitblijven antwoord op toezending vertaalde Hollandse Rapporten. [zie II J 11] K. weidt uit over enorme werkdruk in verband met de *Mutual Aid*-artikelen/hoofdstukken. Drie of vier dagen geleden laatste verstuurd. K. dankt C. omstandig voor diens grote inspanningen gegevens voor hem, Kropotkin, te verzamelen. Gegevens niet in artikelversie opgenomen - al verschenen in de *XIX Century* in januari [1896] - maar in boekvorm zullen ze verwerkt worden. K. vraagt of Cornelissen voor het Congres overkomt. Verwacht, dat congres zal besluiten de anarchisten uit te sluiten. [slot ontbreekt]

XX. Zie 43.

YY. H.W. Lee aan Christ. Cornelissen, 25 januari 1894. Lee vraagt om inlichtingen over Pos. De kameraden in Engeland kunnen niets voor hem doen en er is geen Hollandse club of iets dergelijks. Werkeloosheid alom. Waarschuwt tegen komst nieuwe migranten uit Nederland, die geen werk al van te voren hebben geregeld.

ZZ. Zie 40.

AAA. Op achterzijde van de gedrukte uitnodiging voor het bijwonen

van de jaarvergadering van de 'Société pour l'étude pratique de la participation du personnel dans les bénéfices', gedateerd 15 mei 1903: klad van brief in hs. Cornelissen, gericht aan de 'Monsieur Jean Psichari, Directeur d'Études à l'École des Hauts Études' te Parijs. C. brengt het contact van gisteren in herinnering, over de staking in Nederland. [Cornelissen was in 1903 de inspirator van een adres van franse intellectuelen aan de Nederlandse regering, dat het optreden van die regering tegenover de stakers veroordeelde] Nu valt C. P. lastig met een verzoek een uitgever te vinden voor een roman van Helena Böhlau/ Madame Al Raschid Bey, getiteld *Halbtier/ Demi-Animal*, in het Frans vertaald door Cornelissens vrouw en een franse dame. Roman gaat over de onderdrukking van het halfdier vrouw in Duitsland. C. vermeldt dat het werk niet past in het fonds van Stock of Sleicher, bij wie hij zelf uitkomt; andere uitgevers kent hij niet. Wil P. raad geven, een aanbeveling schrijven o.i.d.?

BBB. Brief van Georges Renard, als hoofdredacteur van de *Revue Socialiste*, aan 'Monsieur et Cher Collaborateur' [Cornelissen, 27 mei 1894. Met briefhoofd *Revue*, verstuurd vanuit Lausanne, waar Renard hoogleraar was. Artikel van Cornelissen werd niet opgenomen. Te lang. Stilistisch zwak. Te veel persoonlijke beledigingen aan adres Rienzi [de sociaal-democraat van Kol], die ook medewerkt aan de *Revue*. *Revue* betreurt splitsing in Nederland, maar wil onpartijdig blijven. Artikel van anti-parlementaire zijde welkom op voorwaarden: hoogstens 4 pp. ; kalme en hoffelijke toonzetting over besluit van Groningen, dat in Frankrijk niet begrepen wordt, daar levert de representatie enorme winst voor de beweging op. Kwestie is er een van tactiek, niet van principe. C. mag zijn zaak uiteenzetten, maar moet in het oog houden dat de *Revue* het blad van de 'Union Socialiste' is en in Frankrijk verschijnt. Artikel kan in juli-aflevering verschijnen. Renard is zeker dat zijn vriend Domela Cornelissen aan het verstand zal brengen, dat de bezwaren van Renard redelijk zijn. Laat zeer hartelijke groeten aan D. overbrengen. Renard hoopt op spoedige verzoening in Nederland.

CCC. Brief van Georges Renard, als hoofdredacteur van de *Revue Socialiste*, aan 'Citoyen Cornelissen', 19 juni 1894. Renard heeft dubbel werk gehad van C.'s stuk ! Beroerd Frans is

verbeterd. Hatelijkheden jegens Rienzi eruit gehaald. Verder intact gelaten. Het stuk zal in de volgende aflevering verschijnen. Na de parlementairen komen nu ook de anti-parlementairen in Nederland aan het woord, hoewel de *Revue* het 'dédain anti-parlementaire' niet deelt. C. krijgt een proef, als het hem niet bevalt moet hij snel berichten, dan zal het niet gedrukt worden. Voor dat geval betreurt Renard zijn inspanning, die hij heeft verricht uit consideratie voor Domela, en in de hoop de kloof in Nederland niet verder te verwijden.

DDD.

a. Brief van Georges Renard, als hoofdredacteur van de *Revue Socialiste*, aan 'Citoyen Cornelissen', 2 juli 1894. Renard beklagt zich heftig over late reactie van Cornelissen op het toezenden van de tekst van de redactionele inleiding op het artikel van C. Renard is verheugd over mededeling C. dat het in Nederland niet om een splitsing gaat maar om een taktisch meningsverschil. Renard zal red. inleiding aanpassen. Door late reactie van C. komt het stuk wellicht pas in augustus uit. Renard wil de proeven snel terug. Hartelijke groeten aan Domela.

b. onderaan brief van Renard, in hs. Cornelissen: afschrift van brief van B.H. Shaw, namens Keir Hardi, als red. *Labour Leader*, 8 september 1894. Afspraak over ruilabonnement.

EEE. [Redactie *Revue Blanche*] aan 'Monsieur' [Cornelissen, rond 1900] C. krijgt de proeven van een artikel. Verzoek om bekorting van stuk en knippen lange zinnen. Verder lof voor geheel.

FFF. Brief van A. Hamon aan Cornelissen, 19 april 1900. Vanuit Parijs, met indrukwekkend briefhoofd van Hamon als hoofred. van de 'Bibliothèque Internationale des Sciences Sociologiques' en van *L'Humanité Nouvelle* - beide door Schleicher uitgegeven -, en als professor aan de Université Nouvelle in Brussel en het Collège libre des Sciences sociales de Paris. De brief geeft heel precies aan hoe C. aan een perskaart moet komen voor de Wereldtentoonstelling. Met voorbeeldtekst voor verzoek. Voor mevrouw Cornelissen geldt zelfde procedure. Artikel over Transvaal nog niet door Hamon omgezet 'en bon français'. Komt spoedig. Groeten aan mevrouw Cornelissen en 'amitiés'.

- GGG. Doorslag of afdruk van een brief van de redactie der *Revue franco-allemande/Deutsch-französische Rundschau* aan [Cornelissen], 15 maart 1899. Vanuit München verstuurd, in het Frans. Tekst korte vragenlijst over kans op toenadering Frankrijk-Duitsland. Tekst is gecorrigeerd, waarschijnlijk door Cornelissen voor de redactie van het tijdschrift, waar Cornelissen in publiceerde. [zie VII C 3]
- HHH. Doorslag of afdruk van een getikte tekst, de uitnodiging voor het banket ter gelegenheid van het zevende internationale congres tegen het misbruik van alcohol, ondertekend door Dr. F. Boisier; [rond 1900]. Met correcties, waarschijnlijk van Cornelissen.
- III. Brief van A. Hamon aan Cornelissen, [rond 1900]. Met briefhoofd als in 58. Verzoek om toezending foto van 'mon cher ami', ten behoeve van album van de fa. Schleicher, die 50 jaren bestaat.
- JJJ. Briefje van [bevriend echtpaar van de Cornelissens] aan 'mon cher ami' [Cornelissen], 6 augustus [1900]. Om einde te maken aan het elkaar steed niet treffen - nu mislukt na bezoek aan de 'Exposition' [wereldtentoonstelling] - afspraak voor donderdagavond a.s. [ondertekening afgescheurd]
- KKK. Briefkaart van I. Bloch, namens de redactie van de *Sozialistische Monatshefte*, aan Christian Cornelissen, 31 december 1898. Uit Berlijn. Beleefd, maar vrij dringend verzoek om één of meer bijdragen aan tijdschrift in het komende jaar te leveren. Termijn en onderwerp open.
- LLL. Voorgedrukte briefkaart van de *Humanité Nouvelle* voor het aanvragen van recensie-exemplaren. Niet ingevuld. [Rond 1900] Bij de genoemde recensenten ontbreekt C. Wel komen Daudé-Bancel, Dave, Hamon, Rémy en Sorel op het lijstje voor.
- MMM. Brief van M. Pierrot aan 'mon cher camarade' [Cornelissen], 1898. [bovenzijde schuin afgescheurd]. P. heeft gecorrigeerde artikel van C. aan verkeerd adres gestuurd en het teruggezonden gekregen. Hoopte C. bij lezing van Pelloutier te ontmoeten. Was niet zo, geeft manuscript nu aan Ciancabilla mee, die C. vandaag zal ontmoeten.
- NNN. Ongedateerd klad in hs. van C. Leedbetuiging aan een dame wegens sterven zoon. Ondertekend Ch. et L. C.
- OOO. Briefkaart van P. Argyriades aan Ch. Cornelissen. Aan adres *Recht voor Allen*, poststempel 11 juli 1897. Vervolg op II J

20. Dringend verzoek om 8 pp. copy, niet meer. A. heeft het razend druk. [en heeft waarschijnlijk nauwelijks tijd het Frans van Cornelissen te corrigeren]

PPP. Gedrukte folder en intekenformulier voor het nieuw te verschijnen weekblad *La Voix du Peuple* van de CGT. [Eerste nummer is van 3 december 1900, Cornelissen verzorgde de buitenlandse berichtgeving]

QQQ. Klad van brief van E.L. C[ornelissen]-R[upertus] aan `M. le Commissaire Générale de la section hollandaise à l'Exposition universelle de 1900, 26 april 1900. Verzoek om perskaart als journaliste voor *De Controleur*. Toezending foto's. [brief volgt de aanwijzingen van Hamon, zie II J 58]

RRR. Brief van Albert Lantoine, hoofdredacteur van de *Revue franco-allemande*, aan `mon cher confrère' [Cornelissen], 19 juli 1900. Vanuit Parijs. L. is net hoofdredacteur, heeft van M. Henry [de eigenaar-uitgever] de brief van C. met voorstel voor twee artikelen ontvangen. Financiële situatie van het blad moeilijk na vertrek van de directeur Prod'homme. Voorlopig geen vergoeding voor auteurs. Wil C. zijn stuk over Transvaal terug voor een wel betalend blad? L. vleit C., hij wil hem als medewerker houden. [artikel verscheen in september 1900, VII C 3] in 1901 wordt C. als medewerker in het colofon genoemd naast bijv. Wedekind en Rilke]

SSS. Prod'homme [eigenaar/uitgever van de *Revue franco-allemande/Deuts-französische Rundschau*] aan `monsieur et cher confrère' [Cornelissen], 10 januari 1899. Vanuit München. Schrijft over oprichting blad, vooral gewijd aan de `sociologie'. Vraagt medewerking C. of in ieder geval adhesie. P. ondertekent met de toevoeging "de la *Revue Socialiste*, dir. del'Enclos. In p.s. laat P. aan C. de keus of deze in het Duits dan wel Frans wil schrijven.

II 11.. <In de oorspronkelijke ordening wellicht direct volgend op I 1-28, behalve K 5 alles op identieke blaadjes opgeplakt >

A.

a. Briefkaart van G. Renard aan Christ. Cornelissen [Bij sterk doorlichten adreszijde te zien], 18 augustus 1894. Excuses voor kop boven artikel van Cornelissen [in de *Revue Socialiste*] `non corrigée'. Berust op misverstand.

[cf. II J 56]

- b. Afschrift in hs. C. van antwoordkaart aan Smithsonian Institution, Washington U.S.A, 19 juni 1894, om regelmatig materiaal toegestuurd te krijgen.
- c. Afschrift in hs. C. van brief van [Bernhard Kampffmeyer, 1894 of 1895] aan Cornelissen. Refereert aan gevoerde discussie over historisch-materialisme tussen hen beiden n.a.v. artikel in de *Neue Zeit*, wil graag titel etc.. van artikel. Schrijver zit afgelegen [waarschijnlijk op Jersey cf. II J 24 van 24 november 1895, deze brief is denkelijk van eerder datum] wil binnenkort naar Londen en Zürich. [bladzijde is beschadigd]

B.

- a. Afschrift, in hs. C. van groet van een [Londense] afdeling van gas- en andere arbeidsters aan het congres van de ÖSPD, ondertekend door El[eonor] Marx-Av[eling]. [1895?]
- b. Afschrift, in hs. C. van brief van [Bernhard Kampffmeyer] aan Cornelissen [1895, zie 1 c]. Dank voor toesturen *Neue Zeit*-artikel, groeten aan D[omela].
- c. Afschrift, in hs. C. van een brief van A. Veber, [van de *Revue socialiste*] aan `cher compagnon' [Cornelissen, begin augustus 1894, cf. 1 a] Excuses voor het niet verwerken van de aanwijzingen van Cornelissen in artikel, niet de schuld van Renard, noch van Veber, maar van de drukker.
- d. Afschrift in hs. C. van brief van Chr. C[ornelissen] aan de redactie van de *Revue Blanche*. Biedt artikel over het cellulaire gevangenisstelsel aan in Nederland. [1899?]

C.

- a. Afschrift in hs. C. van voorbeeldbrief van verzoekschrift aan de Commissaire Général de l'Exposition Universelle de 1900 à Paris, ten behoeve van `Monsieur X' [doorgehaald `Chr'], ondertekend met `Le directeur'. [cf. II J 58 en 69]
- b. Briefkaart van P. Argyriades aan Cornelissen, april 1897 [poststempel bij sterke doorlichting te lezen]. Verzoek aan de administratie [van *Recht voor Allen*] om verschuldigde bedrag aan *La Question Sociale* te betalen. A. moet zijn drukker betalen.

D.

- a. Briefkaart van Johannes [Snudat ?], namens *Der Sozialist* van Berlijn, aan de redactie van *Morgenrood* [adreszijde], 19 december 1895. Biedt ruilabonnement aan.
- b. Afschrift in hs. C. van een brief van Chr[istian] C[ornelissen] aan Rouanet, redacteur van de *Revue Socialiste* [tweede helft 1898, cf. II J 28]. C. wil artikel over invloed Hegel op Marx geplaatst hebben in de *Revue*, dan wel teruggestuurd, omdat hij het stuk elders ook kwijt kan. [beschadigd aan rechterraand]
- c. Afschrift in hs. C van een brief van C[ornelissen] aan 'mon cher confrère' [Rouanet, begin 1899?]. Vervolg op vorige. dringend verzoek manuscript terug te sturen dat na zes maanden nog niet in de *Revue Socialiste* verschenen is.
- d. Afschrift in hs. C. van aanhaling [de voor C. gebruikelijke citeertekens staan aan het begin van elk van de twee alinea's, ze ontbreken in afschriften van brieven] van tekst van Av[eling] Verzoek aan een heer om bij te dragen tot een oplossing. Aveling wil hem graag zien.

E. <niet opgeplakt> Brief van P. Argyriades aan 'mon cher confrère' [Cornelissen], 1 juli 1898. A. vraagt in flemende standaardbrief een artikel voor de *Almanach de la Question Sociale 1899*. Copy dient voor 20 juli binnen te zijn. Op vierde lege zijde, in geagiteerder handschrift, persoonlijk bijschrift. A. is blij dat C. zijn 'collection' en deze brief op de Bd. St. Michel komt afhalen. Brief lag al maand op bureau, spijtig dat A. C al een maand niet gezien heeft. 'Bien à vous'. [Cornelissen was in deze periode bezig met een absorberende poging arbeider, n.l. decoratieschilder, te worden.]

F.

- a. Knipsel uit duitse krant [Vorwärts?], open brief over eventuele zaalweigering, ondertekend Eduard Tretbar, 8 september 1892.
- b. Briefkaart van P. Argyriades aan Cornelissen [adreszijde, poststempel 17 november 1895]. Op vertoon van briefkaart kan C. op het bureau van *Recht voor Allen* een exemplaar van de *Almanach de la Question Sociale*

afhalen.

- c. In hs. C. afschrift van leedbetuiging van Ch[ristiaan]. L[illy Cornelissen, s.d.].
- d. [met aantekening:] `corrige'. Afschrift in hs. C. van brief [van Cornelissen] aan [waarschijnlijk Hamon, die nauwe betrekkingen met Schleicher had, cf II J 58]. C. meldt aan Hamon, dat manuscript is voltooid, [*Theorie de la Valeur*, gedrukt nov. 1902] en volgens afspraak van eergisteren bericht hij dat. Kunnen we elkaar ontmoeten en daarna op bezoek bij S[leicher] gaan. zonder uw bemideling wordt het moeilijk geaccepteerd. In afwachting van een antwoord.

G.

- a. Briefkaart van B. Kampffmeyer aan `L.C'./ Cornelissen [adreszijde, adres *Recht voor Allen*], 17 december 1895. Vanuit Jersey. Komt terug op kwestie van lotnummers, waarover C. nog geen uitsluitsel heeft gegeven. [cf II J 24 van 24 november 1895]
- b. Afschrift van tekst [met voor C. typerend citaattekens aan begin alinea: "] Nu de *Petite République*, de `acte de l'état-civil de groupes socialistes révolutionnaires indé[pendants]' heeft opgenomen in de kolommen, wilt u ruimte gunnen aan een mij nuttig voorkomende uitzetting.
- c. Kladtekst in hs. C. van een uitnodiging een `camarade' 's avonds voor achten te ontmoeten.
- d. Briefkaart van J. Bruce Glasier aan F. Domela Nieuwenhuis [adreszijde: D.N., Damrak 100a zichtbaar na sterke doorlichting], 17 oktober 1896. [jaar ontbreekt door beschadiging rand brief, poststempel zichtbaar na doorlichting] Door reis Glasier is brief [van D.N] vertraagd doorgelopen. Cliché van een portret van [William] Morris is niet beschikbaar. Eventueel wordt foto gezonden. In memoriam volgt. Dood Morris groot verlies.

H.

- a. Afschrift van een brief van Ch. C[ornelissen], aan de redactie van de *Revue Blanche*. [1900?] aaangezien een Parijs' tijdschrift C. vroeg om een artikel over de communistische beweging in Nederland wil C. weten of

de *Revue* het toegestuurde artikel plaatst, zo niet, dan wil C. het manuscript terug.

b. Afschrift, in hs. C. van een dankbrief aan 'Monsieur le Député' voor de door hem vershafte introductie, die een zeker succes heeft gehad.

I.

a. Knipsel uit Nederlandse krant over onflict over auteursrechten toneelstuk, september 1890.

b. Afschrift, in hs. C. van briefje van de redactie van *Le Mouvement Social*, dat alle copy die niet op de eerste mei betrekking heeft blijft liggen.

c. Afschrift, in hs. C. van kort bedankbriefje namens de 'Associaton'.

d. Knipsel uit Belgische krant over stationschefs.

e. Afschrift, in hs. C. van briefje van [Cornelissen] aan Allemane. C. biedt artikel over toestand in Nederlandse beweging aan. Stuk heeft verbetering van het Frans nodig. [midden 1894?]

f. Enkele losse frases in hs. C.

J. Gedrukt pamflet (duitse versie) voor het Internationale congres voor arbeidsbescherming, Zürich, op 24 juni 1894, ondertekend door H. Scherrer, president, en H. Greulich, secretaris, namens het organisatiecomité. Wegens negatieve reactie van de duitse en oostenrijkse SDP en geen of lauwe reacties van elders is het congres uitgesteld tot nader order. [cf II J 38]

K. Idem, franse versie.

L. Idem, engelse versie.

M. Aan 12 vastgeplakt gemarmerd eindblad van schrift, voorblad ontbreekt.

II 12. Schriften met de tekst van de voordrachten van Cornelissen als propagandist [1892-1898]. Omslagen van katern van opgeplakt krantenpapier. opschriften in blauw potloodschrift.

A. "Openlucht 's Hage", 16 pp. [krant omslag engels, tweede helft 1894]. Aan binnenzijde zijn de 33 plaatsen genoteerd waar de voordracht gehouden is. Algemeen revolutionair-socialistische rede.

B. "Vrouwenkwestie", 20 pp. [krant omslag engels, 1894.] Aan binnenzijde zijn de 8 plaatsen genoteerd waar de voordracht gehouden is. Rede is bijzonder vanwege pleidooi de vrouwen

ook te steunen in de 'bijzondere' strijd die ze moeten voeren, de arbeidster en als vrouw. Propaganda onder de arbeidsters een zaak van vooral de arbeidsters zelf. De tekst is van belang voor de relatie socialisme-feminisme.

- C."Socialisme I", 16 pp., met twee losse inlegvellen, één met de synopsis in de vorm van de beginzin van elk van de 52 alinea's, en één met de acht te gebruiken citaten. [krant omslag nederlands, kort na 8 november 1894] Aan binnenzijde zijn de 7 plaatsen genoteerd waar de voordracht gehouden is. Op Marx gebaseerd betoog over de historische ontwikkeling van de maatschappij, eindigend in de verwachte revolutie.
- D."Vakvereniging I", 17 pp., met vier losse bladen: twee bevatten de synopsis, één de tekst van twee korte inlassingen, en één een langere inlassing. De tekst van de redevoering is op vele plaatsen herhaaldelijk veranderd. [krant omslag nederlands, kort na 10 oktober 1895] Aan binnenzijde zijn de 24 plaatsen genoteerd waar de voordracht gehouden is. Daarboven notities over organisatie onder typografen, een vertrektijd uit Liverpool, en - opgeplakt - een alternatief begin voor de redevoering. Tekst bevat de essentie van Cornelissens opvattingen over algemene, a-politieke vakverenigingen. Laat engelse inspiratie zien, en de invloed van Marx op het in de tekst ontvouwde proto-syndicalisme. De laatste 5 pp. van het katern bevatten aantekeningen gemaakt tijdens een debat over vakverenigingen en de socialistische partij, waar in ieder geval van Emmenes, A, Rot, Breijnen aanwezig waren. Het zou een NAS-bijeenkomst geweest hebben kunnen zijn.
- E.[met rood potlood] "Socialisme", 24 pp., met vijf losse bladen: twee met de synopsis van een ander rede; drie met inlassingen. De rede is vol doorhalingen en toevoegingen. [krant omslag nederlands, omstreeks 25 november 1892] Aan binnenzijde zijn de 47 plaatsen genoteerd waar de voordracht gehouden is. Vele uithalen tegen Treub, citaten uit het *Kommunistisch Manifest*, een betoog over de mechanisering, de accumulatie van kapitaal en de arbeidersbeweging als tegenkracht, pleidooi voor kommunisme regenover kleinburgerlijk socialisme. Op vele plaatsen identiek aan "Socialisme I", (II L 3) dat een latere uitwerking is.
- F. [krant omslag nederlands, kort na 12 oktober 1895]

- a. "Vakbeweging II", 11 pp., met twee losse bladen: één met enkel inlassingen, en één met de synopsis. Voorts los één pagina van *Recht voor Allen*, 2 en 3 oktober 1894, met onderstrepingen en bijschriften in hs. C. Op één vervangen alinea na en een inlas een doorlopend verhaal. waarschijnlijk verbeterde versie van II L 4, "Vakbeweging I.", 10 pp. .Aan binnenzijde zijn de 7 plaatsen genoteerd waar de voordracht gehouden is. Gematigde versie van II L 4, waarschijnlijk voor een niet-socialistisch publiek geschreven.
  - b. Aan achterzijde katern: "Banier", 6 pp. een redevoering gehouden ter gelegenheid van de onthulling van de banier van de spoorwegvereniging, afdeling Groningen. Waarschijnlijk 1894] Zelfde teneur als II L 4, "Vakbeweging I."
- G. [beschadigd] [krant omslag frans, waarschijnlijk *Le Parti Socialiste* van Allemane, z.j.]
- a. "Werkloosheid", 14 pp., met drie losse bladen: twee met de synopsis en één met een knipsel [waarschijnlijk uit *De Sigarenmaker*. Aan binnenzijde zijn de 3 plaatsen genoteerd waar de voordracht gehouden is. Vurig betoog, gericht op mobilisering van werkelozen tot actie.
  - b. Aan achterzijde katern: "Kiesrecht", met een betoog van 11 pp. en een vervolg van 7 pp., met één los vel, een inlassing. Aan binnenzijde zijn de 3 plaatsen genoteerd waar de voordracht gehouden is. [waarschijnlijk de tekst van twee opeenvolgende cursusvergaderingen. De eerste rede is een uiteenzetting van het nut van een kiesrecht-demonstratie en het principiële recht op kiesrecht voor allen, de tweede een weerlegging van de parlementaire taktiek maar tevens een pleidooi voor directe democratie. De positie van Cornelissen tussen anarchisme en sociaal-democratie blijkt hier duidelijk.
- H. "Materialisme en Godsdienst", 25 pp., met twee losse bladen, die de synopsis bevatten, een één met citaten. [omslag krant franstalig-belgisch, kort na 1 juni 1894] Aan binnenzijde zijn de 6 plaatsen genoteerd waar de voordracht gehouden is. Rede is een zeer genuanceerde uiteenzetting over godsdienst als spiegel van een vigerende beschaving, een verschijnsel dat de

moderne wetenschappelijke mens vergelijkenderwijs bestudeert. Dat onderzoek is gericht op het vinden van "de stoffelijke ondergrond" van de godsvoorstellungen. Maar godsdienst heeft "hooge waarde voor den materialist, in al zijn vormen." De voor de tijd gebruikelijk hatelijke anti-godsdienstige toon ontbreekt vrijwel.

I. "Dageraad II" [beschadigd], 10 pp. met één los blad, waarop de synopsis, en vier losse bladen met citaten. [omslag krant nederlands, omstreeks 28 september 1894 of 1895] Aan binnenzijde zijn de 2 plaatsen genoteerd waar de voordracht gehouden is. Over Christendom en Boeddhisme. C. laat door vergelijking godsdiensten elkaar relativeren. Rede geeft vroeg bewijs voor de invloed van Spinoza op C.

II 13. Bundel enveloppen met aantekeningen in hs. C. betreffende de eigen economische werken van C. [niet geïnventariseerd, zeer broos en nat, moet eerst gevriesdroogd worden]

II 14. Bundel schriften met aantekeningen en uittreksels in hs. C. van waarschijnlijk voornamelijk economische werken van anderen. [niet geïnventariseerd, zeer broos en nat, onderste pakket in het kistje, moet eerst gevriesdroogd worden] Wellicht is er ook nog een redevoering (II L) bij. @

III.Losse foto's (vindplaatsen door hele huis).

III 1.Christiaan Cornelissen.

A.Studioportret gemaakt in Bordeaux. C. was in augustus 1912 in Bordeaux.

B.In de studeerkamer (Zelfde opname als II B 5).

C.Grote afdruk van portret, gemaakt in 1928 door Henri Manuel, Parijs, voor het programmaboek van de Davoser Hochschulkurse.

D.Uit grotere foto geknipt gedeelte waarop C. Aan uiterlijk te oordelen ook rond 1928.

nos. 5-9 in omslag Studio Rices, Parijs

E.Pasfoto, gebruikt voor perskaart 1937 (I C 1), en bibliotheekpassen (I C 3 en I C 4)

F.Pasfoto, denkelijk van iets later datum, ongeveer 1938. Op achterzijde "Cornelissen, Christian cc: 548 628."

G.Idem, zonder achterschrift.

H.Pasfoto, gemaakt voor Identiteitsbewijs (I C 5) gedateerd 30 oktober 1939, laatste bekende foto van Cornelissen.

III 2.Lilly Rupertus.

A.Portret gemaakt te Amsterdam "Photographische gezelschap Singel 470", op achterzijde in hs. Lilly: dit mag je houden." Foto dateert kennelijk uit de begintijd van de verhouding van Christiaan Cornelissen en Lilly Rupertus, rond 1899. Negatief no 7082.

B.Portret, maker en jaar onbekend, rond 1900.

C.Idem.

D.Lilly Rupertus met zoon Fred Cornelissen, ongeveer 1907.

E.Lilly en Fred, gemaakt door Henri Manuel, ongeveer 1918.

F.Lilly en Fred op de Dam te Amsterdam [eind juli 1936, zie I G 2 e 2 en 3]

III 3.Frida Rupertus.

A.Portret zelfde maker en tijd als II B I. (ongeveer 1899) Negatiefno. 7084.

B.Idem.

C.Portret, gemaakt door Nadar, Parijs, wat later, 1905?.

D.Portret tijdens zelfde sessie als vorige opname gemaakt.

E.Frida met Fred op ongeveer 10-jarige leeftijd, ongeveer 1913. Blijkens achterzijde in Engeland opgenomen. [tijdens logeerpartij van Freddy bij auntie Frida Tcherkesoff]

III Losse foto's

III 4. Warlaam Tcherkesoff.

- A. Portret van Nadar, rond 1905, cf. II C 3.
- B. Latere opname van T. 1915?

III 5. Fred Cornelissen.

- A. Kleurenfoto met Fred en zelfde hond als op II B 7. In achtertuin huis Clamart? Ongeveer 1907. Op achterzijde onbekende straat met meisje voor huis en deftige heer. Misschien ook in het landelijke Clamart opgenomen.
- B. Klassefoto Fred Cornelissen, rond 1911.
- C. Portret Fred van Henri Ruel, ongeveer 1925.
- D. Pasfoto rond 1935.

III 6. Nora Bjune (Echtgenote Fred).

- A. Pasfoto.

IV. Los in remise.

IV 1. Vijf typoscripten, ondertekend met Sofia. O. Alexandrovitch. [volgens mondelinge overlevering, van A. Dauphin-Meunier, de Russische vriendin van Cornelissen; ze was ook pianiste]

A. "Le Yo-Yo en Provence." Kort verhaal, gesigineerd september 1932 te Aubignan, Vaucluse.

B. "Le diable de la Provence." Kort verhaal, gesigineerd september 1932 te St. Sauveur Vaucluse.

C. typoscript met losse brief.

a. "Globe Trotters." Artikel in het Engels over de reactie van engelsen op vreemdelingen.

b. Doorslag van antwoordbrief van St. John Ervine [kenelijk een redacteur] aan "Dear Madam" [Alexandrovitch], 30 maart 1931, op de artikelen "Globetrotters" en "Thanks to the censorship." Ervine geeft de raad fictie te gaan schrijven.

D. "Thanks to the censorship." Beschouwing over een in Engeland verboden toneelstuk.

E. "A little chat with co-aliens." Beschouwing over de verhouding van Engelsen tot vreemdelingen.

V.Kamer 1.

V 1. Manuskript in hs. Cornelissen, gedeelten in typoscript met correcties in hs. Cornelissen.. Pp. 1 en 2, 5-19 en de pp. na 107 [twee of drie] ontbreken. In blauw omslag. Op p 4. het slot van de inleiding "Paris Printemps 1931", met in potlood "Germinal de l'an 140-(141)". Het manuscript is de franse oertekst van het alleen in het Spaans uitgekomen *El comunismo libertario y el regimen de transicion* uitgekomen in de vertaling van Eloy Muñiz, bij de Biblioteca Orto in Valencia in 1933.

V 2. Gedrukt werk van Cornelissen met aantekeningen voor (her)uitgave.

A.Exemplaar van: Christian Cornélissen, *Le Salaire, Ses formes, ses Lois* (Parijs, 1910). [1925-1926] Met vele doorhalingen, veranderingen en toevoegingen, soms op losse blaadjes. Het geheel is de herzien tekste, bestemd voor de duitse vertaling, van Gottfried Salomon, uitgekomen in 1926 onder de titel *Der Lohn* in Halberstadt. Sommige franse termen zijn in hs. Cornelissen van duitse pendanten voorzien, de citaten uit het Engels in het Frans vertaald, zijn in hs. C. weer in de engelse versie teruggebracht. Losse bladen tussen: pp. 24-25, knipsel uit *Le Journal* van 16 oktober 1925 (volgens bijschrift in hs. C.) en eveneens tussen pp. 24-25 een toevoeging over de effecten van de Eerste Wereldoorlog; op pp. 26-27 een toevoeging over de effecten van de Eerste Wereldoorlog met op de achterzijde een leenbon van het Musée Social, serie 191...; pp. 30-31 idem; pp. 32-33 een toevoeging over de effecten van de Eerste Wereldoorlog; pp. 37-38 idem; pp. 78-79 een toevoeging over recente schaalvergroting in de vakbondsorganisatie, met op de achterzijde fragment van een brief in het Duits, van [*Syndikalismen*] aan Cornelissen, gedateerd 13 februari 1926 te Stockholm. over de betaling van 75 kronen voor een artikel; pp. 80-81 uitweiding over de loonwet met op achterzijde niet duidbaar fragment van een brief aan Cornelissen. [zie ook VII C 13]

B.Exemplaar van: Christian Cornélissen, *Le Salaire, Ses formes, ses Lois* (Parijs, 1910).[1926] Met vele doorhalingen, veranderingen en toevoegingen, soms op losse blaadjes. De revisie is deels identiek, deels veel verdergaand dan die voor de

duitse vertaling. De tekst van de uitgebreide nieuwe inleiding ontbreekt. Deze versie was bestemd voor een vertaling in het Engels door Frida Tcherkesoff-Rupertus, de zuster van Lilly Rupertus. De engelse versie van citaten uit het Engels in het Frans vertaald, zijn in hs. C. in de oorspronkelijke versie bijgeschreven. Franse termen zijn voorzien van engelse pendanten. Soms aanwijzingen in het Nederlands. Losse bladen tussen: pp. 6-7, uitweiding over de loontheorie van Marshall, met op de achterzijde ontwerp in hs. C., van het begin van een brief van Cornelissen aan Renaudel, gedateerd op 22 januari 1926 te Châtenay-Malabry, waar C. toen woonde; eveneens tussen pp. 6-7, engels citaat; eveneens tussen pp. 6 en 7 uitweiding over Prof Laughlin's opvattingen, met in het Nederlands een vraag [aan Frida T.] over de wenselijkheid van de uitweiding in verband met het voorzitterschap van Prof. Laughlin van de commissie die het manuscript van de vertaling moest beoordelen; pp. 22-23, uitweiding over gebruiks- en produktiewaarde; pp. 24-25, uitweiding over geringe aandacht voor het niet gebruikt hebben van bepaalde bronnen met op de achterzijde lenerbon van het Musée Social, serie 192...; pp. 26-27 uitweiding over stijging lonen in debouwwak door naoorlogse woningnood; pp. 30-31, uitweiding over vrouwenberoepen; pp. 32-33, idem; pp. 78-79 een toevoeging over recente schaalvergroting in de vakbondsorganisatie; pp. 80-81 uitweiding over de loonwet met op achterzijde niet duidelijk fragment van een brief aan Cornelissen. Achterin het boekje: twee blaadjes in hs. C. die een gedeelte vormen van een brief van Cornelissen aan Frida T., waarin hij details van de vertaling bespreekt. Aan het slot enkele persoonlijke woorden aan de met name genoemde Frida, die met Ecce [Tcherkesoff, zie ook enkele briefkaarten in I G] in hetzelfde huis woont.

C.Exemplaar van: Christian Cornelissen, *Les Hallucinations des Einsteiniens, ou les erreurs de méthode chez les physiciens-mathématiciens* (Parijs, 1923), met doorhalingen, vernaderingen en toevoegingen in hs. C, soms op losse bladen. De toevoeging bij p. 3 maakt duidelijk dat het hier de gereviseerde tekst voor een tweede druk betreft. Losse bladen tussen: pp. 2-3, uitweiding over de reacties op de eerste druk van *Les Hallucinations*; pp. 18-19 knipsel uit Amerikaanse krant over lichtsnelheid, met datum 5 nov. '50 in hs. Fred Cornelissen, die

toen in de USA vertoefde. Het knipsel handelt over de lichtsnelheid; pp. 30-31 aangeplakte uitweiding over d'Alembert, die de moderne fysici wordt voorgehouden als voorbeeld; pp. 44-45, uitweiding over de voortzetting van het debat over Lorenz na het verschijnen van de eerste druk van *Les Hallucinations*. Het jongste citaat, erin genoemd, is van een artikel van 28 januari 1924; eveneens tussen pp. 44-45 een aangeplakte toevoeging over Minkowski als voorganger van Einstein; pp. 68-69, uitweiding waarin de neo-relativisten Dante wordt voorgehouden met diens opvattingen over tijd en ruimte.

D.Drukproef, ongesneden van: Christian Cornélissen, *En Marche vers la Société Nouvelle* (Parijs 1900) Voorin briefje in hs. C. met enkele kleine wijzigingen.

- VI.Kamer 2. Uitgescheurd exemplaar van het artikel "The fascination of pantheism" van W.S. Uruhart, uit de *International Journal of Ethics*, blijktens in hs. C. bijgeschreven tekst daterend van April 1911. Met onderstrepingen en vraagtekens. Ingevouwen een briefje met drie boektitels en aan de achterzijde de namen van drie personen, waarschijnlijk Spanjaarden: Martinez Barrios, Portela Valladares en Maura Miguel.

VII.Zolder I.Bundel geschreven teksten in hs. C. bevattend:

VII 1. Ontwerp voor een inleiding op de *Introduction à une sociologie générale*, 2 pp. Het hs. is dat van Cornelissen in de laatste jaren van zijn leven. Het ontwerp maakt deel uit van een herziening van een uit 1928/1929 daterend manuscript *Méditations Sociologiques, Introduction à une sociologie générale*, dat zich in het al aanwezige Archief-Cornelissen bevindt . De herziening tot een *Introduction à une sociologie générale* dateert van eind 1941. Zie VII C 2.

VII 2. Aanvullingen op de *Génération nouvelles*.

A.Aanvulling op de "Ethique p. 250 ligne 5 d'en haut." De aanvulling betreft Wagner en past precies bij p.250, vijfde regel van boven van Christian Cornélissen, *Les Génération Nouvelles, essay d'une éthique moderne* (Parijs, 1935).

B.Tekst van een toe te voegen noot op p.237 van de "Esquisse Ethique." De noot past op de aangeven plaats van de *Génération nouvelles*, als commentaar bij het relaas van het twistgesprek tussen Cornelissen en een Jezuitenpater.

VII 3. Ontwerpen voor de *Introduction à une sociologie générale*. (zie VII)

A.Ontwerp voor *Introd[uction à une sociologie générale]* "Préface." 3pp. Fel betoog tegen duitse deductieve filosofie, pleidooi voor inductieve wetenschap. De sociologie als overkoepelende moeder der sociale wetenschappen.

B.Ontwerp voor *Introd[uction à une sociologie générale]* "Chap. temps modernes." 3 pp. Geschreven, alsof de Tweede Wereldoorlog al voorbij was, en de geallieerden al hadden gewonnen. C. refereert aan de Duitse veldtocht in Rusland van de winter van 1941-1942 als voorbode van de totale ineenstorting. Fel in afwijzing van totalitarisme van rechts in de As-landen en dat van het 'communisme anti-libertaire' van de Sovjet-Unie. Milder over het 'Social-réformisme' van de Westerse landen. De Tweede Wereldoorlog is evenwel de voorbode van de werkelijke sociale revolutie.

VII 4.Citaat van Carlyle over puriteinen bedoeld "pour l'*Ethique* ou l'*Introduction*." [Cornelissen werkte kennelijk op het laatst van zijn leven aan de herziening van beide werken]

VII 5. Voor de *Introduction*:

A. Citaat van Halwachs, *Morphologie sociale*.

B.

a. Citaat van de Béranger over de tijd van de Restauratie.

b. Op achterzijde: fragment van brief aan Cornelissen.

(zie 3b)

C.

a. "Introd. Christianisme", betoog over Christus, ten onrechte als kerkorganisator voorgesteld, met verwijzingen naar Nieuwe Testament.

b. Op achterzijde fragment van brief, onder a genoemd, met datering 11 december 1941 (ruim een maand voor Cornelissens dood). De brief is van een onbekende dame, die naar C.'s wel en wee informeert.

D.

a. "Introduction, Préface ou Conclusion", betoog over het afstappen van dogma's in de wetenschap en het najagen van de waarheid, onder het besef van de gebondenheid van waarheid aan tijd en plaats. [C. lijkt vlak voor zijn dood relativist geworden]

b. Op achterzijde: fragment van algebrasom in hs. Pierra Kropotkine. [woonde in Domme bij Lilly Rupertus en ging in Sarlat le Canéda op school rond 1940]

E. "Introduction, Conclusion", Citaat uit Melville J. Herkovits, *The New Negro, an Interpretation* (New York 1925), sterk anti-racistisch en voor de 'nurture-these' de culturele bepaaldheid van collectieve trekken bij groepen als negers en joden.

VII 6. Voor de *Théorie de l'Intérêt et de la Banque* (posthuum uitgegeven, in 1944, Parijs, bezorgd door A. Dauphin-Meunier) deel V van de *Traité Général de Science Économique*:

A. Inlassing "Intercalation à la p.171", in de gedrukte uitgave pp. 118 en 119.

B. Bijbehorende noot, in de gedrukte uitgave pp. 118-119.

C.

a. Fragment gebaseerd op Alfred Marshall, *Principles of Economics* (Londen, 1916). Op pp. 58-59 van de gedrukte editie is een passage van dezelfde strekking, ook onder verwijzing naar Marshall, opgenomen.

VII Zolder 1

- b. Achterzijde: fragment van brief aan [Cornelissen] over aangevraagde brochures bij [het ministerie van financiën in Parijs].

VII 7.

- A.
  - a. Toevoeging aan al verschenen artikel in *L'Homme Réel* no 54-55, waarin de verweving tussen staat en economie in nazi-Duitsland vergeleken wordt met de verwevenheid van bestuur en kerk in de laat-Romeinse tijd. In de *Théorie de l'Intérêt* is de passage niet opgenomen op p. 161, waar deze thuisgehoord had.
  - b. Aan achterzijde: gedrukte uitnodiging van de jagersvereniging Domme-Cenac (Perigord) [waar Liily Rupertus verbleef met Pierra Kropotkine, bij Paul Reclus]

VII 8. Voor de *Théorie de l'Intérêt et de la Banque*:

- A. "Intercalation à la p. 185", in de gedrukte uitgave opgenomen op pp. 129-130. Slot van hoofdstuk VI. toevoeging van voorbeelden van bankrationalisatie "peu de temps avant le déclechement de la deuxième guerre mondiale." Op achterzijde in rood potlood : "p. 185." [de toevoeging toont, hoe C. het ms. dat, al van rond 1930 dateerde, bij de tijd probeerde te brengen]
- B. "Intercalation à la p. 16 du no. 54-55 de *L'Homme Réel* p. 222." In de *Théorie de l'Intérêt* komt de toevoeging voor op p. 137, handelend over de Amerikaanse goudpolitiek in 1937.
- C.
  - a. "Intercalation à la p. 256", in de boekuitgave bijna letterlijk terug te vinden op p.185. Over de rivaliteit tussen Nationale Banken en particuliere banken .
  - b. Op achterzijde enkele regels in hs. Pierra Kropotkine, over taal.
- D. "Intercalation à la p. 257", in de boekuitgave bijna letterlijk terug te vinden op p.187. Over verhouding Nationale en particuliere banken.
- E. Op zelfde blaadje, met op achterzijde "p. 300":
  - a. "Intercalation à la p. 330", in de gedrukte uitgave te vinden op p.228. Over de moeite die het de staat kost speculatie te beheersen.
  - b. "Intercalation à la p. 166", over aandelenmarkten. niet terug te

- vinden in betreffende hoofdstuk van het gedrukte werk.
- F."Théorie de l'Interêt", drie bladen 5 pp. " p. 320 intercalations I-IV", terug te vinden - met schrapping van anti-duitse en anti- japanse passages - [door de bezorger A. Dauphin-Meunier] op pp.246-247, over de invloed van oorlogen op de financiële markten.
- G."p.321 intercalations I-II", terug te vinden op p. 249 van het gedrukte werk, over de invloed van de oorlog op de Beurs van Amsterdam, 1937-139.

VII 9.Losse aantekening over Goethe

- A.
- a.Citaten omtrent Gotz von Berlingen.
  - b.aan achterzijde: gedrukte aankondiging optreden spaanse dansgroep in Parijs.
- B."Ce qu'il y a de historique dans Götz von Berlichen." 3 pp.
Voorstudie of begin van een artikel. Opent met citaat van Ranke [sic!.. Cornelissen was de vleesgeworden anti-historist]

VII 10. Aanwijzingen voor veranderingen en toevoegingen voor de *Introduction à une sociologie générale*, bedoeld voor "DM."

- [A.Dauphin-Meunier; 1941/2]
- A."Introduction à une sociologie générale voir les places indiquées par de petit papiers chez ..." gevolgd door een rij auteurs.
- B.Briefje met aanwijzingen welke kleur naar welk hoofdstuk verwijst, in afwisselend Frans en Nederlands geformuleerd.
- C.Citaat Krop[otkin] voor "Introduction préface ou conclusion." over struggle-for-life perspectief in wetenschappen.
- D.
- a.Citaat voor "Préface ou conclusion" van Charles Andler [persoonlijk vriend en vroegere buurman van Cornelissen] over Kurt Breysigs opvattingen over historische wetten. Geciteerd naar Ernest Tonnelat, *Charles Andler, sa vie et son oeuvre*, p. 108.
  - b.Op achterzijde gedeelte van brief van "Le commissaire de police", waarin sprake is van toezenden van "certificats", de verzendkosten ervan en het verzoek om "préciser la nationalité de ceux-ci." De gedrukte code van de brief maakt duidelijk dat het om de "P.[o-lice]E.[trangère] S.-[eine] et-O[ise]. de brief is het

VII Zolder 1

antwoord op een verzoek van C. om naar Montauban te reizen, naar zijn zoon [Nederlands onderdaan] en schoondochter [Noorse]. Zie ook I C 5 en I E 1-3.

- E."Citations du livre d'Ernest Tonnelat, *Charles Andler, sa vie et son oeuvre*, Paris, 1937. Drie dubbele bladen, 11 pp. De eerste 7 pp. zijn citaten van Nietzsche in Tonnelats biografie van Andler. C. blijkt in de ban van Nietzsches cultuurrelativisme te zijn gekomen. P.8: "Andler et Herr sur la formation de la société et la science." P.9 "Le 'socialisme idealiste ' d'Andler'." P.10: "Andler sur lui- même" en "Andler sur les Allemands." P. 11. Doorgehaald citaat, nette versie op p.3.
- F."Chap. Temps modernes", twee bladen, drie pp. opmerkingen over de Tweede Wereldoorlog, totalitaire regimes en de naderende sociale revolutie. Vrijwel gelijk aan VII E 2.
- G."Introd. Préface", twee bladen, drie pp. .
- a.Tekst van een nieuw voorwoord voor de *Introduction à une Sociologie Générale*. Met afwijzend oordeel over duitse filosofen, Kant, Fichte en Hegel. Over sociologie als overkoepelende wetenschap . Gedeeltelijk gelijkkluidend aan VII C 1.
  - b.Op de achterzijde van de beide bladen; gedrukte uitnodiging voor de VVV van Domme.

VIII. "Brochures, articles de revues, calendriers etc., signés Chr. Cornelissen."

In vergane doos in remise, gedeeltelijk verstrooid in omgeving. Veelal met aanstrepingen, die corresponderen met de opname of parafrase van de betreffende tekstgedeelten in de memoires van C.

VIII A. Omslagen, los bovenin doos;

1a. Op stuk pakpapier, in hs. C.: "Articles de revues, calendriers, etc.. signés Chr. Cornélissen."

1b. Op achterzijde: adressering aan de "Union des Syndicats du Dep. de la Seine, 33 rue Grange aux Belles", verzonden vanuit Berlijn, poststempel 26 september 1909.

2. Op dik papier, in hs. C.: "Brochures, articles de revues, calendriers, etc.. signés Chr. Cornélissen."

VIII B. Apart uitgegeven werken van Cornelissen of door hem vertaald. [de ordening in de doos was min of meer die van jaar van uitgave; deze is hier aangehouden]

VIII B 1.

Clemens

Het socialisme van den heer Van der Goes door Clemens

Z. pl.

z.j. [1891]

[geen aantekeningen of strepen]

VIII B 2.

Karl Marx en Friedrich Engels

Het kommunistische manifest van Karl Marx en Friedrich Engels. Naar de vierde geautoriseerde Duitse uitgave bewerkt door C. Cornelissen.

's Gravenhage

B. Liebers & Co.

1892

Volksbibliotheek Vrijheid Gelijkheid en Broederschap, zesde aflevering [met enkele aanstrepingen, in omslag bewaard]

VIII B 3.

Polemiek tusschen Pastoor J.H. Wijnen en "Vrijheid", over De Kerkvaders en den Eigendom

Rotterdam

VIII Brochures, articles de revues, calendriers etc.

Gedrukt bij J. Peute & Co.

1893

[geen onderstrepingen, de polemieek werd voor het blad *Vrijheid* voornamelijk door C. gevoerd]

VIII B 4.

C. Cornelissen

Privaatbezit. Voordracht door C. Cornelissen. (Overgenomen uit "Morgenrood.")

Amsterdam

J. Hoekstra

1893

[met verbetering in hs. C. op p. 31]

VIII B 5.

Idem [met dezelfde correctie]

VIII B 6.

pp. 305-375 van

Christiaan Cornelissen

Theorie der waarde, Kritiek op de theorieën van Rodbertus, Karl Marx, Stanley Jevons en von Böhm-Bahwerk

Amsterdam

H.J.W. Becht

1903

[met verbetering van een aantal drukfouten in hs. C.]

VIII B 7.

Christiaan Cornelissen

Verzameling van Internationale brieven voor het Volksdagblad geschreven door Christiaan Cornelissen

's Gravenhage

I.I. Samson

z.j. [1907]

[met vele aanstrepingen]

VIII B 8.

Christiano Cornelissen

A caminho da Sociedade Nova

Vertaling Eugenio Vieira

Lissabon
Livraria Editora Guimarães & C.a.
1907 [voorblad vermeldt 1908]
no 1 van de Coleção Sociologica
[geen aantekeningen, in zeer slechte staat]

VIII B 9.
Christian Cornélissen
Le salaire. Ses formes, ses Lois.
Parijs
Mercure de France
1910
Collection 'Les hommes et les idées'
[schoon exemplaar, maar voor een gedeelte opengesneden, in slechte staat]

VIII B 10.
Christian Cornelissen
En marcha hacia la Sociedad Nueva
Barcelona
T. Taberner. Editor
z.j. [1910]
Biblioteca Germinal
[geen aantekeningen]

VIII B 11.
Christiaan Cornelissen
Het arbeidsloon, zijn vormen en zijn wetten.
Amsterdam
H.J.W. Becht
1910
[schoon exemplaar]

VIII B 12.
Christian Cornélissen
Les Dessous économiques de la guerre. Les Appétits allemands et les Devoirs de l' Europe occidentale
Préface par Charles Andler
Parijs/Nancy
Berger-Levrault, Libraires-éditeurs
Pages d' histoire- 1914-1915, 7e série, d, Les Neutres

[Met blauwe potlood-aanstrepingen]

VIII B 13.

a. Christian Cornélissen

Les Dessous économiques de la guerre. Les Appétits allemands et les Devoirs de l' Europe occidentale

Préface par Charles Andler

Parijs/Nancy

Berger-Levrault, Libraires-éditeurs

Pages d' histoire- 1914-1915, 7e série, d, Les Neutres

Deuxième mille.

b. tussen pp. 28-29 ingevouwen: doorslag van het typoscript met de drie door de censuur geschrapte passages; op de betreffende pp. in a. met potlood aangegeven.

VIII B 14.

Christian Cornelissen

Les Conséquences Économiques d'une Paix Allemande

Étampes

Imp. "La Semeuse"

z.j. [1918]

Met pen in hs. C. op voorblad: "Brochure écrite en juillet 1918, alors que les Allemands étaient aux [doorgehaald `devant les'] portes de Paris"

VIII B 15.

Christian Cornelissen

Les hallucinations des Einsteinienens, ou les erreurs de méthode chez les physiciens-mathématiciens

Paris

Librairie scientifique Albert Blanchard

1923

[met geschreven opdracht in hs. C.: "A Frida et Varlaam Tcherkesoff, Bien chaleureusement, Christian Cornélissen"]

VIII B 16.

Christian Cornelissen

Der Lohn

Vert. en inl. Gottfried Salomon

Halberstadt

H. Meyers's Buchdruckerei, Abteilung Verlag

1926

[met opdracht in hs. C: "A mon fils Fred. Cornelissen, Très affectueusement, Christian Cornelissen"]

VIII B 17.

Christian Cornelissen

El comunismo libertario et il régime de tranición

Versión española de Eloy Muñiz

Valencia

Biblioteca Orto

1933

[gedeeltelijk opengesneden, met potlood-aanstrepingen]

VIII C. Artikelen van Cornelissen in tijdschriften/jaarboeken. (Op jaar van eerste bijdrage gerubriceerd)

VIII C 1   *Almanak van den Socialistenbond*

VIII C 1

Chr. Cornelissen

"Godsdienst en volksgezondheid"

Almanak van den Socialistenbond 1898, pp. 54-59

Amsterdam

Ph. Oudkerk

1898

[geen aantekeningen, stuk handelt vooral over Spinoza en diens pantheïsme]

VIII C 2. *Socialistische Almanak*

VIII C 2 a.

Christiaan Cornelissen

"Organisatie ook in het revolutionaire kamp het eerst noodige"

Socialistische Almanak voor 1903, pp. 52-61

Amsterdam

Uitgave van de Vrije Socialisten-Vereeniging

[met enkele onderstrepingen in het eigen artikel; in adreslijsten aanstrepingen, doorhalingen en bijgeschreven namen en adressen]

VIII C 2 b.

Christiaan Cornelissen

"De revolutionnaire beweging voor de 8-urendag in Frankrijk. Een toekomstige beweging in Nederland"

Socialistische Almanak voor 1907, pp. 60-68

Amsterdam

Uitgave van de Vrije Socialisten-Vereeniging, Vrouwenvereen., "O.Z.O.D.", de Soc. wijkvereeniging te Amsterdam, en de Landelijke Federatie van Vrijheidlievende Communisten

[met aanstrepingen in eigen artikel, dat voor dat van F.D.N. opgenomen is]

VIII C 2 c.

Christiaan Cornelissen

"Vooruitzichten in de internationale Vakbeweging"

Socialistische Almanak 1910, pp. 103-118

Uitgave van: Vrije Soc.-Vereen, Vrije Soc.-Groep, "Het Oosten",

Soc.-Ver., "Y.Y.", Anarch. Prop.-Club "Jordaan", allen te Amsterdam

[met onderstrepingen in eigen artikel]

VIII C 2 d.

Christiaan Cornelissen

"Directe actie en algemeene werkstaking (Een terugblik)"

Socialistische Almanak voor het jaar 1911, pp. 60-67

Uitgave van de Vrije socialistenvereen.; de Anarch. Prop.-Club Haarlemmerpoort e.o.; de Vrije socialisten-vereen. in buurt Y.Y en de vrije Groep Jordaan, te Amsterdam

[met onderstrepingen in eigen artikel]

VIII C 2 e.

Christiaan Cornelissen

"Constitutie en taktiek van de Duitsche vakbonden (Indrukken van een studiereis)"

Socialistische Almanak voor het jaar 1912, pp. 62-68

Uitgave van de Vrije socialistenvereniging in buurt YY; de anarchistische propagandagroep "Haarlemmerpoort e.o."; de Vrije socialistengroep "Jordaan" en de Vrije socialistengroep "Het Oosten" te Amsterdam

[met onderstrepingen in eigen artikel]

VIII C 3 *Revue franco-allemande/Deutsch-französische Rundschau*
München/Parijs

VIII C 3a

Ch. en L. Cornelissen

"Observations économiques et politiques sur la guerre du Transvaal"

Revue franco-allemande/Deutsch-französische Rundschau

München/Parijs

september 1900, 2e jrg. 4e bd., nos 41-42, pp. 129-136

[in eigen artikel aanstrepingen, rest tijdschrift niet opengesneden]

VIII C 3b

L. Cornelissen Rupertus

"Deux congrès de femmes"

Revue franco-allemande/Deutsch-französische Rundschau

München/Parijs

april 1901, 3e jrg. 5e bd, nos 52, pp. 223-229

[geen aantekeningen, in slechte staat]

VIII C 4 *Le Mouvement Socialiste*

Parijs

VIII C 4 a

Christian Cornélissen

"Le Socialisme en Hollande"

Le Mouvement Socialiste, Revue bi-mensuelle internationale

Parijs

15 december 1900, 2e jrg, no. 48, pp. 751-755

[met aanstrepingen in eigen artikel]

VIII C 4 b

"Hollande: Socilistes Révolutionnaires"

Le Mouvement Socialiste, Revue mensuelle internationale

Parijs

juni/juli 1904, 6e jrg, nos. 137-138

`Sommaire. La Grève générale et le Socialisme. Opinions et Documents.'

[met aanstrepingen in eigen artikelen en in de bijdrage van de POSR, Aristide Briand; achterste gedeelte tijdschrift niet opengesneden]

VIII C 4 c

VIII Brochures, articles de revues, calendriers etc.

Christian Cornélissen
"Exode rural et taux des salaires"
Le Mouvement Socialiste, Revue mensuelle internationale
Parijs
15 maart 1906, 2e serie, 8e jrg, no 172
[geen aanstrepingen]

VIII C 5   *Revue de Belgique*
Brussel/Parijs/Den Haag

VIII C 5 a 1
L. Cornélissen Rupertus
"Les partis politiques en Hollande"
Revue de Belgique

Brussel/Parijs/Den Haag
15 juli 1901, 33e jrg, 2e serie, afl. 7, pp. 244-248
[met verbetering in hs. L.R. op p 248, volgende 2 nos. ingevouwen op p. 244]

VIII C 5 a 2
Evolutie Veertiendaagsch Blad voor de Vrouw
Amsterdam
18 september 1901 jrg. 9 no. 13
[de bespreking van 5 a 1 op de achterzijde is met blauw potlood gemarkeerd]

VIII C 5 a 3
De Controleur
14 september 1901, no. 581
[alleen één uitgescheurde blz. aanwezig, met daarop korte bespreking van 5 a 1]

VIII C 5 b
L. Cornélissen Rupertus
"La loi sur les congrégations en France, ses tendances et son exécution"
Revue de Belgique
Brussel/Parijs/Den Haag
15 oktober 1901, 33e jrg, 2e serie, afl 10, pp. 89-104
[geen aantekeningen, alleen eigen artikel opengesneden]

VIII C 6   *Correspondentieblad van het Nationaal Arbeids-secretariaat in Nederland*

Amsterdam

VIII C 6 a

Ingebonden, 2e jrg, oktober 1902-september 1903

[de berichtgeving uit Frankrijk is waarschijnlijk van Cornelissen, de jaargang is zonder aantekeningen]

VIII C 6 b

Achterin, los: van de 4e jaargang de nos. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 9, 10 en 11.

VIII C 6 c

Achterin los: uitgescheurde blz. van het *Volksdagblad* eind september 1904

[met blauw potlood aangestreept een bericht over het congres der Trade Unions in Leeds, Engeland. Waarschijnlijk van C.]

VIII C 6 d.

Achterin los: knipsel uit engelse krant, 1904, met overzicht van de situatie in het engelse vakbondswezen. [met potlood bovenaan geschreven in hs. C.: "Voor Correspondentieblad misschien?"]

VIII C 7   *Levensrecht, maandschrift ter verbreiding der vrije ideeën*

Amsterdam

VIII C 7 a

Christiaan Cornelissen

"Problemen uit de staatshuishoudkunde"

Levensrecht, maandschrift ter verbreiding der vrije ideeën

Amsterdam

1 juli 1905, 2e jrg. no. 1, pp. 15-22

[geen aantekeningen]

VIII C 7 b

Christiaan Cornelissen

"Problemen uit de staatshuishoudkunde (slot)"

Levensrecht, maandschrift ter verbreiding der vrije ideeën

Amsterdam

VIII Brochures, articles de revues, calendriers etc.

1 augustus 1905, 2e jrg. no. 2, pp. 43-48
[geen aantekeningen]

VIII C 8   *Ontwaking, Maandschrift*
Antwerpen

VIII C 8 a
Christiaan Cornelissen
"Naar aanleiding eener levensbeschrijving van Johann Most"
Ontwaking, Maandschrift
Antwerpen
juni 1906, no. V-VI, pp. 226-229.
[met aanstrepingen, in slechte staat]

VIII C 9   *La Clairière. Revue syndicaliste bi-mensuelle*
Parijs

VIII C 9 a
Christian Cornélissen
"L'Avenir du Mouvement ouvrier.-I"
La Clairière. Revue syndicaliste bi-mensuelle
Parijs
15 juni 1918, 1e jrg. no. 22, pp. 1073-1080
[op voorblad geschreven verwijzing naar paginanummers artikel; met aanstrepingen in eigen artikel]

VIII C 9 b
Christian Cornélissen
"L'Avenir du Mouvement ouvrier.-II"
La Clairière. Revue syndicaliste bi-mensuelle
Parijs

1 juli 1918, 1e jrg. no. 23, pp. 1122-1132
[op voorblad geschreven verwijzing naar paginanummers artikel; met aanstrepingen in eigen artikel]

VIII C 9 c
Christian Cornélissen
"Soviets et Parlementarisme"
La Clairière. Revue syndicaliste bi-mensuelle

Parijs

15 februari 1919, 2e jrg. no. 38, pp. 1842-1852

[op voorblad geschreven verwijzing naar paginanummers artikel; met aanstrepingen in eigen artikel]

VIII C 10 *La Revue du Travail, revue syndicaliste bimensuelle*

Parijs

VIII C 10 a

Christian Cornélissen

"Syndicats ouvriers et Délégués d'atelier"

La Revue du Travail, revue syndicaliste bimensuelle

Parijs

15 januari 1920, 2e jrg no. 2, pp. 63-69

[met aanstrepingen in blauw]

VIII C 10 b

Christian Cornélissen

"Le Conseil économique du Travail et les délégués d'atelier"

La Revue du Travail, revue syndicaliste bimensuelle

Parijs

15 maart 1920, 2e jrg no. 6, pp. 259-263

[met aanstrepingen in blauw]

VIII C 10 c

Christian Cornélissen

"Les derniers évolutions du Bolchevisme"

La Revue du Travail, revue syndicaliste bimensuelle

Parijs

15 mei 1920, 2e jrg no. 106, pp. 437-441

[met aanstrepingen in blauw, in slechte staat]

VIII C 10 d

Christian Cornélissen

"Les Internationales des Politiciens et les Organisations syndicale"

La Revue du Travail, revue syndicaliste bimensuelle

Parijs

15 juli 1920, 2e jrg no. 14, pp. 82-87

[met aanstrepingen in blauw, in slechte staat]

VIII Brochures, articles de revues, calendriers etc.

VIII C 10 e

Christian Cornélissen

Les Organisations ouvrières et la Production sociale

La Revue du Travail, revue syndicaliste bimensuelle

Parijs

1 oktober 1920, 2e jrg no. 19, pp. 315-319

[met aanstrepingen in blauw]

VIII C 11   *La Paix par Le Droit*

Parijs/Nimes

VIII C 11 a

Christian Cornélissen

"L'occupation de la Ruhr au point de vue économique"

La Paix par Le Droit

Parijs/Nimes

juli-augustus 1923, 33e jrg, nos 7-8

[zonder strepen]

VIII C 12 *Jahrbuch für Soziologie, eine internationale Sammlung*

Karlsruhe

VIII C 12 a

Dr. Christian Cornélissen

"Die Lösungen des sozialen Problems und das Eindringen des Sozialismus"

Jahrbuch für Soziologie, eine internationale Sammlung, Erster Band, pp.

364-377

Ed. G. Salomon

Karlsruhe

Verlag G. Braun

1925

[met aanstrepingen en bijschriften, ze betreffen kennelijk passages die C. voor de herziening van de *Introduction à une sociologie générale* wilde gebruiken - cf. p. 365, bijgeschreven "temps modernes" - de aantekening stamt denkkelijk uit 1941; zie ook 12 b en 12 c]

VIII C 12 b

Los voor in het *Jahrbuch für Soziologie* een knipsel uit een franse krant met de

voedseldistributielijst voor de maand januari [1942]

VIII C 12 c

In diverse artikelen in het *Jahrbuch für Soziologie* aanstrepingen en bij-schriften in hs. C. Het betreft:

- Max Adler, "Soziologie und Erkenntniskritik" [strepen en kommentaar in gemengd Frans en Duits]
- Carl Brinkmann, "Wissenschaftsgeschichtliche und erkenntnistheoretische Grundlagen der Soziologie" (strepen)
- C. Bouglé, "Die philosophischen Tendenzen der soziologie Emile Durkheims", [strepen]
- Charles A. Ellwood, "Die Beziehungen der Soziologie zur Sozialpsychologie" [strepen]
- Franz Oppenheimer, "Soziologie des Staates" [strepen en vele bijchriften in Frans en Duits]
- Karl Joël, "Der säkulare Rhythmus der Geschichte" [strepen en vele bijschriften in Frans en Duits]
- Ferdinand Tönnies, "Richtlinien für das Studium des Fortschritts und der sozialen Entwicklung" [strepen]
- Ludwig Stein, "Soziologische und geschichtsphilosophische Methode" [strepen]
- Harry Elmer Barnes, "Antropologie und Geschichtswissenschaft" [met strepen en bijschriften in Frans en Duits]
- H. Tietze, "Die soziale Funktion der Kunst" [strepen]
- Robert Wilbrand, "Soziologie und Sozialpolitik" [strepen, bijschriften in Duits]

VIII C 13   *Syndikalismen*

Stockholm

[uitgave van de 'Sveriges Arbetares Centralorganisation'
red. Albert Jensen, zie ook V B 1]

VIII C 13 a

Christian Cornelissen

"Socialismens inträngande i samhället"

Syndikalismen

Stockholm

december 1925, jrg. 1 no. 1, pp. 20-24

VIII Brochures, articles de revues, calendriers etc.

VIII C 13 b

Christian Cornelissen

"Arbetslösheten"

Syndikalismen

Stockholm

februari 1926, jrg. 1 no. 2, pp. 56-58

VIII C 13 c

Christian Cornelissen

'Kooperationens möjligheter och begränsning"

Syndikalismen

Stockholm

juni 1926, jrg. 1 no. 4, pp. 120-122

VIII C 13 d

Christian Cornelissen

'Kooperationens möjligheter och begränsning II"

Syndikalismen

Stockholm

augustus 1926, jrg. 1 no. 5, pp. 146-149

VIII C 13 e

Christian Cornelissen

"Kooperationens möjligheter och begränsning III"

Syndikalismen

Stockholm

oktober 1926, jrg. 1 no. 6, pp. 165-169

VIII C 13 f

Christian Cornelissen

"Om syndikalismens teoretiska och ekonomiska grundvalar"

Syndikalismen

Stockholm

februari 1927 jrg. 2 no. 1, pp. 17-19

[op voozijde artikel C. aangekruist, evenzo op p.17]

VIII C 13 g

Christian Cornelissen

"Om syndikalismens teoretiska och ekonomiska grundvalar II"

Syndikalismen

Stockholm
april 1927 jrg. 2 no. 2, pp. 42-48

VIII C 13 h
Christian Cornelissen
"Arbetslönen"
Syndikalismen
Stockholm
1928, jrg. 3 no. 3, pp. 79-83

VIII C 13 i
Christian Cornelissen
"Arbetslönen och klasskamp"
Syndikalismen
Stockholm
1928, jrg. 3 no. 4, 97-100

VIII C 13 j
Christian Cornelissen
"Yrkeströtthet"
Syndikalismen
Stockholm
1928, jrg. 3 no. 5, pp. 145-148
[titel op voorzijde in hs. C. bijgeschreven]

VIII C 13 k
Christian Cornelissen
"Yrkeströttheten"
Syndikalismen
Stockholm
1928, jrg. 3 no. 6, pp. 169-173

VIII C 13 l
Christian Cornelissen
"Technik och demokrati."
Syndikalismen
Stockholm
1929 jrg. 4 no. 1, pp. 1-3

VIII Brochures, articles de revues, calendriers etc.

VIII C 13 m

Christian Cornelissen

"Der moderne arbetaren"

Syndikalismen

Stockholm

1929 jrg. 4 no. 2, pp. 56-57

VIII C 13 n

Christian Cornelissen

"Arbetstidens begränsning"

Syndikalismen

Stockholm

1929 jrg. 4 no. 4, pp. 102-106

VIII C 13 o

Christian Cornelissen

"Karl Marx och jordrönte-historien"

Syndikalismen

Stockholm

1929 jrg. 4 no. 5, pp. 155-160

VIII C 13 p

Christian Cornelissen

"Karl Marx och jordrönte-historien" [voortzetting vorige]

Syndikalismen

Stockholm

1929 jrg. 4 no. 6, pp. 186-192

VIII C 14   *L'homme Réel, Revue mensuelle du syndicalisme et de l'humanisme*

Parijs

uitg.en red. Pierre Ganivet [A. Dauphin-Meunier]

VIII C 14 a

[In:] Willibald Heim "Bilan de l'économie allemande"

L'homme Réel, Revue mensuelle du syndicalisme et de l'humanisme

Parijs

uitg.en red. Pierre Ganivet [A. Dauphin-Meunier]

december 1936, 3e jrg, no. 36

[rode aanstrepingen van passages over oorlogseconomie]

VIII C 14 b

[In:] Albert Treint "L'espagne et la paix"

L'homme Réel, Revue mensuelle du syndicalisme et de l'humanisme

Parijs

uitg. en red. Pierre Ganivet [A. Dauphin-Meunier]

januari 1937, 3e jrg, no. 37

[rode aanstrepingen van passages over naderende wereldoorlog.]

VIII C 14 c

Christian Cornelissen

"Nationalisation des banques, (suite)"

L'homme Réel, Revue mensuelle du syndicalisme et de l'humanisme

Parijs

uitg. en red. Pierre Ganivet [A. Dauphin-Meunier]

juni-juli 1938, 5e jrg, no 54-55, pp. 13-26

[tijdschrift niet opengesneden]

VIII C 15   *H.M.B. Blätter, Verlagsrevue für Wirtschaft, Politik, Recht*
Halberstadt

VIII C 15 a

Gottfried Salomon

"Christian Cornelissen's Lohntheorie"

H.M.B. Blätter, Verlagsrevue für Wirtschaft, Politik, Recht

Halberstadt

H. Meyer's Buchdruckerei, Abteilung Verlag

1926, 1e jrg. no. 4, pp. 84-88

VIII C 16   *La Terre, Bulletin mensuel de la Ligue pour la Réforme*
Foncière

Brussel

VIII C 16 a

Christian Cornélissen

"Origine et développement historique de la rente foncière I"

La Terre, Bulletin mensuel de la Ligue pour la Réforme Foncière

VIII Brochures, articles de revues, calendriers etc.

Brussel

September-oktober-november 1926, 2e jrg. nos. 11-12/3e jrg. no. 1, 74-79
[artikel aan bovenzijde met blauw potlood gemarkeerd]

VIII C 16 b

Christian Cornélissen

"Origine et développement historique de la rente foncière II"

La Terre, Bulletin mensuel de la Ligue pour la Réforme Foncière

Brussel

december 1926, januari-maart 1927, 3e jrg. no. 2, pp. 92-94

VIII C 16 c

Christian Cornélissen

"Origine et développement historique de la rente foncière III"

La Terre, Bulletin mensuel de la Ligue pour la Réforme Foncière

Brussel

april-mei-juni 1927, 3e jrg. no. 3, pp. 114-116

VIII C 16 d

Christian Cornélissen

"Origine et développement historique de la rente foncière IV"

La Terre, Bulletin mensuel de la Ligue pour la Réforme Foncière

Brussel

juli-augustus-september 1927, 3e jrg. no. 4, pp. 143-145

VIII C 16 e

Christian Cornélissen

"Origine et développement historique de la rente foncière V"

La Terre, Bulletin mensuel de la Ligue pour la Réforme Foncière

Brussel

oktober-november-december 1927, 3e jrg. no. 5, pp. 175-179

VIII C 16 f

Christian Cornélissen

"Origine et développement historique de la rente foncière VI"

La Terre, Bulletin mensuel de la Ligue pour la Réforme Foncière

Brussel

januari-februari-maart 1928, 4e jrg. no. 1, pp. 4-9

VIII C 16 g

Christian Cornélissen

"Prix des terres et rente foncière capitalisée"

La Terre, Bulletin mensuel de la Ligue pour la Réforme Foncière

Brussel

april-mei-juni 1928, 4e jrg. no. 2, pp. 27-32

VIII C 16 h

J. Cornélissen [moet een zetfout zijn]

"Qu'est-ce que la rente foncière?"

La Terre, Bulletin mensuel de la Ligue pour la Réforme Foncière

Brussel

juli-augustus-september 1928, 4e jrg. no. 2, pp. 50-51

[kop artikel met blauw gemarkeerd]

VIII C 16 i

Christian Cornélissen

"Pages d'histoire"

La Terre, Bulletin mensuel de la Ligue pour la Réforme Foncière

Brussel

oktober-november-december 1929, 5e jrg. no. 4 en januari-februari-maart

1930/ 6e jrg. no. 1, pp. 75-79

VIII C 16 j

Christian Cornélissen

"Colonisation et valeur des terres"

La Terre, Bulletin mensuel de la Ligue pour la Réforme Foncière

Brussel

april-mei-juni 1930, 6e jrg. no. 2, pp. 12-14

VIII C 17   *Plus Loin*

Parijs

VIII C 17 a

G. Goujon

"La rente foncière"

Plus Loin

Parijs

Librairie Franssen

VIII Brochures, articles de revues, calendriers etc.

red. M. Pierrot

juli 1931, no. 75, pp. 4-6

[artikel is met blauw potlood gemarkeerd, het bevat een bespreking van
Cornelissens *La Rente foncière* van 1930]

VIII C 17 b

Chr. Cornélissen

"Reponse"

Plus Loin

Parijs

Librairie Franssen

red. M. Pierrot

december 1934, no. 116, pp. 8-9

[het stuk is een antwoord op A. Sadier, "De la Propriété", pp. 6-8 in hetzelfde
no.]

VIII C 17c

"De la propriété"

Plus Loin

Parijs

Librairie Franssen

red. M. Pierrot

april 1935, no. 120, pp. 7-10

[voortzetting van het debat in 17 c door A. Sadier, Chr. Cornélissen en A.
Reclus; met verbetering van zetfout in hs. C. op p.9]

VIII C 17 d

Christian Cornélissen

"Le mouvement communiste-libertaire et les vieilles théories du marxisme (sur
le livre de Louzon)"

Plus Loin

Parijs

Librairie Franssen

red. M. Pierrot

mei 1936, no. 133

VIII C 18   *La Psychologie et la Vie, revue de Psychologie appliquée.*

Parijs

Institut Pelman

VIII C 18a

Christian Cornélissen

"Huit Heures de Travail joyeux" [omslag vermeldt `agréable' i.p.v. `joyeux']

La Psychologie et la Vie, revue de Psychologie appliquée.

Parijs

Institut Pelman

januari 1933, 7e jrg. no 1, pp. 1-3

VIII C 18 b

Christian Cornélissen

"La Difficulté pour les Parents d'être Éducateurs"

La Psychologie et la Vie, revue de Psychologie appliquée.

Parijs

Institut Pelman

maart 1933, 7e jrg. no 3, pp. 45-47

VIII C 18 c

Christian Cornélissen

"Autorité et Prestige"

La Psychologie et la Vie, revue de Psychologie appliquée.

Parijs

Institut Pelman

mei 1933, 7e jrg. no 5, pp. 95-96

VIII C 18d

Chr. Cornélissen

"Le Pour et le Contre dans les Proverbes"

La Psychologie et la Vie, revue de Psychologie appliquée.

Parijs

Institut Pelman

juli 1933, 7e jrg. no 7, pp. 150-151

VIII C 18e

Chr. Cornélissen

"Les Conditions du Meilleur Rendement"

La Psychologie et la Vie, revue de Psychologie appliquée.

Parijs

Institut Pelman

VIII Brochures, articles de revues, calendriers etc.

augustus 1933, 7e jrg. no 8, pp. 171-172

VIII C 18 f

Christian Cornélissen

"Les Carrières Industrielles"

La Psychologie et la Vie, revue de Psychologie appliquée.

Parijs

Institut Pelman

september 1933, 7e jrg. no 9, pp. 193-195

VIII C 18 g

Christian Cornélissen

"Les Moteurs de l'Activité Humaine et la Recherche du Bonheur"

La Psychologie et la Vie, revue de Psychologie appliquée.

Parijs

Institut Pelman

januari 1934, 8e jrg. no 1, pp. 14-16

[in het nummer, gewijd aan "Créer son bonheur" vele markeringen in blauw potlood]

VIII C 18 h

Christian Cornélissen

"Comment s'Imposer Légitimement"

La Psychologie et la Vie, revue de Psychologie appliquée.

Parijs

Institut Pelman

februari 1934, 8e jrg. no. 2, pp. 37-38

VIII C 18 i

Christian Cornélissen

"Savoir s'adapter"

La Psychologie et la Vie, revue de Psychologie appliquée.

Parijs

Institut Pelman

juni 1934, 8e jrg. no. 6, pp. 113-114

[in het nummer, gewijd aan "l'Art de réussir" velle aanstrepingen met potlood]

VIII C 19   *Mededelingenblad Sociaal-Historische Studiekring*
Amsterdam

VIII C 19a, b :

Mededelingenblad Sociaal-Historische Studiekring
januari 1957, no. 10

[aan Fred Cornelissen toegezonden wegens de "Fragmenten uit de autobiographie van Christiaan Cornelissen" op pp. 2-22; zie ook 19 c]

VIII C 19 c

Brief van A.C. Bakels aan Fred. Cornelissen, 28 mei 1957. Begeleidt de zending van de exemplaren van het *Mededelingenblad Sociaal-Historische Studiekring*. Uit de brief blijkt dat Fred Cornelissen toestemming heeft gegeven tot publicatie, dus de eigenaar van het manuscript was [en dus nu Mme Nora Cornelissen-Bjune in Auxerre, of liever gezegd de franse staat als haar wettige voogd]. Bakels en Lehning zullen proberen het manuscript gepubliceerd te krijgen. Bakels heeft Lehning voorgesteld het ms. aan het IISG te geven, als hij het niet meer nodig heeft.

IX Gelezen werk met bijschriften

IX. Gelezen werk met bijschriften

Door Cornelissen gelezen gedrukte werken met aantekeningen en onderstrepingen van zijn hand. Verspreid in huis.

A Godsdienst en Filosofie

IX A 1 Auguste Comte

IX A 1 a

Auguste Comte

Cours de Philosophie Positive

Tome premier, contenant les préliminaires généraux et la philosophie mathématique

Parijs

Bachelier

1830

[op titelblad signatuur "Christian Cornelissen" en "Système général des conceptions humaines établi par la coördination des faits observées" in hs. C.; in boek vele aanstrepingen en incidenteel verwijzingen naar eigennamen en paginanummers in de marge]

IX A 1 b

Auguste Comte

Cours de Philosophie Positive

Tome deuxième, contenant la philosophie astronomique et la philosophie de la physique

Parijs

Bachelier

1835

[met op titelblad signatuur twee vorige eigenaren, niet die van C.; met vele aanstrepingen en enkele namen en paginanummers in de marge]

IX A 1 c

Auguste Comte

Cours de Philosophie Positive

Tome troisième, contenant la philosophie chimique et la philosophie biologique

Parijs

Bachelier

1838

[met op titelblad signatuur van een vorige eigenaar, niet die van C.; met vele aanstrepingen en enkele namen en paginanummers in de marge]

IX A 1 d

Auguste Comte

Cours de Philosophie Positive

Tome quatrième, contenant la partie dogmatique de la philosophie sociale

Parijs

Bachelier

1839

[met op titelblad signatuur van een vorige eigenaar, doorgehaald en vervangen door die van "Christian Cornélissen"; met vele aanstrepingen en enkele namen en paginanummers in de marge]

IX A 1 e

Auguste Comte

Cours de Philosophie Positive

Tome cinquième, contenant la partie historique de la philosophie sociale

Parijs

Bachelier

1841

[met op titelblad signatuur van een vorige eigenaar, doorgehaald en vervangen door die van "Christian Cornélissen"; met vele aanstrepingen en enkele namen en paginanummers in de marge]

IX A 1 f

Auguste Comte

Cours de Philosophie Positive

Tome sixième et dernier, contenant le complément de la philosophie sociale

Parijs

Bachelier

1842

[met op titelblad signatuur van een vorige eigenaar, doorgehaald en vervangen door die van "Chr. C."; met vele aanstrepingen en enkele namen en paginanummers in de marge]

IX A 1 g

Auguste Comte

Discours sur l'esprit positif, Ordre et Progrès

Parijs

IX Gelezen werk met bijschriften

Schleicher Frères

1909

[op titelblad geschreven S[ophia] Alexandrovich - zie IV - ; in boek vele strepen, slordiger dan de gebruikelijke van C. zelf]

IX A 2 Johann Gottlieb Fichte

IX A 2 a

J.G. Fichte

*Über Gegensatz, Wendepunkt und Ziel heutiger Philosophie
Erster kritischer Theil*

Heidelberg

Mohr

1832

[op titelpagina in hs. C. "C. Cornelissen"; met vele aanstrepingen en enkele bijschriften in de marge]

IX A 2 b

Johann Gottlieb Fichte

*Grundlage der gesamten Wissenschaftslehre und Grundriss des
Eigenthümlichen der Wissenschaftslehre in Rücksicht auf das theoretische
Vermögen*

Neue unveränderte Auflage

Tübingen

Joh. Georg Gotta

1802

[met naam "C. Cornelissen" op schutblad geschreven; met vele aanstrepingen en, in de marge; samenvattend commentaar in hs. C.]

IX A 2 c

Johann Gottlieb Fichte

Das System der Sittenlehre nach den Principien der Wissenschaftslehre

Jena/Leipzig

Christian Ernst Gabler

1798

[met enkele aanstrepingen en samenvattend commentaar]

IX A 3 Immanuel Kant

IX A 3 a
Immanuel Kant
Kritik der praktischen Vernunft
ed. Karl Kehrberg
Leipzig
Reclam
z.j.
[schoon exemplaar]

IX A 3 b
Immanuel Kant
Critik der reinen Vernunft
Fünfte Auflage
Leipzig
Johann Friedrich Hartknoch
1799
[schoon exemplaar, met op titelpagina geschreven "Christ. Cornelissen."]

IX A 3 c
Immanuel Kant
Critik der Urtheilskraft
Frankfurt/Leipzig
1792
[Op titelpagina "Christ. Cornelissen" geschreven; voorin geschreven inhoudsopgave van eerdere eigenaar, achterin enkele opmerkingen in zelfde hs.]

IX A 4 Ernest Renan

IX A 4 a
Ernest Renan
Les Apôtres
Parijs
Michel Levy
[met vele aanstrepingen en zeer kritische opmerkingen in hs. C. in de marge; de laatste laten C.'s ontwikkeling van twijfel tot ongelooft zien; de aantekeningen moeten dateren uit ongeveer 1885, oudste tekst van zijn hand]

IX Gelezen werk met bijschriften

IX A 5 Albert Réville

IX A 5 a

Albert Réville

Histoire du dogme de la divinité de Jésus-Christ

3e dr.

Parijs

Félix Alcan

1904

[met vele aankruisingen, sommige door inliggend wollen draadje aangegeven; enkele opmerkingen in de marge in hs. C.]

IX A 5 b

Voorin: losse aantekening in hs. C over "Les évangiles" ;

[op achterzijde gedeelte van brief over de oprichting van een *Revue de Psychologie appliquée*, i.s.m. het Institut de Cooperation Intellectuelle van de Volkenbond - waar zoon Fred aan verbonden was - gedateerd 2 juli 1928.

IX A 6 Jean-Jacques Rousseau

IX A 6 a

J.J. Rousseau

Du contrat social, ou principes du droit politique

ed. Paul Lemaire

Parijs

Hatier

z.j.

Serie 'Les Classiques pour tous'

IX A 6 b

J.J. Rousseau

Oeuvres choisies de Rousseau

Tome second

Genève

1777

[met enkele potlood-aanstrepingen]

IX A 7 Friedrich Wilhelm Joseph Schelling

IX A 7 a
Friedr. Wilh. Joseph Schelling
System des transcendentalen Idealismus
Tübingen
J.G. Gotta
1800
[met enkele aanstrepingen]

IX A 8 Herbert Spencer

IX A 8 a
Herbert Spencer
Intrduction à la Science Sociale
2e druk
Parijs
Germier Baillière
1875
[met vele aanstrepingen in potlood en blauw; met vele opmerkingen, soms sterk afkeurend, in de marge in hs. C.]

IX A 8 b
Herbert Spencer
Classification des Sciences
vert. F. Réthoré
Parijs
Germier Baillière
1872
[met vele aanstrepingen in blauw, met name hfdst. IV "Des lois en général; de passages keren terug in de *Introduction à une Sociologie Générale*]

IX BEconomie

IX B 1 Karl Bücher

IX B 1 a
Karl Bücher
Die Entstehung der Volkswirtschaft, Vorträge und Versuche

IX Gelezen werk met bijschriften

4e druk

Leipzig

Verlag der H. Laupp'schen Buchhandlung

1904

[met vele aanstrepingen in potlood, rood en blauw - gebruikt voor de revisie van de *Introduction à une Sociologie Générale* - en vele kritische aantekeningen in de marge in Frans, Duits en Nederlands, in hs. C; deels in hs. van de bejaarde Cornelissen]

IX B 2 John Bates Clark

IX B 2 a

John Bates Clark

The distribution of Wealth, A Theory of Wages, Interests and Profits

New York/Londen

Macmillan

1908

[met aanstrepingen in potlood en blauw, en vele kritische aantekeningen in hs. C. - deels de bejaarde Cornelissen - in de marge; gebruikt voor de revisie van de *Théorie de l'Intérêt*, rond 1941]

IX B 3 Achille Dauphin-Meunier

IX B 3 a

A. Dauphin-Meunier

La Banque, 1919-1935

Parijs

Gallimard

1936

[met opdracht: "à Christian Cornelissen, hommage de son disciple et de son ami A. Dauphin-Meunier"; met vele aanstrepingen in potlood, blauw en groen, met enkele aantekeningen in hs. Cornelissen; het boek is intensief benut voor de *Théorie de l'Intérêt et de la Banque* van C.]

IX B 3 b

A. Dauphin-Meunier

Produire pour l'Homme

Plon

1941

série 'Présences'

[met opdracht: "à Christian Cornelissen, qui depuis vingt ans figure pour moi ce qu'est idéal d'un vrai maître dans la chair et dans l'esprit, en amical et reconnaissant hommage, A. Dauphin-Meunier"; de gedrukte opdracht in het boek is aan Rev. Père Lois-Bertrand Geiger en Bertrand de Jouvenel; in het boek enkele aanstrepingen]

IX B 4 W. Stanley Jevons

IX B 4 a

W. Stanley Jevons

Investigations in Currency and Finance

Londen

Macmillan

1884

[voorin signatuur "Christ. Cornelissen" later veranderd in "Christian Cornelissen"; gekocht bij Allert de Lange; geen aantekeningen; op pp. 66-67 briefje met aanmerking in hs. C. op formule over vraag en aanbod van goud]

X.IX B 4 b

W. Stanley Jevons

The Theory of Political Economy

3e druk

Londen

Macmillan 1888

[met aanstrepingen in potlood en blauw; met vele kritische aantekeningen in hs. C. in de marge in Frans, Engels en Nederlands]

IX B 5 Henry W. Macrosty

IX B 5 a

Henry W. Macrosty

The Trust Movement in British Industry, A Study of Business Organisation

Londen

Longman Gree, and Co.

1907

[met vele aanstrepingen in potlood, rood en blauw; met vele kritische kant-

IX Gelezen werk met bijschriften

tekeningen en verwijzingen naar opname in een boek [*Théorie du Capital et du Profit I*] in hs. C.]

IX B 6 (Handelingen 6e internationale bankcongres 1937 Parijs)

IX B 6 a

Problèmes contemporains de Banque et de Bourse, Banques Centrales-Marché Monétaire-Marché Financier

VIe Congrès International de Science et de Techniques Bancaires,
Paris-Octobre 1937

Parijs

[het congresverslag bevat ook de veelvuldige interventies van Cornelissen tijdens het congres; vele aanstrepingen in potlood en blauw, in de marge kritische aantekeningen in hs. C.]

IX B 7 David Ricardo

IX B 7 a

David Ricardo

The works of David Ricardo, with a notice of the life and the writings of the author

ed. J.R. McCulloch

new edition

Londen

John Murray

1888

[met aanstrepingen en kritische kanttekeningen in potlood, rood en blauw, in hs. C, in Engels, Frans en Nederlands; gebruikt voor de *Théorie de la Valeur* van 1903 en de revisie van de *Théorie de l'Intérêt*, uitgekomen in 1944]

IX B 8 James E. Thorold Rogers

IX B 8 a

James E. Thorold Rogers

The economic interpretation of history, (Lectures delivered in Worcester College Hall, Oxford, 1887-8)

2e druk

Londen/New York

T. Fisher Unwin/G.P. Putnam's Sons

1891

[Met signatuur van "W. Tcherkesoff" voorin; met potlood aanstrepingen en enkele engelstalige kritische kanttekeningen in hs. Tcherk., met briefje met verwijzingen naar pp. nummer. in hs. C. en blauwe strepen op die pp. bij betreffende passages, waarschijnlijk gebruikt door C. bij revisie van de *Introduction à une Sociologie Générale*]

IX B 9 Adam Smith

IX B 9 a

Adam Smith

An Inquiry into the Nature and Causes of the Wealth of Nations

e. J.R. McCulloch

Londen

Ward, Lock, and Co.

z.j.

[aanstrepingen in potlood rood en blauw; kanttekeningen in hs. C in Nederlands en Frans; gebruikt vanaf ongeveer 1891 - verwijzing naar communistische elementen in Smith, p. 28 die terugkomen in de artikelen van C. in *Recht voor Allen* uit die tijd - tot 1941, blijktens verwijzingen naar de herziening van de *Théorie de l'Intérêt*]

IX B 10 Correa Moyla Walsh

IX B 10 a

Correa Moyla Walsh

The four kinds of Economic Value

Cambridge

Harvard University Press

1926

[met opdracht van de auteur aan "Mr. Cornélissen with the compliments of C. M. Walsh", met vele bitse aantekeningen in hs. C. in de marge in Engels en Frans]

IX B 10 b

Correa Moyla Walsh

IX Gelezen werk met bijschriften

The Measurement of General Exchange-Value

New York/Londen

Macmillan

1901

met opdracht van de auteur aan "Christian Cornélissen with the compliments of Correa M. Walsh", met enkele aanstrepingen in blauw en aantekeningen in potlood in de marge in hs. C. in Engels en Frans]

IX COverige non-fictie

IX C 1 Gaston Danville

IX C 1 a

Gaston Danville

Magnétisme et Spiritisme

Parijs

Mercure de France

Serie "Les Hommes et les Idées" (dezelfde waarin in 1910 *Le Salaire* van Cornélissen verscheen)

z.j.

[met aanstrepingen in potlood en rood, met enkele kanntekeningen in hs. C.; boek is gebruikt voor *Les Générations Nouvelles* en voor de *Introduction à une Sociologie Générale*]

IX C 2 Yves Delage/ Marie Goldsmith

IX C 2 a

Yves Delage et M. Goldsmith

Les Théories de l'Évolution

Parijs

Ernest Flammarion

1909

[met opdracht: "aux camarades Cornélissen, témoignage de sincère amitié, M. Goldsmith"; met vele aanstrepingen in potlood en blauw en lichtgroen; met vele papiertjes met pp.-aanduidingen en draadjes tussen de pp. ; intensief gebruikt voor de *Introduction à une Sociologie Générale*]

IX C 3 Havelock Ellis

IX C 3 a

Havelock Ellis

Études de psychologie sexuelle I, La Pudeur, la Périodicité sexuelle, l'Auto-érotisme

vert. A. Van Gennep

Parijs

Mercure de France

1908

[met opdracht: "à l'ami Cornelissen, A. van Gennep"; met aanstrepingen, gebruikt voor *Les Générations Nouvelles*]

IX C 3 b

Havelock Ellis

Études de psychologie sexuelle II, l'Inversion Sexuelle

vert. A. Van Gennep

Parijs

Mercure de France

1909

[met aanstrepingen, gebruikt voor *Les Générations Nouvelles*]

IX C 3 c

Havelock Ellis

Études de psychologie sexuelle III, l'Impulsion Sexuelle

vert. A. Van Gennep

Parijs

Mercure de France

1911

[met enkele aanstrepingen, gebruikt voor *Les Générations Nouvelles*]

IX C 3 d

Havelock Ellis

Études de psychologie sexuelle IV, La Sélection Sexuelle chez l'homme

vert. A. Van Gennep

Parijs

Mercure de France

1912

[met enkele aanstrepingen en inliggende strookjes papier, gebruikt voor *Les*

IX Gelezen werk met bijschriften

Générations Nouvelles]

IX C 3 e

Havelock Ellis

Études de psychologie sexuelle V, Le symbolisme érotique, Le Mécanisme de la Détumescence

vert. A. Van Gennep

Parijs

Mercure de France

1925

[met opdracht: "Au vieil ami Christian Cornelissen, son A. Van Gennep"; met aanstrepingen in potlood; gebruikt voor *Les Générations Nouvelles*]

IX C 3 f

Havelock Ellis

Études de psychologie sexuelle VIII, L'Évaluation de l'Amour, La Chasteté, L'Abstinence sexuelle

vert. A. Van Gennep

Parijs

Mercure de France

1928

[met aanstrepingen in potlood; gebruikt voor *Les Générations Nouvelles*]

IX C 3 g

Havelock Ellis

Études de psychologie sexuelle X, La Déroute des maladies vénériennes, La Moralité sexuelle

vert. A. Van Gennep

Parijs

Mercure de France

1931

[met aanstrepingen in potlood; gebruikt voor *Les Générations Nouvelles*]

IX C 3 h

Havelock Ellis

Études de psychologie sexuelle XI, Le Mariage

vert. A. Van Gennep

Parijs

Mercure de France

1932

[met aanstrepingen in potlood en inliggende strookjes; gebruikt voor *Les Générations Nouvelles*]

IX C 3 i

Havelock Ellis

Études de psychologie sexuelle XII, L'Art de l'Amour, La Science de la Procréation

vert. A. Van Gennep

Parijs

Mercure de France

1932

[met opdracht: "Amical souvenir de A. Van Gennep"; met aanstrepingen in potlood; gebruikt voor *Les Générations Nouvelles*]

IX C 4 Arnold Van Gennep

IX C 4 a

Arnold Van Gennep

Le Folklore, Croyances et coutumes populaires françaises

Parijs

Stock

1924

serie 'La culture moderne'

[met opdracht: "à Christian Cornelissen, Souvenir amical de A. Van Gennep"; met aanstrepingen in blauw, met papierstrook met pp. -verwijzingen in hs. C.]

IX C 4 b

Arnold Van Gennep

Réligions, Moeurs et Légendes, essays d'ethnographie et de linguistique
deuxième édition

Parijs

Mercure de France

1908

[met opdracht: "au vieux copain Chr. Cornelissen A. Van Gennep"; met aanstrepingen in potlood en blauw; met aantekeningen in hs. C. in de marge; gebruikt voor de *Introduction à une Sociologie Générale*]

IX C 4 c

IX Gelezen werk met bijschriften

Arnold Van Gennep

Réligions, Moeurs et Légendes, essays d'ethnographie et de linguistique

Troisième Série

Parijs

Mercure de France

1911

[met opdracht: "à l'ami Cornelissen, AvG"; met aanstrepingen in potlood en blauw; met enkele aantekening in hs. C. in de marge; op pp. 28-29 notitie op los briefje; gebruikt voor de *Introduction à une Sociologie Générale*]

IX C 4 d

Arnold Van Gennep

Réligions, Moeurs et Légendes, essays d'ethnographie et de linguistique

Quatrième Série

Parijs

Mercure de France

z.j. [1912]

[met opdracht: "à nos amis Cornélissen, G"; met aanstrepingen en onderstrepingen in potlood en blauw; met aantekeningen in hs. C. in de marge; gebruikt voor de *Introduction à une Sociologie Générale*]

IX C 5 Charles Gide

IX C 5 a

Charles Gide

Les Sociétés coopératives de consommation

Parijs

Armand Colin

1904

Bibliothèque du Musée Social

[present-exemplaar; met aanstrepingen en commentaar in hs. C in de marge]

IX C 6 Marie Goldsmith

IX C 6 a

Marie Goldsmith

La psychologie comparée

Parijs

Alfred Costes

1927

Bibliothèque des Sciences Contemporaines

[Op bladzijde voor titelpagina op uitgeknipte rechterbovenhoek overgeplakt stukje papier met opdracht: " A Chr. Cornelissen, souvenir d'une vieille amitié" ; in de 'Introduction' aanstrepingen; de rest van het boek is niet opengesneden]

IX C 7 Ed. Hahn

IX C 7 a

Ed. Hahn

Die entstehung der wirtschaftlichen Arbeit

Heidelberg

Carl Winters Universitätsbuchhandlung

1908

[met op titelpagina los papiertje met verwijzing naar pp. in hs. C.; aanstrepingen en onderstrepingen in potlood; krities commentaar in Frans, Duits en Nederlands, in hs. C. in de marge; gebruikt voor de *Introduction à une Sociologie Générale*]

C 8 Pierre Kropotkine

IX C 8 a

Pierre Kropotkine

La Conquête du Pain

voorw. van Elisée Reclus

Parijs

Tresse & Stock

1892

[Handgeschreven omslag in hs. C; op voorblad signatuur: "Chr. Cornelissen", en in potlood: "p. 56 interessant"; aanstrepingen en onderstrepingen in potlood en blauw; instemmende en kritiese aantekeningen in Nederlands en Frans in hs. C. in de marge; veelgebruikt exemplaar]

IX C 8 b

Pierre Kropotkine

L'Éthique

IX Gelezen werk met bijschriften

vert. Marie Goldsmith

Parijs

Stock

1927

[met opdracht: "A l'ami Ch. Cornelissen, cordial souvenir, Mars 1927"; met zeer veel aanstrepingen en onderstrepingen, ; met aantekeningen en commentaren in Frans in hs. C. in de marge; intensief gebruikt voor de *Généra-tions Nouvelles*]

IX C 9 A. R. Orage

IX C 9 a

A.R. Orage

National Guilds, An inquiry into the wage system and the way out

Londen

G. Bell & Sons

1914

[met signatuur: "Christian Cornélissen"; met aanstrepingen en onderstrepingen in potlood en blauw; met kritisch commentaar in Engels in hs. C. in de marge]

IX C 10   John B. Watson

IX C 10 a

Behavior, an Introduction to Comparative Psychology

New York

Henry Holt and Company

z.j. [1914]

[met aanstrepingen, die corresponderen met passages in de *Généra-tions Nouvelles*]

C 11   Sidney and Beatrice Webb

IX C 11 a

Sidney and Beatrice Webb

The history of trade unionism

Londen

Longmans, Green and Co.

Collectie Cornelissen/Chichery

1896

[met ingevouwen gedrukt kaartje "From the author", en signatuur "Ch. Cornelissen" -klein-; met grotere signatuur: "Christian Cornélissen"; met aanstrepingen in potlood en een enkele opmerkingen in Engels in de marge; zie ook II E en voor de verwerving van het boek II J 48]

X Overige gelezen boeken

X Overige gelezen boeken.

De boeken met opdracht, die bovendien voorzien zijn van aanstrepingen en/of aantekeningen van zijn hand zijn te vinden onder IX. Het eigen werk van Cornelissen is onder XI te vinden.

X A 1 Arnold Van Gennep

X A 1 a

Arnold Van Gennep

Les Demi-Savants

Parijs

Mercure de France

1911

[met opdracht: "à nos amis Cornelissen pour les distraire, A. Van Gennep"]

X A 1 b

Arnold Van Gennep

Le folklore de la Flandre et du Hainaut Français, Tome I

Parijs

Maisonneuve

1935

[met opdracht: "A Christian Cornelissen, son ami A. Van Gennep"]

X A 1 c

Arnold Van Gennep

La formation des Légendes

Parijs

Flammarion

1911

[met opdracht: "à M. et Me. C. Cornelissen, amicalement A. Van Gennep, et Freddy"]

X A 1 d

Arnold Van Gennep

Tabou et totémisme à Madagascar, Étude descriptive et théorique

Parijs

Ernest Leroux

1904

[met opdracht: "à nos amis C. et L. Cornelissen, A. et H. te Van Gennepe"]

X A 2 Pierre Kropotkine

X A 2 a

Pierre Kropotkine

Autour d'une Vie (Memoires)

Voorw. van George Brandès

Parijs

P.-V. Stock

1902

[met opdracht: "A Christian Cornelissen, fraternellement Pierre Kropotkine"]

X A 2 b

Pierre Kropotkine

L'Entr'aide, un facteur de l'évolution

vert. Louise Guieysse-Bréal

2e druk

Parijs

Alfred Costes

1938

[met opdracht op ingeplakt vel op schutblad - waarschijnlijk uit eerste druk uitgeknipt en overgeplakt - : "A Christian Cornelissen"]

X A 3 William Morris

X A 3 a

The story of Sigurd the Volsung and the fall of the Niblungs

4e druk

Londen

Reeves and Turner

1887

[met opdracht: "to Christ. Cornelissen from William Morris Sept. 7th 1895"]

X A 4 Arthur D. Lewis

X A 4 a

X Overige gelezen boeken

Arthur D. Lewis

Syndicalism and the general strike

Londen/Leipzig

T. Fisher Unwin

1912

[met opdracht: "Christian Cornelissen from the author Arthur Lewis, with best wishes for the succes of his efforts to bring nearer the revolution, London 26 Sept. 13"]

X A 4 Correa Moylan Walsh

X A 4 a

Correa Moylan Walsh

The fundamental problem in monetary science

New York/Londen

Macmillan

1903

X A 5 Edward Westermarck

X A 5 a

Edward Westermarck

Histoire du mariage I, La promiscuité primitive, La valeur de la virginité

vert. Arnold Van Gennep

Parijs

Mercure de France

1934

[met opdracht: "à Christian Cornélissen, souvenir amical de son vieux A. Van Gennep"]

X B Boeken met opdracht aan Lilly Rupertus of haar signatuur

X B 1 Léopold Courouble

X B 1 a

Léopold Courouble

La famille Kaekebroeck, Moeurs Bruxelloises

Brussel

Paul Lacomblez

1910

[met signatuur: "L. Cornélissen"]

X B 1 b

Kaft van het boek gemaakt uit envelop van Smithsonian Institution Washington, U.S.A., met adressering:

"Christian Cornelissen

Bourg la Reine (Seine)

141 Grande Rue

56

France"

(Zie II K 1, het verzoek om regelmatig materiaal te zenden in 1894)

X B 2 Arnold Van Gennepe

X B 2 a

Arnold Van Gennepe

Manuel de folklore français contemporain

Tome premier, II, du berceau à la tombe (fin). Mariage-funeraillles

Parijs

Picard

1946

[met opdracht: "à notre amie Lily depuis bien longtemps et pour longtemps encore l'espèrent Arnold et H.te Van Gennepe"]

X B 2 b

Arnold Van Gennepe

Manuel de folklore français contemporain.

Tome premier, V, Les Cérémonies périodiques cycliques et saisonnières. 3 Les cérémonies agricoles et pastorales de l'été

Parijs

Picard

1951

[met opdracht: "à Mme. Cornélissen, affectueux souvenir de A. Van Gennepe"]

X B 2 c

X Overige gelezen boeken

Arnold Van Gennep

Le folklore des Hautes Alpes, Étude descriptive et comparée de psychologie populaire. Tome I.

Parijs

Maisonneuve

1946

[met opdracht: "à Lily et Frida, amitiés de leur A. Van Gennep")

X B 3 Engels woordenboek

X B 3 a

Kramers' New Pocket Dictionary of the English-Dutch and Dutch-English Languages

5e druk

Gouda

van Goor

[met signatuur: "L. Rupertus" en "biologeeren= ....."]

X C Boeken opgedragen aan Fred Cornelissen of met zijn signatuur.

X C 1 Michel Bréal/Anatole Bailly

X C 1 a

Michel Bréal/Anatole Bailly

Leçons de Mots. Les mots latins, groupés d'après le sens et l'étymologie

9e druk

Parijs

Hachette

1898

[met signatuur: "F. Cornélissen - Bourg-la-Reine" en enkele latijnse woorden met hun franse equivalent in hs. Fred C.]

X C 2 Charles De Coster

X C 2 a

La Légende et les aventures héroïques, joyeuses et glorieuses d'Ulenspiegel et

de Lamme Goedzak au pays de Flandres et ailleurs

Brussel

Maurice Lamertin

1926

[met opdracht in hs. C.: "A mon fils Fred, pour ses 24 ans, cette épopée populaire de la révolte des Gueux. Christian Cornélissen"]

X C 3 Arnold Van Gennepe

X C 3 a

Arnold Van Gennepe

Contributions au folklore des provinces de France. Tome V, Le folklore de l'Auvergne et du Velay

Parijs

Maisonneuve

1942

[met opdracht: "à Freddy et Nora Cornélissen, souvenir amical du vieux A. Van Gennepe", boek is niet opengesneden]

X C 3 b

Tussen pp. 24/25 foto van vrijwel zeker Van Gennepe, gemaakt door Henri Manuel, ook de huisfotograaf van de Cornelissens, zie III A 3 en III B 5

X C 4 Gezangenboek

X C 4 a

Grand Recueil, comprenant les Chants Évangéliques, les Nouveaux Chants et un Supplément pour le Culte

Lausanne

Bureau de l'Appel

1894

[onder naam eerste eigenaar geschreven: "Cornelissen" in hs. van Nora Cornelissen-Bjune]

X D Boeken met opdracht aan Warlaam en/of Frida Tcherkesov

X D 1 Joseph Ishill

X Overige gelezen boeken

X D 1 a

Joseph Ishill

Peter Kropotkin, the Rebel, Thinker and Humanitarian

Berkely Hights, New Jersey

Free Spirit Press

1923

[met opdracht: "For Comrade W. Tcherkesoff, with fraternal greetings,
Joseph Ishil. Berkely Heights, N.J. nov. 1923"]

X D 2 Peter Kropotkin

X D 2 a

Peter Kropotkin

The Conquest of Bread

Londen

Chapman and Hall

1913

[met opdracht: "To dear Frida Tcherkesoff an old friend P. Kropotkin. Jan. 18
1913"]

X D 2 b

Peter Kropotkin

Memoirs of a revolutionist

Londen

Swan Sonnenschein

1908

[met opdracht: "To dearest Frida Tcherkesoff affectionately Peter Kropot-
kin"]

X D 2 c

Pierre Kropotkin

La Grande Révolution 1789-1793

Parijs

Stock

1909

[met opdracht in moeilijk leesbaar Russisch: in ieder geval zijn de namen van
Varlaam en Frida te lezen, gedateerd 15 augustus 1909]

X E Boeken met signatuur van Pierra Kropotkin

X E 1 Félicien Challaye

X E 1 a

Félicien Challaye

Psychologie et Metaphysique

4e druk

Parijs

Fernand Nathan

1931

[met signatuur : "P.Kropotkin"; met vele aanstrepingen in potlood en rood]

X E 1 b

[achterin het boek een vouwblad van het Quaker-genootschap in Parijs, in het Frans - ook Fred. C. had connecties met de Quakers - het kaft van het boek is gemaakt van een veilig-verkeer-voor-kinderen-folder; in het boek, in het boek op pp. 62/63 los kosmografie-aantekeningen in hs. Pierra. K]

X E 2 Peter Kropotkin

X E 2 a

P. Kropotkin

Mutual Aid, a factor of evolution

Voorw. H.L. Beales

Harmondsworth

1939

[met signatuur: "Pierra S. Kropotkin February 1941"]

X F Boeken opgedragen aan Arnold Van Gennep

X F 1 Charles Guignebert

X F 1 a

Charles Guignebert

Le Christianisme antique

Parijs

Flammarion

1921

X Overige gelezen boeken

[met opdracht: "A Arnold Van Gennep, souvenir cordial Ch. Guignebert"; met vele aanstrepingen, die van Cornelissen zouden kunnen zijn, die het boek gekregen of geleend had van Van G.]

X F 2 Charles Gide

X F 2 a

Charles Gide

La Coopération, Conférences de Propagande

3e druk

Parijs

Recueil Sirey

1910

[met opdracht: "à Mesmer Alfara cordial souvenir Ch. Gide"; gedeeltelijk opengesneden]

X G Boeken opgedragen aan Paul Reclus

X G 1 Arnold Van Gennep

X G 1 a

Arnold Van Gennep

Les rites de passage, Étude systématique des rites

Parijs

Emile Noury

1909

[Op omslag opdracht: "à M. Paul Reclus, reconnaissante hommage de Arnold Van Gennep"]

X H Boeken zonder signatuur; economische werken.

X H 1 Achile Dauphin-Meunier

X H 1 a

A. Dauphin-Meunier

Politique Économique, Cours professé à l'École Supérieure d'Organisation

Professionnelle. Deuxième partie: Les éléments concrets d'une politique économique

Parijs
Centre d'Information Interprofessionel
z.j [1943]

X H 2 Davos-conferentie 1928

X H 2 a
*Davoser Hochschulkurse/Cours Universitaires à Davos, Fruhjahr/printemps
1928*
[lijst van sprekers, waaronder Cornelissen met hun werken, met foto; die van
C. is van Henri Manuel, zie III A 3]

X H 2 b
Bericht über die ersten Davoser Hochschulkurse
Davos
1928
[verslag en lezingenschema]

X H 3 Toru Ogishima

X H 3 a
Toru Ogishima
L'émigration japonaise
Parijs
Bureau International du Travail
Genève 1938
[overdruk uit de *Revue International du Travail* vol. XXXIV, no 5, november
1936]

X H 4 Hollande Industrielle

X H 4 a
La Hollande Industrielle
Den Haag
Imprimerie Nationale [Staatsdrukkerij]
1929
[waarschijnlijk door Fred C. gebruikt voor proefschrift]

X Overige gelezen boeken

X H 5 T. R. Malthus

X H 5 a

T.R. Malthus

An Essay on the principle of population, or a view of its past an present effects on human happiness etc.

9e druk

Londen

Reeves and Turner

1888

X H 6 Alfred Oesterheld

X H 6 a

Alfred Oesterheld

Europe, Espace Économique

Parijs

Les documents contemporains

z.j.[waarschijnlijk tweede helft 1942]

[met enkele aanstrepingen, de aantekening op p. 199 is niet van de hand van de bejaarde Cornelissen]

X H 7 Internationaal bankcongres 1937 Parijs

X H 7 a

Problèmes contemporains de Banque et de Bourse, Banques

Centrales-Marché Monétaire Marché Financier

VIe Congrès International de Science et de Techniques Bancaires,

Paris-October 1937

Parijs

[Zelfde als IX B 6 a, schoon exemplaar]

X H 8 David F. Schloss

X H 8 a
Methods of Industrial Remuneration
3e druk
Londen/Edinburgh/Oxford
Williams and Norgate
1898

X H 9 Erwin R.A. Seligman

X H 9 a
Erwin R.A. Seligman
The economics of installment selling; a study in Consumers Credit, with special reference to the automobile
New York/londen
Harper Brothers
1928

X H 10 Rufus Sparrington Sprague

X H 10 a
Rufus Sparrington Sprague
The true nature of value
Chicago
University of Chicago Press
1907
[recensie-exemplaar blijktens inliggend velletje met voorschriften van tijdschrift en kaartje van de uitgever]

X I Boeken zonder signatuur, overige non-fictie

X I 1 G. d'Avenel

X I 1 a
G. d'Avenel
La fortune privée à travers sept siècles
2e druk

X Overige gelezen boeken

Parijs
Armand Colin
1904

X I 2 Étienne de la Boétie

X I 2 a
Étienne de la Boétie
De la Servitude Voluntaire, ou le contr'un
voorw. C.A. Laisant
z.p. [Parijs]
z.j. [rond 1910]

X I 3 Capitan/Peyrony

X I 3 a
Capitan/Peyrony
L'humanité primitive dans la région de Les Eyzies
Parijs
Stock
1924

X I 4 C.-O Bunge

X I 4 a
C.-O. Bunge
Évolution del'Éducation
vert. Alfred Costes
Parijs
Schleicher
z.j.

X I 5 Arnold Van Gennep

X I 5 a
Arnold Van Gennep

En Algérie

Parijs

Mercure de France

1914

[genummerd presentemplaar]

X I 5 b

Arnold Van Gennep

Le folklore du Dauphiné (Isère), Étude descriptive et comparée de psychologie populaire. Tome I

Parijs

Maisonneuve

1932

[met opdruk op voorblad: "Hommage de l'auteur"; niet opengesneden]

X I 5 c

Arnold Van Gennep

Le folklore du Dauphiné (Isère), Étude descriptive et comparée de psychologie populaire. Tome II

Parijs

Maisonneuve

1933

[(niet opengesneden)]

X I 5 d

Arnold Van Gennep

Manuel de Folklore Français contemporain, Tome IV

Parijs

Picard

1938

X I 5 e

Arnold Van Gennep

*Religions, Moeurs et Légendes, Essays d'ethnographie et de linguistique
Troisième édition*

Parijs

Mercure de France

1933

[niet opengesneden]

X Overige gelezen boeken

X I 6 Samuel Gompers

X I 6 a
Samuel Gompers
Labor and the common welfare
red. Hayes Robbins
New York
Dutton
1919

X I 7 a
W.L. van Helten
Kleine Nederlandsche Spraakkunst
Groningen
J.B. Wolters
1883
[Waarschijnlijk voor de hoofdonderwijzerscursus door C. aangeschaft]

X I 8 Peter Kropotkin

X I 8 a
P. Kropotkin
Modern Science and Anarchism
Londen
Freedom Press
1912

X I 9 Ferdinand Lasalle

X I 9 a
Ferdinand Lasalle
Capital et Travail
vert. Victor Dave en Léon Remy
Parijs
Giard et Brière
1904

X I 10

La Protection internationale du Droit d'auteur

Cahiers des droits intellectuels, Institut International de Coopération Intel-
lectuelle, Société des Nations

Parijs

Presses Universitaires de France

1928

[waarschijnlijk van Fred C. afkomstig die aan het IICI verbonden was]

X I 11 Élisée Reclus

X I 11 a

Élisée Reclus

L'Homme et la Terre, tome premier

2 ed. red. G. Goujon, A. Perpillou en Paul Reclus

voorw. Paul Reclus

Parijs

Albin Michel

z.j. [1930]

X I 11 b

Élisée Reclus

L'Homme et la Terre, tome II

2 ed. red. G. Goujon, A. Perpillou en Paul Reclus

voorw. Paul Reclus

Parijs

Albin Michel

1931

[het derde deel werd niet aangetroffen]

X J Boeken zonder signatuur; gedichten

X J 1 *Deutscher Dichterwald*

X J 1 a

X Overige gelezen boeken

Deutscher Dichterwald

red. Georg Scherer

12 druk

Stuttgart/Leipzig

z.j. [rond 1885, waarschijnlijk uit C.'s romantische periode, maar kan ook van Lilly Rupertus geweest zijn]

X J 2 Heinrich Heine

X J 2 a

Heinrich Heine

Buch der Lieder

Berlijn

Fischer

1902

[met streepjes en kruisjes in potlood bij sommige van de gedichten in de inhoudsopgave]

X J 2 b

Heinrich Heine

Heinrich Heine's sämtliche Werke

voorw. Adolph Kohut

Berlijn

erven Knaur

1909

[12 banden in 4 delen, in band 11 en 12 vele aanstrepingen van Cornelissen, vooral in passages over Frankrijk]

XI Gedrukt werk van Cornelissen.

Uit een ordeloze hoop achter in de remise, tussen oude UNO-dossiers.

XI A Het grote economische werk

XI A 1 a

Christiaan Cornelissen

Theorie der waarde. Kritiek op de theorieën van Rodbertus, Karl Marx, Stanley Jevons en von Böhm-Bahwerk

Amsterdam

H.J.W. Becht

1903

[ingenaaid, schoon, niet opengesneden]

XI A 1 b

Christiaan Cornelissen

Theorie der waarde. Kritiek op de theorieën van Rodbertus, Karl Marx, Stanley Jevons en von Böhm-Bahwerk

Amsterdam

H.J.W. Becht

1903

[ingebonden, blauwe band met goudopdruk, opengesneden, verder schoon]

XI A 2 a

Christian Cornélissen

Théorie de la valeur. Réfutation des théories de Rodbertus, Karl Marx, Stanley Jevons & Bæhm-Bahwerk

Parijs

Schleicher

1903

serie 'Bibliothèque d'Histoire et de Sociologie'

[schoon, niet opengesneden]

XI A 2 b

Christian Cornélissen

Théorie de la valeur. Réfutation des théories de Rodbertus, Karl Marx, Stanley Jevons & Bæhm-Bahwerk

Parijs

XI Gedrukt werk van Cornelissen

Schleicher

1903

serie 'Bibliothèque d'Histoire et de Sociologie'

[schoon, niet opengesneden]

XI A 2 c

Vouwblad van de uitgever Schleicher voor de 'Bibliothèque d'Histoire et de Sociologie', met intekenformulier. De *Théorie de la Valeur* was het eerste werk in de serie, gevolgd door Pierre Lavrov, *Lettres historiques*, Pierre Kropotkine, *Champs, Usines et Ateliers* en Edouard Bernstein, *Ferdinand Lasalle*.

XI A 3 a

Christian Cornélissen

Traité Général de Science Économique. Tome premier. Théorie de la valeur avec une réfutation des théories de Rodbertus, Karl Marx, Stanley Jevons & Bæhm-Bahwerk

Deuxième Édition réimprimée

Parijs

Marcel Giard

1926

serie 'Bibliothèque Internationale d'Économie Politique, publiée sous la direction d'Alfred Bonnet'

[met opdracht in hs. C: "A mon fils Fred. Cornélissen très affectueusement Christian Cornélissen", boek is niet opengesneden]

XI A 3 b

Christian Cornélissen

Traité Général de Science Économique. Tome premier. Théorie de la valeur avec une réfutation des théories de Rodbertus, Karl Marx, Stanley Jevons & Bæhm-Bahwerk

Deuxième Édition réimprimée

Parijs

Marcel Giard

1926

serie 'Bibliothèque Internationale d'Économie Politique, publiée sous la direction d'Alfred Bonnet'

[met aanstrepingen en aanvullingen/wijzigingen in hs. C.; wijzigingen in wijzigingen (bijvoorbeeld pp. 110-111) tonen aan dat er tot na het begin van de Tweede Wereldoorlog gewerkt is aan de voorbereiding van een gewijzigde

heruitgave]

XI A 4 a

Christian Cornélissen

Théorie du Salaire et du Travail salarié

Parijs

V. Giard & E. Brière

1908

serie [Bibliothèque Internationale d'Économie Politique, publiée sous la direction d'Alfred Bonnet'

[schoon, ingebonden in groene band met goudopdruk]

XI A 5 a

Christian Cornélissen

Traité Général de Science Économique, Tome deuxième, Théorie du Salaire et du Travail salarié

Parijs

M. Giard

1926

serie `Bibliothèque Internationale d'Économie Politique, publiée sous la direction d'Alfred Bonnet'

[schoon exemplaar, enigszins aangetast, niet opengesneden]

XI A 5 b

Christian Cornélissen

Traité Général de Science Économique, Tome deuxième, Théorie du Salaire et du Travail salarié

Parijs

M. Giard

1926

serie `Bibliothèque Internationale d'Économie Politique, publiée sous la direction d'Alfred Bonnet'

[schoon exemplaar, opengesneden]

XI A 6 a

Christian Cornélissen

Traité Général de Science Économique, Tome deuxième, Théorie du Salaire et du Travail salarié

Deuxième édition entièrement revue

Parijs

XI Gedrukt werk van Cornelissen

M. Giard

1933

serie `Bibliothèque Internationale d'Économie Politique, publiée sous la direction d'Alfred Bonnet'

[schoon, opengesneden]

XI A 6 b

Christian Cornélissen

Traité Général de Science Économique, Tome deuxième, Théorie du Salaire et du Travail salarié

Deuxième édition entièrement revue

Parijs

M. Giard

1933

serie `Bibliothèque Internationale d'Économie Politique, publiée sous la direction d'Alfred Bonnet'

[schoon, opengesneden]

XI A 6 c

Christian Cornélissen

Traité Général de Science Économique, Tome deuxième, Théorie du Salaire et du Travail salarié

Deuxième édition entièrement revue

Parijs

M. Giard

1933

serie `Bibliothèque Internationale d'Économie Politique, publiée sous la direction d'Alfred Bonnet'

[met opdracht in hs. C: "A l'ami Jacques Reclus cordialement Christian Cornélissen", niet opengesneden]

XI A 6 d

Christian Cornélissen

Traité Général de Science Économique, Tome deuxième, Théorie du Salaire et du Travail salarié

Deuxième édition entièrement revue

Parijs

M. Giard

1933

serie `Bibliothèque Internationale d'Économie Politique, publiée sous la

direction d'Alfred Bonnet'

[met opdracht in hs. C: "A mon fils Fred. Cornélissen très affectueusement Christian Cornélissen"]

XI A 7 a

Christian Cornélissen

Traité Général de Science Économique, Tome Troisième, Théorie du Capital et du Profit

Vol. I

Parijs

Marcel Giard

1926

serie `Bibliothèque Internationale d'Économie Politique, publiée sous la direction d'Alfred Bonnet'

[met op p. 5 in hs. C toegevoegd aan de gedrukte wijding: "A mon frère Willem Cornélissen" de tekst: "A la mémoire de ... Travailleur manuel, sans l'aide duquel le savant aurait été muselé à jamais"; tussen pp. 5 en 6 een inliggend briefje met verwijzing naar paginanummers. in vol. I en II, op die pp. - maar ook op vele andere - zijn zetfouten in hs.C verbeterd; op p.198 in hs. C met pen toegevoegde noot, verwijzend naar literatuur uit 1928 en 1929, met in potlood in hs. C. bijgeschreven "déjà vérifié"; in hoofdstuk XIV, over arbeidswaarde en meerwaarde vele aanstrepingen en -kruisingen; exemplaar was grondslag voor engelse vertaling]

XI A 7 b

Christian Cornélissen

Traité Général de Science Économique, Tome Troisième, Théorie du Capital et du Profit

Vol. I

Parijs

Marcel Giard

1926

serie `Bibliothèque Internationale d'Économie Politique, publiée sous la direction d'Alfred Bonnet'

[met opdracht in hs. C: "Aux amis X et N Oboukov cordialement Christian Cornélissen"; verder schoon en niet opengesneden]

XI A 7 c

Christian Cornélissen

Traité Général de Science Économique, Tome Troisième, Théorie du Capital

et du Profit

Vol. I

Parijs

Marcel Giard

1926

serie `Bibliothèque Internationale d'Économie Politique, publiée sous la direction d'Alfred Bonnet'

[met opdracht in hs. C: "A Jacques Reclus en souvenir de notre collaboration, l'Auteur Christian Cornélissen", verder schoon, niet opengesneden]

XI A 7 d

Christian Cornélissen

Traité Général de Science Économique, Tome Troisième, Théorie du Capital et du Profit

Vol. I

Parijs

Marcel Giard

1926

serie `Bibliothèque Internationale d'Économie Politique, publiée sous la direction d'Alfred Bonnet'

[met opdracht in hs. C.: "A mon fils Fred. Cornélissen en souvenir de notre collaboration à cette oeuvre, affectueusement, Christian Cornélissen"; verder schoon, niet opengesneden]

XI A 8 a

Christian Cornélissen

Traité Général de Science Économique, Tome Troisième, Théorie du Capital et du Profit

Vol. II

Parijs

Marcel Giard

1926

serie `Bibliothèque Internationale d'Économie Politique, publiée sous la direction d'Alfred Bonnet'

[behoort bij XI A 5 a; met verbeteringen van drukfouten en kleine toevoegingen ; vele aanstrepingen; tussen pp. 450 en 451 een briefje met in hs. C tekst voor een tussenvoeging; tussen pp. 518 en 519 een dubbel vel met tekst in hs. C. voor een nieuw slot van hfdst. XXXVII met in potlood bovenaan bijgeschreven, in hs. C.: "corrigé et l'Anglais vérifié déjà"; de engelse vertaling, ongetwijfeld door Frida Tcherkesov, is nooit verschenen]

XI A 8 b

Christian Cornélissen

Traité Général de Science Économique, Tome Troisième, Théorie du Capital et du Profit

Vol. II

Parijs

Marcel Giard

1926

serie `Bibliothèque Internationale d'Économie Politique, publiée sous la direction d'Alfred Bonnet'

[behoort bij XI A 4 d 2; schoon, niet opengesneden]

XI A 8 c

Christian Cornélissen

Traité Général de Science Économique, Tome Troisième, Théorie du Capital et du Profit

Vol. II

Parijs

Marcel Giard

1926

serie `Bibliothèque Internationale d'Économie Politique, publiée sous la direction d'Alfred Bonnet'

[behoort bij XI A 4 d 3; schoon, niet opengesneden]

XI A 8 d

Christian Cornélissen

Traité Général de Science Économique, Tome Troisième, Théorie du Capital et du Profit

Vol. II

Parijs

Marcel Giard

1926

serie `Bibliothèque Internationale d'Économie Politique, publiée sous la direction d'Alfred Bonnet'

[behoort bij XI A 4 d 4; met opdracht: "A mon fils Fred. Cornélissen en souvenir de notre collaboration à cette oeuvre, affectueusement, Christian Cornélissen"; verder schoon, niet opengesneden]

XI A 8 e

XI Gedrukt werk van Cornelissen

Christian Cornélissen

Traité Général de Science Économique, Tome Troisième, Théorie du Capital et du Profit

Vol. II

Parijs

Marcel Giard

1926

serie `Bibliothèque Internationale d'Économie Politique, publiée sous la direction d'Alfred Bonnet'

[schoon, niet opengesneden]

XI A 9 a

Christian Cornélissen

Traité Général de Science Économique, Tome Quatrième, Théorie de la Rente Foncière et du Prix des Terres

Parijs

Marcel Giard

1930

serie `Bibliothèque Internationale d'Économie Politique, publiée sous la direction d'Alfred Bonnet'

[met verbeteringen van drukfouten en kleine toevoegingen ; vele aanstrepingen; tussen pp. 106 en 107 een dubbel vel met in hs. C tekst voor een tussenvoeging - een positief oordeel over de landbouw-collectivisaties in de Sovjet-Unie; tussen pp. 358 en 359 een vel met tekst in hs. C.; wellicht ook basis voor engelse vertaling]

XI A 9 b

Christian Cornélissen

Traité Général de Science Économique, Tome Quatrième, Théorie de la Rente Foncière et du Prix des Terres

Parijs

Marcel Giard

1930

serie `Bibliothèque Internationale d'Économie Politique, publiée sous la direction d'Alfred Bonnet'

[Met opdracht in hs. C.: "A mon fils Fred. Cornelissen mon disciple et, j'espère, mon continuateur"; verder schoon, niet opengesneden]

XI A 9 c

Christian Cornélissen

Traité Général de Science Économique, Tome Quatrième, Théorie de la Rente Foncière et du Prix des Terres

Parijs

Marcel Giard

1930

serie `Bibliothèque Internationale d'Économie Politique, publiée sous la direction d'Alfred Bonnet'

[schoon; niet opengesneden]

XI A 10 a

Christian Cornélissen

Traité Général de Science Économique, Tome Cinquième, Théorie de l'Intérêt et de la Banque

Parijs

Librairie Générale de Droit et de Jurisprudence

1944

serie `Bibliothèque Internationale d'Économie Politique, publiée sous la direction d'Alfred Bonnet'

[schoon; niet opengesneden]

XI A 10 b-g idem.

XI A 11 a

Christiaan Cornelissen

Op weg naar een Nieuwe Maatschappij, Beginselen en tactiek van den klassenstrijd

Amsterdam

H.J.W. Becht

1902

[met aanstrepingen in potlood en rood, verbeteringen van drukfouten in hs. C.; soms nummering van alinea's; gebruikt voor *Directe Actie-Zelf Doen* van C.]

XI A 12 a

Christian Cornélissen

Le salaire. Ses formes, ses Lois.

Parijs

Mercure de France

1910

Collection `Les hommes et les idées'

[met opdracht in hs. C.: "A Frida et Warlaam Tcherkessov leur frère Christian

XI Gedrukt werk van Cornelissen

Cornelissen"; in slechte staat]

XI A 13 a en b

Christian Cornélissen

Les Dessous économiques de la guerre. Les Appétits allemands et les Devoirs de l' Europe occidentale

Préface par Charles Andler

Parijs/Nancy

Berger-Levrault, Libraires-éditeurs

Pages d'histoire - 1814-1915, 7e série, d, Les Neutres

[schone exemplaren]

XI A 14 a-d

Christian Cornelissen

Les Conséquences Économiques d'une Paix Allemande

Étampes

Imp. "La Semeuse"

z.j. [1918]

Met pen in hs. C. op voorblad: "Brochure écrite en juillet 1918, alors que les Allemands étaient aux portes de Paris."

[schone exemplaren]

XI A 15 a

Christian Cornelissen

Les hallucinations des Einsteininiens, ou les erreurs de méthode chez les physiciens-mathématiciens

Paris

Librairie scientifique Albert Blanchard

1923

[met geschreven opdracht in hs. C.: "A Paul Reclus, Bien amicalement Christian Cornélissen"]

XI A 16 a

Christian Cornelissen

El comunismo libertario et il régimen de tranición

Versión española de Eloy Muñiz

Valencia

Biblioteca Orto

1933

[schoon exemplaar, niet opengesneden]

XI A 17 a

Christian Cornélissen

Les Générations Nouvelles, Essai d'une Éthique Moderne

Paris

Mercure de France

1935

[met opdracht in hs. C.: "A Lilly en toute amitié Christian Cornelissen Noël 1935"; verder schoon; opengesneden tot p.105]

XI A 17 b

Christian Cornélissen

Les Générations Nouvelles, Essai d'une Éthique Moderne

Paris

Mercure de France

1935

[met opdracht in hs. C.: "A Frida en toute amitié Christian Cornelissen Noël 1935"; verder schoon; opengesneden tot p. 313]

XI A 17 c

Christian Cornélissen

Les Générations Nouvelles, Essai d'une Éthique Moderne

Paris

Mercure de France

1935

[met opdracht in hs. C.: "A mes enfants Nora et Fred Christian Cornelissen Noël 1935"; verder schoon; geheel opengesneden]

XII Archivalia Fred Cornelissen

Persoonlijk dossier Fred Cornelissen. Samengesteld uit papieren op zolder II om een indruk te krijgen over de levensloop en de relaties van Fred. C. Globaal geïnventariseerd.

XII A

Rapport Fred Cornelissen Lycée Lakanal.

XII B

Financiële en persoonlijke correspondentie Fred C. 1945-1946. O.a. volmacht aan Catherine Tcherkhesichwili, 23 juli 1952 [Ecca T. ?, zie II B 2 en V B 2]: brief Fred C. aan William Ensor, 12 december 1946, waaruit blijkt dat Fred C. en Nora naar de USA verhuisd zijn; brief aan William Ensor, 22 oktober 1946, waaruit blijkt dat Fred en Nora in 1942 naar de Antillen of Suriname zouden vertrekken, maar na de arrestatie van de Amerikaanse hulpverleners in Lourdes het hulpwerk van de Quakers in Zuid-Frankrijk vanuit Montauban voortzetten.

XII C

Programmaboek van de voorstellingen 29-31 juli 1933, ter gelegenheid van de Willem de Zwijgerherdenking.

XII D

Map met correspondentie en visitekaartjes. Betreft de periode 1940-1953. Het meeste materiaal betreft de Nederlandse delegatie bij de VN. Ook de aanmelding op de 10e mei 1940 van Fred C. als vrijwilliger op de Nederlandse ambassade in Parijs en het antwoord van de militaire attaché van 25 mei 1940; doorslag van brief van Fred. C aan de Nederlandse consul-generaal in Bordeaux met verzoek om inlichtingen over zijn aanmelding, als adres geeft Fred het huis van Paul Reclus in Domme op; brief van A. Mezger van het 'Office néerlandais' in Montauban, aan Fred Cornelissen, waaruit blijkt dat Fred op dat bureau werkte en nu voor de Quakers-hulporganisatie gaat werken; copie van aanbevelingsbrief van jhr. J. Loudon, ambassadeur van Nederland in Frankrijk, 2 januari 1945, vanuit Cannes, waarin hij Fred C.'s inspanningen voor de hulp aan Walcheren door de Quakers aanbeveelt; enkele brieven van Loudon aan Fred Cornelissen; doorslag van brief van Fred. C. aan Dick Meynen, 10 augustus 1946, waaruit blijkt dat Fred net benoemd is bij de UNO, en dat hij op de Rue des Pervanches

woont [de oude flat van zijn vader].

XII E

Map "Archives Galliés." Documenten betreffende de werkzaamheden van Fred Cornelissen voor de `Confédération International des Travailleurs Intellectuels, uit 1932. Fred trad op als gedelegeerde voor het `Verbond van Vakorganisaties van hoofdarbeiders in Nederland.'

XII F

Groene map, op binnenzijde achterkant : "lettres hollandaises" [1934-1955]. Bevat correspondentie met o.a. de Nederlandse ambassadeur in Frankrijk, Loudon (Fred was er kind aan huis), correspondentie over de `Union Douanière Européenne' [Fred C. was de verbindingsman naar Nederland], correspondentie met Nederlandse bladen en stichtingen over diverse werkzaamheden, waaronder het verslag voor de franse radio van het huwelijk van Prinses Juliana, en een brief van Fred C. aan de militaire attaché te Parijs van 20 mei 1940, waarin hij nogmaals zijn diensten aan het vaderland aanbiedt. Achterin een ontwerp van een briefje van Fred in het Nederlands aan zijn neven Herman en Pierre Cornelissen over het overijden van Freds moeder. De map bevat enkele handschriften van Christiaan Cornelissen. [voorin map; de plaatsen waar ze oorspronkelijk lagen, zijn aangegeven]

XII F 1 Ontwerp van een brief van Fred Cornelissen aan Jhr. Dr. Loudon, gezant der Nederlanden te Parijs, [december 1936/januari 1937], in hs. C.. Linksboven met potlood: "un peu trop de pommade, j'ai essayé de le faire plus modestement. C." Fred C. wil Loudons bemiddeling voor een betrekking aan de Nederlandse afdeling van de Internationale Tentoonstelling te Parijs van 1937.

XII F 2 Ontwerp van een brief van Fred Cornelissen aan de Leeuwarder Papierwarenfabriek [omstreeks 1936], getikt in het Frans, met vertaling in hs. C. in het Nederlands. De brief handelt over een bezoek aan de fabriek van Fred C. als Europees vertegenwoordiger van de Amerikaanse fa. Pulp Products. [verg. I G 2 b 28, het bezoek vond plaats juli 1936]

XII F 3 Ontwerp van een dankwoord van Fred C. aan [Loudon, november 1934]. Brief Loudon aan Fred Cornelissen, 22 november 1934, op de achterzijde. Aanhef in groene letters getikt.: "Prière de me traduire en Holandais."

XII Archivalia Fred Cornelissen

Onder de getikte tekst in hs. C. de vertaling.

XII F 4 Conceptbriefje van Fred C. in hs. C. aan Jhr. Loudon waarin de uitnodiging voor de receptie ter gelegenheid van de verjaardag van Prinses Juliana aanvaard wordt.

XII F 5 Tekst in hs. C [rond 1939] "In Nederland zelf kan men er zich ter nauwernood rekenschap van geven, hoe moeilijk het is voor een Nederlander in het buitenland om zijn eigen taal niet te verwaarloozen. Ik zeg niet te vergeten, maar te verwaarloozen." [misschien de laatst bekende notitie in het Nederlands van C.]

XII F 6 Ontwerp van een brief van Fred C. in hs. C., aan de directeur van de Nederlandsche papierwarenfabriek, Landstra te Leeuwarden, 26 september 1936. Lange brief over samenwerking van de fabriek met de fa. Pulp Products. [zie XII F 2] Geschreven op achterzijde van drukproeven van het beursblad *La Tendance*.

XII G Adresboekje van Fred Cornelissen

Ongeveer tussen 1928-1938 bijgehouden. Geeft een aardige doorsnee van de sociale omgeving van Fred Cornelissen. Van nut voor het herkennen van namen in andere archivalia.

XIII Gedrukt materiaal, afkomstig van de Internationale Koloniale tentoonstelling van 1931 in Parijs. (@ niet geïnventariseerd, kan eventueel naar Tropenmuseum?)

XIV Hulpverlening Walcheren, 1945-46

Materiaal, waaronder veel foto's, over de hulpverlening, met name die aan Walcheren, 1945-46, waar Fred C. bij betrokken was. Niet geïnventariseerd, het dossier bevat interessant materiaal over de organisatie van de hulp aan Nederland na de oorlog in het algemeen en geeft een goede kijk op de activiteiten van Fred Cornelissen. Somige documenten staan in verband met die in XII, hetgeen pleit voor het bijhouden op het IISG. @ Wellicht passen de meeste foto's het beste in een Zeeuwse collectie.

XV Gedrukt werk van Fred Cornelissen.

XV A Proefschrift

XV A 1

Frédéric Christian Cornelissen

Les Industries de Pays-Bas, Leur localisation géographique et leur évolution

Parijs

diss. Fac.Lett. Un. de Paris

Librairie Félix Alcan

z.j. [1932]

[Met opdracht aan "Tante Frida" [Tcherkesoff-Rupertus] "de son filleul-neveu Dr Fred."]

XV A 2

Frédéric Christian Cornelissen

Les Industries de Pays-Bas, Leur localisation géographique et leur évolution

Parijs

Librairie Félix Alcan

1932

[met lange sentimentele wijding aan zijn moeder]

XV A 3

Frédéric Christian Cornelissen

Les Industries de Pays-Bas, Leur localisation géographique et leur évolution

Parijs

diss. Fac. Lett. Un. de Paris

Librairie Félix Alcan

z.j. [1932]

[schoon exemplaar]

XV A 4

Frédéric Christian Cornelissen

Les Industries de Pays-Bas, Leur localisation géographique et leur évolution

Parijs

Librairie Félix Alcan

1932

[schoon exemplaar, gebonden]

XV BDe `Union Douanière'

XV B 1

Mémorandum et documents, présentés à la Conférence Monétaire et Économique Mondiale, Londres-12 juin 1933, par le "Comité International de l'Union douanière européenne" (U.D.E.)

Parijs

1933

[Fred Cornelissen was één der zes co-auteurs]

XV B 2

3e Congrès d'Union Économique et Douanière Européenne

Ministère des Affaires Étrangères, Paris, 5-7 Juillet 1937

(gebundelde handelingen en deelrapporten)

XV B 3

3e Congrès d'Union Économique et Douanière Européenne

Ministère des Affaires Étrangères, Paris, 5-7 Juillet 1937

[alleen de eerste 22 pp. van vorige, met verwijzing op omslag naar specifieke pp. en met aanstrepingen]

XV B 4

Fred. C. Cornelissen

"Les plans constructifs de Réorganisation économique de l'Europe, rapport présenté par ..."

3e Congrès d'Union Économique et Douanière Européenne

Ministère des Affaires Étrangères, Paris, 5-7 Juillet 1937

[rapport van Fred C.; overdruk van XV B 2]

XV B 5

"Collaboration internationale aux colonies"

Travaux de la Commission des Colonies du Comité Français d'Union Économique et Douanière Européenne

z.pl.[Parijs]

z.j. [1937]

[bevat: 'La mise en valeur en commun des colonies et pays neufs, Rapport Général des travaux de la Commission des Colonies' van de hand van Fred Cornelissen, pp. 2-20]

XV B 6

Frederic. C. Cornelissen

"Financing of emigration and re-settlement. A brief outline of some uses of a new instrument of payment and exchange"

z.p.

z.j.

[Engelstalige, waarschijnlijk naoorlogse bewerking van studies voor de UEED uit de periode 1934-1939 en twee rapporten voor de Poolse regering, 1937/8]

XV CSeabury-cheques

C 1

Bulletin de l'Union des Chambres de Commerce Mixtes et Étrangères

Parijs

november-december 1937, 19e jrg., nwe serie, no. 6

Speciaal nummer t.g.v. de 'Exposition Internationale 1937/Congrès international des Échanges Compensés'

[bevat Fred. C. Cornelissen "Les chèques de compensation et d'escompte, dits 'Chèques Seabury'", pp. 14-28]

C 2

William Marston Seabury

Un nouveau moyen de paiement international, Les chèques d'escompte pour le commerce, le tourisme et le crédit

Traduit et adapté par Fred.C.Cornelissen

z.pl. [Parijs]

z.j. [1937]

C 3

Fred C. Cornelissen/William Marston Seabury

The Seabury Compensation Check

New York

1947

[Fred C.'s rede van 1937 en commentaar van Seabury, in het licht van het naoorlogse Marshall-plan]

D Duitsland-Nederland

D 1

XV Gedrukt werk van Fred Cornelissen

F. C. Cornelissen

Les principaux Échanges commerciaux des Pays-Bas avec l'Allemagne

Supplement au Bulletin quotidien de la Société d'Études et d'Informations

Économiques

Parijs

februari 1940

D 2 a

Idem, voorin:

d 2 b

Fred Cornelissen

"Les Compagnies Coloniales Internationales"

[gestencild rapport van 4 pp. voor de koloniale commissie van de UEDE, rond 1937]